

X. évfolyam • 11. szám
1998. november • 980 Ft
Előfizetéssel 784 Ft

CHIP

11. SZÁMÍTÓGÉP MAGAZIN

2 CD-ROM: WingIMP
MS Office 97 SR-2
CHIP Bench Lite

CD-pörkölők

Teszt: 14 CD-R- és CD-RW-író

Vásárlástól az írásig

CD-írók: beszerelés,
szoftverek, használat

USB pró és kontra

Univerzális megoldás?

Windows-szelídítő

Beállítás, hibaelhárítás

Írány a Web!

Programok és trükkök:
Paint Shop Pro 5.0,
CorelDraw, PhotoImpact 4

Visual Studio 6.0

Útban az UML felé

ECTS, London

Számítógépes játékok vására

Stelan

CHIP-PIAC melléklet
16 oldalon

A CHIP Magazin minden példányához két CD-ROM tartozik.
Amennyiben hiányoznának belőle, kérje az elárusítótól!

Egy biztonságos befektetési ajánlat a notebook világpiac vezetőjétől!

TEGYE PÉNZÉT A LEGBIZTONSÁGOSABB HELYRE

Vagyis számoljon a Toshibaával!

Az elmúlt, immár 12 év tapasztalata alapján állíthatjuk, hogy mi megtaláltuk az Ön számára legbiztonságosabb befektetést. Technológiai újításaink minőségét gyakran próbálták utánozni, de a Toshiba-t utolérnie senkinek sem sikerült. A kiváló minőségnek ára van, amit meg kell fizetni. De a Toshiba Satellite 4000CDS szakít ezzel a hagyománnyal. Mostantól a csúcskategória minőségét, egy alsó kategóriába tartozó notebook árértékért kínáljuk. Betétként egy 233 MHz Intel Pentium II processzort, egy 4,1 GB-os merevlemez valamint 32 MB SDRAM-ot helyeztünk el a gépben, így a keletkező kamat is kényelmesen elfér a gép „szélfében”.

Az integrált Floppy-, és CD-ROM meghajtó pedig biztosítja, hogy Toshibaja mindenhol megőrizze értékét. Kérjen további információt notebookjainkról az alábbi címenek:

In Touch with Tommorrow
TOSHIBA

Disztribútor és márkaszerviz:
TECHNOTRADE INFORMATIKAI RT.

1147 Budapest, Öv u. 185. • Telefon: 410-5987

Szub-Disztribútor:
HRP HUNGARY KFT.

1133 Budapest, Véső u. 5-7. • Telefon: 452-4600

Olvasóink leveleire és kérdéseire Nagy Zoltán tesztlaborvezetőnk válaszol. A leveleket [...] módon jelölt kihagyásokkal, feladók nevét megadva idézzük.

Tisztelt Szerkesztőség!

Először is szeretném elmondani, hogy a CHIP Magazin rendszeres vásárlója – bár nem előfizetője – vagyok. A lapjal kapcsolatban megelégedésemet nyugtáztathaják. Mind tartalmilag, mind terjedelmét tekintve színvonalas anyagokkal lehet dolga az olvasóknak. Az újság esztétikai megjelenése is olyan, amilyen elvárható.

A tartalmat tekintve egyetlen dolog van talán, amit kevésbé tartok hasznosnak, ez pedig a „ki kit perel!”, „ki kit vásárolt meg”. Ez gazdasági szempontból sem lehet fontos információ, hiszen ezeknek a cégeknek – a többségnek – nincs részvény/értékpapír kibocsátása... Bár lehet, hogy ebben tévedek.

Azonban a programozással kapcsolatos témák kissé kevésnek tűnnek számomra.

A másik témám egy kérdés. A CHIP Magazin PIAC-mellékletében gyakran találni nagyon olcsó alaplapokat. Így van ez a szeptemberi számban is, ahol például az Aristo 538B Via VPX nevűt találtam 7200 Ft-ért. A paraméterek alapján azért annyira nem ócska ez az alaplap, MMX-es, UDMA-s, 266 MHz-es processzort és 256 MB memóriát építhetünk be. De kérdésem éppen erre irányul.

Most szeretnék egy teljesen amatőr számára számítógépet vásárolni, de nem igazán fogunk sokat fejleszteni rajta a későbbiekben. A maximum az lenne, ami a paraméterek alapján is beépíthető.

Kérdésem a következő: van-e ezeknek az alaplapoknak valami hátránya a „normál” alaplapokkal szemben? (Azon kívül, hogy például 256 Kbyte cache-sel vannak szerelve.) A feltüntetett paramétereken kívül kell-e valamilyen hátránnyal számolni?

Egy kezdő és csak műkedvelő számára megfelelő lenne egy ilyen alaplap. A valószínűsíthető alkalmazási területek: irodai programok, táblázatkezelő, Internet, esetleg játékok, de ez nem elsődleges szempont (ehhez valószínűleg nem ezt ajánlanák).

Tisztelettel:
Horváth Attila, Nagykanizsa

Az igaz, hogy nem hordoz mindenki számára hűsba vágó információt a „ki-kit-perel!” és „ki kit vásárolt meg”

téma, de az a meglátásunk, hogy a számítógéppel komolyan foglalkozó (szak)embereknek segítségét nyújtó a piaci helyzet figyelemmel kísérésében. Ráadásul ezekben a hírekben mintegy mellékesen sok más kérdésről is szó esik – mely cégek birtokolnak egyes kulcstechnológiákat stb. Ezek pedig már mindenkit érintenek.

A kérdésben említett alaplappal valószínűleg semmilyen probléma nincs. Az olcsó ár legvalószínűbb oka, mint általában, hogy kevesebb szolgáltatást nyújt, mint drágább társai. Ezek közé tartozik például a tápfeszültség, illetve a processzorrajel hangolhatóságának mértéke. Ennek figyelembevételével és alaposan átgondolva, hogy milyen célra kívánják használni a számítógépet, minden fenntartás nélkül lehet olcsó alkatrészt vásárolni.

Figyelni kell azonban arra is, hogy az olcsóság oka ne az alaplap használt volta, vagy a támogatottság hiánya legyen. Ha pedig bármilyen probléma adódik vele, akkor élni kell a garancia adta lehetőségekkel.

Két kérdéssel fordulok Önhöz. Vásároltam egy UDMA/33-as merevlemez. Az alaplapomon van merevlemezvezérlő, de az sajnos nem támogatja az UDMA/33-as átviteli üzemmódot – így nem tudom kihasználni a nagyobb átviteli sebességet. A kérdésem az lenne, hogy a meglévő alaplapba (Intel 430VX PCI, Intel Pentium 150) be lehet-e építeni egy UDMA/33-as vezérlőt, vagy ehhez az alaplap részéről is kell valami támogatás? Manapság szinte minden alaplapon rajta van a merevlemezvezérlő – így az ártástakon sehol sem találtam különálló UDMA/33-as vezérlőt.

Kapható egyáltalán ilyen külön is, vagy csak alaplapokra integrálva? A '98 júliusi számban egy olvasó feltejt már kérdéseket ebben a témában, de az számomra nem megoldás, hogy a r e g i

vezérlővel – alacsonyabb átviteli sebességgel – működtessem az új merevlemez.

A másik kérdésem az lenne, hogy az új vezérlőt működtethetem a régi mellett is, vagy annak a működését le kell tiltani? Az alaplapon van egy Primary és egy Secondary PCI IDE csatló, amiket a BIOS-ból engedélyezni és letiltani is tudok. Ha működik az új vezérlő a régiék mellett, akkor ennek a beállításait hogyan lehetséges elérni, mikor a BIOS-ban csak négy IDE egyseget látok? (Primary master/slave, Secondary master/slave). A '98 májusi számban egy olvasó kérdése adott válasza szerint egy gépben négy ATAPI vezérlőt lehet használni. A Windows 95 vajon kezeli-e a négynél több ATAPI-s eszközt?

Üdvözlettel: Pápat Zoltán

Elvileg lehet kapni PCI kártyahelybe dugható Ultra DMA 33-as ATA/EIDE vezérlőkártyát – Magyarországon még nem volt hozzá szerencsém. Ezúton is felkérem azokat a kereskedőket, akik ilyet forgalmaznak, informáljanak minket erről.

Az új vezérlőt lehet működtetni a régi mellett. Jó példa erre az a konfiguráció, amelyben az ötödik IDE eszköz a hangkártyán található IDE vezérlőre van csatlakoztatva. A Windows 95-ben nincs 4-re korlátozva az ATAPI-s eszközök száma.

Nagy Zoltán

Mondja el véleményét!

Felmérést készítünk a felhasználók hardverfogalmazásokról alkotott véleményéről – elégedettségükről, panaszaikról. Kérjük, segítse munkánkat azzal, hogy a lapban található katonon lévő kérdőívet kitöltve visszaküldi címünkre. Köszönjük!

Kincstár

8 Ismét kettesben

SAC az előző CD-n: AdBuster v0.8, Net-scape Provider Maintenance v1.22, programok gyermeknek, bbMPEG v1.0, Thumb Nailer v5.0, TriView, Audio Composer v3.1, DJ Master 98 v2.18, Visual CD Player v1.0, FAQ on International E-mail accessibility, File structure of audio MPEG file, More Space 95 v2.9, Windows Commander 3.52, GoScreen v1.4, Stiletto v98

● SAC, jelen időben: Al Picture Explorer v1.0 Win95/NT, WinAmp v2.01, Soritong Player v0.91, Sonique v0.55b Win95/NT, EarMaster v2.0, WinGlobe v1.0, Neopaint v3.2, Tornado v3.8, MainActor Video Editor, és Sequencer v2.05 Win95

● Zene: Bach Erich Bergel vezényelével ● Salvador Dalí kiállítása ● Javítások és kiegészítések Office 97-hez ● Populous: The Beginning ● Fejlesztőknek: Microsoft DirectX SDK, AMD K6-2 információk, GNU DJGPP fordítók ● GIMP Windowsra ● Linux: Linux kernel 2.1 forráskód, kiegészítések, Debian-csomagok, magyar anyagok, Alsa hangkártya-driver forráskódja, KDE 1.0 forráskód

Aktuális

- 22 Canon: másodpercenként 4 digitális fotó ● Computer 2000 Magyarország: személyi változás ● Microsoft: Windows 98 – magyarul
- 24 Logitech: erőpróba, USB-s kamera ● Gammaxnet: RAS minden személynél
- 25 Incom: SAS toronymagasin ● Traco: Gateway a magyar piacon
- 26 Ati: Rage Fury gyorsítókártya ● Mita, Minolta, Seiko Precision: szemesdó kínálat ● MrSoft: másolásvédelmi rendszer ● Avery Dennison, Microsoft: címkévarázsló
- 27 Tally: színes hálózati lézeryomtató ● Endac: fényálló tinta-média rendszer ● Provi-max: a kis kalmár
- 30 Epox: négy új alaplap ● Plector: 40-szeres CD-olvasó ● Tahorg: MIDI billentyűk multimédiához ● SCO UnixWare: felforrósítja a vasat
- 31 Danko: új színes másoló-nyomtató
- 32 Computer Associates: funkciócsomagok rendszerfelgyűlethez ● Syndicate Computers: Artec scannerek ● Major Rt.: buli a Gundelben ● Wandel & Goltermann: kézi-műszerek családja ● Pstion Magyarország: kódjéti verseny
- 33 Xerox: hálózati nyomtatók
- 34 Emi álma: számítógép – adományozott alkatrészekből ● Ant Kft.: bérelt informatika ● Folder Trade: a Tektronix új nyomtató-családjá ● Eicon: MS SBS ISDN modem-mel

Tartalom és forma

36 CD-kirakat

Már megint dörbhe jövünk: Mortal Kombat 4 ● Különleges alakulat: SWAT 2 ● Ugróiskola motorokkal: Microsoft Motocross Madness

40 És a főszereplők?

Őn már hallott azokról a bizonyos X-aktákról? És esetleg szeretne nyomonzni is némely ügyben?

40 Többet vártunk

Alaposan „teszteltük” a Dune 2000-et. Benyomásaink ellentmondásosak.

41 Hadilábon

Milyen ma a magyar hadsereg? Megtudhatják a Seregszemle című CD-ROM-ról.

42 Könyvek

Daniel S. Jana: Online marketing kézikönyv ● Böcz Péter – Szász Péter: A világháló lehetőségei – Interaktív Web-lapok készítése ● Illa László: CD – kompaktlemez

Magazin

46 Játékvásár Londonban

A számítógépes játékok rajongóinak is megvan a saját „Mekkájuk”: csak éppen Londonban, és ECTS-nek hívják.

48 A sokfejű sárkány

Mit gondol az információtechnológia jövőjéről Craig Barrett, az Intel elnök-vezérigazgatója?

50 Platformoktól függetlenül

A nagy hálózati vetélkedő. Interjú Andreas Zeitlerrel, a Novell európai regionális igazgatójával.

52 Papíra felfetve

Hol lesz a nyomtató helye a papír nélküli iródaiban? Nyomtatógyártók képviselői válaszoltak kérdésünkre.

54 Bankvonalon

Mit ér egy cég, ha magyar? Interjú Deák Lászlóval, a banki rendszereket készítő Online Rt. ügyvezető igazgatójával.

56 Veterán PC-szervíz

Egy szervíz akkor jó, ha hibabejelentő vonalal halgatnak – mondja Weber Tibor, a Serco Kft. ügyvezető igazgatója.

Hardver

58 Hardverböngésző

Primörök a hardverek világából – 3Com: ezzel Pengék lehetünk! ● 50 byte-os arckép ● Apple: növekszik az almafa! ● Blockbuster: nagyon olcsó scannerek ● Compaq, HP, IBM: hárman a PCI-X-ért! ● Dataquest: növekvő szerverpiac ● Fujitsu: talizmán ● Fujitsu, NEC, Toshiba: közös tokban ● Genoa Technology: faxellenőr ● IBM: erőgép rézből ● Intel: egybehangzás, nem esett messze az Almafától, Katmai és a videó, hálózati chippek, közös digitális fényképezőgép ● Intel, Compaq, Dell, IBM és társaik: összefogás a digitális monitorért ● Omega: a halálos kattanás pere ● ITU: a végső jóváhagyás ● National Semiconductor: csuka fogta róka? ● NCD: Windows CE a hálózatban ● NEC, Lucent: közös DRAM ● Nvidia, 3Dfx: a pereskedési fázis ● Philips, Sony, Mitsubishi: a WebTV jövője ● SCSI Trade Association: elfogadva az Ultra3 ● SINT, C-C-C Group: a valódi védelem ● TriGem, KDS: újabb 500 dolláros PC ● Virata: mindent bele!

Színes korongok saját kezűleg

Milyen CD- és CD-RW-írók forognak az európai piacokon? Nemzetközi tesztkönyvünkben 9 készülék szerepel.

80

64 Hardverkirakat

Átható pillantás: Umax Powerlook 3000 ● Kétszer kettő: Epox KP6-BS alaplap ● Tesztelés választani! Acorp 6BX67 és 5AL161 alaplap ● Úrséta a Földön: Shuttle Space-walker Hot-591P alaplap ● Másodvirágás: Aristo AM-577 alaplap ● Szólóvadás: Aristo ESS Solo-1 hangkártya ● Nyerő lap: Elsa Winner 2000/Office ● Egyszerű képek: Scott 505P monitor ● Új tüzegő: Quantum Fireball EL ● Ermes helyzetét: Seagate Medalist 10240 ● Digitális keverőpult: Aark 20/20

70 Álomszerű sebesség

A Seagate új Cheetah 9LP merevlemez a 10025/perc fordulatszámával a leggyorsabbak közé tartozik.

75 Hazai viszonyok

Az ezüstös hanglemezek, majd a CD-ROM-ok után itt a CD-t író készülékek korszakát

80 Színes korongok saját kezűleg

Milyen CD- és CD-RW-írók forognak az európai piacokon? Nemzetközi tesztkönyvünkben 9 készülék szerepel.

86 Univerzális megoldás?

Plug and play tökéletes formában – ígérték az új csatlakozási szabvány, az USB fejlesztői.

Játékvásár Londonban

A számítógépes játékok rajongóinak is megvan a saját „Mekkájuk”: csak éppen Londonban, és ECTS-nek hívják.

46

Szoftver

91 Szoftverböngésző

Primörök a szoftverek világából – Adobe: K2, ImageStyler ● Apple: MacOS 8.5 ● Cisco: hibás szoftver javítása ● Corel: új programok Mac-re ● Hewlett-Packard: IA-64-es fordító az egyetemeknek ● ICISA: Névelő: virveszély ● Inso: kívül-belül ● Intel: egyesült Unix: Intel, RealNetworks ● Microsoft: kijavított IE-hiba, olcsóbb lett az NT 4.0, megjelent a Windows 98 update, az ígértet földje, fejlesztünk 2000-re! a világ legnagyobb cége, kijavított hiba, Office 97 frissítés, a bönge-zőháború újabb csatája, egy legenda nyomában, megjelent a Visual Studio 6.0, túl a 2,5 millió, automatikus bogárvadászat, veszélyes a Linux ● Netscape: Windows-barát böngésző ● Novell: végré kézen, ok is az IE pártján? ● Sun: új Java fejlesztői eszköz, lenyelték a békát? ● Symantec: a Mac-láz folytatódik, tiszta kód ● Ultimate Technographics: nyomtassunk PDF-et!

98 Webre szabott képek

A Photolmpact 4 képfeldolgozó programmal könnyebb a Háló szövése.

100 Ezzel FAXnizni

Egyszerűsített a faxolást! Használjunk szoftverfaxot, például a WinFax Prot.

102 CD-író segédék

Ha CD-írók veszünk, figyeljünk arra, hogy milyen szoftvereket adnak hozzá!

104 Feltámad az Amiga 500

A 80-as évek legjobb személyi számítógépeinek ma is sokan hódolnak – például emulátorok segítségével.

109 Útban az UML felé

A Microsoft Visual Studio 5.0 után alig egy évvel megjelent a 6.0-s verzió is.

112 Rugalmas adatbázisok

Az idő az információfeldolgozásban egyre fontosabb tényező – ez az óriási adatbázisoknál különösen nagy kihívás.

Warp

114 Meghívó egy temetésre

Miert róppenek fel időnként hírek az OS/2 halálával kapcsolatban – amiket az IBM rendre cáfol?!

Amiga

119 Hírek az Amiga világából

Emulátorok Macintoshra: a hagyomány folytatódik ● CUAmiga: game over ● AmiRC 2.1: új verzió ● Kato Development: Mediody1200 ● Cerberus: minden együtt ● Haage & Partner: új AmigaWriter ● phase5: késik a B-VisionPPC 3D ● SoftPartners: iradai programsomag Amigára ● Factor5: szabad a pálya! ● Újdonságok Amigára: PowerPC-s játékok

Kommunikáció

123 Internet-böngésző

Újdonságok az Internet világából: ● Nielsen Media Research: Net a tévé helyett, növekvő

hálózati kereskedelem ● Carnegie Mellon University: Ielombozó Internet ● ENSZ: harc a gyermekpornográfia ellen ● Kaplan: doktoriátus a hálózatról ● Realize Communications: díjazott levelek ● Global Internet Project: gyűjtögetés ● Swissair: fekete hírek ● USA, Irszág: történelmi aláírás ● Microsoft: újabb Hotmail-hiba ● Disney, Micro-soft: mécsins nyaralás ● White House: egyszerűbb titkosítás, CDA II ● Új szabványok és technológiák: Ericsson – ISDN analógban? ● British Telecommunications – Highway: Tut Systems, Intel, National – ott-honi hálózat; Infoseek – Express-szel a Webben ● Az üzlet az üzlet: Andersen Consulting – európai elektronikus kereskedelem; Compaq – mi lesz az AltaVista sorsa?; IBM –

Új sorozatunkban más programok lehetőségeitől szemezgetünk.

149 A kommunikációs szerver

A Linux egyik erőssége a hálózati kommunikáció. Hogyan használhatjuk ki ezt?

Kikapcsolódás

154 Makroblik

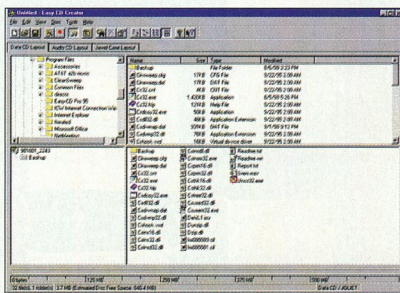
A 31. században a klánok közötti háborúkat folytató robotokkal vívják: MechCommander.

158 Őrjáték

Destroy professor és a többiek – hírek egy sosenvelt informatikai világából.

CD-író segédék
Ha CD-írók veszünk,
figyeljünk arra, hogy milyen
szoftvereket adnak hozzá!

102

Global Network eladás: Netscape – növekvő sebesség; Spinner.com – hangos hírdetések; UUNET-intel közös szolgáltatás ● Érdekes site-ok és szolgáltatások: túra az őserőben; ásványtani adatbázis; montvil a világ körül; hátfajdalom ellen: szemétkedjünk!; találokuznet az Interneten!; távoktatás; időjárásjelentés; energiagazdálkodás; gyermek-biztos lakás

Gyakorlat

128 Windows-szelítő

Ha hibaelhárítási tippek mellett a Windows 98 új funkcióinak kihasználásához is adunk ötleteket.

133 Irány a Web!

A HTML-szerkesztő programokkal bárki készíthet tetszőes Web-lapot, de néhány jó tanácsot nem árt megfogadni.

135 Vételtől a bekapcsolásig

A CD-írók testjéhez kapcsolódóan bemutatjuk, miként lehet a készülékeket üzembe helyezni.

138 Adatíró tollak

Tanácsok CD-íráshoz – hogy a lemez ne a kukában végezze.

145 Váratlanos rétegek

Látványos grafikákat nem csak a Paint Shop Próval készíthetünk.

CHIP-PIAC

I-XVI. oldal: Tippek, támpontok, tanácsok. Tippek: milyen újdonságok jelentek meg a hardverpiacon? Támpontok: a kiszemelt eszköz milyen képességre a többihez képest – s milyen drága vagy éppen jó vétel? Tanácsok: mit kell, mit érdemes, és mit nem szabad megvenni? ● Lapzárta után: legfrissebb hírek ● Index

Szerkesztőségi rovatok

3 Fórum

161 Impresszum

162 Előzetes

X Hírdetők

Útjelzéseink

➤ Mutató: az így jelölt forrásokból további információkhoz lehet jutni az adott hírrel, cikkel kapcsolatban.

☞ Telefonszám.

☞ Az így jelölt cikkek a címlapon is szerepelnek.

Fig.1

Fig.2

Fig.3

Fig.4

Albacomp Rt.
8000 Székesfehérvár
Mártírok útja 9.
Tel.: (22) *315-414
Fax: (22) 327-532

www.albacomp.hu

Milyenek vagyunk? A láthatatlan alkatrészek megbízható működése, gyorsasága csak egy dolog. Segítségnyújtás bármilyen problémára – ez tipikus Albacomp tulajdonság. Egy ideje már ránézésre is azonosíthat bennünket: a számítógépeinket emblémánk színei díszítik. Nos ilyenek...

ALBACOMP
activa

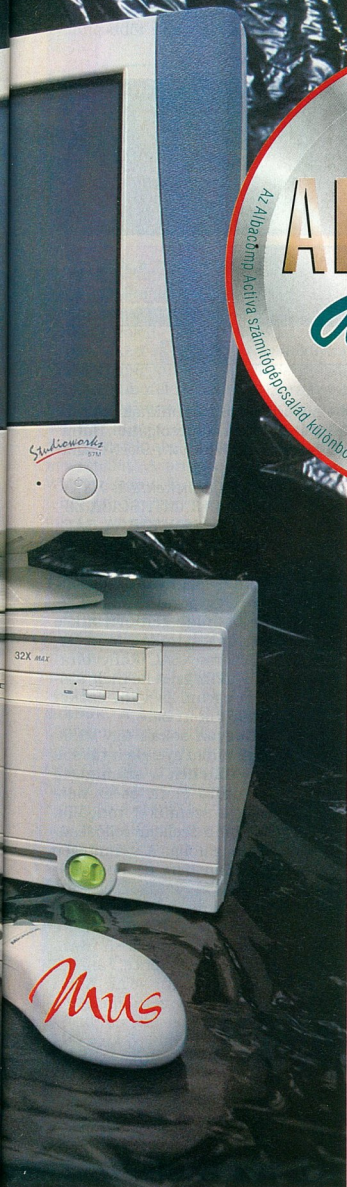
Pentium® II
processzorral

Az Albacomp Activa számítógépsorozat különböző Intel processzorokat tartalmaz

ALBACOMP

a pontos számítógép

Albacomp
Budapesti
Kirendeltség
1139 Budapest
Frangepán u. 8-10.
Tel.: 329-1493
Tel./fax: 349-0152

Szaküzletek:
1065 Budapest
Nagymező utca 25.
Tel.: 311-8095
Tel./fax: 331-8108

1011 Budapest
Fő utca 31.
Tel.: 201-4409
Fax: 201-4322

3525 Miskolc
Széchenyi u. 49.
Tel.: (46) 354-266
Tel./fax: (46) 353-100

AZ INTEL INSIDE
EMBLÉMA
ÉS A PENTIUM AZ
INTEL CORPORATION
BEJEGYZETT
VEDJEGYE.
AZ MMX
AZ INTEL
CORPORATION
VEDJEGYE.

Ismét kettesben

Úgy tűnik, két CD-vel könnyebb! Minden fontos dolog kényelmesen ráfért a lemezekre, nem sokáig kellett vacillálnunk, hogy mit hagyjunk ki.

Hosszú-hosszú hónapok után végre nyugodtan állíthattuk össze az anyagot, abban a tudatban, hogy talán minden Olvasónk megtalálhatja rajta kedvenc témáját. Korrajaink sok, korábban megkezdett témát folytatunk, például ismét vannak scene compók, folytatjuk a Pallas Nagy Lexikonának közreadását, de az egy időben megszűntnek hitt OS/2 Musthave válogatás is megújult.

Mindezek mellett korábbi szokásunknak megfelelően az előző, még októberi XXXV-ös korongra került SAC-anyagokra való visszatekintéssel kezdünk.

SAC az előző CD-n

Az októberi korongra került anyag alaposan megdagadt, ezért most nagyobb lélegzőt visszatekintést olvashatnak.

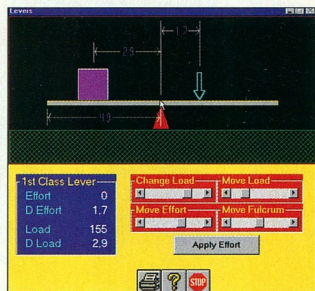
● **AdBuster v0.8: XXXV.** CD, \SAC\COMM\ADB.ZIP. Az Interneten járva tapasztaljuk, hogy nagy mennyiségű reklámsávot (úgynevezett bannert) helyeznek az oldalakra. De nem biztos, hogy mi is kíváncsiak vagyunk ezekre, főleg ha sok van belőlük.

Az AD Buster nevű program ezen a problémán segít több-kevesebb sikerrel. Ha futtatjuk a programot, tulajdonképpen egy saját kis proxy szervert telepítünk magunknak, ami szűri az

proxy servert (127.0.0.1) és innentől kezdve minden az AD Busteren keresztül jön. Behozzuk kedvenc oldalunkat a böngészőbe, jobb egérgombbal rákattintunk a csúnya reklámbannerre, kiválasztjuk a *Copy Image Location* menüpontot (Navigator esetén). Ezek után átkapcsolunk az AD Busterre és az *Add Entry* menüponttal máris hatástalaná tettük a bannert. Csupán arra kell vigyázni, hogy lementsük a már betáplált URL-eket, mert ha elfelejtjük, akkor kezdetünk mindent előlről. Ezt tulajdonképpen bármely képpel el lehet játszani, nem csak a bannerekkel.

● **Netscape Provider Maintenance v1.22: XXXV.** CD, \SAC\COMM\NSPVM122.ZIP. Otthonról internetezőknek és régebbi Netscape Navigator (2.x és 3.x) használóknak szól a most

indul a Navigator, illetve ha a Navigator indítjuk, automatikusan létrejön a kapcsolat. A szükséges változtatásokat is elvégezhetjük, ha netán szolgáltatót váltunk, vagy ha egyszerre több profil-

file-t hozunk létre magunknak, és ezek között szeretnénk kapcsolgatni. Hátránya, hogy csak Windows 9x/NT alatt hajlandó futni.

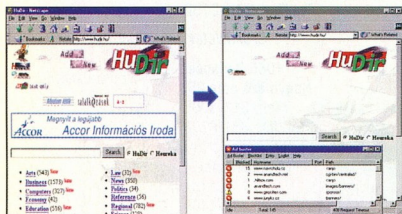
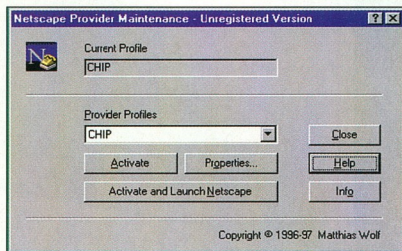
● **Programok gyermekeknek: XXXV.** CD, \SAC\EDUCULT\MTHSC13A.ZIP, SCIFAR4A.ZIP, CP3SW.ZIP. A SAC-

anyagok között szinte egyáltalán nem irtunk gyerekeknek szóló programokról. Úgy gondoltuk, itt az ideje, hogy felbontsuk e hagyományukat. Múlt havi CD-nk \SAC könyvtárának több gyereknek szóló program is van, ezeket mutatjuk itt be.

Nagyon sokan úgy vélik, hogy a mai gyerekek túl sok időt töltenek a számítógép monitora előtt, és ez nem csak a szemüket rongálja, hanem a szellemi fejlődésüket is gátolja. A számítógép

következő néhány sor. Ha modemmel akarunk kapcsolódni az Internethez, először létre kell hoznunk a kapcsolatot. A régi Navigatorban nem volt „kapcsolatkezelő”. Valószínűleg ez adta az írhlet a német Matthias Wolfnak, hogy írjon egy ilyen programot. Törekedett a kezelés egyszerűségére, ezért nem tett bele bonyolult dolgokat. A program segítségével kiválthatjuk a már meglévő kapcsolatunkat, és ezentúl, ha a kapcsolat létrejött, automatikusan el-

azonban egyáltalán nem azonos a játékprogramokkal. Nagyon sok esetben segíthet a gyerekeknek. Főleg ha a két legnehezebb tantárgyra gondolunk, a matematikára és a fizikára. A Math and Science 3.1 és a Science Fair 4.0 pontosan e két tárgyban segít. A két program játékosan, egyszerű ábrák segítségével mutatja be a matematika és a fizika rejtelmét. Különböző helyzeteket állíthatunk be néhány példánál és a programok szimulálják a létrejövő eseményt, így a gyerek sokkal könnyebben megértheti az adott anyagot. Természetesen a tudás tesztelésére is lehetőséget ad a két program.

Internetről felénk áradó adatforgalmat. A teendőnk csak annyi, hogy a böngészőnkben be kell állítani egy localhost

Játék és kézügyesség-fejlesztő is egyben a Childs Play III. Ebben a rajzoló-programban megtaláljuk a jól ismert rajzszközöket, például a vonalhúzást, a szabadkezi rajzot vagy a festékfűvőt. Emellett nagyon sok speciális dolog, például buborékrajzolást, frizurafestőt, képregényszínezőt és még sok más hasonlóan ötletes dologt találunk benne. Mozgó ábrák segítik az egyes funkciók megértését. A program a szabványos WMF vektoros formátumban dolgozik, tehát gond nélkül használhatjuk képeinket a Wordben, például clipartként.

A fent említett programok hardverigénye nem túl magas: 66 MHz-es 486DX, 8 Mbyte RAM, Windows 3.1 vagy Windows 9x.

● **bbMPEG v1.0:** XXXV. CD, \SAC\GRAPH\BMPMPEG10.ZIP. Az MPEG formátum nagy népszerűségnek örvend mostanában. És egyre többen szeretnék saját MPEG file-t készíteni maguknak. A bbMPEG programmal ezt könnyen megtehetik, ez ugyanis bármilyen AVI formátumú file-t átalakít MPEG-2-es formátumúvá, pontosabban MPEG-2-es videóvá és MPEG-1-es hangzávvá. MPEG-1-es videót sajnos nem tudunk vele készíteni. Bár a pro-

gram fut 486-os gépen is, viszonylag gyors, legalább pentiumos gép kell hozzá, ugyanis a konverzió roppant számolásigényes feladat. Feltétlenül meg kell említenünk, hogy a bbMPEG ingyenes program, ráadásul a forráskódja is hozzáférhető, mégpedig OWL (Objects Windows Library) formátumban. A teljes forráskód lefordításához egy Adobe Premiere 5.0 SDK-ra van szükségünk – a 4.2-es verzió nem felel meg erre a célra, mert a szoftver nem fut

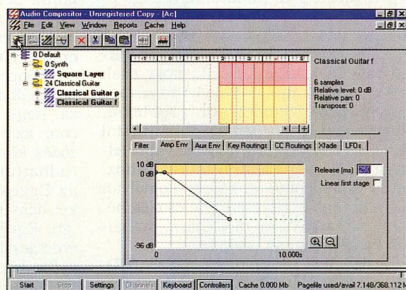
alatta. Mellesleg a program Adobe Premiere plug-inként is használható.

● **Thumb Nailer v5.0:** XXXV. CD, \SAC\GRAPH\THUMB-50.ZIP. Előfordul hogy egyszerre sok képfilet kell átalakítani más formátumba. A Thumb Nailer nevű program ebben segít. Meg kell adni egy forrás- és egy célkönyvtárt, a program pedig átalakítja a forráskönyvtárban található file-okat. A konvertálendő file-okat egyenként is kijelölhetjük, beállíthatjuk a készülő képek méretét és a tömörítési arányt. A program a következő file-formátumokra képes konvertálni: JPG, BMP, PNG, GIF, TIFF. Az átalakítást gyorsan végzi. A programnak különösen nagy hasznát vehetik a HTML-t szerkesztők.

● **TriView:** XXXV. CD, \SAC\GRAPH\TRIVW143.ZIP. Bár a profi háromdimenziós programok sok formátumot ismernek, néha jól jöhet egy kicsi és egyszerű objektumkukkoló, amit akár alapeállítás szerinti objektumnézővé is tehetünk a Windowsban. A TriView pontosan ilyen program, amivel gyorsan megnézhetünk többek között AutoCad DXF, Povray-INC, WaveFront-OBJ, NFF, TPO és RAW formátumú 3D-s objektumokat. A programmal konvertálni is tudunk a formátumok között. Többféleképpen is meg tudjuk jeleníteni a file-okat: a sima *wire* formában csak a dróthálós váz látható, van egy viszonylag egyszerű renderelt forma, a másik kettő pedig ezek kü-

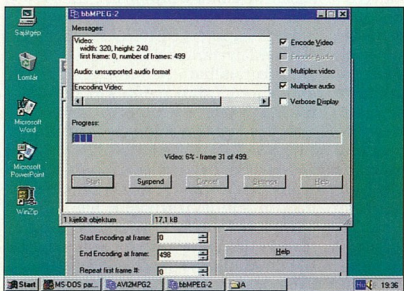
lönféle kombinációja. Kiválaszthatjuk a megjelenítés színét, és három tengelyre pozícionáló gomb is található a menüsorban. Ezzel ki is merítettük e 32 bites Windows alkalmazás összes beállítási lehetőségét – most már csak [Enter]-t kell nyomni arra az objektumra, amelyet meg akarunk nézni. Ha olyan file-t hozunk be, ami animációt is tartalmaz, azt a program nem fogja lejátszani, csak a tárgyat mutatja be.

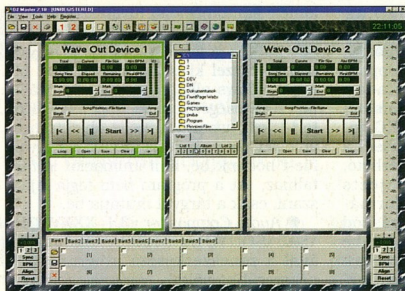
● **Audio Compositor v3.1:** XXXV. CD, \SAC\SOUND\AC31.ZIP. A multimédiévs a zenészerkesztő programok is népszerűbbé váltak. Vannak, akik napokat eltöltenek egy-egy fűlbemazsó diában megkomponálásával. Csakhogy hiába vannak olyan programok, amelyek a különböző paraméterek megadásával elkészítik a zeneművet, ha az igazi zenészek többsége továbbra is a MIDI-re esküszik. Nekik ajánljuk az Au-

dio Compositor nevű programot. Segítségével MIDI adatot hozhatunk be digitális audioeszközről. Ha a bemélti forrásunk egy MIDI file, akkor konvertálhatjuk a Windows által felhasználható .WAV formátumba. Ha gépünk processzora elég gyors, hangkártyánkon keresztül mindezt valós időben hallgathatjuk. Számítógépünkhez MIDI billentyűzetet is csatlakoztathatunk, ilyenkor kellemes grafikus felületén a különböző hangokat és az effektusokat is elemezhetjük. A program Windows 3.1/9x/NT alatt működik.

● **DJ Master 98 v2.18:** XXV. CD, \SAC\SOUND\DJM218.ZIP. Ki mondta, hogy a számítógép nem használható keverőasztalként? Ha állította is valaki, most itt az élő cáfolat: a DJ Master 98-cak bárki könnyedén vezérelhető háziuljain a jó hangulatot. A program segítségével egyszerre két zenészműt kezelhetünk, és ezeket keverhetjük,

torzíthatjuk és más, a diszkókból már ismert elemeket is használhatunk. A számok listáját előre is rögzíthetjük, a program pedig önállóan elvégzi a munkát. Rengeteg billentyűkombinációt kínál, melyek segítségével gyorskezi, virtuóz DJ-vé válhatunk. A sügő és a kezelőfelület is jól átlátható, könnyen kismérhető.

A programnak azonban vannak hátrányai. Ezek közé tartozik, hogy csak WAV formátumú file-ok lejátszására képes. Ennél komolyabb probléma, hogy csak 1024x768-as felbontástól fut, noha szerintünk alacsonyabb felbontás is elég lenne a feladataihoz. Mindezek ellenére azok, akik komolyan foglalkoznak ezzel a témával és elég helyük van a WAV-ok tárolására, próbálják ki, nem fognak csalódni.

● **Visual CD Player v1.0:** XXXV. CD, \SAC\SOUND\WCDP.ZIP. Biztosan sok olvasónk hallgat audio-CD-t a számítógépén munka közben a Windows CD-lejátszóival. A Visual CD Player is erre használható. Tulajdonképpen a Windows CD-lejátszóival sincs semmi baj, csak a Visual CD Player kicsit szebb, és van benne néhány hasznos funkció. A kijelzője és a gombjai sokkal

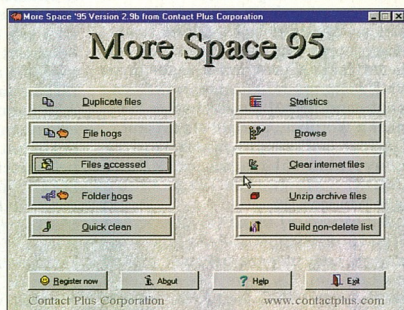
nagyobbak, mintegy háromszor akkora, mint a micro-softos vetélytársáé. Egy csúsztatósáv jelzi, hol tart a szám, így nem csak az előre-hátra csévelő gombokkal tekerhetünk a számban, hanem a csúszkával is, ráadásul gyorsabban. Végül még egy nagyon kellemes tulajdonság: a program nem jelenik meg a Taskbaron, csak a System Trayben (az óra melletti terület Windows 9x-ben), így nem zavar bennünket a munkában.

● **FAQ on International E-mail accessibility:** XXXV. CD, \SAC\TEXT\EMAILACC.ZIP. Az Internet és az elektronikus levelezés ma már hétköznapi dolognak számít. Ez a dokumentum röviden összefoglalja az e-mail lehetőségeit. Megtáljuk benne az Interneten előforduló összes ország domainnevével (például magyarországi címek végén a .hu) ezt böngészés közben is jól használhatjuk. Elmagyarázza, hogy mi a különbség a com, az edu és a többi végződés között, és azt is megtudhatjuk, hogy miért van az Egyesült Királyságnak két domainneve, az .uk és a .gb. Egyért mindenképpen érdemes beelukkantanunk a file-ba: sok olyan címet tartalmaz, amelyen további dokumentációkhoz juthatunk e témakörrel kapcsolatban.

● **File structure of audio MPEG file:** XXXV. CD, \SAC\TEXT\M3P3.ZIP. Sokan ismerjük és szeretjük az MP3 formátumot, mert kis helyen sok zene fér el benne, és a hangminőség megfelelő tömörítést alkalmazva nem lesz sokkal rosszabb az eredeténél. Azt azonban már kevesen tudják, hogy tulajdonképpen hogyan is épül fel ez a formátum. Akit érdekel az MP3 file-struktúrája, ebből a dokumentumból minden lényegeset megtudhat: a file-formátumoknál milyen kódokat használnak, mi kerül a fejlecbe, milyen bitráttával lehet tömöríteni stb. A dokumentum inkább azoknak szól, akiket nem csak felhasználói szinten érdekel az MP3, hanem kicsit

jobban bele szeretnének mélyedni a témába. Persze ettől még nem tudunk lejártsót írni, ahhoz ugyanis sokkal részletesebb leírás szükséges.

● **More Space 95 v2.9:** XXXV. CD, \SAC\UTILDISK\UTILFILE\MORE-RESP29.EXE. A legbosszantóbb dolgok egyike, amikor a merevlemez az egyik végtelenségig tűnő üres hely egyszer csak elfogy. A felhasználónak fájdalmas döntést kell hoznia: valamit le kell törölnie. Mielőtt elszánánk magunkat e drasztikus lépésre, nem árt feltérképezni a merevlemez tartalmát. Egyszer már bemutatuk a More Space 95 nevű programot, a XXXV. korongon azonban a legújabb verziója is fellelhető. Ennek az egyszerű, könnyen kezelhető szoftvernek a segítségével megkereshetjük és kilistázhathatjuk a merevlemez több példányban előforduló file-okat. Megkereshetjük a túlságosan nagy file-okat

is, ugyanis ezek többsége általában valahonnan régről származó swap maradék vagy lefagyott program által otthagyt átmeneti (temporary) file. Kivájtíthatjuk az egy bizonyos időpontnál korábban keletkezett file-okat, például azokat a dokumentumokat, amelyekre már semmi szükség. Az új verzióban helyett kapott az Internet-böngészők cache könyvtárának kipucolása is. Végül megtalálható benne a statisztikai menüpont, ahol megtekinthetjük a tisztogatás előtti és utáni állapotot.

● **Windows Commander 3.52:** XXXV. CD, \SAC\UTILFILE\WC32V352.ZIP, WC16V352.ZIP. Hiába vannak a szép, grafikus felületű operációs rendszerek, nagyon sok felhasználó a file-műveletekhez továbbra is valamilyen commander programot szeretne használni. Windowsunk alá talán a legismertebb ilyen Norton Commander-klón a Win-

Smarter Input → Smarter Output

For

Genius

Comfy-Multimedia Keyboard

- A multimédia- és Internet-funkciók gyors eléréséhez:
- Az EasyKey a programozható és a multimédia-funkciókat aktiválja
 - Az Internet könnyed elérése
 - A tenyértámasz nagyserű kényelmet biztosít a gépeítéshez

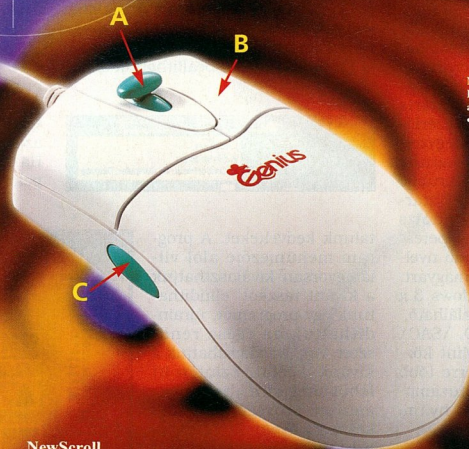
NetScroll

Könnyedén görget az Interneten és a Windowson át

- A Magic-Roller az egérkattintások több mint 30%-át feleslegessé teszi a legtöbb Windows-alkalmazásban
- Az EasyJump nyolc funkció azonali használatát teszi lehetővé

50mm

EasyPen

- Az Ön mobil munkatása az íróasztalán
- A legjobb eszköz elektronikus rajztábla emulálásához
- Kompatibilis a professzionális szoftverek többségével
- Az ergonomikus méretű tábla tüköletesen illeszkedik az Ön asztali vagy bordozható PC-jéhez

NetFighter DIGITAL F-31D

- A játékontroller, kiváló termékcsaládja
- 14 programozható gomb fokozta erejét a maximumig
- A kar digitális jojtázelepe növeli az akció sebességét
- Robusztus falpázat és gumi csúszásjelzők biztosítják a stabilitást

NewScroll

A görgetés kényelmének csúcsa

- A** • Teljes körű felügyelet egyetlen ujjal
- B** • Az egyedülálló Magic-Surfer görgető kialakításának köszönhetően az Internet-oldalak és a Windows-dokumentumok görgetése zökkenőmentes
- C** • EasyJump nyolc különböző funkció gyors elérését teszi lehetővé: kilépés az alkalmazásból, görgetés fel-le, jobbra-balra, a Start menü megnyitása, az Internet elérése, a Help file vagy a Control Panel megnyitása, valamint az Auto-Panning funkció használata
- A+C** • A Magic-Surfer és a Side-Button segítségével a futó alkalmazások és a nyitott dokumentumok között válthat

KYE Systems Corp.
No. 492 Chung Hsin Rd., Sec. 5,
San Chung, Taipei Hsien,
Taiwan, R.O.C.
Tel: (886) 2-2995-6645
Fax: (886) 2-2995-6649
<http://www.geniusnet.com.tw>
marion.lu@mail.geniusnet.com.tw

Distributor:
FAM Electronics
Tel: 36-1-342-8807
Fax: 36-1-351-4315

COMDEX
Fall '98
16-20, Nov. 1998
Booth No: 53633

CHIP
Produkt
des Monats
Hardware Exp.

PC HOME
Booth 8
COMPUTER PRODUCT
OF THE YEAR AWARD
@Innovation Research

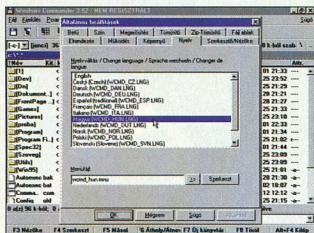
**PREIS-LEISTUNGS-
SIEGER**
DigiByte
Award '98
Ampel 10/98

**BEST OF
COMPUTER
EXPOSURE '98**

**ITS TOP WILL
WAVE IN TAIWAN**

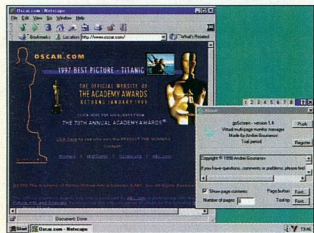

dows Commander, melynek legújabb verziója felkerült múlt havi korongunkra. A programban megtalálható min-

den, amit egy ilyen eszköztől elvárhatunk, és mindehhez kellemesen használható egértámogatás is kapunk. Egy gombnyomásunkba kerül, és máris elénk tárul a Control Panel (Vezérlőpult), a Paint vagy a Notepad (Jegyzetfőző). A programból ellátogathatunk az FTP-szerverekre is, így egyszerűbbé válik a letöltött file-ok saját könyvtárszerkezetbe helyezése. A Windows Commander tartogat egy meglepetést is: telepítése során a választható nyelvek között megtaláljuk a magyart. A CD-n 32 és 16 bites (Windows 3.x alá készített) változata is megtalálható.

● **GoScreen v1.4:** XXXV. CD, \SAC\UTIL\MISC\GOSCREEN.ZIP. Mint köztudott, a Windowsban egyszerre több programot lehet futtatni párhuzamosan, több ablakot is meg lehet nyitni.

Ehhez persze gyors gép kell. A sok megnyitott ablak azonban úgy betakarhatja a képernyőt, hogy ember legyen a talpán, aki kiigazodik rajta. De van gyógyszer: a GoScreen nevű programocska. Ha elindítjuk, a bal felső sarkokban megjelenik egy kis ablak nyolc számmal. Azért nyolccal, mert összesen ennyi virtuális képernyőt varázsol

nekünk, amik között váltogathatunk. Mondjuk az 1-es számú megnyitjuk a böngészőnket, a 2-esben a levelezőprogramot és így tovább, és mindent teljes képernyőméretben elvezethetünk. Nem takarja el egyik a másikat, véletlenül sem nyomunk rossz gombot. A program mérete mindössze 180 Kbyte!

● **Stiletto v98g:** XXXV. CD, \SAC\UTILTASK\STIL98G.ZIP. Windows alatt sok mindent kihelyezhetünk az asztalra, de a rengeteg ikon között néha nehéz eligazodni, főleg alacsonyabb felbontásban. Ezen a problémán próbál segíteni a Stiletto 98, amely a képernyő általunk kiválasztott részére elhelyez egy az Office indítópuljához hasonló menüsört. A program a beállítási-sakor felajánl néhány indítandó programot (például Notepad, DOS prompt stb.), de magunk is beállíthatjuk az ál-

talunk kedvelteket. A program menüjezője alól vilálgyorsan kiválaszthatjuk a kívánt tászkot, elindíthatunk egy programot, újraindíthatjuk az egész rendszert, vagy kiválaszthatjuk a kívánt tapétát. Szintén itt lehet megadni, ha figyelmzettítő szöveget akarunk készíteni magunknak. Beállíthatjuk például, hogy öt órákor jelenjen meg egy üzenet a monitoron, amelynek köszönhetően nem fogjuk lekésmi a hatórai randevút. Ha kérjük, az üzenet meghatározott idő múlva ismét megjelenik, mint egy jó éberszótóra. A Stiletto azoknak nyújt igazán nagy segítséget, akik a programjait egy könnyen elérhető helyre akarják összegyűjteni.

Dáni Krisztián, Duchon Jenő

SAC, jelen időben

Már két hónapja vége a nyárnak, ami végre a shareware-összeállításban is érződik. A fejlesztők hazatértek a hosszú pihenésből, és új program készítésébe fogtak, vagy elveztek az utolsó simításokat a nyáron összehozott szerzeményeiken. Mindenesetre számtalan ígéretes új termék tűnt fel a már ismert

segédprogramok újabb verziói mellett.

● **AI Picture Explorer v1.0:** Win95/NT: XXXVI. CD, \SAC\GRAPH\AIPICX-10.ZIP. A hasznos ötletek díját valószínűleg ez az egyszerű böngésző és képnézegető program vihetné el. Működésében a hagyományos file-kezelők nyomdokait követi. Az aktuális könyvtár tartalmát listában, kis és nagy ikonként, a képeket kicsinyített kivételben is képes megjeleníteni. Formátumai közt szerepel a JPG, PCX, PNG, TIF, BMP és TGA (sajnos a GIF képeket nem ismeri fel). A kijelölt elemeken az összes file-kezelő funkciót végrehajthatjuk, másolhatjuk, törölhetjük vagy áttevezhetjük őket, de a hozzájuk rendelt alkalmazást is elindíthatjuk, a képből pedig diavetítést kérhetünk.

Az igazi meglepetés a **Tools** → **Create Web Page** menüponton kattintva ér minket: az AI Picture Explorer egy Web-lapot készít a kijelölt képből, előállítja azok kicsinyített mását, és az azokat összefogó HTML forrásszöveget. Ha ezt böngészőbe töltjük, és a kis képekre kattintunk, megnézhetjük őket

nagyban. A Web-lap generálásához többféle jellemzőt is beállíthatunk – a kis képek méretét, a kereteket és a hátér színt, vagy a képek alatt feltüntetett adatokat. A programmal sok munkát takaríthatunk meg olyankor, ha egy sok képet tartalmazó könyvtárt akarunk Web-anyagunkba beilleszteni.

● **MP3-lejátszó:** WinAmp v2.01. Soritong Player v0.91 és Sonique v0.55b Win95/NT: XXXVI. CD, \SAC\SO-UND\WAMP201.EXE, SORTONG.EXE és SONIQ55.EXE. Az MP3 hőskorában a WinAmp volt az első igazán sikeres lejátszó. Sikéren felbuzdulva különböző szípközöző lejátszócsillagok valósgos dömpingje indult meg, és a folyamatos napjainkban is tart. Ennek ékes bizonyítéka, hogy a WinAmp legújabb, (érezhetően) még gyorsabb és sokoldal-

A kényelem nemcsak
éjszaka fontos.

Mouse Man® Wheel. Tenyérbe
simuló formája és négy gombjának
célszerű kialakítása meggyőzően mutatja,
hogy tervezésekor a legfőbb szempont az
Ön kényelme volt. Így a számítógép előtt
ugyanolyan kellemesen töltheti el az idejét,
mint a puha-puha párnák között. A különbség
mindössze annyi, hogy sokkal tevékenyebben.
Kialakításakor ugyanis a kényelem mellett
az irányíthatóság is fontos szerepet kapott.
Egyedülálló gördítőkerekeinek köszönhetően
könnyedén mozoghat a Windows® 95,
a Windows 98 és a Windows NT® 4.0
programokban, vagy szörfözhet az

Interneten. Ha egyszer kézbe vette,
soha többé nem akarja letenni.

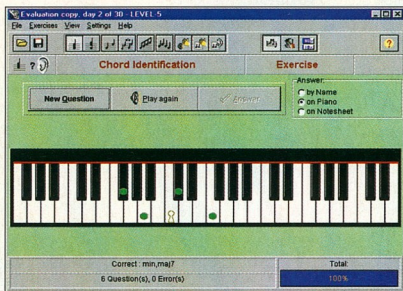
www.logitech.com

It's what you touch.™

lűbb verziója mellett két újonc próbálja meghódítani a zenekedvelők szívét. A Soritong kerek felületén az alapvető vezérlési funkciókat érhetjük el. Az MPEG mellett az SH, PLA és az elterjedtebb lejtáslista-formátumokat is ismeri, emellett viszonylag gyors.

A hónap csillaga minden bizonnyal a Sonique. Felülete sokoldalú és látványos. Futás közben háromféle arculatot vehet fel. Legkisebb állapotában csak egy keskeny csík, rajta az éppen hallható zene számlálójával. Az égeret főlé irányítva előbújik mögüle az apró vezérlőgombokat tartalmazó panel. Középs állapothoz leginkább csúcsmodern kvarcjátékra hasonlít: minden egyes kezelőszerve szépen és aprólékosan kidolgozott. Kijelzőjén a spektrum-analizátor mellett a hanghullámot is megjelenítheti, vagy azt az érdekes kör alakú radart, melynek az átmérője változik forgás közben a zene ütemére. Legnagyobb, úgynevezett *Navigation Console* üzemmódjában már hatalmas panelt alkot, melynek kijelzőjén több funkciócsoportot is elérhetünk. A zene vezérlésén kívül itt állíthatunk össze

zők összehasonlítása, különböző modális skálák meghatározása, dallamok visszaadása, ütemek „visszatapsolása” (kattintással), olvasása és hibás ütemjegyzékek kijavítása szerepel a tananyagban. A hallott dallamokat választhatóan zongorabillentyűn vagy kottában kell bejelölnünk, vagy kiválasztanunk zenéi nevüket a menüből. (Bár a program az angol és a németen kívül csak néhány skandináv nyelven ért, a fogalmak beazonosítása a nálunk használthoz hasonló névük miatt nem túl nehéz.) A feladatok széleskörűen konfigurálhatók, így meghatározhatjuk a feladathoz variációkat, és külön engedélyezhetjük a hangok egyszerre vagy bontásban való megszólalását is. Az elért eredményt a program folyamatosan figyelemmel kíséri, ezt el is menthetjük későbbre. Zeneiskolásoknak, amatőr zenészeknek nagy segítséget és kellemes szórakozást nyújthat a hangok világának felfedezése az EarMasterrel.

● **WinGlobe v1.0:** XXXVI. CD. \SAC\EDUCULT\WGLOBE10.ZIP. Bár a tudományos anyagok közt kapott helyet, diszkek sem utolsó a WinGlobe csodálatos virtuális, a valóddal együtt forgó földgömbje. A maximálisan mintegy másfélszer képpont átmérőjű gömbuszit tetszőlegesen méretezhetjük, és elhelyezhetjük a Windows munkasztálon, majd bármelyik pontjával magunk felé pörgethetjük. Ha nem elegendünk meg szép tértartású domborzatával, bekapcsolhatjuk a földrajzi fókahelyzetet, az éjszaka és nappal fényviszonyának érzékeltetését vagy 2761 város helye-

nek megjelölését. Ezenkívül kiírathatjuk az országok és városok nevét, de a hatalmas adatbázis miatt még a legerősebb nagytűs mellett is egymásba lógnak a feliratok. Egy-egy pont felkereséséhez bármely város nevét vagy a földrajzi koordinátákat megadhatjuk. Az adatbázisból még a települések lakosságának száma is kiol-

vasható. A szerző megjegyzése szerint a földgömb verziói némi késéssel követik majd a valóságot, így előfordulhat például, hogy sokkal több esőerdőt látunk rajta, mint amennyi tényleg maradt...

● **Neopaint v3.2:** XXXVI. CD. \SAC\GRAPH\NPT32D.ZIP. Manapság a DOS-os programok kedvelői nagyon el van hanyagolva, amennyiben grafikus alkalmazásról van szó. Éppen ezért ha egy program ezt a területet célozza meg, még értékesebb és figyelemreméltóbb. Igaz ez a Neopaintre is, amely egy sokoldalú, eszközökben bővelkedő DOS-os rajzolóprogram – még windowsos társai mellett sem kell szé-

lejtáslási listát, kezdeményezhetjük az Internet-kapcsolat felvételét a fejlesztők Web-helyével, vagy behívhatunk egy grafikus equalizert, melyben az átviteli jellegőrbét házsfrekvenciaponton hajlíthatjuk tetszésünk szerint. A lejátszó által ismert formátumok számát (MP3, WAV, MOD, XM, IT, ST3, audio-CD) is figyelembe véve nagyon jó esélyei vannak a WinAmp trónjának elhódítására.

● **EarMaster v2.0:** XXXVI. CD. \SAC\EDUCULT\EARTRIAL.ZIP. Zenei tudásszintünket, hallásunkat és ütemérzékünket kiválóan fejleszthetjük és tehetjük próbára az EarMaster oktatóprogrammal. Őt nehézségi szinten vezet végig a ritmusos és az összhangzattan alapvető fejezetein. Harmóniák és megfordításaik felismerése, hangkö-

gyenkeznie. Különböző mintázatú, méretű és alakú cseteket, de számos különleges rajzeszközt is használhatunk, például madártollat, melyről valóban „folyik” a tinta, ha nem húzzuk gyorsan tovább. Kivágó és másoló eszközökből is válogathatunk, és egy kijelölt területet akár el is forgathatunk. Szövegbevitelhez többféle betűtípus közül választhatunk, ezeket dönthetjük, vastagíthatjuk stb. Hasznos eszköz még a nyomda, mellyel a betöltött ikont nyomtathatjuk több példányban a képernyő egy-egy kattintással. A képkezeléshez szinte minden a rendelkezésünkre áll: átmerézés, tükrözés, forgatás és mindenféle speciális effekt. A DOS-os alkalmazások legnagyobb kihívását, a választható színmélységet is sikerrel veszi a program: 16, 256 színű és hicolor módban is használhatjuk. Grafikus formátumai között a PCX, TIF, GIF és BMP szerepel. A helyenként még előforduló kis teljesítményű számítógépekre vagy laptopokra ideális eszköz, mivel minimálisan mindössze egy 640 Kbyte-os 386-osra van szüksége.

● **Tornado v3.8:** XXXVI. CD, \SAC\SOUND\TORNADO.ZIP. A shareware zeneszerkesztők terén a kiadott programok nagy száma ellenére is ritka a valóban használható és kényelmes

ram saját zongorabillentyűzetét használhatjuk. Ezután be kell állítanunk a kiséretet és az ütemhangszereket – és készen is vagyunk. Bár a shareware változat nem engedélyezi a MID formátumba való mentést, reméljük, a későbbi verzióiban nem viselkedik majd ilyen szörösszívűen.

● **MainActor Video Editor és Sequencer v2.05 Win95:** XXXVI. CD, \SAC\GRAPH\MA205W95.ZIP. MainActor: egy majdnem professzionális videoszerkesztő és -konvertáló program bújik meg e név mögött. A MOV mellett minden jelentősebb mozgóképformátumot

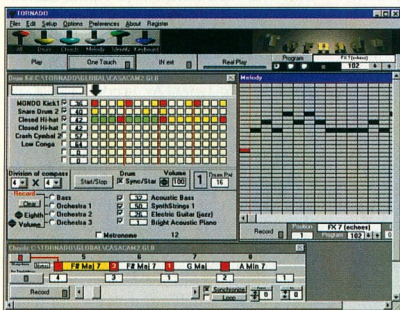
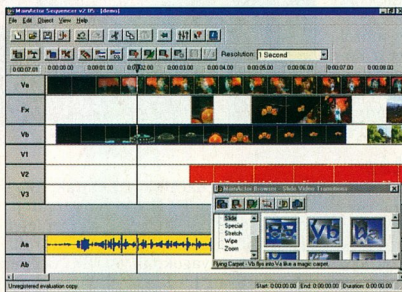
hetünk, hogy a jövőbeni shareware verzióknál más megköttést alkalmaznak majd a szerzők.

Bácskai Zoltán

Zene: Bach – Erich Bergel vezénylével

Erich Bergel zenészcsalásban nőtt fel: édesapjával és három nővérrel szinte mindennap kamarazentéltek. A fuvola, a hegedű és a zongora mellett az orgona lett a fiatal Bergel fő hangszer. E két hangzsvilág (kamarazene és orgona) határozta meg ezt a sajátos zenekari hangképet, melyet a kritikusok is kiemelték Bergel világműködő hangversenykörútjait során.

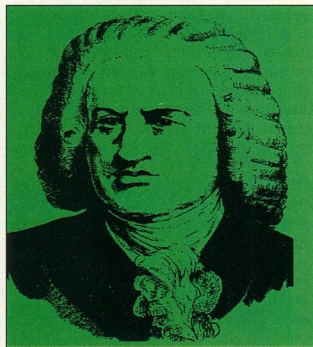
Különös vonzalma Beethoven, Brahms és Brucker íránt mindenekelőtt a hagyományörző varosokban, Bécsben és Berlinben talált elismerésre. 1972-ig, amikor engedélyt kapott (Herbert von Karajan személyes közbenjárására) erdélyi otthonának elhagyására, Bergel bekapcsolódott Európa kultúrközpontjainak tevékenységébe. Vezényelte a világ

képes olvasni és menteni. Támogatja a PAL és NTSC rendszereket és az MPEG-2-es videodiszkeket. A Sequencerben két képsávot futtathatunk párhuzamosan, melyek közül mindig az egyik aktív, és a kettő között különböző váltási effektusokat valóthatunk meg. Ehhez rengeteg eszközt használhatunk az egyszerű átúztatástól a 3D-s mozgásokig. A kép- és effektusok mellett külön csatornákat kapott a hang, melyen szintén többféle módosítást és váltást alkalmazhatunk.

A videokészítés egyik legfontosabb eleme a feliratok, szövegek megjelenítése, melyre szintén sokféle lehetőségünk nyílik a programban. Afelett örömmel, hogy egy ennyire univerzális editálóprogram került a birtokunkba, hamar letört a mentés után visszajátszott anyag: a kép közepén ugyanis az általunk beállított feliratokon kívül még egy „MainActor” szó is szerepel. Így a programot inkább csak játékos kísérletezésre használhatjuk, és reményked-

ősszes nevezetesebb szimfonikus zenekarát, a leghíresebbeket Berlinben, Bécsben, Londonban, Párizsban, Izraelben és Japánban. 80 koncertkörútja volt az USA-ban és Kanadában. Vezető karmestere volt a Kolozsvári Filharmonikusoknak, Románia egyik vezető szimfonikus zenekarának, a walesi BBC zenekarnak, a brüsszeli BRT-nek és a Houstoni Filharmonikusoknak Te-

megoldás. Némelyikükből hosszas izadás árán sikerült csak kicsikarni valamilyen funkciót, vagy már indításkor kompatibilitási gondjai támadnak a hangkártyánkkal. A Tornado viszonylag sokoldalú és egyszerűen kezelhető MIDI szerkesztő. Érdekes megközelítésében a darabok mindössze egyszólamú dallamból, akkordkiséretről és ütemből állnak, ennek ellenére hangulatos dalocskákat készíthetünk segítségével. Bemegetként MIDI billentyűzetet vagy a prog-

xasban. 1989-től egy évig a Budapesti Filharmonikusok elnök-karnagya, és ezzel Gustav Mahler, Richard Strauss, Otto Klemperer és Ferencsik János örökébe lépett a zenekar élén.

Koncerttevékenységével párhuzamosan Bergel 1979-től haláláig a berlini Művészeti Főiskola professzora.

Évtizedekig tartó kutatómunkájának eredményeként 1980-ban és 1985-ben megjelent két kötet (Max Brockhaus Musikverlag, Bonn) Bach utolsó munkájának eddig megjelentetett legátgőbb és legalaposabb analízise. A fűga művészete Bergel zenekari átiratában, a befejezetlen utolsó fűga kiegészítésével a BMC Kiadó gondozásában jelenik meg 1998. november elején.

CD-nkre erről a kétkorongos műről került egy rövidke részlet, melyet a Kolozsvári Filharmonikusokkal együtt szelálatott meg Budapesten, a Dohány utcai zsinagógában 1991. október 2-án.

Salvador Dalí-kiállítás

Egyedülálló kiállítás nyílt az Interneten, július derekán. A TV-Net szerverén nagy titokban elhelyezett és csak a megnyitó napján ismertett címen nem mindennapi tárlatot tekinthetnek meg az arra látogatók. Salvador Dalí, a világhírű festőművész képei a <http://dali.tvnet.hu> és a <http://www.dali.tvnet.hu> Internet címen láthatók.

A többmillió értékű műveket Erdész László, a szentendrei Erdész Galéria tulajdonosa és a Francia Szűrrealista Múzeum hozta Magyarországra. Dalí alkotásai a szentendrei Erdész Galériában voltak láthatók. A kiállítás tárgyát képező közel száz egyéni litográfiát a Virágok és gyümölcsök sorozat és hat vegyes technikájú kompozíció egészítette ki.

A kiállítás internetes megjelenését az Alpha ArtProject tulajdonosa biztosította. A képek elektronikus formába rögzítésére a Web-hely létrehozás speciális technikát dolgoztak ki, mivel a művek főként kézzel merített japán papírra készültek és keretezve voltak, azokat igen magas értékük miatt nem lehetett megbontani.

A galériában és az Interneten látható tárlatot eddig több mint harmincezer tekintették meg. Bár a kiállítás egésze szerzői jogi védeltséget élvez, az internetes kiállítás tulajdonosának rendelkezése értelmében a Web-hely teljes tartalma saját részre ingyenesen letölthető, illetve felhasználható – így kerülhetett CD-nkre is. Salvador Dalí kiállításának szervezői sok partnerre, önzet-

len segítőre, barátokra találtak. Börtökök Zoltán, a TV-Net vezérigazgatója például azonnal korlátlan tárterületet biztosított a szerverükön a nonprofit művészeti anyagoknak. A HPC Online folyamatosan hirdeti a kiállítást, míg több országos rádióállomás és televíziós társaság, napilap is adott reklámdobozt ingyen lehetőséget arra, hogy minél szélesebb körben valjón ismertté a kiállítás. A kiállítást komoly érdeklődés kísérte, ezért a rendezők és a művészeti csapat további klasszikusok bemutatását tervezte, például Picasso és Chagall műveit szeretnék így közzétenni.

A kiállításokat egyébként még ebben az évben várhatóan további képművészeti tárlatok követik majd, főként hazai művészek munkáiból. A rendezők már most várják elismert, pályakezdő művészek jelentkezését. A kiállítás programozói, grafikusai, bétatesztelői és az anyagi, eszközbeli támogatást nyújtók rögtön uton indultak el, de már most látni: letettek valamit az asztalra.

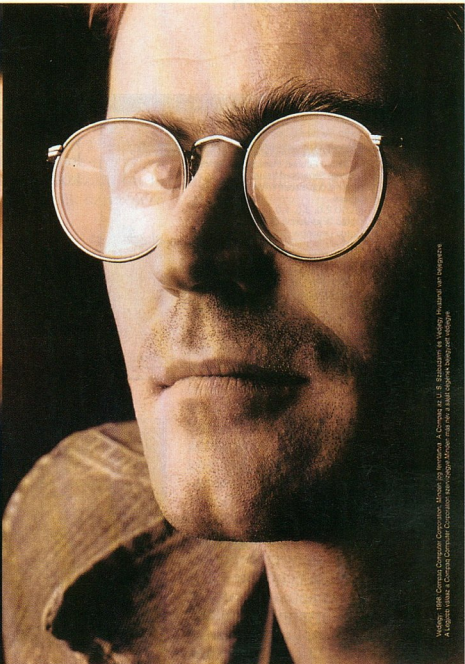
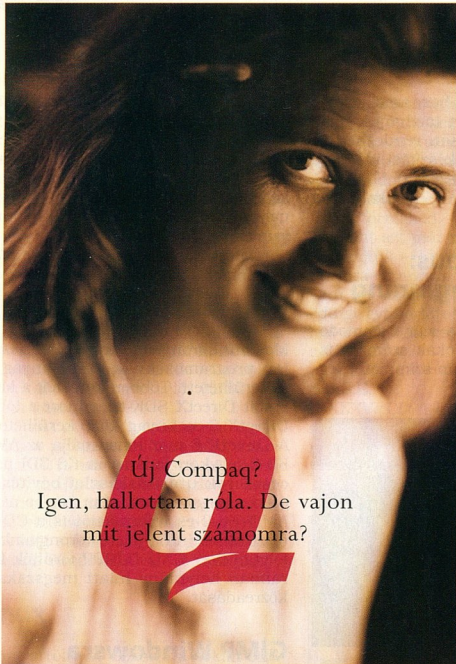
- ◆ Információ: art@alpha.tvnet.hu
- ◆ Szűreális és vizuális. CHIP 98/08/42

Javítások és kiegészítések Office 97-hez

Körülbelül az iskolakezdéssel egy időben – szinte napra pontosan egy évvel az első után – jelent meg a Microsoft

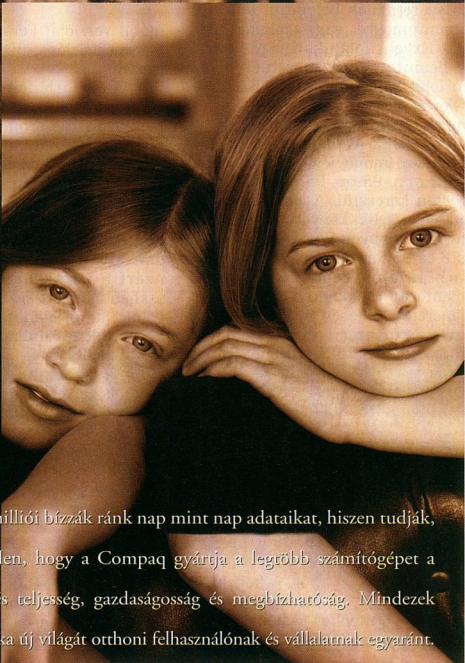
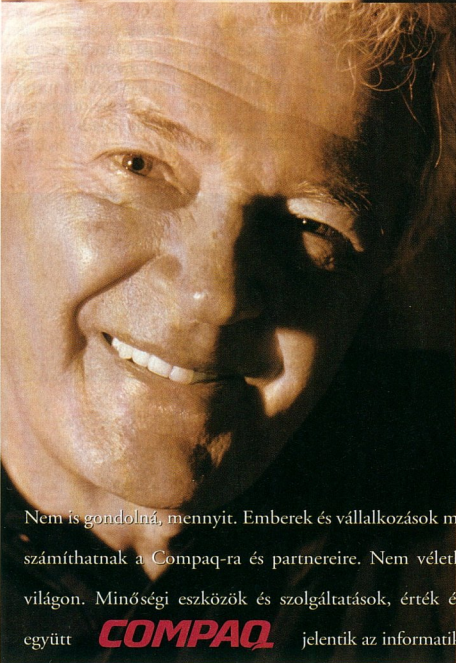
Office 97 csomag második javítása, az úgynevezett Service Release 2, röviden SR-2. Ez a „folt” javítja az elmúlt egy évben talált kisebb-nagyobb hibákat (részletesebben lásd Szoftverböngészőnk). Ez a javítócsomag nem azért lett sokkal nagyobb, mint az első, mert annyival több mindent javítana, hanem azért, mert nem foltozgat, hanem cserél, nem átírja az „eredeti” file-okat, hanem egyszerűen lecseréli őket. Így a javítás nem vesz igénybe közel fél órát, mint az SR-1-nél. Az eredeti szó azért került idezőjelek közé, mert nem teljesen az eredeti, hanem a már javított file-okat, vagyis az SR-1-gyel már frissített csomagot keresi a program. (Az Office 97, Service Release 1 megtalálható 1997. decemberi számunk CD-jén.)

Nem csak javítások, hanem néhány hasznos és néhány kevésbé hasznos, inkább látványos kiegészítés is felkerült a havi CD-nkre. A hasznosak között található például a Draw 98, teljes nevén Microsoft Draw 98 for Office 97 and Publisher, amelyet a Wordból az *Insert* → *Picture* → *New Drawing*, míg a többi programból az *Insert* → *Objects* → *Microsoft Draw 98 Drawing* funkcióval érthetünk el. Szentén a hasznos dolgok közé sorolandók a különböző sablonok, varázslók, konverterek és megjelenítők. Így például az a Word sablon, amelyik az általunk beállított hónapról vagy hétről készít naptárt, és ebbe rögtön bele is írja az Outlook naptárából átvett adatainkat. Az egyedüli probléma ezzel a template-tel, hogy magyar beál-

Új Compaq?
Igen, hallottam róla. De vajon
mit jelent számomra?

© 1998 Compaq Corporation. Minden jog fenntartva. A Compaq a U.S. Electronic & Video Products Inc. tulajdonsága.
A Magyarországi Compaq Corporation kizárólagos forgalmazója: H&R Elektronika Kft. Budapest, Magyarországon.

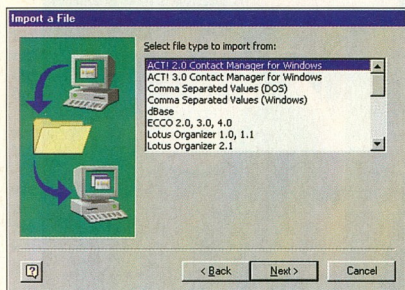

Nem is gondolná, mennyit. Emberek és vállalkozások milliói bízzák ránk nap mint nap adataikat, hiszen tudják, számíthatnak a Compaq-ra és partnereire. Nem véletlen, hogy a Compaq gyártja a legtöbb számítógépet a világon. Minőségi eszközök és szolgáltatások, érték és teljesség, gazdaságosság és megbízhatóság. Mindezek együtt **COMPAQ** jelentik az informatika új világát otthoni felhasználónak és vállalatnak egyaránt.

Legjobb válasz.

1124 Budapest, Németszőlgyi út 97. Telefon: 458-5555, 457-3600

www.compaq.hu

litások mellett is angolul írja bele a napok és a hónapok nevét, illetve nála vasárnapkal kezdődik a hét. Am sokaknak mégis érdekes lehet a dolog, mert a benne található Visual Basic program sok érdekességet rejtget.

Az Outlookot használok körében lehet népszerű az a konvertercsomag, melynek segítségével a Schedule+ 1.0 és 7.0 vagy például a Lotus Organizer adatbázisaiból lehet átvenni adatokat. A nézegetők inkább azoknak hasznosak, akiknek nincs Office 97-ük, ám mégis szeretnének belenézni office-os dokumentumokba, vagy azoknak, akik a saját Excel táblájukat vagy PowerPoint bemutatójukat szeretnék olyan gépen lejátszani, ahol nincs Excel 97 vagy PowerPoint 97.

A nézegetőkől van 16 bites, 32 bites, sőt ActiveX-es változat is, így bemutatóinkat immár lejátszhatjuk Windows 3.1x-en, 95-ön, 98-on, NT-n vagy Interneten keresztül. A lemeznek helyet kapott egy régebbi konverter újabb változata is, az, amely Word 97-ből ment Word 6 és 95 formátumba, de ez is képes a beágyazott képek tömörítésére, így jelentősen csökkenti a dokumentumok méretét. Teljesen új viszont az az importáris, amellyel Quattro Pro adatbázisainkat tölthetjük be Excel táblákba.

A kevésbé hasznos, inkább látványos kiegészítések között például megtalálható két új „irodai asszisztens”, Kairu, a játékos delfin és F1, az első 300/M típusú, Office-ra optimalizált robot. A kollektiót kikerekíti nyolc új levélpapír outlookos e-mailekhez és egy olyan kiegészítés az Outlook 97-

hez és 98-hoz, amellyel receptjeinket tarthatjuk nyilván, gyorsan rendezhetjük kalória, elkészítési idő vagy költségek szerint.

Weisz Tamás

Populous: The Beginning

Elkészült a már Commodore-ról is sokak számára ismert Sámán-szimulátor leg-

újabb verziója! Persze a mai igényeknek megfelelően, 3D-s környezetbe helyezve.

A játék története nem túl eredeti: adott egy bolygó, melyen hemzsegnek a nemkívánatos szomszédok. Mi alakítjuk a terjeszkedni kívánó varázslót, aki úgy dönt, létrehoz egy olyan népet, amit kedvére felhasználhat haragosai elpusztítására. A polgárok persze istenként imádják, így minden kívánságát teljesítik. Azért a varázslónak sem szabad ölbe tett kézzel üldögnie, az ő feladata új varázslatok kitalálása és az épületek feltárasa. A munkásokkal felépíthetted egy szép kis várost, majd egy részüket kiképzésük után harcba küldheti. A nagy embervesztéssel járó csaták elkerülésére „kellemes” varázslatokkal is lehet úzni a gonosz ellent. És még sorolhatnám a sok-sok lehetőséget.

A demó sajnos nem enged mindent kipróbálni, csak olvasgatni lehet, mennyi lehetőségünk lesz a teljes játékban. Az elején egy kicsit

szokatlan a 3D-be helyezett stratégiai játék kezelése, de az elején lévő „tréning” küldetések során mindent megtanulhatunk. A hangok mulatságosak, a grafika lenyűgöző, és még erőm sem kell hozzá, így biztos, hogy a karcsónyi játékdömpingből kiemelkedő programmal van dolgunk.

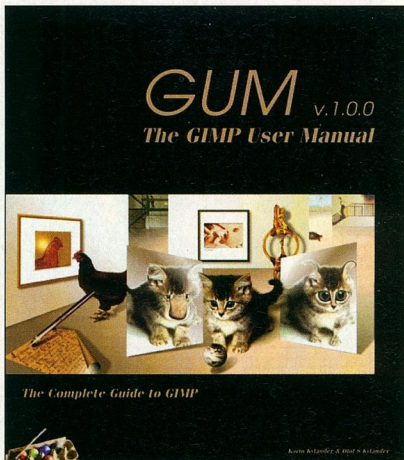
Erdős Márton

Fejlesztőknek

Mostani korongjainkra több, kifejezetten programozóknak szánt anyag is felkerülhetett. Többen keresték a Microsoft DirectX SDK-t, ez most a többi DirectX 6-os anyag közé kerülhetett. A DirectX 6 már kihasználja az AMD K6-2 (egykori fedőnéven K6 3D) processzorok utasításkészlet-bővítését, ezért úgy gondoltuk, nem árt, ha némi AMD K6-2-es információt is a CD-re teszünk. Szintén jelen korongjainkon folytatjuk a GNU DJGPP fordítók korábban helyhiány miatt megszakadt közreadását.

GIMP Windowsra

Linuxban jártasabb Olvasóink ismerhetik a GNU Image Manipulation Programot, rövidebb nevén a GIMP-et. A GIMP ingyenes (GNU GPL), professzionális rajzoló és képfeldolgozó program, amely eddig csak Unixra és OS/2-re létezett.

Az elmúlt hónapban Tor Lillqvist, egy finn programozó elkezdte a GIMP-et átírni Windowsra, így CD-nkre kerülhetett az első - windowsos - béta. Bár e sorok írásakor a windowsos portolás még nem végleges, a program már így is kivallanlja oroszánkörmeit. Elsősorban két dolog hiányzik belőle, a munkát jelentősen megkönnyítő scrip- tezési lehetőség, valamint a bedolgozó modulok (plug-inek) egy része. Mivel Lillqvist gyorsan halad a projekttel, valószínű, hogy következő CD-nken már ezeket sem kell hiányolnunk. Addig is az ismerkedni vágyóknak feltettük a teljes GIMP-dokumentációt (GUM), érde- mes átnézni!

Lillqvist a GIMP portolásával együtt készíti a program grafikus környezeté- nek, a GTK-nak windowsos változatát. A GTK grafikus eszközkészletet hasz- nálja számos más linuxos program is, ezért windowsos változata megnyithat- ja az utat sok más minőségi és linuxos program Windowsra való átírása előtt.

Linux

Amint arról már bizonyára sokan érte- sültek, a dupla CD dupla annyi linu- xos anyagot is jelent a CD-ken. Így most a szokásos 100 Mbyte helyett több mint 200 Mbyte válogatott linuxos program, frissítés és információ került a korongokra.

Picit elmaradtunk a megszokott anyagokkal, de reméljük, hogy az előző szám CD-mellékletén megjelent S.u.S.E. Linux terjesztés kárpótolta Önöket érte. Most igyekszünk pótolni az összes lemaradásunkat, és további újdonságokkal is szolgálni.

Azok számára, akik szeretnék kipró- bálni a Linux kernel egyre stabilábbá váló fejlesztői verzióját (2.1), ismét kö- zöljük a több mint 10 Mbyte-nyi teljes forráskódot. Programozók számára is jó lövelő tippek és trükkök szerzésére ez a C forráskód.

Amint azt már megírtuk - és meg is indokoltuk -, áttértünk a SuSE disztri- búcióra és annak elsődleges támogatá- sára, de ezzel nem szüntettük meg az eddigi gyakorlatot, azaz számos RedHat és Debian csomag is megtalálható a CD-n.

S.u.S.E.

A XXXV. CD-n közreadott S.u.S.E. Li- nux csak töredéke az 5 teljes CD-t megöltő disztribúciónak. Az öt CD tel- jes anyagát ugyan nem tehetjük közzé,

nux minél szélesebb körű használatát.

A legfontosabb dolog, amit közre kell adnunk, a S.u.S.E. Linuxhoz elérhető libc6 könyvtár, amely lehetővé teszi libc6-os programok futtatását is. Mivel az 5.3-as verzió még libc5-re épül, e ki- egészítés nélkül nem lehet elindítani az egyre több libc6-ra készült programot.

Emellett nem maradtak le a szoká- sos frissítés sem, azaz elsö körben a S.u.S.E. 5.3 megjelenése óta közre- adott összes javítás, majd a jövőben az időközben megjelenők, ahogy azt Olva- sóink megszokhatták.

RedHat

Minden kedves „RedHat-hívó” olvasón- k szeretnénk megnyugtatni: nem ma- radnak programok és frissítések nél- kü. Igaz, az 5.1-es RedHat disztribúció nem fog a CD-re felkerülni teljes egészében, de folytat- juk az 5.1-ben található csomagok pár hónapja meg- kezdett közreadását. A csomagok összegyűjtve és tele- pitve az 5.1 szintjére hoz- ható a márciusi CD-nken megjelent 5.0. Mivel a cso- magok nem lesznek egyben elérhetőek, ez a frissítés nem lesz zökkenőmentes, hiszen előfordulhat, hogy egy alka- lommal valami hiányzik, de azt az elkövetkező számok- ban pótoljuk.

Itt hívjuk fel a figyelmet arra is, hogy az eddigi CD- inken ('96 októberé óta) megjelent linuxos file-okra az Interne- ten is lehet keresni, azaz ha valaki egy konkrét file-t keres (például mert a tele- pítő ezt hiányolta), nem kell kézzel

Process	Object Count	Max KB	Current KB	Min KB	Hit Ratio	Transfer K/Sec	Transfer K/Min	Transfer Count	Transfered KB
HPFF	1188	9200	9200	9200	0.00	0	0	0	0
HPFP	14	10020	10020	10020	0.00	0	0	0	0
GOVDA	0	0	0	0	0.00	0	0	0	0
WALS	0	0	0	0	0.00	0	0	0	0
CACHE_OB	0	0	0	0	0.00	0	0	0	0
TCP	1000	20156	20156	20156	0.00	0	0	1	2
HPFF	0	0	0	0	0.00	0	0	0	0
HPFP	0	0	0	0	0.00	0	0	0	0
GOVDA	0	0	0	0	0.00	0	0	0	0
WALS	0	0	0	0	0.00	0	0	0	0
CACHE_OB	0	0	0	0	0.00	0	0	0	0
TOTAL:	0	0	0	0	0.00	0	0	0	0

mivel számos program nem terjeszthe- tő belőle szabadon, de így is sok száz Mbyte anyagból válogathatunk - és válo- gatunk is, hogy lehetővé tegyük a Li-

mitel linuxos file-okra az Interne- ten is lehet keresni, azaz ha valaki egy konkrét file-t keres (például mert a tele- pítő ezt hiányolta), nem kell kézzel

PROFI MEGOLDÁS

UMAX

KICSIBEN ÉS

POWERLOOK II + UTA-II 299.000,- Ft

POWERLOOK III + UTA-II 649.000,- Ft

POWERLOOK 3000 1.589.000,- Ft

NAGYBAN

MIRAGE IISe + UTA-MIISe 499.000,- Ft

MIRAGE II + UTA-MII 1.099.000,- Ft

+ PhotoShop
5.0 upgrade (angol)
csak 69.000,- Ft
+ kettő együtt
csak 99.000,- Ft

+ PhotoShop
4.0 teljes verzió
csak 50.000,- Ft

partners, Hungary Kft. • 1149 Bp., Angol u. 32. • Tel.: 221-5123 • Fax: 251-6127 • www.partners.hu • sales@partners.hu

ÁRAINK SZEPTEMBER 28-TÓL ÉRVÉNYESEK, AZ ÁFA-T NEM TARTALMAZZÁK!

egyenként végignéznia a CD-eket, egyszerűen használhatja azt az adatbázist, melyet a <http://www.pilatus-comp.com/~slapic/linux/chipcd> címen megtalál. Az adatbázis teljes anyaga szöveges formátumban a CD-nken is megtalálható.

Nem maradnak el a CD-ről természetesen az 5.1-es RedHat frissítései sem, és ahogy a hely engedi, más programok is felkerülnek RedHat 5.1-hez csomagolt rpm formában.

Debian

Debian Linuxot használó olvasóink számára is sok hasznos anyag van a CD-n. Itt is elsősorban a megkezdett 2.0-s Debian terjesztéshez tartozó csomagok közreadását folytatjuk, remélve, hogy immár hamarosan minden fontos csomagot leközlünk, hogy azok is kihasználhassák a 2.0-s verzió előnyeit, akik csak ránk tudnak támaszkodni, amikor linuxos anyagokat kell beszerezniük. Emellett természetesen itt is megtalálhatók az elmaradhatatlan frissítések.

Magyar anyagok

Szintén a SuSE Linux közreadása miatt elmaradtak az októberi számról a linuxos listák archívumai, így most egyben két hónap anyagát tesszük közzé. Sajnos be kell látnunk, hogy a tömörített formában történő közreadás hamvába

stats/filedescriptors: localhost:3128
dated Fri Oct 2 11:58:09 1998

Active file descriptors:	File Type	Lfdm	Tout	Remote	Address	Description
0	Log					STDIN
1	Log					STDOUT
2	Log					STDERR
3	Log					/var/log/squid/cache.log
5	Socket	0	0	127.0.0.1	25503	/usr/lib/squid/dnsserver #1
6	Socket	0	0	127.0.0.1	25519	/usr/lib/squid/dnsserver #2
7	Socket	0	0	127.0.0.1	25593	/usr/lib/squid/dnsserver #3
8	Socket	0	0	127.0.0.1	25609	/usr/lib/squid/dnsserver #4
9	Socket	0	0	127.0.0.1	25611	/usr/lib/squid/dnsserver #5
10	File					/var/log/squid/access.log
11	Socket	0	0	0	0	HTTP socket
12	Socket	0	0	0	0	ICP socket
13	Pipe					/usr/lib/squid/unlinkd
14	File					/var/log/squid/store.log
15	Socket	0	0	127.0.0.1	1616	Pinger Socket
16	File					/var/spool/squid/log
17	Socket	200	0	127.0.0.1	26326	cache_object://localhost/stats/filedescripto
18	Pipe					ftpgget -8

CD-n a linux-code, linux-doc, linux-hw listák archívumai is.

Nem maradhat el természetesen az időközben újabb tagokkal gyarapodó manual fordításcsomag sem. A csomag lapjai az angolul vagy németül kevésbé értek olvasóink számára értékes információkat adnak egy-egy program vagy parancs használatáról.

Ismét forráskód

Régóta nem adtunk közre programokat, programrendszereket forráskódban. Most, hogy picit több a helyünk, ismét megpróbáljuk hasznos és érdekes programok forráskódját is feltenni a CD-re. Mostani korongjainkra az alábbiak kerültek fel.

- Az ALSA hangkártya-driver forrása – az egyik legjobb, bár még fejlesztés alatt álló hangkártyakezelő Linuxhoz. A legtöbb közkézen forgó hangkártyát támogatja a SoundBlastertől a Gravis Ultrasoundig. Tapasztalataink szerint a kártyák jól és megbízhatóan szólnak vele.

A felkerült csomagokban a driverek, a könyvtárak (libek) és a segédprogramok (például mixer) is megtalálhatók.

- Összevűjtöttük a KDE 1.0 forráskódját is, ez is megtalálható a CD-n. Amellett, hogy azok számára, akiknek

valamiért gondot okozott az rpm vagy deb formátum és így maguknak tudják lefordítani a programokat, ezt is haszonnal nézethetjük C++ programozásban járatosabb Olvasóink, hiszen egy nem mindennapi program belsejébe tekinthetnek így bele.

- A Linux használatával foglalkozó cikksorozatunk e havi témájához kapcsolódva – picit megelőlegezve a sorozat következő részét – felkerült a Squid és a Delegate program forráskódja is. Amint arra az említett cikkből már utaltunk, a Squid egy szinte mindent tudó http és ftp proxy cache, míg a Delegate egy majdnem minden protokollt támogató gateway/proxy szerver. Igaz a mostani cikkből ezek használatát még nem részleteztük, de lehet ismerkedni a programokkal, hiszen a hozzájuk adott angol nyelvű dokumentáció részletes, és a mintakonfiguráció is nagyon jók. Mi a következő számunkban ismertettjük használatuk legfontosabb részleteit.

A fentiek mellett természetesen igyekszünk a megfelelő újdonságok és érdekességek közreadásával a lehető legfrissebben ellátni minden jelenlegi és jövőbeni Linux rajongót a legjobb linuxos programokkal és információkkal.

Slapic

Mint mindig, ez csak egy kis előzetes. A két CD-n sok más is található, érdemes körülnézni!

parameter: localhost:3128
dated Fri Oct 2 11:58:12 1998

Parameter	Value	Description
VM-Max	8	Maximum hot-vm cache (MB)
VM-High	90	High water mark hot-vm cache (%)
VM-Low	70	Low water mark hot-vm cache (%)
Swap-Max	30	Maximum disk cache (MB)
Swap-High	90	High water mark disk cache (%)
Swap-Low	70	Low water mark disk cache (%)
Nag-TTL	300	TTL for negative cache (s)
ReadTimeout	800	Maximum file connection (s)
ClientLifetime	12000	Lifetime for incoming HTTP requests
CleanRate	31536000	Rate for periodic object expiring
HttpAccelMode	0	Is operating as an HTTP accelerator

Generated Friday, 02-Oct-98 09:58:12 GMT, by cachemgr.cgi/1.1.16/orion.fido.hu

holt kísérlet volt. Nem tudjuk megállni, hogy a több Mbyte szöveg betömörítéséből nyerhető helyet ne használjuk fel valami hasznos linuxos program vagy információ közzelésére. A szokásos linux, linux-kezdő listák mellett fellelhető a

 **HEWLETT
PACKARD**
Expanding Possibilities

Miért várna másokra, ha itt az új HP LaserJet személyi nyomtató • másoló • lapolvasó?

Őnre vár jó néhány sürgős irat és egy határidő. Meg egy apró probléma. Hogy a többiekre is ugyanez vár, ugyanebben az időpontban. Hát akkor miért nem kerül meg a sort? Az új HP LaserJet 1100A személyi nyomtató, másoló és lapolvasó elég kicsi ahhoz, hogy az íróasztalán tartsa, de elég nagy, hogy kiváló színvonalú, hiteles minőségű dokumentumot állítson elő és nyomtasson ki, még hozzá percenként nyolc példányban. Ugyanilyen könnyen olvashat be dokumentumokat külső e-mailen vagy PC-faxon

keresztül, és akár elektronikusan archiválhatja is őket. Ezt biztos, hogy senki nem tudja lemásolni.

Ha azonban csak személyi nyomtatóra van szüksége, akkor itt a HP LaserJet 1100. Ezt a gépet a legújabb JetPath technológiával láttuk el, amely lehetővé teszi, hogy később másolót és lapolvasót is csatlakoztathasson hozzá.

Ennyi ajánlat után miért várna másokra?

HP LASERJET 1100A NYOMTATÓ • MÁSOLO • LAPOLVASÓ.

Canon

Másodpercenként 4 digitális fotó

A fényképezőgépek eladásában jelenleg piacvezető Canon a közeli Photokina '98 kiállításán mutatta be új, elsősorban a szolgáltatóipar számára szánt 1,68 millió pixeles (1536x1024 képpont) digitális kameráját.

A készülékben fél col átmérőjű CCD kapott helyet, melyen a képet az újonnan kifejlesztett 2,5-szeres átfogású zoom optika hozza létre. En-

Az új objektív figyelemre méltó - 2,0 és 2,4 között, a gyújtóvárosság függvényében változó - fényerővel rendelkezik, ami jelenleg a piacon a legjobbak közé tartozik.

PowerShot Pro 70: új fejlesztésű autofókusz

nek gyújtóvárossága 6 és 15 mm között változtatható, ami a hagyományos gépek 28-70-es objektívjének felel meg. Az optika 13 lencséből áll, melyeket 9 csoportban helyeztek el. A lencserendszer 2 aszferikus tagot tartalmaz, melyek a teljes képfelületen biztosítják az egyenletesen jó képminőséget.

A PowerShotban a fáziskülönbségen alapuló autofókusz rendszer is új fejlesztés, ennek köszönhető a főtéma gyors és pontos élesre állítása. (A hagyományos gépek között elismerten a Canon EOS-ok autofókuszja a legjobb.)

Az új kamera kifejlesztésénél különös figyelmet fordítottak

arra, hogy két felvétel elkészítése ideig az adatok eltárolására várnak. Ennek eredményeként a PowerShot másodpercenként 4 felvétel elkészítésére képes. (A régebbi gépek között akadt, amelyek egy képet 4 másodperc alatt készítettek.) Nagyon fontos jellemző, hogy a JPEG formátum mellett a képek veszteségmentesen (CCD RAW) is elmenthetők.

A kamera a TTL program-automatika mellett rekeszelő-választás üzemmódban is használható. Az expozíció +2 és -2 blende között korrigálható 1/3 lépésközzel. A gép a „virtuális film” érzékenységét a fényviszonyoktól függően automatikusan szabályozza 100 és 400 ISO között, a zársebesség 1/2 és 1/8000 másodperc között változhat. A rögzített képek tárolására két CompactFlash kártyát használhatunk egyszerre (egy 8 Mbyte-os kártya alaptartóék). Hasznos funkció, hogy a CompactFlash-ek között lehetőség van adatmozgatásra.

A PowerShotban 114 ezer képpontos LCD kijelzőt helyeztek el, ami a gép menüjének megjelenítésére és a rögzített képek megnézésére szolgál. A kamerakijelzőt is funkcionálhat (optikai kereső is van a gépen).

A kamera nagy előnye a csak beépített vakuvallal rendelkező készülékekkel szemben, hogy kompatibilis az EOS sorozathoz - a Canon hagyományos filmmel működő, tükröreflex gépeihez - kifejlesztett vakukkal és távirányítókkal. A kamerához több szoftvert mellékelnek, ezek közé tartozik a Ulead PhotoImpact 4.0, a PhotoStich 2.1 és a TimeTunnel. A PowerShot Pro 70 magyarországi bevezetése novemberben várható.

- ◆ Canon Hungária Kft. ☎ 465-8020
- ◆ 194.205.134.68/photokina/newproducts/newproducts.html
- ◆ HRP Hungary Kft. ☎ 452-4600
- ◆ www.hrp.hu

Microsoft

Windows 98 magyarul

A Microsoft Magyarország október 1-én a budapesti New York Kávéház Irodalmi Szalonjában a sajtó képviselői számára rendezett megjelenés előtti bemutatón ismertette a Windows 98 magyar változatának képességeit. A premieren előadást tartott Ilya Billig, a Microsoft kelet-európai Windows termékmenedzsere.

A bemutató külön érdekessége volt, hogy annak történéseit az Interneten keresztül élő, egyenes adásban közvetítették az ország három nagy városában - Győrben, Debrecenben, illetve Pécsre -, ahol a budapesti bemutatóval egy időben zajlottak a vidéki rendezvények sajtóeseményei.

Az operációs rendszert teljeskörűen magyarították, még az Internetről elérhető Windows Update-et is. Bár utóbbi a bemutató napján még nem élt, a Microsoft Magyarország ígérete szerint a magyar Windows 98 piacra kerülésének napján már elérhető lesz. A magyar változat csomagjából egyedül a WebTV maradt ki - ezt a szolgáltatást a közeljövőben sem Magyarországon, sem Európában nem fogja támogatni senki.

A termékönség számára a magyar Windows 98 október 13-ától, a CompFair első napjától érhető el.

A termékeknek nincs szigorúan meghatározott végfelhasználói ára, a frissítő verzió 22 ezer, a teljes verzió 45 ezer Ft körülű áron kapható a viszonteladóknál.

Computer 2000 Magyarország

Személyi változás

Kertész Gábor, aki 1992 augusztusában egyik alapítója volt a Computer 2000 Magyarország Kft.-nek, szeptember végén elhagyta a céget. Ügyvezetői feladatait Diószeghy Zoltán vette át, aki 1997. december 1-jével csatlakozott a vállalathoz.

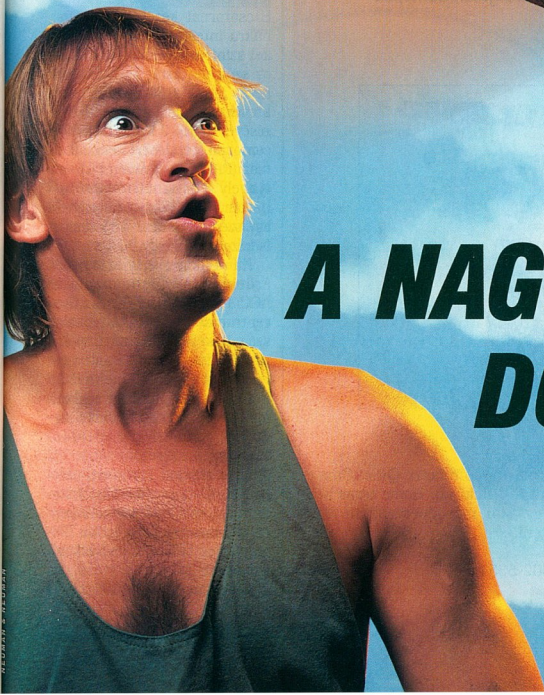
CIB XL

MAGÁNSZÁMLA

A **CIB XL Magánszámla** automatikusan és limitfigyeléssel intézi a rendszeres átutalásokat (villanyszámla, telefonszámla, stb.), látra szóló kamata kiemelkedően jó, sorban állni sem kell többé, mert akár otthonról is kezelhető, ráadásul a havi díj* rengeteg ingyenes szolgáltatást tartalmaz, amelyért általában külön-külön fizetni szoktunk.

- VISA Electron Plus bankkártya + 1 db társkártya
- korlátlan számú belföldi átutalás
- korlátlan számú automatikus közüzemi díjátutalás limitfigyeléssel
- korlátlan CIB Házibank-használat
- korlátlan CIB Mobilbank-használat
- korlátlan CIB Telebank- és CIB24-használat
- korlátlan számú postai csekkbefizetés
- korlátlan CIB ATM-használat
- havi 2 idegen ATM-használat
- 20 000 Ft folyószámlahitel rendelkezésre tartása
- és még sok más hasonlóan hasznos, ingyenes szolgáltatás...

* 100 000 Ft havi átlagegyenleg felett a havidíj 950 Ft, alatta havi 1500 Ft.

A NAGY DOBÁS

CIB BANK RT:
1027 BUDAPEST, MEDVE U. 4-14.
TEL.: 212-1330

1062 BUDAPEST, ANDRÁSSY ÚT 70.
TEL.: 302-7701

1052 BUDAPEST, VÁCI U. 16/B
TEL.: 318-8977

5600 BÉKÉSCSABA, SZENT ISTVÁN TÉR 2.
TEL.: (66) 454-293

4025 DÉBRECEN, SIMONFFY U. 2/A
TEL.: (52) 442-201

2400 DUNAÚJVÁROS, DÓZSA GYÖRGY ÚT 4/C
TEL.: (25) 402-522

2100 GÖDÖLLŐ, SZABADSÁG TÉR 16-17.
TEL.: (26) 520-520

9022 GYŐR, CZUCZÓR GERGELY U. 26.
TEL.: (96) 313-856

6800 HÓDMEZŐVÁSÁRHELY,
DEÁK FERENC U. 15.
TEL.: (62) 245-160

7400 KAPOSVÁR, KOSSUTH LAJOS U. 2.
TEL.: (82) 529-090

6000 KECSKEMÉT, SZÉCHENYI TÉR 14.
TEL.: (76) 415-960

3525 MISKOLC, DÉRYNYÉ U. 11.
TEL.: (46) 412-399

4400 NYÍREGYHÁZA, SZARVAS U. 7.
TEL.: (42) 422-000

7621 PÉCS, FERENCESEK U. 33.
TEL.: (72) 213-700

6720 SZÉGED, KISS MENYHÉRT U. 1.
TEL.: (62) 425-425

8000 SZÉKESFEHÉRVÁR, TÁVIRDA U. 2/B
TEL.: (22) 333-567

9700 SZOMBATHELY, PETŐFI SÁNDOR U. 41.
TEL.: (94) 340-531

8200 VESZPRÉM, ÓVÁROS TÉR 22.
TEL.: (88) 413-400

8900 ZALAEGERSZEG, KOSSUTH L. U. 17-19.
TEL.: (92) 328-145

e-mail: cib@cib.hu

CIB BANK

Logitech

Erőpróba

A Logitech különleges sajtótájékoztatót tartott: a meghívottak egy gokart versenyen vehettek részt, ahol kipróbálhatták reflexik gyorsaságát és a sebesség élményét. Ezek után hasonló körülmények között játszhattak a Logitech új erő-visszacsatolásos játékvezérlőivel.

Az autóversenyes játékok megszólottainak a WingMan Formula és Formula Force terméket ajánlja a cég. Mindkettő kormányból és pedálból áll. A kormányokon beépített sebességváltó is van, így a kézi váltást kedvelők is megtalálhatják számításukat. Akik pedig más funkciókat is a kormányhoz kötönnék, kihasználhatják a beépített négy gombot.

A gáz- és a fékpedál rugói használat közben a valóságos pedálok használatának érzetét keltik. A pedálrendszer úgy alakították ki, hogy a hosszabb versengés se legyen fárasztó.

● A WingMan Formula Force az Immersion erő-visszacsatoló technikáját használja, amit igényes orvosi és repülési szimulációkhoz fejlesztettek ki.

WingMan Formula Force

E termék érdekessége, hogy USB-n keresztül is csatlakoztatható a géphez.

● A WingMan Force is hasonló erő-visszacsatolással működik. Ez a termék ideális botkormány lehet re-

pülőgép-szimulátorok és más játékok vezérléséhez. A programozható gombok és a tolóerő-szabályozó kar segítségével szinte billentyűzet nélkül élvezhetjük a küzdelmet.

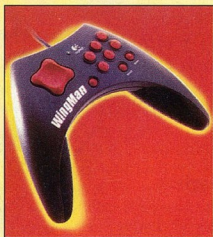
WingMan Force

● A WingMan Interceptor hagyományos botkormány, azonban egy új, mágneses elven működő érzékelőtechnológiát használtak fel benne. Ezzel a megoldással a gyártó szerint csökken a játék közbeni elalítottság veszélye, vagyis pontosabban vezethetjük repülőgépünket.

WingMan Interceptor

● A WingMan Gamepad egy ergonomikusan tervezett akciójáték-vezérlő. Kilenc gomb és két gyors ravasz segít minket az ellenfelek legyőzésében.

WingMan Gamepad

USB-s kamera

QuickCam Home

Miután a Logitech megvásárolta a Connectix QuickCam családját, hamarosan elkészült a QuickCam Home termékkel, amely USB-re köthető, így akár másodpercenként 30 képkockát is képes megjeleníteni.

- ▶ www.logitech.com
- ▶ Heart Communications ☎ 302-5354

Digi International RAS minden szinten

A Digi International mindig nagy súlyt helyezett a távoli elérés (RAS) támogatására. Eddig is rendkívül széles termékskáláját most kiegészítette a RAS terméksaláddal, melynek tagjai egyaránt sikerre számíthatnak a kis és közepes vállalatoktól a nagy Internet-szolgáltatókig.

A RAS család két kisebb tagja az AccelePort RAS 4 és RAS 8, melyek négy, illetve nyolc 56 kbit/s-os modemet szolgáltatnak egy illesztőkártyán. Az igazi csemege a DataFire RAS 4, RAS 30 és RAS 60, melyek mindegyike alkalmas 56 kbit/s-os sebességű szolgáltatásra. A DataFire RAS 4 négy ISDN2 csatlakozást fogad, a nyolc B csatormán 64 kbit/s-os digitális vagy DSP modemekkel (ADI chip) 56 kbit/s sebességű analóg kapcsolatot tud létesíteni (automatikusan detektálja az analóg vagy digitális hívást). A DataFire RAS 30 PCI buszos kártya, mely egy PRI csatlakozáson 30 B csatormát kezel. A B csatornára integrált DSP modemekkel szintén alkalmas 56 kbit/s-os szolgáltatásra. Ha valakinek kevés lenne a 30 csatorna, akkor egy vendégkártya felhelyezésével máris 2 PRI, azaz 60 B csatorna kezelésére lesz alkalmas (RAS 60), egyetlen PCI kártyahely felhasználásával. Mivel három ilyen kártya helyezhető egy szerverbe, akár 180 vonalat is kezelhetünk egy PC-vel.

Ha valakinek még ez is kevés, érdemes tanulmányoznia az ACC Tigris Remote Access Concentratorát, amely akár vonalak százait képes kezelni, digitális vonalakhoz dinamikusan hozzárendelt DSP modemekkel 56 kbit/s-os szolgáltatásra alkalmas (és még rengeteg más funkcióval rendelkezik, például VPSM-mel).

Lapzártnak követően, október 11-14-ig tartja a Digi International szokásos évi konferenciáját, most a Connection '99-et, melyen ismerteti jövő évi terveit, stratégiáját.

- ▶ Gamaxnet ☎ 214-1408

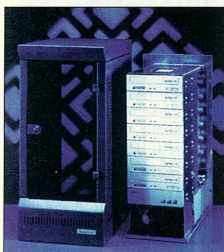
Incom

SAS toronymagasan

Az Incom fejlesztésű, németországi gyártású tornyok rendkívül egyszerűen konfigurálhatók moduláris felépítésük miatt. A teljes belső ház a telepített meghajtókkal együtt szerelés céljából gyorsan és egyszerűen kivehető a toronyból. A nagy teljesítményű tápegység és szellőztetőegység éppúgy része a toronymak, mint a zárható első ajtó. CD-archívumok optimális konfigurálásához három modell áll rendelkezésre: 8 és 16 helyes Incom torony, va-

idejű hálózati használatára nagy teljesítményű CD-kiszolgáló rendszerek egészítik ki a kínálatot különböző operációs rendszerekhez vagy egyes hálózatokhoz.

► Incom Hungary Kft. ☎ 410-3151

SAS: meghajtók a „fészken” kívülről

lamint 19 colos rackbe építhető 8 helyes változat.

Az Incom több alapkonfigurációt kínál SAS (Server Attached Storage) torony néven: 32- vagy 36-szoros sebességű CD-meghajtóval vagy 5 lemezes Nakamichi CD-cserélővel, illetve tetszőleges SCSI eszközzel feltöltött változatokat. A torony további részét képezi a NAS (Network Attached Storage) konfigurációkban egy egyszerűbb vagy igény esetén egy nagyobb teljesítményű hálózati vezérlő vagy tároló-kiszolgáló (Storage Server).

Mivel a torony egvédejük tud CD-ROM, CD-R, CD-RW, DVD, Zip és Jaz meghajtókat, valamint merevlemezeket kezelni, a hálózati tárolókapacitás egyszerűen és olcsón bővíthető. Így az Incom NAS torony ideális mentési és archiválási eszköz hálózatok és önálló gépek esetén is. Az Incom CD-toronyok és -lemezváltók egy-

Traco

Gateway a magyar piacon

A Traco Kft. a Gateway és az Eizo hazai képviselőjeként állított ki az idei Comptairen. A Gateway számítógépek magyarországi megjelenésével egy újabb, világszerte ismert amerikai számítógégyártó jelenik meg a hazai piacon. Megtartva az ALR neves fejlesztőgárdáját, az eddigi fejlesztések útján haladva a Gateway a közeljövőben 6 Xeon processzoros szervert hoz forgalomba.

► Traco Kft. ☎ 239-3006

BEMUTATJUK A (majdnem) MINDENEVŐ

SZKENNER – T

Végre az Ön számára is elérhető egy közép-teljesítményű szkennerek, amely szinte mindenféle furcsa alakú és méretű papírt, borítékot, fax- és kartonpapírt, fényképet, extra vékony, elszakadt, tönkrement dokumentumot és természetesen normál üzleti dokumentumot is "megeszik". Válogatás nélkül. Egyedülálló papírtovábbítási útjának köszönhetően az igen ritkán előforduló papírelakadások is könnyen megszüntethetők. És mindez hihetetlen áron! Ez a Kodak Digital Science™ Scanner 3500, fejlesztette és gyártja a Kodak.

EASY to SPECIFY

- 75 ppm throughput
- 200/300 dpi output
- Simplex/duplex imaging
- Infinite feeding

EASY to IMPLEMENT

- Standard SCSI II connection
- TWIN/ISIS/Kofax/etc. compliant
- Adaptive Threshold Processing (ATP)

EASY to SUPPORT

- Virtually jam and maintenance free
- Kodak service and support
- Business-building reseller program

www.kodak.com/go/doc/imaging

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

ELSAT International Kft.
(Authorized Kodak Distributor)
Tel: (1) 309-0765
Fax: (1) 310-4920

Kodak Business Imaging Systems

Tel: (1) 387-9117/ 130. Mellék
Fax: (1) 387-9113

© Eastman Kodak Company, 1998

yes

you betcha

ub-bub

yep

ok

...ezt azért nem ajánljuk

THE KODAK DIGITAL SCIENCE SCANNER 3500. Of course.

BUSINESS
IMAGING
SYSTEMS

Ati Rage Fury gyorsítókártya

Novemberben várható az Ati új 2D/3D-s gyorsítókártyájának, az Ati Rage Fury-nak a megjelenése. A videokártya AGP porton keresztül kommunikál a rendszerrel (a 2-szeres sebességű AGP-t is támogatja), mivel a nagyméretű textúrák adatainak átviteléhez a PCI busz nem elég gyors.

A kártya lelke a 128 bites architektúrájú Rage 128GL chip. Ebbe beépítették az Ati új fejlesztésű SSR (Superscalar Rending) technológiáját, emellett ikeracsa található benne. A chip legfeljebb 1920x1200 képpontos felbontást tesz lehetővé, 80 Hz-es frissítési frekvencia mellett, az árnyalatgazdag színmegjelenítésre a 32 bites színmélység a garancia.

A kártya a következő 3D-s funkciókat támogatja: bilinear/trilinear filtering, line/edge anti-aliasing, texture composition, texture decompression, specular highlights, perspective corrected texture mapping, mip-mapping, Z-buffering/double-buffering, bump mapping, fog effects, texture lighting, video textures, reflection, shadows, spotlights, LOD biasing, texture morphing. Teljes mértékben támogatja az elterjedt 3D-s platformokat, az OpenGL ICD-t, a Direct 3D-t és a DirectX 6.0-t.

A kártyán 32 Mbyte videomemória lesz, amit a vezérlő 128 bites busz keresztül ér el.

A Rage Fury hardveresen támogatja a teljes képérmény, teljes sebességű video- és DVD-lejátszást.

- ▶ HRP Hungary Kft.
☎ 452-4600
- ▶ www.hrp.hu
- ▶ www.atitech.com

Mita, Minolta, Seiko Precision Színesedő kínálat

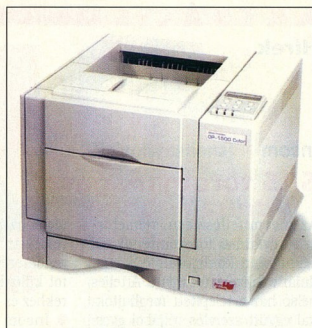
Nemcsak az irodákban készülő dokumentumok válnak színesebbé, hanem a színes hálózati lézernyomatotok palettája is. A Kerorg Kft. arról tájékoztatott bennünket, hogy kínálatában három új termék kapott helyet: a Mita Ci 40P/42P, a Minolta Color PagePro és a Seiko Precision OP-1500 Color színes lézernyomatója. Képességeikről

következő számbunkból tudhatunk meg részleteket, a gyártók képviselőivel készített interjúinkat pedig jelen számunk 52-53. oldalán olvashatják.

- ▶ Kerorg Informatikai és Kereskedelmi Kft.
☎ 455-1845

Seiko Precision: OP-1500 Color

- ▶ www.kerorg.hu
- ▶ Papírra fektetve.
CHIP, 98/11/52

MrSoft

Másolásvédelmi rendszer

Az MrSoft Kft. megkezdte a Wibu-Key másolásvédelmi rendszer értékesítését, melyet az érdeklődők Magyarországon először a Compair '98-on láthattak az A pavilon 113-as standján.

A német Wibu-Systems AG 1989 óta gyártja a legmagasabb követelményeknek is megfelelő Wibu-Key szoftvermásolás-védelmi rendszert. A védelmi rendszer alapja a Wibu ASIC, egy saját fejlesztésű mikroprocesszor. A különböző Wibu-Boxok mindegyike ugyanazt az ASIC-t használja, így teljes a kompatibilitás közöttük.

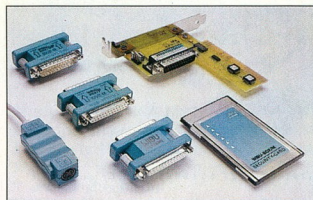
Jellemzőik: legmagasabb szintű védelem titkosítással; automatikus titkosítás - .EXE és .COM file-ok utólagos védelme - forráskód nélküli; license management - a felhasználók száma akár programonként és azok moduljaiként is tetszés szerint állítható; sokféle interface (párhuzamos és soros port-

ra, PCMCIA, USB, Macintosh ADB buszhoz stb.); bármilyen hálózathoz (Windows, Novell NetWare, Macintosh, Internet) használható; távprogramozás - intranetben, Interneten közvetlenül is, vagy e-mail, floppy, fax segítségével módosítható a tartalmuk; Pay-Per-Use - határérték-számláló és lejáratú dátum állításának lehetősége; támogatják a különböző platformra írt programokat az IBM PC-kompatibilis, Apple Macintosh és Unix gépeken, az alkalmazott ASIC miatt nem függenek a használt operációs rendszertől; ISO 9001 minősítéssel rendelkeznek.

Az MrSoft Kft. 30 napos pénzvisszatérítési garanciát ad a Wibu-Key Protection Kitet tesztelni szándékozó programfejlesztőknek. A csomag tartalma: kézikönyv, minden szoftver az alkalmazások forráskód módosításával történő vagy módosítás nélküli védelméhez, egy Wibu-Box és egy multimédia bemutató CD-ROM.

A tesztpéldány speciális ára: 19200 Ft + 25% áfa. Az MrSoft Kft. a Compair '98 alkalmából október 31-ig 10% kedvezményt ad minden Wibu-Boxra.

- ▶ MrSoft Oktatási és Kereskedelmi Kft.
☎ 322-0465,
06-20-943-4676
- ▶ www.mrsoft.hu

Wibu-Key: együtt a család

Avery Dennison, Microsoft Címkevarázsló

A Microsoft az Avery Dennison címkegyártóval közösen létrehozta az Avery Wizard szoftvert, amely lehetővé teszi az egyszerű, de professzionális címke tervezést és nyomtatást Word 6, 7 és 97 alatt. A Wizard lépésről lépésre megmutatja, hogyan nyomtathatja a felhasználó címke, tervezés közben pedig minden utasításnak látható az eredménye. A szoftver ingyenes, akár Internetről is letölthető. Sajnos csak Avery címkekhez jó, de kártpótlásul mindig minden a helyén lesz, nem kell bosszankodni néhány tucat lap után, hogy a lap alján lévő címkek csak a feliratunk egy részét tartalmazzák.

Emellett az Avery LabelPro programban címlista hozható létre, és grafika, vonalkód (EAN-8, EAN-13, Code-39, Code-128, UPC-A, UPC-E) nyomtatható vele együtt.

Az Avery Dennison kecskeméti címkegyára gyári kapacitásának bővítésére készül, amit jelentős piaci részesedésv növeléssel kíván megvalósítani. Értékesítési csatornáját a MicroLan-Industria Elektronikai Kft.-vel bővíti.

- ▶ Avery Dennison ☎ 80-200-096

Hogyan tartsunk titkot?

Egyre több cég dönt az e-business, az elektronikus üzleti tevékenység mellett.

Igy nem felelkezhetünk meg az internettel kapcsolatban felmerülő biztonsági kérdésekről sem.

Milliónyi potenciális cyber-vásárló tart például attól, hogy hitelkártya adatai illetéktelen kezekbe kerülnek.

Az IBM, a VISA és a MasterCard kártyahálózatokkal együttműködve segítette létrehozni a SET (Secure Electronic Transaction) szabványt, mely az interneten használt bankkártyák biztonságát szolgálja.

A SET a vásárlók hitelkártyájának adatait egy biztonságos, digitális "borítékba" rejti el, melyet csak a kártyát kibocsátó bank tud felbontani a megfelelő, különleges kóddal.

A másik gyakran felmerülő kérdés az, hogy hogyan lehet megvédeni az internethez kapcsolódó cég adatait. Manapság az információt pontosan azzal a gondtal és figyelemmel kell kezelni és ellenőrizni, mint a készpénzt. Akár külső, akár belső kockázatot szeretne kivédeni, az IBM rendelkezik a megfelelő megoldással.

Az IBM web-kiszolgálók beépített biztonsági tulajdonságai révén képesek korlátozni a hozzáférést a bizalmas adatokhoz és titkosítani a kommunikációt. Távoltartják a vírusokat és meg tudják védeni a kapcsolatot a külvilág nem kívánt hatásaitól.

Látogassa meg www.ibm.com/ebusiness weboldalunkat, ahol megtalálja az üzleti tevékenység biztonságára vonatkozó e-business esztanulmányokat, tényeket, megoldásokat angol nyelven. Olvassa el magyar nyelvű tájékoztatókat a www.ibm.hu címen, vagy hívja a 06 80 200 083-as zöldsámozat.

Hogy valóra váljék a biztonságos elektronikus kereskedelem (e-commerce), az IBM létrehozta a világ első SET 1.0-án alapuló kereskedelmi szerverét, a Net.Commerce-t.

Magyarországi ügyfelek is igénybe vehetik a biztonságos elektronikus kereskedelem adta előnyöket az Inter-Európa Bank szolgáltatása révén.

Tally

Színes hálózati lézernyomtató

A Tally T8104 színes hálózati lézernyomtató sebessége színes üzemmódban 4-8 oldal/perc. Alapmemóriája 24 Mbyte, felbontása 600x600 dpi, ami me-

T8104: nyomatköltsége nettó 28 Ft alatti

mórtábovítással 2400x600 dpi-ig növelhető. A T8104 Plus modell 80 Mbyte RAM-mal, 1 Gbyte-os merevlemezrel és időbélyegzővel is rendelkezik. A nettó 1 millió forintnál alacsonyabb alapú nyomtató képességeiről a Compair látogatói saját szemükkel bizonyosodhattak meg. A Tally nyomtatók magyarországi képviselőt ellátó Kvint-R Kft. idén az eddigi legnagyobb méretű standon – közel 110 m²-en – 17 féle terméket állított ki a szakmai rendezvényen. A világ leggyorsabb (1800 sor/perc) sornyomtatójának számító T6180 bemutatása mellett látványos volt az a rendszer is, amelyen az érdeklődők nyomon követhették a dokumentum útját a nyomtatástól a hajtogatáson, borítékba húzson keresztül egészen a boríték lezárásáig.

A Kvint-R tavasszal négy nagyvárosban – Győrött, Debrecenben, Szegeden és Kecskeméten – tartott előadással ösztökélt termékmutatót. Mint megtudtuk, ez a rendezvénysorozat 1999-ben a Dunántúlon folytatódik.

♦ Kvint-R Számítástechnikai Kft.
☎ 252-8484

♦ www.tally.hu

Encad

Fényálló tinta-média rendszer

Az Encad tovább bővítette minőségű nyomtató-kiegészítőinek választékát a fényálló Encad GX (Graphic Extend) rendszerbe tartozó, egymáshoz illesztett GX tintákkal és GX nyomathordozókkal. Az új nyomtatási rendszert az Encad NovaJet Pro (91 és 127 cm széles), illetve NovaJet ProE (107 és 152 cm széles) nyomtatókhoz való használatra tervezték. A GX tinta nem halványuló festék-alapú (dye-based) termék, 25 év belteri tartóssággal.

Az Encad GX rendszere fényképezékek, képtárak és műzeumok számára készült, mivel a tartósság mellett az Encad Extreme

Color Printing által biztosított különleges nyomtatási minőséget is nyújtja.

Ez már a negyedik tintaféle az Encad QIS minőségű kiegészítői – az Encad Graphic Standard (GS), az Encad Graphic Arts (GA) és az Encad Graphic Outdoor (GO) – között. Szinterjedelme hasonló a GS tintához, de sokkal jobb fénytűró tulajdonságú. Kompatibilis a legtöbb Encad QIS nyomathordozóval is, bár az így készült nyomatok hamarabb (5-10 év alatt) halványulnak el, mint a GX médiára készültek. A GX tinta GX vagy QIS nyomathordozóval használva elegendő tesz a pre-

press követelményeinek és SWOP-kompatibilis színeket biztosít.

A GX sorozat első nyomathordozója – az Encad GX Photo Gloss – 7 mil vastag (196 g/m² tömegű), magasfényű fotópapír, vegyileg kompatibilis a GX tintákkal. A GX médiák speciális bevonatát tudományosan arra tervezték, hogy fényállóak, fokozott színvisszaadást és tartósságot biztosítson hosszú időn keresztül. Az új termékekkel az Encad az iparban egyedülálló rugalmasságot – 25 különféle nyomathordozót és 4 különböző tintát – kínál a felhasználóknak.

- ♦ Digit Számítástechnika ☎ 224-5456
- ♦ www.digit.hu
- ♦ www.encad.com

Provimax

A kis kalmár

A Provimax Kft. az októberi CHIP-CD-n mutatta be legújabb fejlesztésű számlázó és raktárkészlet-nyelvtartó programját, a Mini-Kalmár 1.0-t. A program valódi 32 bites változat, ezért csak Windows 95-ön, Windows 98-on és Windows NT-n futtatható. (A CD-n helyet kapott a cég bevált Számla és Raktár 5.33-as programja is, amely futtatható Windows 3.xx operációs rendszeren is.)

A Mini-Kalmárban alkalmazott jelentős újítások: egyszerűen több bizonylat készíthető

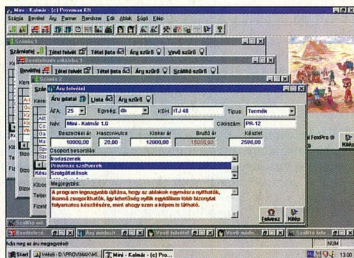
(például 4-5 számla készítése közben lehet indítani és futtatni bevételezést, árufelvételt stb.); a megnyitott ablakok egymásra nyithatók, ikonná szugoríthatók és újra aktiválhatók; Windows-stílusú helyzetérzékeny sűgőfele; tallózó rácshálóval gyors keresés árutörzsben név és cikkszám szerint; az adatmegjelenítésre használt rácsháló oszlopainak sorrendje tetszés szerint felcserélhető, a tintát, illetve a háttér felületét oszlopokként átszínezheti a felhasználó, és akár alapeállításnak is elmentheti; minden ablakban szűrési lehetőség (árakra, vételezőkre, szállítókra stb.).

Mindkét program megfelel az APEH előírásainak, a 2000. év pedig nem jelent problémát a számukra. A bizonylatok száma nincs korlátozva és nettó, illetve bruttó formátumú bizonylatok is készíthetők segítségükkel.

A Provimax jövőre tervezte megjelentetni a Midi és Maxi változatot is, melyek adatfájlokat kompatibilizálnak lesznek a mostani Mini-Kalmárral, és kedvezményes áron lehet majd áttálni a többet tudó testvérekre.

A Mini-Kalmár bevezető ára 12 ezer Ft + áfa. A Számla és Raktár program ára 26 ezer Ft + áfa vagy 1000 Ft + áfa havi díjjal bérelhető.

- ♦ Provimax Kft. 06-28-490-668
- ♦ www.digitel2002.hu/provimax
- ♦ provimax@mail.digitel2002.hu
- ♦ XXXIV. CHIP-CD /PROVIMAX

Mini-Kalmár: 32 bites alkalmazás

Environmental Audio™ – So Real It Has To Be Live!

Sound BLASTER Live!

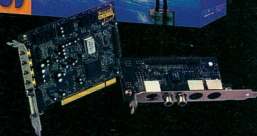
Environmental
Audio™
by CREATIVE

Tapasztalja meg a világ legnagyobb teljesítmőképességű hangkátyáját! A Sound Blaster Live! a hangzás új világát nyitja meg, maga mögött hagyva a professzionális, hollywoodi minőségű hangberendezéseket. A Sound Blaster Live! részét képező Environmental Audio™ surround-sound hangvisszaadás ugyanolyan hiteles hanghatást hoz létre, amelyet az élő! A lélegzetelállító 256-szólamos zene-szintetizátor és a valós idejű hangminőség-javítás nyújtotta koncertszerű zenei élmény olyan dinamikus, hogy a hallgató egy zenekar közepén érzi magát. A Sound Blaster Live! legújabb zeneműveket is támogató hardver-gyorsítású Environmental Audio Extensions™ (EAX™) eszköze olyan élményt nyújt, amely jóval túléli a 3D audiót. Továbbá a felhasználó minden meglévő játékát és multimédia-anyagát valódi digitális feldolgozással teheti még élvezetesebbé: az élmény lehengerlő!

Sound Blaster Live! with Environmental Audio — So Real It Has To Be Live!

A Sound Blaster Live! tíz kiváló jellemzője

1. Hollywood-minőségű hangzás. A professzionális minőségű szintetizátorok és a digitális ki/bemenet révén generált hang minősége egyedül a digitális házimozi berendezésekhez hasonlítható.
2. Nagy teljesítmőképességű hangfeldolgozó motor. Az EMU10K1 audio processzorak köszönhetően a jel 32 bites tökéletességgel, 192 dB, 48 kHz-en nyolcpontú interpolációval, ami bármilyen forrású hangot képes kifinomítani.
3. Az Environmental Audio javítja a meglévő hanganyagokat is. Tapasztalja meg az eddigi 3D audiót túlménő mélységet és valóságúságot. A Sound Blaster Live! előre gyártott környezetet – például a "hall", a "barlang" vagy a "víz alatt" – meglévő játékokban és alkalmazásokban használva hihetetlenül élethű hangot kapunk. Hallgathatjuk kedvenc zenészműveinket egyik pillanattban a szobánkban, majd rögtön utána egy koncertteremben. A Sound Blaster Live! olyan környezet-beállításokat is tartalmaz, amelyek „életre kelthetik” meglévő játékaikat.
4. Több hangszórókimenet. A beépített két vagy négy analóg hangszórós kimenet révén PC számítógépén is generálhat térhatást.
5. Digitális I/O-kártya. Ez opció S/PDIF digitális audio ki/bemenettel szolgál, ami valóságos áttörést jelent a jelenleg alkalmazott MIDI ki/bemenetek terén a MIDI DIN csatlakozás révén. Az ajánlatban szereplő DIN csatlakozón keresztül nyolc digitális hangszóró csatlakoztatható.
6. 256-szólamos zeneszintetizátor. Az egészen kivételes, 256 hang generálási lehetősége messze felülmúlja a professzionális zenei berendezések minőségét és teljesítményét.
7. Sound Blaster PCI szabvány. Nyugodt lehet a gyakorlatilag ideális illeszkedés felől a Sound Blaster szabvánnyal, kihasználva egyidejűleg a PCI sín előnyeit is.
8. Environmental Audio Extensions™ (EAX™) / széles körű meghajtó-támogatás. Nyitott szabvány, ami több lehetőséget nyújt a szoftverkészítők számára.
9. A Sound Blaster Live! hálózati helyszíne : – www.sblive.com Látogassa meg WWW oldalunkat, megtalálhatja legfrissebb applikációinkat, biteiseinket és meghajtóinkat.
10. Gazdag szoftvertartozékok. Elképesztően gazdag programválaszték, ami tovább növeli a Sound Blaster Live! kártya előnyeit.

CREATIVE

WWW.SOUNDBLASTER.COM

Creative Labs (Ir) Ltd., Representative Office, 00-764 Warsaw, ul. Sobieskiego 110/3; tel./fax: +48 22 646 52 15, tel. +48 22 646 52 16

Distribution:

CHS Hungary Kft. (tel. +36-1 451-3500); Computer 2000 Hungary Ltd. (tel. +36-1 465-7001);

Epox

Négy új alaplap

A tajvani Epox cég négy új alaplapot jelentett be az év utolsó negyedére. A P2-112A típusjelű alaplap a Via Apollo Pro chipkészletre épül, amely az első nem Intel fejlesztésű Pentium II-es chipset. Az alaplap 550 MHz-ig tudja fogadni a Klamath, Deschutes, Celeron és Mendocino (Celeron A) processzorokat. Az alaplapon 3 SDRAM hely van, amelyekbe összesen 384 Mbyte RAM helyezhető. 5 PCI, 2 ISA és 1 AGP portjába helyezhetők a bővítőkártyák. Az alaplapon SB-Link csatlakozó is van az újabb SoundBlaster hangkártyák fogadására. Az ATX kivételű alaplap ára alacsonyabb lesz a hasonló kivételű, de Intel BX chipkészletű alaplapokénak. A másik Pentium II-es újdonság a P2-100A. Ezen szintén az új Via Apollo Pro chipkészlet található, de ez az alaplap Micro ATX formátumú. Főleg irodai alkalmazásokhoz ajánlják, ahol nem akadály a Micro ATX kialakítás (2 PCI, 1 AGP, 1 ISA).

A harmadik Epox alaplap az EP-61BXC-A. Ez szintén Micro ATX formátumú, de az Intel BX chipkészletre épül. Ez az alaplap viszont kétszer annyit – 768 Mbyte – memóriát képes fogadni, mint viás társa. Az alaplapra a Yamaha 724V típusú hangkártyáját integrálták. A hullámtáblás hangkártya 64 hang egyidejű megszólaltatására képes. Az utolsó újdonság a Socket 7-es foglalatú (Pentium MMX kategóriájú) processzorokat képes fogadni. Az EP-51MVP3G-M a nagy sikerű MVP3-E továbbfejlesztett változata. Az alaplapon 1 Mbyte alaplap cache van, 5 PCI, 2 ISA és 1 AGP port mellett. Rendszerórajele 66 és 133 MHz között állítható. Az alaplapon az elődjéhez képest változás az SB-Link csatlakozó, valamint az újabb fejlesztésű VT82C596 Via chipkészlet, amely PIX4 kompatibilis és támogatja nemcsak a 33 Mbyte/s-os, hanem a hamarosan megjelenő 66 Mbyte/s-os UDMA szabványt is. Az alaplap megfelel a P98 előírásainak.

- ◆ Svéd Számítástechnikai Nagykereskedés ☎ 222-0133
- ◆ hwsales@svd.hu
- ◆ www.svd.hu

Plextor

40-szeres CD-olvasó

A Plextor bemutatta új, 40-szeres sebességű CD-olvasóját. A Plextor UltraPlex 40max meghajtó adatátviteli sebessége 2,4 Mbyte/s és 6,0 Mbyte/s között változik, átlagos elérési ideje 85 ms. A folyamatos adatátvitelről az 512 Kbyte-os cache gondoskodik, melynek algoritmusát optimalizálták az előző modellhez képest.

A készülékbe a Plextor saját fejlesztésű, kommutátor nélküli motorját (Brushless

Motor) építik be, ami automatikus kiegyensúlyozó mechanizmussal van felszerelve. Az UltraPlex 40max a következő formátumú lemezek előolvasására képes: CD-DA, CD-ROM Mode 1, CD-ROM XA Mode 2 (Form 1&2), Photo CD Multisession, Video-CD, CD-Extra, CD+G, CD-Text és CD-RW. Az új olvasó külső és belső kivitelben is készül, Ultra SCSI interface-en keresztül kapcsolódik a számítógéphez.

- ◆ HRP Hungary Kft. ☎ 452-4600
- ◆ www.hrp.hu
- ◆ www.plextor.be

Tahorg

MIDI billentyűk multimédiához

MIDIPro: karnyújtásnyira

A multimédiás zenélés nélkülözhetetlen kellékei a MIDI billentyűzetek, melyek viszonylag magas ára eddig sokakat elriasztott attól, hogy belépjenek erre a területre – annak ellenére, hogy mostanában egyre több zongoraoktató program jelenik meg. A Tahorg ezt a hiányt igyekszik pótolni. A cég a saját nevével úgy egy éve jelent meg a piacon, de OEM gyártóként már több mint 10 éve szerepelnek termékei jó nevű cégek kínálatában.

Mindegyik modelljének billentyűi dinamikaérzékelőek, igen precíz kivitelben. A hozzájuk adott Cakewalk Express szoftver biztosítja az eszközök azonnali használatbavehetőségét.

A Tahorg MIDI billentyűk a közelmúltban jelentek meg a Corg Computernél és az eddig is kínált Roland és Yamaha gyártmányok mel-

lett. Rendkívül kedvező árúknak köszönhetően a piac kedvezően fogadta őket.

- ◆ Corg Computer ☎ 466-6675

SCO UnixWare

Felforrósítja a vasat

Az SCO UnixWare 7 operációs rendszere tarolt az egyik legelismerőbb független benchmark intézet, az AIM Technology idei Hot Iron díjainak átadásán. Olyan számítógépgyártókat részesítettek ebben az elismerésben, amelyek termékei a legjobb összeteljesítményt és a legjobb ár/teljesítmény arányt nyújtják.

A UnixWare rendszer 10-ből 5 kategóriagyőztes Unix platformon futott. Közöttük voltak például a Siemens

Nixdorf, az Acer és a Fujitsu szerverei. Ezek a UnixWare-t futtató szerverek nyerték el a Legjobb teljesítmény és a Legjobb ár/teljesítmény díjakat. Az ilyen független hardverteszték segítenek annak alátámasztásában, hogy az SCO UnixWare rendszere a legfejlettebb operációs rendszer Intel platformra, és az Intel platformon futó Unix rendszerek még a legigényesebb rendszerek területén is felülmúlják a RISC-alapú rendszereket.

Danka

Új színes másoló-nyomtató

A budapesti Printexpo '98 kiállításán – e sorok megjelenésével egy időben – mutatja be új színes fénymásoló-nyomtatóját a Danka Magyarország Kft.

Az A4-es (illetve A3-as) méretű lapokra percenként 7 (illetve 3,5) színes vagy 28 (illetve 14) fekete-fehér másolatot készítő berendezés három papírtálcája ezeröttszáz lapot tud tárolni. A C1600-as manuális, a C1650-es automatikus duplex (kétoldalas) másolási lehetőséget biztosít.

Az érintőképernyős kijelzőn könnyen beállíthatók a másolási funkciók. Lehetőség van kicsinyítésre és nagyításra, 9 előre beprogramozott másolási beállítás hívható elő a memóriából, és még számos funkciót segíti a felhasználó munkáját. Ezek közé tartozik, hogy a másolandó eredeti méretét felismerve kiválasztja a szükséges méretű lapot és a megfelelő papírtálcából automatikusan adagolja a nyomtatáshoz.

Tartozékként rendelhető többek között automata lapadagoló, lapszortírozó, tűzőberendezés, filmprojektor, ami a 35 mm-es diákról készít másolatot, és a nem kevesebb mint 3200 dpi felbontású filmscanner.

A C1600 és C1650 kiválóan használható kiadványok, tájékoztató anyagok, beszámolók készítéséhez. Számítógéphez csatlakoztatva őket az eredeti anyag szkennelése után szerkesztett file későbbi

felhasználás céljából archiválható vagy rögtön nyomtatható.

A két gép copypshopok, nyomdak, kiadványszerkesztők színes másolási-nyomtatói munkáinak végzésére lett kihegyezve, de bármelyik cég irodája hasznukat veheti, ahol a színes fénymásolatok és nyomtatások száma eléri a

pár ezret. A Danka színes digitális fénymásolóit használja többek között hazánk legnagyobb fénymásolószalón-lánca, ahol a számítógépes hálózaton keresztül elküldött színes anyagok kiváló minőségben kerülnek kinyomtatásra.

- ◆ Danka Magyarország Kft.
- ☎ 387-9110
- ◆ www.danka.hu

EPX

KP6-BS

ATX forma, Dual Pentium II és Deschutes processzor 200-550 MHz, Intel BX chipset, max. 1GB memória, 100 MHz buszsebesség, USDM, UDMA, KBPO, ESSJ, EMPRO, WOL

SVED
Az OEM disztributor

Kiemelt partnerek:

KVENTA Kft. 1067 Budapest, Podmaniczky u.37.
Tel.: 269-5262 Fax: 312-5824

SAM Computer Kft. 1148 Budapest, Cserepny utca 63/a.
Tel./Fax: 222-1768, 363-5277

Az operációs rendszerek egyik összehasonlító megmértetésén a UnixWare 7 meggyőzően felülmúlta a Sun Solarist. Mindkét rendszert Compaq ProLiant 1850R számítógépre telepítették, két 400 MHz-es Pentium II processzorral és 1 Gbyte RAM-mal. Az AIM többfelhasználós benchmark tesztjével a UnixWare 7 2344,9 művelet/perc eredményt ért el a Sun Solaris 837,7 művelet/perc csúcs-tesztjénél szemben.

- ◆ Areco Systems Kft. ☎ 204-3020
- ◆ www.areco.hu
- ◆ www.sco.com

Computer Associates

Funkciócsomagok rendszerfelügyelethez

A Computer Associates régóta foglalkozik rendszerfelügyeleti megoldásokkal. Míg régebben nagyjépes környezetben futottak ezek a szoftverek, a 90-es évek elejére számos Unix platformra, Windows NT-re és NetWare-re készült el a CA-Unixcenter átfogó rendszer- és hálózatfelügyeleti terméke. A Unixcenter TNG a Windows NT-t is bevonta a rendszerfelügyelet alá. Korábban nagyvállalatok felügyeletének egészére adott megoldást a CA. Most megjelentek a CA-Unixcenter TNG egyes funkcióit

külön-külön tartalmazó szoftvercsomagok.

Az eddig jelentett rendszerfelügyeleti termékek Enterprise Edition szoftvercsaládjára nagy és közepes vállalatok számára nyújt megoldást kiemelt rendszerfelügyeleti feladatokra (eszköznyilvántartás, hálózatfelügyelet, hierarchikus mentés, katasztrófaelhárítás stb.) komplex, heterogén, osztozó környezetben. A Workgroup Edition család tagjai pedig szerverenként 250 kliensig használható megoldásokkal szolgálnak

homogén és egyszintű, gy-szerveres informatikai környezetben.

Mindkét szoftvercsalád tartalmazza a magyar felhasználók számára már jól ismert ArcServe és Inoculan egykori Cheyenne termékeket, amelyek ma már a CA szoftverválasztékát gazdagítják. Az egyedi igények magas szintű kielégítése mellett áruk kedvező a teljes körű rendszerfelügyeleti megoldáshoz képest.

- ◆ Ker-Soft Számítástechnika Kft. ☎ 206-2147
- ◆ www.kersoft.hu

Syndicate Computers Artec scannerek

Az Artec cég két olyan asztali A4-es lapolvasóval is jelentkezett, amelyek jól illeszkednek a magyar piac igényeihez. A scannerek kétféle felbontással kaphatók. Az olcsóbb modell, az AS6E optikai felbontása 600x300 dpi, amely szoftveres interpolálással 4800x4800 dpi-ig növelhető. Az AM12E ezzel szemben optikailag 600x1200 dpi, míg szoftveresen 19200 dpi felbontással dícselkedhet. Mindkét modell 30 bites színmélységgel dolgozik. A csomag tartalma bőkezű: a készüléken kívül Adobe PhotoDeluxe és Xerox karakterfelismerő program is található benne. Mindkét scanner a párhuzamos portra csatlakoztatható, a nyomtató elé.

A Syndicate további újdonsága a BASF új írható CD-je, amely kerámia bevonatával nagyobb adatbiztonságot ígér, mint a piacon kapható többi lemez.

- ◆ Syndicate Computers Kft. ☎ 372-7660
- ◆ www.syndicate.hu

Major Rt.

Buli a Gundelben

A Major Rt. már hagyományos éves viszonteladói fogadásán megtudtuk, hogy a cég jelentős forgalomnövekedést könyvelhet el a memóriamodul-árak csökkenésének dacára. A meghívott előadó – a Kingston technikai támogatásért felelős szakembere – színvonalas bemutatót tartott a memóriatrendekről, illetve az új technológiákról. Az ISO 9002-es minősítés megszerzése tovább növelte a Major és partnerei esélyeit a közbeszerzési tendereken.

- ◆ Major Rt. ☎ 214-9541
- ◆ www.major.hu

Wandel & Goltermann

Kézi műszerek családja

Az xDSL rendszerek dinamikus terjedésére válaszul a Wandel & Goltermann kisméretű kézi célműszert jelentett be októberben. Ezekben a rendszerekben a szolgáltatás minőségének vizsgálatakor elengedhetetlen például az átviteli út analóg paramétereinek (csillapítás, áthallások, jel/zaj viszony, hurokellenállás, reflexió, impedancia stb.) mérése, az érpárok azonosítása, valamint a hiba- és áthallási helyek meghatározása.

Ennek megfelelően az SLK-11, -12 és -13 műszercsaládban kétféle kézi műszerekből háromféle mérőkészlet állítható össze. A műszerek mindegyike beépített ETSI és ANSI sú-

lyozó szűrőket tartalmaz, képes kézi és automatikus (akár pass or fail jellegű) mérésekre is. Mérési eredmények belső memóriában vagy további feldolgozás céljából számítógépen áprónként tárolhatók.

A kézi műszerek szállítása novemberben kezdődik, de már októbertől rendelhetők. Ápr 1998. december 31-ig leadja rendelését, majd a leszállítást követő négy héten belül új tárgyalja, hogy a műszerek nem felelnek meg elvárásainak,

Psion Magyarország Kódfejtő verseny

A Psion Magyarország játékos kódfejtő versenyt ír ki, melynek során egy betűsorozatot kell megfejteni. A verseny fődíját, az 500 ezer Ft pénzdíjazatot az a megfejtő kapja, aki elsőként fejtje meg a titkosított szöveget. A 2-11. helyezettek 50-50 ezer forintot kapnak. A többi helyes megfejtő között egy Psion kézi számítógépet sorolnak ki. A játékban a Psion alkalmazottain és közvetlen hozzátartozóin kívül bárki részt vehet, aki regisztráltan megvásárolta a Többet ésszel című, a Psion által kiadott programot. A program megvásárolható személyesen és postai utánvétellel a Psion bemutatótermében (Budapest XII., Csörsz utca 23-25.) és a Psion viszonteladóinál. A vásárlás utolsó napja: 1998. november 14.

- ◆ Psion Magyarország ☎ 385-1722
- ◆ www.pSION.hu

**SLK-xx: kézbe vehető
funkciógazdagság**

attól azokat az eredeti áron visszavásárolják.

- ◆ Wandel & Goltermann ☎ 203-8234, 203-8172

Xerox

Két új hálózati nyomtató

A Xerox két új, nagy teljesítményű hálózati nyomtatót mutatott be. A DocuPrint

Systems Incorporated közös fejlesztése. Ez a vezérlő a másológépeknél megszokott funkciókat teszi elérhetővé, így a dokumentumok többszöri kinyomtatása jelentősen felgyorsul, mivel meg-

szűnik a felesleges hálózati forgalom.

A két új nyomtatóval együtt jelentette be a Xerox, hogy az összes DocuPrint N nyomtatót kompatibilissé teszi a PrintXchange technológiával. Ez a nyomtaton átfolyó adatfolyam jobb felügyeletét szolgáló szabványos megoldás, ami lehető-

vé teszi a kimeneti eszközök központosított felügyeletét, ezáltal csökkenti a költségeket.

- HRP Hungary Kft. ☎ 452-4600
- www.hrp.hu
- xerox.networkprinters.com/products/n40/
- xerox.networkprinters.com/products/n17/

DocuPrint N40: kiegészítő lapadagolókra emelve

N40 percenként 40 lap kinyomtatására képes. A készülék – sebességét és árát tekintve – jelenleg egyedülálló a fekete-fehér lézernyomtatók leggyorsabban növekvő piaci szegmensében. Felbontása 600x600 dpi, alapmemóriája 24 Mbyte (128 Mbyte-ig bővíthető), a beépített Xerox Dot Matrix gondoskodik a szűrkeármnyalatok finom megjelenítéséről. Az összes opcionális papírtálcá alkalmazásával egyszerre 3550 lap befogadására képes.

Nagyobb testvérével egy időben mutatták be a nagyközönségnek a DocuPrint N17-et, ami – erre utal típusjelzése is – 17 fekete-fehér oldal elkészítésére képes egy perc alatt. Legnagyobb (emulált) felbontása 1200x600 dpi, 16 Mbyte memóriát tartalmaz alapkiépítésben (104 Mbyte-ig bővíthető).

Mindkét készülékben kulcsszerepet tölt be a WorkSet technológiára épülő vezérlő, ami a Xerox, a Digi Internationalhez tartozó MILAN Technologies, az In-System Design és az Adobe

Multimédia hangszórók, joystickok, egerek, kábelek és egyéb tartozékok!

További információk viszonteladók részére:

AlphaSonic Kft. 1134 Budapest, Csángó u. 13.

Tel.: 350-6822, 350-6826, Fax: 350-3097

e-mail: info@alphasonic.hu, www.alphasonic.hu

A JÖVŐ HANGJA!

Maxxtro

Emi álma

Számítógép – adományozott alkatrészekből

Születésemtől fogva súlyosan mozgássérült lány vagyok. Dédelgetett álomom, hogy egyszer majd zenével, énekkel vagy netán zenézással foglalkozhassam, megvalósíthatatlannak tűnt, csak azt éreztem, hogy ha zenéről van szó, minden fájdalom és szorongás megszűnik bennem.

Azután olyan emberek társaságába kerültem, akik reményt öntöttek és öntenek még ma is belém. De ahhoz, hogy a sérülésem ellenére igazán hasznosíthatassam magam, és az álom se álom maradjon csupán, egy számomra bevehetetlennek látszó akadályt kellett leküzdenünk. Egy megfelelő számítógépre volt szükségem, amit szerény nyugdíjamból nem tudtam volna megvásárolni.

És itt következik a legszébb fordulat a történetben. Az egyik barátom ebből a körből, Möricz Péter váltala, hogy segít nekem megszerezni a gépet. Körlevelet faxoltunk mintegy kétszáz számítógép-forgalmazó céghez, melyben kértük, hogy ha nem is tudnak egy teljes számítógép-konfigurációt ajándékozni, körülményeik

Emi PC-jéből még hiányzik az igazi háttértár. Átmenetileg egy kölcsönkapott 400 Mbyte-os merevlemez pörög benne

hez képest legalább alkatrészekkel legyenek a segítségünkre.

És ezt a számítógépet – három hónap után – tíz cég segítőkészségének köszönhetően végre összeszerelhettük! Egyre több lehetőséget látok abban, hogy a zenélésen kívül másra is használjam. Szeretném például megtanulni a szövegszerkesztés fortélyait, faxot fogadni, küldeni vagy levelezni az Interneten

keresztül, és még ki tudja mi minden!

Szeretnék külön-külön minden egyes embernek és az adományozó cégeknek nagy-nagy köszönetet mondani, amiért segítséget nyújtottak és összeállították nekem ezt a számítógépet! Bár ez a köszönet aligha fejezheti ki azt, amit valójában jelent ez a számítógép nekem. Nem találok rá szavakat.

*P. Kovács Emerencia,
Kiskunmajsa*

Ant Kft.

Bérelhető IT

Az Ant Kft. legújabb szolgáltatáscsomagjában igény szerint kialakított számítógépeket, irodai berendezéseket vagy akár teljes informatikai hálózatot üzemeltet ügyfeleinél, felvállalva mindazokat a feladatokat, melyeket az informatika ró rájuk. A csomag tartalmazhatja a központi számítógépet, a munkaállomásokat, fénymásolókat, nyomtatókat, adattárhelyeket, iratmegsemmisítőket, szünetmentes tápegységeket, szoftvereket – tehát mindent, amire a cégeknek munkájuk során szükségük lehet.

Egy öt munkaállomásos kiépített informatikai hálózat (5 Pentium II-es számítógép, színes nyomtató, fénymásoló/fax, Windows 95 operációs rendszerrel) üzemeltetési díja kevesebb, mint az őket kiszolgáló szakember nettó havi bére. A megállapított havi üzemeltetési díj magában foglalja a hálózat teljes kiépítését, üzembe helyezését, folyamatos üzemeltetését, az esetleges meghibásodások azonnali kijávitását. Az elvult berendezéseket az Ant Kft. kicseréli korszerű színvonalú és teljesítményű termékekre, így ügyfelei mindig modern és hatékony informatikai struktúrát tudhatnak magukénak – rendszeres informatikai beruházások helyett költségként elszámolható üzemeltetési díj fejében.

◆ Ant Kft. ☎ 269-4428

Folder Trade

A Tektronix új nyomtatócsaládja

Az Irodai színes munkacsoport-nyomtatók piacvezető gyártója, a Tektronix október közepén bocsátotta útjára új nyomtatócsaládját. Az esemény súlyát neve is mutatja: a Nagy Robbanás! Olyan új A4-es és A3-as nyomtatók jelentek meg, amelyek egyszerű megoldásokkal megkönnyítik az irodák és a grafikai stúdiók munkáját, és amelyek egyedi megoldásokkal lepik meg a piacot. A fejlesztést a felhasználók igényeinek, elképzeléseinek széles körű felmérése előzte meg. A Tektronix áttört a fekete-fehér és színes nyomtatás közötti határokat, és megmutatja a legegyszerűbb utat a fekete-fehérből a színes világba. Az IDC felmérései szerint a színes lézernyomtatók piaca évente 57%-kal bővül, míg a fekete-fehér nyomtatók piaca szűkül mind az eladott nyomtatók számát, mind azok összértékét tekintve. A Tektronix magyarországi disztribútora, a Folder Trade Kft. november 3-án 10 órakor a budapesti Hotel Aquincumban mutatja be az új koncepciót és az új megoldásokat.

◆ Folder Trade Kft. ☎ 349-0140

Eicon

MS SBS ISDN modemmel

Az Eicon Diva T/A ISDN modem optimális megoldás lehet a Microsoft SBS-t használó kisvállalatoknál. A készülék egy alap ISDN-csatlakozást (két B csatorna) és két analóg eszközt képes kezelni. Ott, ahol eddig analóg modemmel üzemelt az SBS, és át kívánna térni a gyorsabb ISDN-kapcsolatra, nem válik fölöslegessé a régi modem. Az továbbra is jó szolgálatot tehet például egy RAS-szolgáltatás-

hoz vagy faxmodemként. A Diva T/A ISDN modem dinamikusan kezeli a csatornákat. Ez azt jelenti, hogy ha a felépült Internet-kapcsolat közben történik behívás vagy fax küldése az analóg modem, az egyik 64 kbit/s-os csatorna automatikusan felszabadul, majd ha az analóg eszköz bontott, ismét 128 kbit/s-os sebesség áll rendelkezésünkre az Internet felé.

◆ E-Coop Kft. ☎ 217-3661

Értékpapírok

Informatika a tőzsdén

Mozgalmasan alakult az idén az amerikai IT-csústechnológiai cégek részvényárfolyama. A visszaesést elsősorban a PC-készletek felduzzadása váltotta ki, a fellendülés pedig a Microsoftot és az amerikai igazságügy-minisztérium egymással való mérkőzése játszott szerepet.

A „nyáj módjára” azonos irányba mozgó csústechnológiai iparágat azonban a befektetők mégsem tekintik egynemű csoportnak. A számítógépes hardver például nem különösebben ígértes, miután az árak gyorsabban mérséklődnek, mint amennyire ez élénkíthetné a vásárlókedvet. Nincs ugyanis olyan sokféle új alkalmazás, amely megkövetelné a nagyobb teljesítményű – és drágább – személyi számítógépet. A vevők így maradnak a legfeljebb 1500 dollárba kerülő gépeknél, amelyekre viszont a gyártóknak alig van valami hasznuk. A kétes üzletmenet látán a nagyobb PC-gyártók átalakítják működésüket, ez pedig rövid távon tovább ronthatja a részvénykilátásokat. A Compaq például át szervezi a teljes értékesítési folyamatát, miután megszerezte a korábbi vetélytárs Digitalt. Egyedül a Dell halad teljes gőzzel, ami tükröződik is tőzsdei megítélésében: jelenlegi 92 dolláros részvényárfolyama több mint 100%-os növekedést jelent az idei évben.

A szoftvercégek viszonylag kedvezőbb helyzetben vannak. Különösen jól megy a Microsoftnak, miután minden eladott gép után megkapja a Windows operációs rendszerért járó licencciját, függetlenül a berendezés árától. Ráadásul még hosszú kifizetési idő áll az alig néhány hónapja forgalmazni kezdett Windows 98, valamint a cég adatbázis-kezelő és hálózati operációs rendszereinek új változatai előtt is (természetesen miután azok a folytonos csúszást követően megjelennek). Eppen ezért egyes elemzők a Microsoftot monopolhelyzetével kapcsolatos jogi viták dacára a szoftverház részvényeinek 15%-os felértékelését várják egy éven belül. A legelőrebb szoftverpiacok nem PC-vel kapcsolatosak: az SAP és a Peop-

leSoft például a vállalatok gyártási folyamatait, pénzügyeit és munkaerő-gazdálkodását kézben tartó programokkal szerzett jó pozíciót magának. Ez a hosszan tartó megrendelői kapcsolatokkal kecsesgető üzletág az előrejelzések

szerint még jó ideig évente 35%-kal fog bővülni.

A felhasználók nem gyorsabb processzorokra, hanem gyorsabb Internet-összeköttetésre vágnak. A világháló információtömegének robbanásszerű növekedése, valamint az adat- és hangátviteli összeolvadása nyomán a modemeket, kapcsolókat és más hálózati elemeket gyártó cégek nagy ha-

szonra tehetnek szert. Az e téren vezető Cisco Systems és Lucent Technologies értékpapírjai minden eddigig meghaladó magasságba emelkedtek. A félévetgyártásban már szintén nem a PC-kkel kapcsolatos kereslet jelenti a fő hűzőerőt, hanem a hálózati és hálózati berendezések gyártóinak kiszolgálása – állapította meg a Merrill Lynch piacelemző cég.

Engedje meg, hogy bemutassuk Önnek az Orca computer systemet. Az Orca-t arra tervezték, hogy tökéletes megoldást nyújtson a számítástechnika világában.

Az Orca részegységeit a legmagasabb igényeket is kielégítik.

A legjobb vétel Konfigurációk

Orca HL-C

Intel Celeron Processor, EX chipset
32MB SDRAM 2.1 GB HDD
Hercules Terminator 128/3D GLH
128 bit AGP grafika 8 MB RAM
14" monitor
36X CD-ROM
Aureal 3D-64 hang PCI hangkártya,
HW hullámtábla 4 MB sample
100 W aktív hangszóró
Cherry 105 gombos billentyű
Logitech Pilot mouse
Windows 98 op. rendszer

266 Mhz 169900.-FH+Á havi: 9418.-
300 Mhz 173900.-FH+Á havi: 9639.-

Orca HL-K

Intel Pentium 2 Processor, BX chipset
64MB SDRAM (100 Mhz) 4,3 GB HDD
Hercules Terminator 2x/1
Intel 740 AGP grafika 8 MB RAM
15" monitor
36X CD-ROM
Aureal 3D-64 hang PCI hangkártya,
HW hullámtábla 4 MB sample
100 W aktív hangszóró
Cherry 105 gombos billentyű
Logitech Pilot mouse
Windows 98 op. rendszer

300 Mhz 249900.-FH+Á havi: 13850.-
350 Mhz 262900.-FH+Á havi: 14570.-

Szélés upgrade skála, hogy kialakítsa egyéni elképzeléseit.

HERTA Kereskedelmi Kft.
Bp., VII., Dohány utca 37.
(Számítástechnikai szaküzlet és szerviz)
Tel/fax: 322-2232, 351-9964, 322-7846
Bp., XV., Szentmihályi út 131.
(Pólus Center) Tel/fax: 419-4020

Bp., III., Vörösvári út 23. Tel/fax: 368-8864
Bp., V., Belgrád krp. 12. Tel/fax: 266-5052
Bp., X., Kerepesi út 73. Tel/fax: 262-3164
(Piazza üzletközpont)
Bp., IX., Könyves Kálmán krt. 12-14. Tel: 456-1131
(Lurdy ház)

Tesztelt többszörösen győztes alaplapokat tartalmaz a stabil és gyors működés alapjaként.

Ipari szabvány Intel Pentium II technológiát (eredeti), Intel Celeron és Intel PII processzorokat. A tökéletes kompatibilitás érdekében.

Kiváló minőségű gyors AGP grafikkártyákat a világ egyik vezető gyártójától, mely gyorsan léssa elközelíti megvalósulását.

Alapkiépítésben Aureal 3D pozicionálható hangot mely azon túl, hogy a jelenleg legtámogatottabb 3D hangszabvány, tökéletes hangminőséggel ajándékozza meg Önt.

A legjobb adatbeviteli eszközöket, a világ első gyártójától mert fontos hogy kényelmesen irányítsa gépét.

Valamint a működéséhez nélkülözhetetlen operációs rendszereket kívánságra előre installálva.

Exklusív, a további bővítéseknek teret engedő tervezés. Mindazt 2 év teljeskörű garanciával.

Mortal Kombat 4

Már megint dühbe jövünk

A méltán népszerű veredős játéksorozat, a Mortal Kombat immár negyedik részénél tart. Az előzőekhez

inkább 2D-sre emlékeztető kameramozgatással ügyesen elkerülték. Ráadásul a 3D-s kártyáknak köszönhetően látványos effektusokat és gyors játékmenetet kapunk.

Szintén jelentős újítás, hogy az új karaktereken kívül felvehető tárgyakkal és fegyverekkel bővült a program. Ezek használata elsősorban furcsának tűnhet, de megérte őket bevezetni, mert velük új lehetőségekkel gazdagodtak a küzdelmek. A Mortal Kombat

képest több jelentős változáson ment keresztül. Legfontosabb ezek közül, hogy megtört a sorozat 2D-s jellege, így most már térben bunyózhathatunk. Sokan féltek attól, hogy a harmadik dimenzió bevezetésével a játék elveszíti megszokott hangulatát, de ezt a veszélyt a készítők nyugodt,

4-et a hangulata és a brutalitása miatt elsősorban a sorozat régi kedvelőinek ajánlom.

Ruttmayer Antal

Tartalom: ★★★★★

Tálas: ★★★★★

Ár (bruttó): 11 990 Ft

◆ Kiadó: www.midway.com

◆ Forgalmazó: Modern Média ☎ 333-6610

SWAT 2

Különleges alakulat

A Sierra jelentette meg ezt a programot, amely egy különleges rendőri egység minden napjaiba kalauzol el minket. Leginkább a valósidejű stratégiai játékok kategóriájába sorolható. Feladatunk a rendőrség vagy a terroristák oldalán 15 pálya sikeres végrehajtása. Ehhez jó néhány különböző adottságú embert és némi kezdőtőkét kapunk – ebből az alából kell létrehozunk egy ütőképes csapatot. Az emberink képességeit nem csak a jobb felszerelésekkel, fegyverekkel, hanem képzéssel is javíthatjuk. Amikor mindenki felkészült, és megismertük az előttünk álló feladatokat, indulhatunk a helyszínre, ahol eszközeink segítségével – például

dául faltörő tankkal vagy helikopterrel – a lehető legkevesebb áldozat árán kell végrehajtani a változatos feladatokat. A munka végzetével aprólékos értékelést kapunk cselekedeteinkről, és ennek függvényében tovább duzzad, metán apad pénztárcánk.

Sajnos a játék során jó néhány apró, de bosszantó hibával találok. Szerencsére ezekért bőségesen kárpótol minket a pergo játékmenet és a témából adódó jó hangulat.

Ruttmayer Antal

Tartalom: ★★★★★

Tálas: ★★★★★

Ár (bruttó): 7990 Ft

◆ Kiadó: sierra.co.uk

◆ Forgalmazó: N-Tec ☎ 351-8395

Microsoft Motocross Madness

Ugróiskola motorokkal

Lassan megszokottá válik, hogy a mostanában megjelenő játékok minőségére garancia, ha a Microsoft védőszínyai alá veszi őket. Nincs ez másként a Microsoft legújabb motorszimulátorával sem, amely kategóriájában az eddigi legjobb és leginkább élethű program. Egyik legfontosabb újítása a motor és motoros teljes szétválasztása. A motor viselkedése nagyon megközelíti az igazit, és ennek megfelelően az irányítása is sokat változott. Például ha a kanyarban egy kicsit is jobban döntünk be a kelletnél, gyorsan a földön találhatjuk magunkat. Aki nem lenne még vérbeli motocrossos, az megtanulhatja az ördögös verda irányítását, és begyakorolhatja a trükkösebbnél trükkösebb mutatványokat is. Ezután sokféle versenytípusban indulhatunk a győzelmi koszorú elnyeréséért, amik közül talán a Supercross a legérdekesebb. Itt a stadionok közönsége előtt vil-

logtathatjuk akrobatatudásunkat, nyaktörő ugratokon áthajthat. Egysszóval az MMM egy tökéletesen kivitelezett motocrossverseny, nagyon jó rockzenevel és szokatlanul valóságú irányi-

tással. Kíváncsian várom azt a motorverseny-játékprogramot, ami képes letaszítani a trónjáról a Motocross Madnesset.

Erdős Márton

Tartalom: ★★★★★

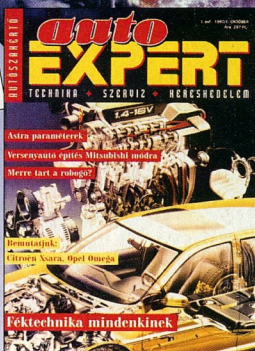
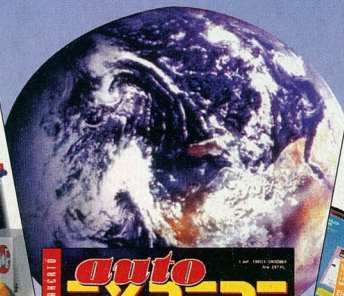
Tálas: ★★★★★

Ár (bruttó): 11 500 Ft

◆ Kiadó: www.microsoft.com/games/Motocross/

◆ Forgalmazó: Microsoft Magyarország ☎ 267-4636

A VOGEL PUBLISHING KFT. LAPJAI ÁTFOGJÁK A VILÁGOT

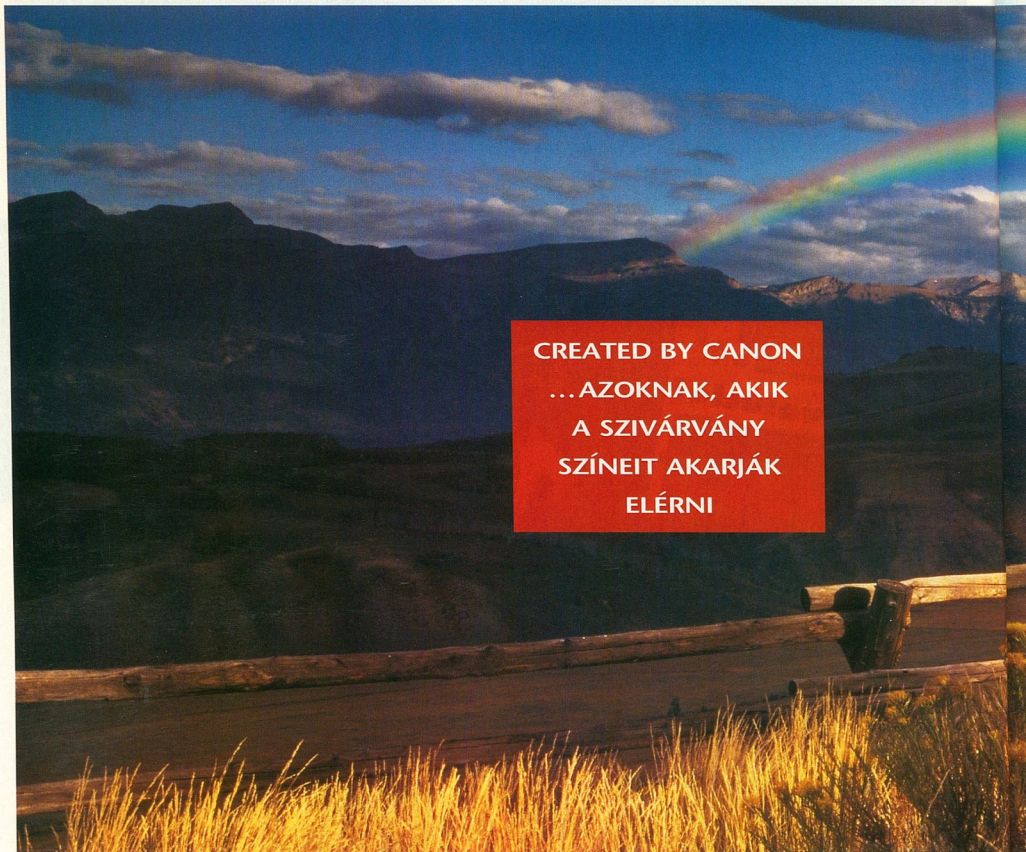

Media made by Vogel

Vogel Publishing Kft., 1139 Budapest, Hajdú u. 42-44., tel./fax: 350-8731

Canon

F O T Ó M I N Ő S É G Ű N

CREATED BY CANON
...AZOKNAK, AKIK
A SZIVÁRVÁNY
SZÍNEIT AKARJÁK
ELÉRNI

BJC-250
KOMPAKT SZÍNES NYOMTATÓ

BJC-4300
SOKOLDALÚ SZÍNES NYOMTATÓ

BJC-4650
NAGY FORMÁTUMÚ, SZÍNES NYOMTATÓ

Igazán szép, eleven színeket szeretne látni kinyomtatott ábráin, fotóin? A megoldás: Canon PhotoRealism. Meg fogja győzni Önt. A Canon PhotoRealism

nem csupán kitűnő minőségű nyomtatási technológia, hanem igazi filozófia azok számára, akik a legjobbat akarják. Garancia arra, hogy az Ön

elképzelései mindig megvalósulnak akár a lehetlent is valóra váltva. Borotvaélesen, gyönyörű színekben. A Canon PhotoRealism garantálja

FaxBank: 2-333-666/1030

CANON Hungária Kft.: 1134 Budapest XIII., Váci út 37. Tel.: (1) 465 8020 Fax: (1) 350 4080

NYOMTATÁS

BJC-7000
NAGY TELJESÍTMÉNYŰ,
PROFESSZIONÁLIS NYOMTATÓ

a fotóminőségű nyomtatást mindegyik Canon Bubble Jet nyomtatóval. Így Ön bármelyiket válassza is, a Canon fotorealiztikus nyomtatási technológiája

egészen egyedülállóvá teszi majd dokumentumait. Összetéveszthetetlené, felülmúlhatatlanná. Minden nyomat olyan lesz, mint egy fénykép, egy

pillanatfelvétel, a természet eredeti színeiben tündökölve. Ez az igazán fotorealiztikus nyomtató...

Minimális hardverigény

Processzor: 120 MHz-es Pentium
Memória: 16 Mbyte
CD-ROM-meghajtó: 4-szeres sebességű
Lemez: CD-ról fut
Hangkártya: SoundBlaster vagy azzal kompatibilis

További jellemzők

Operációs rendszer: Windows 95, DirectX-szel
Gyártó/kiadó: Fox Interactive
Forgalmazó: Ecobit Kft. ☎ 268-0361
Korosztály: diák, felnőtt
Ár (bruttó): 11 990 Ft

CHIP-értékelés

Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★★

Minimális hardverigény

Processzor: 90 MHz-es Pentium
Memória: 16 Mbyte
CD-ROM-meghajtó: 4-szeres sebességű
Lemez: 60 Mbyte
Hangkártya: SoundBlaster-kompatibilis

További jellemzők

Operációs rendszer: Windows 95
Korosztály: diák, felnőtt
Forgalmazó: Ecobit Kft. ☎ 268-0361
Ár (bruttó): 11 990 Ft

Értékelés

Tartalom: ★★★★★
Tálalás: ★★★★★

X-akták**És a főszereplők?**

Talán nem is létezik olyan földi (vagy földönkívüli) halandó, aki ne hallott volna az X-akták létezéséről és a filmsorozat két főszereplőjéről, Fox Mulderről és Dana Scullyről. A vélemények megoszlanak, van aki „jólesően borzong” a sok rejtélyes haláleset, az UFO-k, a megmagyarázhatatlan események láttán, és van aki szerint a sorozat tartalma nem más, mint szórásos horror és rejtélyeskedés ügyesen kiporciózva. Bárhogyan is vélekedünk, be kell látnunk, a sorozat hangulatához hűen a játék is kellően hideglegőre sikeredett.

Az előzményekből megtudhatjuk, hogy a nyomozópáros megint valami olyan dologba ütötte az orrát, amit mások nem néznek jó szemmel. Meg is próbálják jobb belátásra bírni őket, de ez valami miatt nem sikerül. Itt lépünk a képbe mi, egy zöldfülű ügynök szerepében. Első ügynök tulajdonképpen rutinmunka: megtalálni a két eltűnt nyomozót és mindenre magyarázatot találni. Ne essünk kétségbe, nem olyan nehéz feladat, mint ahogy hangzik, csak nagyon vigyázzunk a bőrünkre, mert sokan céltáblaként szeretnének használni bennünket.

Bár a játékmenet eléggé egysíkú, mégsem unalmas – és főképp nem elronthatatlan, sőt. Es akkor csúfos véget érhet pályafutásunk. A hét CD-n elterjeszkedő interaktív filmben mindent megtalálni, amire csak egy rajongó vágyhat. A játékot persze úgy készítették, hogy a nem fanatikus X-akta hívek is eligazodjanak a szereplők és a problémák között. A játék során találkozunk a sorozat összes szereplőjével, például a nyomozást Skinnerrel kezdjük.

Navigálni egérrel tudunk a képeken, melyeket animációkkal tettek életszerűbbé. A kidolgozottság kiváló, hiszen a játék sok-sok hétig is eltarthat, ha minden megnevezhető tárgyra vetünk egy pillantást. A filmbetétek igényesek, szinte nem is lehet észrevenni, mikor következik a film, és mikor kell nekünk beavatkoznunk. A filmekben történő eseményeket érdemes jól megfigyelni – már a játék elején is órákat kövélgyoghatunk, ha nem emlékszünk a bevezetőben látottakra.

A pónt nem lövöm le, de ha azt hiszed, sikerül megoldanod a rejtélyt, tévedsz.

Erődös Márton

Dune 2000**Többet vártunk**

Most, hogy már alaposan „teszteltük” a Dune 2000-et, vegyes érzelmekkel gondolok vissza rá. Amikor beharangozták a megjelenését, már tisztában voltam vele, hogy nem a Dune II folytatását, hanem „csak” egy felújított verziót ad ki a Westwood. Sokakkal együtt azonban titkon reméltem: ez legalább akkora durranás lesz, mint annak idején a minden valószínűségű stratégiai játék ősanijának számító Dune II. Sajnos a játék megjelenésekor egyértelművé vált, hogy ez nem az a program, amit annyian vártunk. Ez nem azt jelenti, hogy rossz lett, csak hát van nála számos jobb.

Vegyük sorra a tartalmi és formai változásokat! A legfontosabb talán, hogy lecserelelték az elavult kezelőfelületet C&C stílusúra, csak néhány kényelmi funkciót hagytak el: például nem lehet beállítani előre több részletben a termelést. A tervezőknek róható fel, hogy az egység típusok nincsenek kiegyensúlyozva. A com-

bat tank például túlságosan erős lett, ami azt eredményezheti, hogy a legtöbb pálya heavy factory építéséből és tankok gyártásából fog állni. Ezen még a szintén új többrésztvevős üzemmód sem segít. Elődjéhez képest a látványosabb előrelépést a grafika 1998-as szintre emelése hozta. Most már a küldetések között hiteles, a film hangulatát idéző átvetető képsorokban kapjuk a tájékoztatást következő feladatról, és a játék közben SVGA grafikat láthatunk. Ennek ellenére a látvány végig szintelennek, fakónak tűnt, ráadásul néhány kivételtől eltekintve az egymás legyőzésére törő családok egységei és épületei is egyformák maradtak. Ez egy átlagos játéknál nem lenne nagyon zavaró, na de a Dune 2000-nél?

A végére már csak a hangeffekték és a pályák leközlése közben hallható zenei betétek maradtak. Előbbiek átlagosak, az utóbbiak viszont kellően hangulatosakra sikeredtek.

Összességében tehát nem rossz játék, és látszik, hogy a készítőik igyekeztek mindent átültetni az eredetiből. Az akkori élmény azonban – legalábbis számomra – itt elveszett. A játék hazánkban magyar nyelvű kézikönyvvel került forgalomba.

Ruttmayer Antal

- ▶ www.ecobit.hu
- ▶ www.dune2000.com
- ▶ www.westwood.com

never stop

Az APC az utolsó védelmi vonal, mely megóvja számítógépét és adatait a feszültségproblémáktól.

Back-UPS® szünetmentes tápegység a legköltségkímélőbb feszültségvédelmi megoldás

Számítógépe, munkaállomása meghibásodhat, adatai elveszhetnek a feszültségproblémák miatt, amennyiben nem gondoskodik megfelelő védelemről. Az elektromos hálózat hibái okozzák az adatvesztések közel 50 %-át. Az APC szünetmentes tápegységei (Uninterruptible Power Supply, UPS) megvédik eszközeit, hogy rendszere folyamatosan működhessen.

Ezt az APC Back-UPS család legújabb generációja biztosítja Önnek kiváló tulajdonságaival:

- Kategóriájában a leghosszabb áthidalási időt nyújtja, hogy Ön az áramszünetek ideje alatt is folyamatosan dolgozhasson.
- A felhasználó által cserélhető akkumulátorok csökkentik a használat során felmerülő szervizköltségeket.
- Új, többutas védelem: három szünetmentes kimenet és egy túlfeszültségvédelemmel ellátott csatlakozó, nyomtatóknak, szkennereknek.
- 2 év teljeskörű garancia.
- Versenyképes ár.
- Széleskörű tájékoztatás a vásárlás előtt és után, hogy minden kérdését megválaszolhassuk.

Kérésére megadjuk az Önhöz legközelebbi APC partner címét és telefonszámát. Küldje vissza a kupont, vagy hívja irodánkat!

209-4678

Több, mint 8 millió elégedett ügyfelünk a garancia termékeink megbízhatóságára.

Az ÚJ APC Back-UPS sorozat

Alkalmazás	Modell neve	Jellemző áthidalási idő
Desktop Pentium 14" monitorral	Back-UPS 300MI	8 perc
Pentium torony 14" monitorral	Back-UPS 500MI	14 perc
Desktop Pentium II 17" monitorral	Back-UPS 650MI	22 perc

INGYENES!

Termékkatalógusunkat elküldjük Önnek, ha ezt a kupont levélben vagy faxon visszaküldi.

- Igen!** Kérem küldjenek részletes ingyenes információt az APC feszültségvédelmi megoldásairól.
- Igen!** Kérem hívjanak, hogy szóban kaphaj felvilágosítást az APC feszültségvédelmi megoldásairól.

Név: _____
Vállalat: _____
Beosztás: _____
Cím: _____
Város: _____
Irányítószám: _____
Telefon: _____ Fax: _____
E-mail: _____
Az általunk használt számítógép típusok: _____
Az általunk használt UPS típusok: _____
A használt számítógépek száma: _____
A következő 6 hónapban várhatóan igényelt UPS-ek száma: _____

APC Magyarország, 1114 Budapest, Könyves György u. 5. II. 3.

Fax: 209-4677

E-mail: apc@hivnapc.com

www.apcc.com

Daniel S. Janal

Online marketing kézikönyv

Bagolyvár Kiadó, 3500 Ft, 430 oldal

Már a hagyományos médiában is egyre többet hallhatunk, olvashatunk az Internet kereskedelmi szerepéről, egyre több reklám hirdeti az elektronikus üzleti világot, az e-business. Ahhoz, hogy vállalkozásunk néhány év múlva is versenyképes legyen, már most fel kell készülnünk az akkori kihívásokra. Itt az ideje tehát, hogy megismerkedjünk ezzel a kereskedelmi ágazattal.

Ismereteim szerint hazánkban még nem jelent meg ehhez a műhöz hasonló, színvonalas, részletes kiadvány az elektronikus kereskedelemről. A szerző nagyon sok használható ötletet ad, melyek

segítségével sikeressé tehető egy cég. A cél már a cimlapról kiderül: eladás-ösztönzése, reklám, árú és szolgáltatások hatékonyabb értékesítése az Interneten. A könyv szemlélete rendkívül korszerű: már nem alternatívaként kezeli az online marketinget, hanem a hagyományos módszerek felváltójaként.

A kiadvány könnyen olvasható, mind a számítástechnikában, mind a távközlésben járattan üzleti szakemberek számára érthető. A fejezetek átfogják az online marketing stratégiáját, eszközeit, a reklám, a PR, az értékesítés területeit, és a jövőre vonatkozó utalások is fellelhetők

benne. Még érthetőbbé teszi a könyv mondanivalóját a rengeteg esettanulmány, melyek elemzése igencsak elősegítheti sikerességünket. Modern gondolkodásra vall, hogy a szerző tisztában van területének nagy iramú fejlődésével, és naprakész ingyenes információkat táll saját Web-lapján.

Fazakas László

Bócz Péter – Szász Péter

A világháló lehetőségei – Interaktív Weblapok készítése

ComputerBooks, 540 oldal, 2990 Ft

Mint a könyvben is olvashatjuk, a World Wide Web az emberiség történelmében az első olyan információhordozó, amely minimális költségekkel teszi lehetővé gondolataink átadását, akár több millió másik ember számára. Ezt már nagyon sokan tudják, ennek eredménye az a több milliárd Web-oldal, amelyeken termékekkel, szolgáltatásokkal vagy egyszerűen csak személyes érzelmekkel találkozhatunk.

Ahhoz, hogy versenyben maradjassunk, minél több emberhez juttathassuk el elgondolásainkat, egyre látványosabb, rafináltabb módon kell elkészítenünk saját oldalainkat. A sikerhez egyaránt kell a

jó tartalom és a kiemelkedő megvalósítás. A kiadvány csak minimális alapsmereteket igényel, amelyeket néhány havi böngészés után bárki megszerezhet. A mű célja kettős: mind referenciaként, mind tankönyvként használható.

Első része a HTML alapjait mutatja be, a szintaktikai és formai követelményekkel együtt. Ezek után a HTML 3.2-es és 4.0-s verziójával ismerkedhetünk meg. Minden bemutatott példa forráskóddal és a látható eredménnyel együtt szerepel a könyvben.

A második egység a JavaScript eleméről, sajátosságairól szól, kitérve az 1.0-s, majd 1.1-es és 1.2-es verziókra is.

Akiket a térbeli ábrázolás érdekel, áttekinthetik a VRML alapjait. Egy későbbi fejezetben a CGI-t is tanulmányozhatjuk. Három kiegészítő példa erejéig szó esik a Perlről, és találkozhatunk az SSI-vel is.

Fazakas László

Ila László

CD – kompaktlemez – PC Műhely 5

Panem Kiadó, 328 oldal floppy melléklettel, 1990 Ft

A kompaktlemez ma már a legelterjedtebb számítógépes adathordozó – legálábbis a PC-s körökben. Illó tehát, hogy mélyebben megismerjük a benne rejlő lehetőségeket. Ez a könyv alaposan körbejárja a témát, a digitális audiótól kezdve a CD-ROM-on és a CD-ROM/XA-n át a DVD-ig. Nem maradtak ki az írható CD-k sem, beleértve az újraírható típusokat is.

Az audio-CD-k tárgyalása során nem csak a lemezek előállítását, hanem a hangzó anyag előkészítését is taglalja, így a hangtechnikai szakembereknek is hasznos információkat ad. A CD-ROM-ok esetében a PC-sek nél természetes az

ISO 9660-on van a hangsúly, a programozásról szóló fejezet is ezt a környezetet veszi alapul. A szépen felépített könyv talán egyetlen negatívuma az egyikként használható illusztrációk kivitelezésének minősége.

A floppy mellékletlen megtalálhatók a programozási részben ismertett forráskódok, valamint néhány CD-ellenőrző és -sebességmérő segédprogram, illetve a legelterjedtebb CD-meghajtók illesztő-programjai – mindez tömörített formában.

A könyv használhatóságát nagy mértékben növeli a végén található kiskönyv, valamint az egyes fejezetek végén ta-

lálható hibamegoldó segédletek. Bárna ajánlom ezt a könyvet minden olyan PC-használónak, aki rendszeresen dolgozik CD-vel.

Nagy Zoltán

Berlin?

Bangladesh?

Bimini?

Barstow?

(Nem tudhatjuk, hová tart)

De tudjuk, miképp működik.

Úton vannak. Levegőben vannak. Kiejthetetlen nevű helyeken fordulnak meg. De ha 3Com® Megahertz® PC

3Com Megahertz

kártyát használnak, akkor biztosak lehetünk afelől, hogy utazó kollégáink bárholnán, bármikor képesek a kapcsolódásra.

Akár LAN-on, WAN-on, ISDN-en vagy GSM-en használják, a 3Com Megahertz PC-kártyáknál nincs megbízhatóbb. A vonalhibák ellensúlyozásáról, így a jobb teljesítményről a kártyába épített saját vonalvizsgáló (Exclusive Line Probing) technológiánk gondoskodik; és az egyedülálló XJACK® csatlakozónak köszönhetően az utazónak nincs szüksége saját kábelre, amelyet könnyen elveszíthet, amelyet cipelniye vagy pótolnia kell.

3Com Megahertz PC Cards

- Exclusive Line Probing technológia
- Egyedülálló XJACK® csatlakozó
- Gyors, 56K* sebességű kapcsolódás szabványos telefonvonalon
- Garantált kompatibilitás az ipari szabványokkal

Többet is megtudhat a 3Com Megahertz termékeiről és szolgáltatásairól, ha meglátogatja honlapunkat a <http://www.3com.com> címen.

*Fogadás 56 Kbps, küldés 31,2 Kbps sebességig. A letöltés során a felhasználó a változó vonalminőség miatt kisebbnek is érezheti a sebességet. Kompatibilis analóg telefonvonalra és kiszolgáló berendezésre van szükség. Részletek a www.3com.com 56K címen olvashatók. ©1998 3Com Corporation vagy leányvállalatai. Minden jog fenntartva. A 3Com, a 3Com embléma és az XJACK a 3Com Corporation bejegyzett védjegyei, a More Connected és az Exclusive Line Probing technológia a 3Com Corporation védjegyei.

3Com® More connected.™

Az új HP 2000 Series színes nyomtatói. Néhány sebességi rekord megint megdőlt...

Igaz, ezáltal nem a sivatagban, hanem az íróasztalon.

Percenként négy színes, teljesen telített oldal – ezzel a teljesítménnyel a HP 2000C és 2500C modelljei nagy valószínűséggel a világ leggyorsabb asztali nyomtatóinak számítanak. Hogy mi teszi őket azzá? A HP egyedülálló megoldása: a Modular Ink Delivery rendszer.

Először is a négy nyomtatófej mindegyikét közel 2 cm szélesre terveztük, azaz jóval szélesebbre, mint amekkora fejrel más tintasugaras nyomtatók rendelkeznek. Aztán minden egyes nyomtatófejet annyi fűvökával láttunk el, amennyi néhány más tintasugaras nyomtatóban összesen lenni szokott (egészen pontosan 304 darabban, amelyekben keresztül egyetlen nyomtatófej másodpercenként 3 648 000 tintacseppet tud célba juttatni). Mindezek eredményeképpen született meg egy olyan nyomtató, amely impozáns, 2 cm-es sávban képes nyomtatni a nyomtatófej egyetlen mozdulatával – azaz ötször gyorsabban, mint az eladási listák korábbi csúcstartója*. Persze a sebességnek általában ára van, de a mi esetünkben a fenntartási költségek is alacsonyabbak.

A HP 2000 Series gépeiben mind a hosszabb életű tintapatronok, mind a nyomtatófejek külön-külön cserélhetőek. Vagyis ha egy tintapatron kifogyta, Önnek csak ezt az egy egységet kell kicserélnie, és nem a teljes színpaletta.

Ha ehhez hozzászámítja még az eddignél jóval hosszabb élettartamú nyomtatófejeket is, akkor kiderül, hogy egy olyan nyomtatóval dolgozhat, amely hozzávetőlegesen 24 000 színes oldalt kinyomtatására képes (ez körülbelül 5 évet jelent egy átlagos felhasználó esetében) – anélkül, hogy bármilyen egység cseréjére kellene gondolnia. Ám ha valamilyen mégis cserélni kell, a HP 2000 Series elég intelligens ahhoz, hogy erre fel is hívja az Ön figyelmét: a beépített Smart Printing Technology nyomtatófejekbe és tintapatronokba illesztett okos chipjei révén folyamatosan ellenőrzi a nyomtató teljesítményét.

Mindez együtt egy olyan nyomtatót nyújt Önnek, amely az egyik leggyorsabb a világon és amelynek a működtetése is gazdaságos. Amit más sebességi csúcstartókról ugye, nemigen mondhatunk el.

 **HEWLETT
PACKARD**
Expanding Possibilities

HP 2000C (5 felhasználói) javasított. Kapható HP 2000CN változatban is. Jet Direct külső nyomtatószervrel és plusz papírtálcával.
HP 2500C (2 felhasználói) javasított, második papírtálcával és A3-as nyomtatási képességgel. Kapható HP 2500CM változatban is, Postscript és MIO hálózati kiegészítéssel (0999 márciustól).

*HP DeskJet 690C.

Ha több információt szeretne a HP termékeiről, kérjük, látogasson el web oldalunkra a <http://www.hp.hu> címen. HP Hot-Line: 343-0310

Játékvásár Londonban

A számítógépes játékok rajongóinak is megvan a saját „Mekkájuk”, sőt kettő is van belőle. Az egyiket E3-nak hívják, és az USA-ban rendezik minden év májusában, a másik a londoni ECTS.

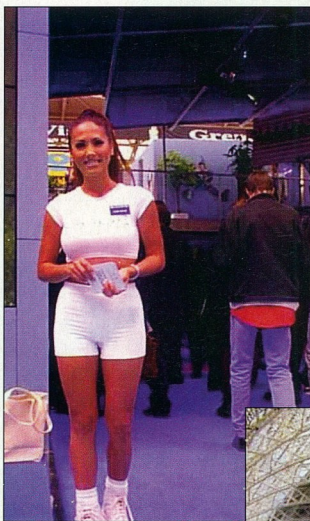
A kiállítást a főváros szívében lévő, teljesen szeparált, hatalmas Olympia Hall csarnokában rendezték meg. Hogy mi is az ECTS? Hivatalos megfogalmazás szerint „Európa legnagyobb interaktív szórakoztatóipari kiállítása”, amely azonban kizárólag a játékokra összpontosít. A szeptemberben megrendezett ECTS-en minden olyan számítógépes játékot forgalmazó cég részt vesz, amely számít Európában. Találkozhatunk azonban elvéve néhány, kontinensünkre átrándult amerikaival is.

A cégek természetesen mindent megtesznek, hogy minél látványosabb show-val kápráztassák el a látogatókat, és ily módon is reklámozzák legfrissebb játékaikat. Idén sem maradhattak el a szokásos játékgúnyaként öltözött reklámbábok. Már a bejáratnál különböző hittérítők riogatták a sorbanállókat: „Rettegetek emberek! Eljött az Apokalipszis! November 13. lesz ítéletetek napja! Csak egy Messiás segíthet rajtatok!” Először türelmetlenül elhessegettem az okvetetlenkedő papot, később rájöttem, hogy az Interplay Messiah nevű játékának reklámhordozója.

A csinos hölgyek közül persze megint az éppen aktuális Lara Croft modell, a dús keblű Nell MacAndrew aratta a legtöbb babért, ahogy pisztolyait előlörítva, a Tomb Raiderből elvett pózokban állt az Eidos standja mellett.

A látogatók tömött sorokban álltak, hogy legyen egy fényképük arról, ahogy Lara csábosan mosolyogva átöleli őket. Persze rengeteg standnál találtunk még igencsak alulöltözött modelleket – ami ismét alulnyitja, hogy a számítógépes játékok világa még mindig férfiközpontú.

Persze az ECTS igazából nem erről, hanem a játékokról szól. A látogató olyan programokat láthat – vagy akár

ki is próbálhat –, amelyek jó, ha karácsonykor megjelennek. Idén a Tomb Raider-szerű, úgynevezett 3rd person akciójátékok kategóriája bizonyult a legnépszerűbbnek. Szinte nem is találkoztunk olyan nevesebb céggel, amely ne forgalmazott volna ilyen típusú játékot – de a Tomb Raider készülőde harmadik részének várható sikerét vélhetően nehezen tudják majd felülmúlni. A sok klón közül talán a Psynosis Drakan című játékra ragadta meg leginkább a figyelmemet. A Drakanban egyszerre tu-

dunk majd egy Red Sonja-szerű harcias amazont és hű sárkányt irányítani. Ebből a stílusból megemlítendő még a Jordan Mechner harmadik Prince of Persia játéka, ezúttal 3D-s megjelenéssel.

A Quake-szerű játékok szerelmesei a Microprose standján a Klingon Honor Guardját próbálhatták ki, és találkozhattak Alexisszel, az Activision Sim című játékának igencsak lenge öltözött, főgonosz hölgyével is – annak ellenére, hogy a játékot nem állították ki, mert az Activision az Electronic Artszal karöltve távol maradt a show-tól.

A stratégiai játékok rajongói minden biznnyal allig várják már, hogy végre kezük közé kapják a Cendant (Sierra-On-Line) Caesar III-át, amelyben a római birodalmat irányíthatjuk, és a Take 2 Railroad Tycoon 2-jét, ahol egy vasútársaság mánásaként élhetjük ki megalomán hajlamainkat. Ez a két játék a kiállításon látottak alapján minden biznnyal az év legnívósabb gazdasági programpárosa lesz. Azok sem maradtak hoppban, akik inkább a fantasy világát kedvelik. A stílus legígéretesebb darabja a Gremlins Tribal Lore-ja lesz, amelynek grafikája a Mythéhez hasonlóan 3D-s, forgatható, zoomolható. Játékmenete pedig a Powermonger, a Myth és a Warcraft elemét is ötvözi majd.

Aki szereti a versenyautó-szimulátorokat, biztos nem hagyta ki, hogy

belelőjön a Sierra standja mellett álló hatalmas versenyautóba, hogy az őriási képernyőt nézze kipróbálja a Grand Prix Legends demóját. A rengeteg professzionális szimulátor közül még említésre méltó az Empire Apache Havo. A jól ismert amerikai harci helikopter vezetőfülkéjében kipróbálhatjuk, milyen is lehet egy pilóta élete, amikor például tomboló viharban, a fák mögül előbújva próbál lecsapni az ellenfélre.

A sok jó hír mellé sajnos egy rosszal is szolgálhatok, nevezetesen a Diablo rajongói számára: a nagy sikerű akció RPG folytatásának kiadási dátumát valószínűleg '99 tavaszára tolták (lesz abból nyár is...), mivel át akarják dolgozni a játék 3D-s megjelenítő alrendszert, hogy 3Dfx-et is kezeljen. A ha-

gyományosabb RPG rajongói számára viszont jó hír, hogy valószínűleg nem kell már sokáig várniuk az év két legígéretesebb szerepjátékára, az Interplay Baldur's Gate-jére és a Sierra-On-Line Return to Kronor-jára. Mindkét programban gyönyörűen megrajzolt erdőkben és városokban bo-

lyonghatunk, a szörnyekkel való csata pedig jóval összetettebb lesz, mint a mostanában elterjedt Diablo-szerű akció-szerepjátékokban. A Kronor történetén a fantasztikus regények író Raymond E. Feist, a Riftwar Legacy sorozatának (magyar kiadásban Mágus-trilógia néven jelent meg) szerzője munkálkodott. Így a játékokban a könyv szereplői jelennek meg előttünk.

Sokáig esetelhetném még a különféle stílusokat képviselő programok részleteit és ígéretek újdonságait. Hely hiányában sajnos csak arra tudom bízni a játékok szereléseit, hogy egyszerűen mindenféleképpen látogassanak el a múltán világhírű ECTS-re.

Hervey Balázs

GEMOFIS
KFT.

1146 Budapest, Hungária krt. 131.

Tel/fax: 321-1539, 343-0088

GSM: (30) 428-132

Részletes árlista Faxbank: 2-333-666, #1476 és <http://www.gemofis.hu/>

Az árak készpénzfizetésre vonatkoznak és az áfát nem tartalmazzák.

Az árváltozás jogát fenntartjuk. E-mail: gemofis@gemofis.hu

Adobe Photoshop 5.0 / upgrade	201.520 / 83.920	QuarkXpress 4.0	213.000	Borland C++ Builder spec.	115.250
Corel Gallery Magic (200.000 db clipart)	12.400	CorelDRAW 8.0 spec.	79.570	CA Clipper 5.3 + Tools + VO 2.0 std.	51.330
Windows 98 Eng. vagy Hun.	44.370	Team Internet - komplex vállalati megoldás	471.790	Norton Utilities 3.0 for Win95 !Jun.	18.380
BackOffice SBS server + Office97 Prof. Hun. 5 db user licence + telepítőkészlet együtt - amíg a készlet tart... 499.000					
Adobe PageMaker 6.5 / upg.	179.460 / 51.210	Windows 98 Eng v. Hun. / upg.	44.370 / 23.130	Micrografx ABC Graphic Suite ÚJ!	88.520
Adobe Illustrator 7.0 / upg.	128.160 / 42.660	Windows NT 4.0 workstation / upg.	68.520 / 32.320	Német-magyar vagy angol-magyar hangszódtár	14.560
Adobe Photoshop 5.0 Eng. / upg.	205.110 / 85.410	Windows NT Server Resource Kit MAGYAR.	12.460	Angol-magyar nagyszótár+Műszaki tud.	23.400
AutoCAD R14 Hun.	436.970	Office97 Developer upgrade Office Próról	64.860	Helyes+Helyesebb+Helyette for Win97	24.770
AutoCAD R13 Eng. / R14 Eng.	522.650 / 522.650	Office97 std. / prof.	108.430 / 130.210	Visio Standard 5.0 / Technical 5.0	44.140 / 99.560
Borland C++ Builder 3.0 std.	31.570	Visual Studio Prof. 6.0 / upg.	234.710 / 117.350	Norton Utilities for Windows 95 3.0 / upg.	18.380 / 9.220
Delphi 3.0 Std. / Prof. spec.	31.570 / 131.870	Visual Basic 6.0 Prof. / upg.	117.350 / 58.570	Norton Commander for Windows 95 / upg.	16.680 / 8.340
Turbo Pascal 7.0 DOS	28.160	Visual Fox Pro 6.0 Prof. / upg.	117.350 / 58.570	WinFax Pro 8.0 Win95NT / upg.	25.520 / 12.510
CorelDraw 6 Hun. / upg.	50.700 / 31.390	EVOLUTION SZAMLA 95 számlázás	15.920	Act! 4.0 Win95NT / upg.	46.650 / 24.920
Corel WebMaster Suite	52.420	UNIT Szufficit számlázó - Compair alatt	18.400	McAfee VirusScan 3.0 1 / 10 user	10.000 / 111.830
Corel Gallery 205000/1000000	13.060/30.990	UNIT Business kereskedelmi r. - Compair alatt	71.200	McAfee NetShield 1.0 / 25 user	23.200 / 51.870
Corel Stock Photo Library	252.090/356.840	Novell NetWare 5.0 5 / 10 user	241.560 / 442.330	ARJ 1 user / 2-10 user / db	15.390 / 10.260
F-SECURE (volt F-Pro) / 10 user	41.400 / 165.600	Novell NetWare 5.0 5 / 10 user upg.	116.180 / 213.150	VámPRO 6.02	48.300
F-Secure for NetWare v. NT 1 / 10 user	102.470 / 716.220	Thunder Byte Anti Virus 1 user	19.990	WinRAR, RAR 1 user / 2-9 user / db	7.500 / 5.600
Kai's Super GOO	16.720	QEMM97 v9.0	18.000	WinZip 1 user / 2-9 user / db	14.250 / 10.450
Lotus Organizer 97 for Windows 95	15.320				

A szoftverek Interneten történő megrendése esetén a Honlapon feltüntetett árból 2% kedvezményt biztosítunk minden vásárlónak!
Vidékre rendeljen faxon, postai utánvétellel küldjük (maximum nettó 40.000 Ft értékben)!

A sokfejű sárkány

Az Intel az elmúlt időszakban arcukat váltott, már nemcsak a processzorpiacra, hanem más területeken is babérokra pályázik.

Talán ezzel is összefügg a vezetésben történt váltás: nemrég a nyugdíjba vonuló Andy Grove-ot Craig Barrett váltotta fel az elnök-vezérigazgatói székben. Barrett anyagtudományból szerzett doktoriát, és 1974-ben csatlakozott az Intelhez. Itt 1997-ben az Intel negyedik elnöke lett. Az alábbiakban a Varsóban tartott előadásnak tartalmát foglaljuk össze.

Elektronikus kereskedelem

A Varsóba meghívtak színvonalas előadást hallhattak tőle. Mint előadása alapételeként elmondta, a felmérések szerint az ezredfordulóra már 1 milliárd hálózati kapcsolattal rendelkező számítógép lesz a világon. Ez óriási mennyiség, éppen ezért az általa említett témák mindegyikét áthattotta a hálózatok és főleg az Internet terjedése.

Erősen bírálta a kormányokat az elektronikus üzleti világ korlátozásáért. Itt főleg a titkosítási mizériát említette: a kormányzatok szerte a világon ödözködnek attól, hogy engedélyezzék a kereskedelmi forgalom során keletkező adatok titkosítását. Példaként említette Franciaországot, ahol jelenleg semmilyen titkosítási kulcsot nem szabad használni. Szerinte ez a stratégia nagyon rossz, és már rövid távon is negatív gazdasági hatásai lehetnek, hiszen ezek az országok a jövő kereskedelmét akadályozzák.

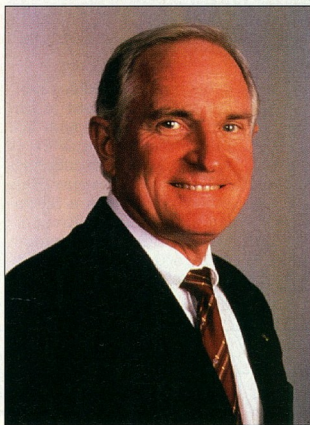
További európai problémákra is rávilágított: a telekommunikációs költségek túl magasak, akár ötször nagyobbak is lehetnek, mint az Egyesült Államokban, ez pedig gátolja a hálózati alkalmazások terjedését.

A piac szegmentálása

Az Intel tovább folytatja a piac szegmentálására való törekvését, amivel igencsak megnehezíti vetélytársai életét. Barrett hangsúlyozta: számukra az összes szeg-

mens egyformán fontos, vagyis mindegyiket hasonló ütemben fogják fejleszteni.

Az Intel által megfogalmazott három – mobil PC, egyszerű PC, nagy teljesítményű asztali gép – kategória mellett negyedéve jelent meg a szervereké és a munkaállomáso-

Craig Barrett,
az Intel elnök-vezérigazgatója

ké, melyekben a Pentium Prót felváltotta a Pentium II Xeon. A legújabb kategóriáknak pedig bemutatta a set-top, illetve kézi PC-k kategóriáját, amelyekbe a Digitáltól vásárolt StrongARM processzorokat ajánlják.

A következő fél-háromnegyed évben minden szegmensben új processzorokat jelentenek meg. A kézi-PC-kbe a StrongARM 1100/1500-at, a mobil PC-khez a mobil Pentium II 366 MHz-es változatát, az egyszerű PC-be a 366 MHz-es Celeront, és igazi újdonságként az MMX-2, vagy KNI utasítás-készletű Katmait, illetve Tannert az erősebb asztali gépekbe, munkaállomásokba és szerverekbe. Az MMX-2-ben 70 új utasítás lesz,

melyek a 3D-s megjelenítést és a multimédiás működést gyorsítják. Jövő év második felében várható mindegyik termék tovább gyorsított verziója, illetve a Coppermine és Cascades a Katmai és a Tanner felváltására. A StrongARM-mal kapcsolatban megtudhatjuk, hogy nem támogatják a hálózati számítógépet (NC), inkább az olcsó, de teljes értékű konfigurációkat részesítik előnyben.

Hallhattunk új neveket is: az IA64 – a 64 bites Intel architektúra – következő lépcsője a McKinley lesz. Barrett megerősítette: az IA64-gyel párhuzamosan továbbfejlesztik az IA32-t (32 bites processzorokat) is, ahol a Cascadet a Foster követi.

Szó esett Moore törvényéről is – az Intel szerint a következőző generáció processzorainál még másfél évente fog duplázódni a számítási teljesítmény, illetve a tranzisztorok száma. Ez nagy kihívás a versenytársaknak. Az alaplapok terén is változik a piac: erőteljesebben fejlesztik a mikro ATX rendszereket, illetve megjelenik a System '99-nek hívott specifikáció, amelyben még kisebbek lesznek a méretek, mint a mikro ATX-ben.

A trendek Barrett szerint a következők. Csökken a rendszerek külső bonyolultsága, vagyis nő az integráltság. Tovább fejlesztik a menedzselhetőséget, illetve még egyszerűbben szerelhetők és használhatók lesznek a rendszerek. A processzorok sebességének növekedésével egyre több feladatot lehet majd szoftveresen megoldani – ide tartozik a szoftveres DVD-lejátszás és a szoftveresen megvalósított modemfunkció is.

Gyártástechnológia

Változik a gyártástechnológia is. Jelenleg a 0,25 mikronos csikszélességű processzorok uralják a piacot, és 1999-ben már csak ilyenek lehet majd kapni. '99 végén azonban a 0,18 mikronos technológiát alkalmazták, amely 2000 végére már teljesen kiszorítja a jelenlegit. Ez a fejlődés mondanthatóan gyors ütemet jelent, hiszen két év alatt eltűnik a 0,25! A 0,18-os technológia már lehetővé teszi a másodsztűntű cache integrálását – a Cascades és Coppermine már így jelenik meg.

A réztechnológiára vonatkozó kérdésre Barrett elmondta, hogy ők csak a 0,13 mikronos eljárás után váltanak a rézalapú technológiára. Közölte azt is, hogy készek bárkinek átadni a Slot 1-es specifikációt, aki megfizeti.

A közép-, illetve kelet-európai fejlesztéssel kapcsolatban jelezte, hogy sokkal inkább meglévő üzemekbe, mérnöki tudásba fektetnek majd, mint teljes gyárak létesítésébe.

Fazakas László

Az EMC - 8023 nem bizonygatja, hogy hibátlan a hálózat!

Saját fejlesztésű, hálózatba kapcsolt **EMC-8023** kártyánk információiból, a hozzá tartozó szoftverek pontos diagnózist készítenek a hálózati eszközök és a kábelezés hibáiról. Különböző filterezéssel, továbbá a teljes rendszerfelügyeletet is ellátja. A kártya és szoftver önálló egységet alkot, nincs kiszolgáltatva idegen eszköz esetleges hibájának.

Az akár többszáz kártyát is figyelni képes rendszernek kedvező az ár/teljesítmény viszonya.

Külön installálást nem igénylő rendszerünket, hálózatépítőknél, rendszergazdáknál, biztonsági őroknél stb. ajánljuk.

A demó verzió
a CD Mellékleten
található!

EMC-8023+NETMONITOR:

Hálózatdiagnosztika Hardverfigyelés Protokolfüggetlenség

A szoftver DOS-os, Win'95-ös és WindowsNT-s verzióinak demó változatát megtalálja az interneten: www.mpkft.hu

MP computer

A
hálózati
gondviselés.

MP Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft.
1094 Budapest, Ferenc krt. 27. Tel.: 216-5273
E-mail: mpkft@mail.matav.hu, www.mpkft.hu

Platformoktól függetlenül

Andreas Zeitler, a Novell európai regionális igazgatója hazánkban tett látogatása alkalmával a NetWare és a Windows NT közötti vetélkedésről, valamint a Novell magyarországi tapasztalatairól nyilatkozott magazinunknak.

A hálózati operációs rendszerek piacán a Microsofttal folytatott versengésében a Novell olyan stratégiát dolgozott ki, melynek értelmében 4 millió telepített rendszerének támogatása-megvédése mellett – a Windows NT 5 bejelentésének kislejedését is kihasználva – integráció révén teríteni kezdi saját technológiáját az NT-alapú vállalati hálózatok környezetében. A stratégiát igazolja, hogy a Novell már a negyedik üzleti negyed-évet zárta jelentős nyereséggel, 9 hónap alatt kétszeresére, 4,3 milliárd dollárra emelkedett a cég értéke.

CHIP: Zeitler úr, eszerint termékéről termékre haladva, lassan, de biztosan kívánják megnyerni a felhasználókat?

Andreas Zeitler: Tudjuk – mivel felhasználóink ezt mondják nekünk –, hogy a jövő hálózati világa heterogén lesz, melyet több platform alkot egyszerre. Ez technikai okokkal magyarázható. A felhasználók ugyanis azt várják egy operációs rendszertől, hogy nagyon sok mindent tudjon. Hálózatban kívánják használni, adatbázis- és alkalmazás-, Internet-, levelező-, biztonsági és elektronikus kereskedelmi szerverre is szükségük van egyben.

Mindzeknek az elvárásoknak egyetlen rendszer aligha tehet eleget maradéktalanul. Nem beszélve a mobilitás tényezőjéről, a mobiltelefonok vagy a palmtop gépek vállalati hálózatokba való csatlakoztatásáról. Ebben a piac minden résztvevője, minden szoftverfejlesztő egyetért, kivéve egyet, hogy melyiküké lesz a kulcstermék.

Egy olyan vállalat tehát, mint a Novell, nem tenné okosan, ha bezárkózna, és csak a saját platformját támogatná. Ellenkezőleg, kitarulkozunk az egész piac felé, és azt mondjuk: ha a felhasználó valamilyen oknál fogva úgy dönt, hogy a NetWare mellett Windows NT-je vagy Unixa is lesz, akkor nekünk feladatunk olyan szoftvert

adni a kezébe, amellyel felügyelni tudja a rendszerek sokszínűségét, méghozzá elfogadható áron.

Ennek a feladatnak a megoldására készítettük fel Novell Directory Services (NDS) címárszolgáltatásunkat, amely a NetWare mellett NT-hez, SCO Unixhoz, valamint az IBM S/390-es nagygépekhez már kapható, és hamarosan megjelenik Solarishoz is. Az NDS technológiája platformfüggetlen. Ezt kihasználva alkalmazásainkat a címárra építjük, ezáltal magukat is platformfüggetlenné téve, mivel futtatásukhoz nincs szükség a címár alatt levő platformra. Ezáltal segítjük a felhasználót az adminisztráció, a felügyelet, az ellenőrzés és a biztonság kérdéseinek megoldásában NetWare-ben és heterogén hálózati környezetben. Ma csak mi rendelkezünk ilyen címárszolgáltatással, amely megfelel a nyílt szabványoknak, rugalmasan skálázható, és 40 milliós felhasználói tábora napról napra növekszik.

Ez tehát a mi kulcstechnológiánk, amelyben a NetWare a kulcstermékünk. Egyben ez határozta meg stratégiánkat is. A NetWare meggyőződésünk szerint egy kiváló termék, amit továbbra is így kínálunk felhasználóinknak, és amellyel a hálózati operációs rendszerek piacán versengünk. Tisztában vagyunk azonban a hálózati világ sokrétűségével, azzal, hogy a felhasználók több okból kifolyólag egynél több operációs rendszert kívánnak használni. Ezért – nagyon helyesen – integrálódunk ezzel a heterogenitással.

CHIP: A Microsoft az Active Directoryt fogja versenybe állítani az NDS-szel szemben. A magyar újságíróknak adott ebédjén úgy nyilatkozott róla, hogy ha egyszer kibocsátják, tudása az NDS két évvel ezelőtti képességeinek felel majd meg.

Zeitler: Az Active Directoryről nehéz beszélni, mivel nem létezik. Bárcsak

ennek az ellenkezője lenne igaz, hiszen akkor termékünk egy versenytárral és nem egy álomképpel tudnánk összehasonlítani. Az Active Directory ma azonban csupán egy marketingszakemberek által megfogalmazott üzenet arról, hogy milyen lesz ez a termék, miután elkészül. Nálunk viszont a fejlesztés végbement, van egy termékünk, tehát a kettő nehezen hasonlítható össze.

Egy napon azonban a Microsoft kétségtelenül bejelenti az Active Directoryt. A mi NDS-ünk akkor – az időponttól függően – 7-8 éve lesz már a piacon, tehát ekkora előnnyel bírunk majd, miközben az NDS 40 milliós felhasználói tábora is tovább fog növekedni. Gondoljunk bele, hogy mi a címárszolgáltatás célja: az, hogy sok-sok száz és ezer objektum legyen a hálózatban, és azok felülyelhetők legyenek. Ez a bővíthetőség, méretezhetőség különösen az Internet, a rajta keresztül folytatott – például kereskedelmi – tevékenység vonatkozásában még nagyobb hangsúlyt kap.

Az NDS skálázhatósága rendkívüli. Több mint egymillió objektumot kezelhetünk vele a hálózatban, idővel pedig még ennél is többet – vagyis nincs mi-ért tartanunk az Active Directory megjelenésétől. Tudjuk, hogy meg fog jelenni a piacon, felhasználóinknak azonban már ma szükségük van a címárszolgáltatásra, ma kezdenek elektronikus kereskedelmet folytatni, ma szembesülnek a hálózati biztonság kérdéseivel, már ma fel kell készülniük az ezredfordulóra – és e problémák megoldásához megbízható technológiát keresnek, amire nem fognak vég nélkül várni. Ezért örülünk annak, hogy mi már ma szorgálmi tudunk egy ilyen termékkel, míg az Active Directory jelenleg csupán egy vágyalom.

CHIP: Pillanatnyilag a Novell mely termékei működnek együtt a Windows NT környezettel, és melyek fognak hamarosan?

Zeitler: Az év eleje óta szállítjuk az NDS for NT termékünk NT-alapú hálózathoz, amelyhez azonban NetWare szerver is szükséges. Ennek a következő változata az NDS on NT lesz, amely már natív módon fut NT-n, azaz nem igényel NetWare szervert (a nyílt béta változat letölthető a Novell Web-helyéről – a szerző). Ezenfelül GroupWise üzenetkezelő termékünk fut NetWare-en és NT-n egyaránt. Egy másik termékünk, a Z.E.N.works szintén használ NDS-t, és így NT-alapú környezetben is futtatható.

Stratégiánk értelmében az NDS-t olyan technológiánkká tettük, melyet minden termékünk soron következő verziója támogatni fog. Nem bocsátunk ki olyan terméket a jövőben, amelyről ez nem mondható el. Ezért miután a felhasználó telepítette az NDS-t vállalatában, minden alkalmazásunkat költséghatékony módon használhatja, függetlenül attól, hogy milyen alapú a hálózata.

CHIP: *A hálózati operációs rendszerek piacának többi résztvevőjével, például a Unixokkal kapcsolatosan is hasonló integrációs stratégiát fejtenek ki?*

Zeitler: Igen, ezért portoltuk az NDS-t az SCO Unix-ba, illetve a Sun Solarisába, és ezt fogjuk tenni ennek az operációs rendszernek még néhány változatával. Jelenleg két céggel tárgyalunk ez ügyben. Az a célunk, hogy minden számottevő piaci jelenléttel bíró Unix-változatot támogassunk. Szerintünk ugyanis a belátható jövőben a kliens-szerver piacon három hálózati operációs rendszert használnak majd a felhasználók: a Unixot, a Windows NT-t, és mindenképpen a NetWare-t.

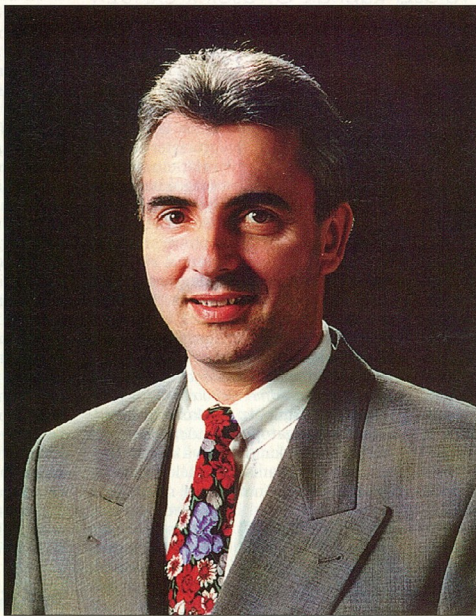
CHIP: *Látogatása során személyesen is találkozott a magyar felhasználókkal. Frissen szerzett benyomásainak hatása alatt miként összegeznék a Novell magyar piaci jelenlétének tapasztalatait?*

Zeitler: Kétnapos ittartózkodásom során legnagyobb magyarországi felhasználóinkat – például a több mint 5000 PC-s hálózatot üzemeltető MOL-t, a rendőrséget és az egészségügyet – is meglátogathattam. Elmondhatom, hogy jelenleg futó projektjeik, alkalmazásai olyanok, mint bárki másé. Közös jellemzőjük, hogy a vállalat vagy szervezett infrastruktúrájában egy központi NDS-t telepítenek. Mindannyiukat szorítják a költségvetés keretei, ezért igyekeznek lefárasztani a hálózat telepítésének, üzemeltetésének és karbantartásának költségeit.

Meglepett viszont az itteni alkalmazások komplexitása. Összetettség és kifinomultság tekintetében némelyek a nyugat-európai felhasználások színvonalát is felülmúlják. Láttam például

egy egyszerű megvalósítást egy felhasználónál, akinek 1200 PC-s hálózatán fut egy NDS, amelyre most telepítették az első Web-alapú alkalmazást.

CHIP: *Körvonalaztak-e kifejezetten a magyar piacra szánt kereskedelmi stratégiát, marketingpolitikát – mondjuk az oktatási intézmények támogatásával összefüggésben?*

Andreas Zeitler, a Novell európai regionális igazgatója

Zeitler: Ugyanazokkal a felhasználói igényekkel és megoldásokkal, esetenként színvonalukat és méreteiket tekintve is egyszerű alkalmazásokkal találkozott Magyarországon, mint Európa-szerte sok helyen. Mivel felhasználóink hovatartozásuktól függetlenül ugyanazt várják tőlünk, illetve termékeinktől, ugyanazt a támogatást nyújtjuk nekik Magyarországon is, mint máshol.

Ami a magyar oktatási intézményeket illeti, a SulNet program keretében mintegy 1200 iskolába jutott el alapvetően IntranetWare és BorderManager alkotta terméksorozatunk. Ehhez az 1200 szerverhez mintegy 16 ezer

PC csatlakozik, és mindegyikükön Novell szoftver fut. A következő lépésben az Internet Protocolt támogató NetWare 5 technológiát kínálnak számunkra – rendkívül kedvező áron, és az iskolák többsége élni is kíván ezzel a lehetőséggel.

A magyar vállalatok már az Internet irányába tekintenek, a benne rejlő üzleti lehetőségeket fűrkészik. Az Internet-csatlakozással bíró vállalatok száma rohamosan nőni fog a következő pár évben Magyarországon. Ez a piac egy egészen új szeletét kínálja számunkra az elektronikus kereskedelem, a pénzforgalom, a biztonság, az Internet-felügyelet és -integráció ágazatában.

Magyarországi piaci részesedésünk jelenleg 75% – a vállalatok többsége már most a mi hálózati operációs rendszerünket használja. A NetWare elterjedtségének következtében pedig alkalmazásaink, például az NDS-t hasznosító GroupWise piaci növekedése is gyorsabb Magyarországon, mint másutt.

CHIP: *Ön szerint miben gyökerezik magyarországi sikerük, ami a piaci részesedést tekintve felülmúlja más országokbeli eredményességüket?*

Zeitler: Elsőként és a megfelelő időben jelentünk meg Magyarországon, amikor a hálózati operációs rendszerek itteni piaca még fejletlen volt. Egyébként az egész kelet-európai régióban nagyobb, a nyugat-európai 50-60%-osat meghaladó piaci részesedést mondhatunk magunkénak, hasonló okból. Nem utolsósorban termékünk minősége lehetővé tette a gyors, sikeres terítést.

Célunk, hogy a NetWare részesedési arányát megtartsuk, és további növekedésünket erre alapozzuk. Magyarországon már most sok NDS-felhasználót tartunk számon, így erre itt még jobb a kilátásaink, mint a régió más országaiban, ahol jelentős mértékű a NetWare 3 használata. Nagyon elégedett vagyok magyarországi mutatóinkkal, melyek itteni kicsi, de rendkívül hatékony leányvállalatunk jól végzett munkáját is dicsérik.

Kis Endre

Papírra fektetve

Hol lesz a nyomtató helye a papír nélküli irodában? Mikor vásárolhatunk LCD monitort 100 ezer forint alatt? Ezekre a kérdésekre is választ kapnak Olvasóink exkluzív interjúinkból, melyeket a világszerte ismert gyártó cégek képviselőivel készítettünk az idei Kerorg-napon.

AKerorg Informatikai és Kereskedelmi Kft. többéves hagyományához híven az idén is termékmutatóval egybekötött tájékoztatót látta vendégül viszonteladó partnereit. A rendezvényen az általuk forgalmazott termékek gyártóit képviselő külföldi vendégek is részt vettek.

Kerorg-napi bevezetőjében a házigazda, Deák Gábor ügyvezető igazgató elmondta, hogy a szeptember óta új telephelyen működő disztributor cég forgalma idén az év első felében elérte a felmiliárd forintos nagyságrendet, így várhatóan megduplázza tavalyi bevételét, és eléri az egymilliárdos küszöböt. Eközben termékínálatukat is folyamatosan bővítik. Tavaly kerültek a Kerorg palettájára – a Tulip gépek és a Seikoha nyomtatók mellé – a Hitachi és a Belinea monitorok, idén tavasszal pedig a Mita lézernyomtatók és a Peacock számító gépek. A legfrissebb disztribúciós bejelentésére pedig magán a rendezvényen került sor: a Kerorg immár a Minolta lézernyomtatóit is forgalmazza.

Képből a Maxdata

CHIP: *Travník úr, jelenleg milyen trendek határozzák meg az európai monitorpiacot?*

Jaro Travník, a Maxdata Computer GmbH kelet-európai exportmenedzser: A nyugat-európai országokban a 17 és a 19 colos monitorok uralják a piacot. A 17 colosak részesedése több mint 50%, a 15 colosaké 30% alá esett, a 14 colosak szelete pedig mindössze 1,2%. A keleti régió országaiban is váltásnak vagyunk tanúi: a 14 colos monitorok részesedése 50% alá esik, felváltják őket a 15 colosak. A várakozások szerint a jövő év elejére a 14 colosak részesedése 20% alá csökken, a 15 colosaké pedig 60% fölé emelkedik. A legfontosabb trend

azonban a 17 colos monitorok gyors terjedése a kelet-európai országokban, melyekben a tavalyi 4%-ról ebben az évben 12%-ra nőtt a részarányuk. Ezt tapasztaljuk Magyarországon is. A folyamat olyan gyors, hogy elmondhatjuk, a felhasználók a 14 colos monitorokról nem 15, hanem egyenesen 17 colosokra váltanak.

CHIP: *Lampatz úr, elégedettek-e magyarországi eredményeikkel?*

Kai-Uwe Lampatz, a Maxdata kereskedelmi igazgatója: Röviden, igen. Es nem csak azokkal, hanem a disztributorunkkal is. Ugyanis a termék, legyen az egészen kiváló, önmagában nem elég a jó eredményhez. Szükség van mindarra a gondoskodásra is, amivel a jó kereskedő az általa kínált portékát övezi. Csak ezzel együtt érhetjük el a 20%-os piaci

részesedést odahaza Németországban, ahol már negyedik éve piacvezető vagyunk, és az utánunk következő Axi-on csupán 5%-ot mondhat magának.

CHIP: *Hány Belinea monitort értékesítettek az elmúlt évben a magyar piacon, és mi az idei tervük?*

Lampatz: Tavaly szeptember óta mostanáig 17 000 db monitort értékesítettünk Magyarországon. Az év végéig várhatóan mintegy 20 ezer monitortunk kel el a magyar piacon, jövőre pedig 30 ezer darab értékesítését tűztük ki célul.

CHIP: *És mi a helyzet az LCD monitorokkal? Ezek egyelőre túl drágák a magyar felhasználók számára.*

Lampatz: Jelenleg még a német felhasználók zsebéhez mérten is azok. Egy 15 colos LCD monitorunk 1099 márkába kerül. Minden LCD monitort gyártó cég az ár problémájával szembesül – Európában a Philips, illetve a Távöl-Keleten a japán Sharp és a Matsushita, valamint a kevésbé ismert dél-koreai Hoshiden egyaránt. Ez a piac még felosztás alatt áll, senki sem tudja megmondani, melyikünk lesz elég jó az áttöréshez. Mindenki sokat beszél róluk, de keveset értékesít ezekből a monitorokból.

CHIP: *Mikor esik az LCD monitorok ára 100 ezer forint alá?*

Lampatz: Erre még várni kell. A következő két éven belül aligha.

CHIP: *A hagyományos katódsugárcsőves (CRT), az LCD vagy a plazma technológiára fogadna mint a monitorgyártás hosszú távú befutójára?*

Lampatz: Ez pénz, tőke, befektetés kérdése. És nem utolsósorban az idő is. A következő három-öt évben még a CRT fog uralkodni. A versenyt végül a japán gyártók döntik majd el. Amikor ők az LCD vagy a plazma mellé állnak, a többieknek is követniük kell őket.

CHIP: *Végül mondjon néhány szót a Maxdata közeljövőre vonatkozó terveiről.*

Lampatz: Az év végéig 1,12 millió monitor értékesítést tervezünk Európában, amit jövőre 2,5–2,7 millió darabra szeretnénk emelni. Célnk, hogy az utolsó negyede elsősk legyünk Európában, versenyre kelve a Philipszel. Soron következő új termékeinket japán és dél-koreai technológiával készítjük, októberben (az interjú készültét követően – a szerző) a 17 colos 107025 CRT és a 15 colos 101510 TFT monitort dobjuk piacra.

Pályázó Seiko Precision

CHIP: *A Seikoha nyomtatók márkanevét nemrégiben Seiko Precisionre változtatták. Mi áll az átkeresztelés hátterében, és meddig maradnak forgalomban a Seikoshák?*

Atsuko Yasuda, a Seiko Precision (Europe) GmbH külkereskedelmi igazgatója: Átalakítottuk a Seikoha szervezet felépítését, így az oryárgártó részleg Seiko, a többi pedig Seiko Precision néven működik tovább. Alkatrész- és rakáskészleteinkből azonban az év végéig még Seikoha márkanevű nyomtatókat is szállítunk.

CHIP: *A londoni IT-piacutató Context 1998 második negyedéről szóló, legfrissebb jelentése szerint a nyomtatók forgalma 5,5%-kal esett vissza Angliában, Franciaországban és Németországban.*

ban az egy évvel korábbihoz képest. Ázsiában és a Csendes-óceáni térségben ez a csökkenés 8,7%-kos. Ad okot ez a aggodalomra?

Yasuda: Attól függ, hogy a piac melyik szegmenséről beszélünk. A fogyasztói, illetve a SOHO-piacon a tintasugaras és lézernyomatók forgalma visszaesést mutat. Más a helyzet a speciális alkalmazások területén. Számunkra ez utóbbinak van jelentősége, ugyanis a kormányintézmények és a nagyvállalatok, például telekommunikációs szolgáltatók, pénzintézetek által kiírt tenderek megnyerésével – a piaci irányzatoktól függetlenül – nagy megrendelésekhez jutunk. Európába tavaly például Franciaországba és Németországba szállítottunk, jelenleg pedig Törökországgal van hasonló szerződésünk. A nyugat-európai állami intézmények és gazdasági szervezetek műszaki felszereltsége igen jó, így nagyobb lehetőséget a keleti régió országai-ban látunk. A megrendeléseknek itt korlátot szabhat ugyan a költségvetés, és a Seiko Precisionnek meg kell mérköznie az ismertebb márkákkal is. Ezekbe a csatornába nehéz beférközni, de ahol már játékból vagyunk, ott az egyik megrendelés hozza a másikat.

CHIP: *Őn szerint veszélyeztetett-e a papír nélküli iroda koncepciója a nyomtatógártás jövőjét?*

Yasuda: Veleményem szerint a következő öt, talán tíz évben marad minden a régiben. Nem csak az érvényben levő törvények, hanem az évezredes hagyományok következtében is a papírra vett információ megbízhatóságával egvelőre semmi sem vetekedhet az adatátvitel terén. Ezért korai lenne még leírni a nyomtatógártást.

CHIP: *Mi lesz a Seiko Precision következő dobása?*

Yasuda: Két nappal a mai rendezvény után egy disztributori találkozó szervezünk Budapesten, amelyen bemutatjuk új OP-1500 Color színes lézernyomatónkat.

Színe lép a Minolta

CHIP: *Bednar úr, a Minolta most kötött disztributori szerződést a Kerorg Kft.-vel, és nyomtatókat is nemrégiben kezdett gyártani. Milyen elvárásokkal indulnak az iparágban és a magyar piacon?*

Tomas Bednar, a Minolta Austria terméktámogatási mérnöke: A Minolta Magyarországra a múlt évben kezdte nyomtatósági forgalmazását, amelyek gyártása a Minolta tevékenységében is új ágazatot képvisel. A Kerorggal kötött meg-

állapodásunkat ma jelentettük be. Másik magyar nyomtató-disztributorunk a Sved. Azért választottuk az értékesítésnek ezt a módját, mert a Minolta fénymásolók gyártója-

ként él a köztudatban. Csúcskategóriás, nagy értékű gépek esetében azonban közvetlen értékesítéssel is foglalkozunk, tehát magánszemélyek, kis- és középvállalkozások, valamint nagyvállalatok és speciális alkalmazások nyomtatási igényeinek kielégítésére egyaránt van megoldásunk. Meggyőződésünk, hogy termékinálatunk kiváló, azonban újak vagyunk ezen a piacon, így minden értékesítési csatornát egyszerre használunk annak érdekében, hogy márkánvünket ebben a kategóriában is minél előbb megismertessük és elfogadjassuk.

CHIP: *Ismert fénymásológártó lévén a Minolta tervezte-e többfunkciós irodagépek forgalomba hozatalát?*

Bednar: Természetesen – ez esetünkben kézenfekvő, a digitális technológia egész iparágunkat átformálja. Digitális technológiával készülő fénymásolóinkat más funkciókkal is felruházzuk, de nem hagyunk fel a 6-8 oldal/perc teljesítményű lézernyomatógártásával sem.

CHIP: *Milyen termékbjelentésekre készülnek a közeljövőben?*

Bednar: A low end kategóriában több mint egy éven át 6 lap/perces sebességű lézernyomatókat kínálunk, amelyeket a jövő év elejétől 8 lap/perc teljesítményű sorozatunk vált fel, a magasabb gépkategóriában pedig 18, 25 és 75 lap/perces nyomtatókat mutatunk be. Ebben az évben két színes lézernyomatót is forgalomba hozunk – egyiket a Windows-felhasználóknak, igen versenyképes áron.

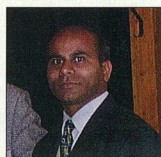
CHIP: *A Minolta most szánta rá magát a nyomtatópiac meghódítására, amikor egyre többet hallunk a jövő papír nélküli irodáiról. Nem késtek el egy kisést?*

Bednar: Tévédés azt hinni, hogy a jövőben kevesebb dokumentumot nyomtatunk majd papírra. Környezetvédelmi szempontból nem a legjobb hír, hogy a felmerészek szerint változatlan mennyiségű papírt használunk fénymásolásra, nyomtatásra pedig még többet, mint eddig. Kevesebbet postázzunk, az adatátvitelt, a e-mail visszazsorzítja a faxolást, de a rendeltetési helyen, az irodában továbbra is papírra fektetjük azt az információt, amit meg kívánunk őrizni.

Többfunkcióra vált a Mita

CHIP: *Chandi úr, előadásában említette a Mita és a Kyocera közötti együttműködést. A hírek a Mita üzleti gondjairól szólnak.*

Murahari Chandi, a Mita Austria kelet-európai exportmenedzsere: A Mita pénzügyi nehézségei folytán a Japánban érvényes – mondjuk így – megbízhatósági törvény értelmében bírósághoz fordult, és védelmet kért. Ilyen esetben a cég vezetését kvazi a bíróság

veszi át, és az ügyvédek megvédik a vállalatot a további kellemetlen következményektől. Ekkor jelentette be az ismert nyomtató-gyártó Kyocera,

hogy támogatni kívánja a Mitát. Elképzelhető, hogy felvásárlással is sor kerül, de erről csak a bíróság döntése után születhet megállapodás. Időközben a Mita nem állt le a gyártással, továbbra is ellátjuk forgalmazóinkat, felhasználóinkat termékekkel és alkatrészekkel.

CHIP: *Elképzelhető, hogy a jövőben a Kyocerával közösen fejlesztésnek majd nyomtatókat?*

Chandi: A Kyocera kész termékpalettával rendelkezik. A Mita korábban másolóról volt ismert, mindössze egy éve gyártunk nyomtatókat és digitális, többfunkciós másoló-nyomtató berendezéseket. Jelenleg hat ilyen készülékkel rendelkezünk, ezek családja természetesen tovább gyarapodhat.

CHIP: *Ázsiában és Európában is csökkent a nyomtatók forgalma ez év második negyedében. Milyen várakozásokkal lépnek a nyomtatópiacra?*

Chandi: Kezddök vagyunk, így egvelőre nem várhatunk sokat. Számunkra ez a tapasztalatszerzés időszaka. A magyar piacban 5%-os részesedést szeretnénk elérni, amiben a Kerorg munkájára is számítunk.

CHIP: *És ha időközben megvalósul, illetve teret hódít a papír nélküli iroda koncepciója?*

Chandi: Sokminden változik, de nem egyik napról a másikra, és a változás mértéke ezen a téren is eltérő lesz országonként. Meggyőződésem, hogy a többfunkciós irodagépek előtt még szép jövő áll.

Kis Endre

Bankvonalon

A részvénytársasággá alakult Online vezérigazgatója, Deák László a bankszférának fejlesztő magyar szoftver-cég tapasztalatait összegzi és terveit vázolja interjúnkban.

Online Informatikai Rt. néven 1998. szeptember 4-i bejegyzéssel részvénytársasággá alakult az Online Kft. A kizárólag magyar magánszemélyek tulajdonát képező új cég alaptőkéje 250 millió forint, saját tőkéje pedig meghaladja a 400 milliót. A 66 munkatársat foglalkoztató cég 1996 óta megőrszörözött bevételeit, ami idén az első nyolc hónapban 600 millió forintot tett ki. A társaság neve elsősorban banki körökben ismert, szoftvereiket 10 kereskedelmi bank és több takarékszövetkezet több mint 400 fiókjában használják. Naponta több száz látogató veszi igénybe az Online Rt. honlapjának ingyenes Internet-szolgáltatásait is, amelyek adatbázis-alapú anoním társkeresésre és apróhirdetésekre adnak lehetőséget, intelligens lekérdezési funkciókkal.

Deák László: Átalakulásunk oka, hogy egyrészt az Rt. biztonságosabb és átláthatóbb működési forma, mint a kft., másrészt a több mint tízszeres tökémele a bizalomeresítés eszköze lehet, márpedig ügyfélkörünknek bankok alkotják, melyeknél a szállítói megbízhatósága elsődleges szempont. Nem utolsósorban cégünk létszám- és bevételeinövedekése is indokolta tette a szervezeti forma váltását.

CHIP: Fő termékük a BOSS (Bank Operating Software System) integrált banki rendszer több mint hatéves fejlesztési munkájuk eredménye.

Deák: 1992-ben kezdttük fejleszteni a BOSS rendszert. Nem volt könnyű az út az első sikeres banki telepítésekig, hiszen nemcsak azt kellett bebizonyítanunk, hogy a rendszer szakmai és technikai értelemben kitűnő, hanem meg kellett és ma is meg kell küzdenünk a hazai fejlesztési banki szoftverrel szemben táplált ellenérzésekkel, a bizalomhiánnyal is.

Ilyen körülmények között 9-12 hónapos átfutású projektek révén – évente általában egy újabb ügyfelet megnyerve magunknak – mára eljutottunk oda, hogy stabil banki rendszert kínálhatunk ügyfeleinknek, amely immár több száz felhasználó környezetben is bizonyított. Idén pedig aláírtuk a 230 takarékszövetkezet integrálásáról szóló szerződést, ami a legnagyobb hazai banki alkalmazás lesz, és mintegy ötezer felhasználóját tekintve

együttal a legnagyobb Unix-alkalmazásnak számít majd.

CHIP: Alkalmazásaiktól lehetőleg korlátlan rendelkezésre állást és adatbiztonságot várnak el a bankok. Miként tesznek eleget ennek az elvárásnak, és milyen kihívásokra számítanak a jövőben?

Deák: A bankszférában bevezetésre kerülő új technológiák, szolgáltatások hangsúlyozottan vetik fel az adatbiztonság kérdését. Integrált rendszerünkben sokrétű logikai és technikai biztonsági megoldást nyújtunk, ami részben az általunk használt fejlesztőeszközökben eleve benne foglaltatik. Legnagyobb feladatumk ezen a téren talán az internetes technológia banki alkalmazásának biztonságosságát megkérdőjelező tévhit eloszlátása. Ellentmondásos módon mindenki természetesnek veszi a telefonos szolgáltatások használatát, holott azok technikai biztonság nem fokozható. Ezzel szemben az Interneten a technikai biztonság ma már csupán pénz kérdése, a technológia adott – a bankok többsége mégis idegenkedik tőle.

A jövőbeni üzleti lehetőségeinket reményteljesnek ítéltük meg. A piacot uraló multinacionális cégekkel szemben az az előnyünk, hogy alacsonyabb áron rugalmasabb szolgáltatást kínálunk a banki rendszer létrehozásához, és teljes körű támogatást nyújtunk rendszerünk üzemeltetéséhez. Nem szabad lebecsülni a

rendszer élettartama során szükséges szoftverfejlesztési ráfordításokat sem, hiszen az ilyen költségek egy informatikai beruházás 80%-át teszik ki, így korántsem elhanyagolhatók azok a megtakarítások, amelyek a cégünk által érvényesített alacsonyabb szoftverfejlesztési díjak által érhetőek el. Érdekes adalék, hogy a pénzintézetek nagy részénél ma is 20-30 éves nagygépes technológiát – mainframe-eken futó, általában Cobolban megírt alkalmazásokat – használnak számlavezetéshez. Nem feltétlenül szükséges ezeket a rendszereket lecserélni, hiszen cégünk is rendelkezik olyan szoftvertermékekkel, amelyekhez a rendszerekhez képes illeszteni az elektronikus ügyfélszolgálat csatornáit, pl. az Internet-technológia felhasználásával.

A bankok ugyanakkor igyekeznek a kor kihívásaira is válaszolni, meghozza a leginkább költséghatékony módon. Noha a virtuális bankok létrejötte pár évet még várunk kell, hazánkban is magától értőrdő a telefonos ügyintézés, a phone banking, szárnyait próbálgatja az Internet banking, a vállalati ügyfélkör pedig kihegyezett terminálokon és szoftverekkel gyakorolja a home bankinget. A pénzforgalom mindinkább a készpénzímélő megoldások irányába tolódik, és a biztonságos fizetéshez azonnali autorizációt (fedezetviszátalot) kívánó bankkártyák mellett megjelennek majd az elektronikus pénztárcának nevezett chipkártyák, melyek – miután feltöltötték őket kellő egységnyi pénzeszközzel – azonnali autorizáció nélkül is biztonságosan használhatók fizetésre. Velük a pénz történetének új korszakához érkezünk, melyben a fizetőeszköz teljesen megszűnhet a maga anyagi formájában, és kizárólag elektronikus üzenet formájában létezik.

Ez azonban egy-két évtized távlatá. Fejlesztői munkánkban a napi feladatot a real-time banking kiterjesztése jelenti. A takarékszövetkezeti integrációban tervezett megoldás esetében például az elektronikus ügyfélszolgálat teljesen real-time lesz. Ez azt jelenti, hogy az ügyfelek telefonon vagy Interneten keresztül leadott megbízásai azonnal teljesülnek, a tranzakciók valós időben végmennek, szemben a ma általános – egynapos áttűtési időt jelentő – gyakorlattal. Ebben látjuk a továbblépés irányát is: az általunk használt negyedik generációs fejlesztőeszközök révén a legkorszerűbb Internet/internet- és adatbázis-technológiát alkalmazva a hagyományos banki tevékenységformák kiegészítéséként – nem azokat helyettesítve – az elektronikus csatornák felé terelni az ügyfélszolgálatot.

Kis Endre

FUJITSU

MO Drive

maxell

MO Disk

A FUJITSU DynaMO 640 Magneto-Optikai (MO) meghajtó új fejezetet nyitott az adattárolás történetében. Az akár 640 MB információ tárolására képes meghajtó a ma létező legjobb cserélhető és újírható adattároló eszköz, mely a 3.9 MB/s-os adatátviteli sebességével és 35 ms-os hozzáférési idejével megközelíti a merevlemezek teljesítményét.

Adattárolás felsőkön

A 640 MB-os MO adattároló a CD-ROM ideális újírható alternatívája. Az írási és olvasási sebessége meghaladja egy 24x-es CD-ROM teljesítményét, azzal a különbséggel, hogy az adatok – hasonlóan a merevlemezekhez – tetszés szerint írhatóak és törölhetőek. Az Over-Write (OW) technológiájának köszönhetően az írási sebesség 30-50 százalékkal nőtt az előző generációs MO rendszerekéhez képest.

Adatok biztonsága

A MAXELL MO lemezek majdnem sérthetetlenek és teljesen ellenállnak azoknak a külső hatásoknak, amelyek a mágneses adathordozókban károkat okoznak. Sugárzás, pára, por vagy a mágneses tér erő sem teheti tönkre a MAXELL MO lemezeken tárolt adatokat. A Maxell az MO lemezekre örök garanciát vállal.

- Számatalanszor újírható, cserélhető lemezek.
- Írási és olvasási sebessége megközelíti a merevlemezéket
- Adatok 30 éven túli archiválása.
- Adatainak megfelelő méretű 3,5" lemezek: 230 MB, 540MB, 640MB.
- Minden PC és Macintosh géphez csatlakoztatható SCSI felület és párhuzamos port

CHIP-TIPP — 1998. szeptember

21 cserélhető lemezes meghajtó tesztje

„Különösen a hosszabb távú adatbiztonságot figyelembe véve a magnetooptikai meghajtókat érdemes választani, melyek emellett egyesítik a még használható sebességet és az igen kedvező költséget is (elsősorban nagy adattömeg esetén). A Fujitsu új, 640 Mbyte-os MCB 3064 SS típusjelű MO meghajtója a csoport leggyorsabb képviselője a tesztben. Ez a jól sikerült kompromisszum a legjobb alkalmazás számára tökéletesen megfelel.”

FUJITSU 640MB külső drive

99.920 Ft

FUJITSU 640MB belső drive + SCSI vezérlő

89.920 Ft

MAXELL MA-230 MO lemez

1.592 Ft

MAXELL RO-640 MO lemez

4.792 Ft

Az árak az ÁFA-t nem tartalmazzák.

Törökbalint, Budakalász

Bp., Dohány u. 37. Tel.: 322-2232

EuroPark Kispeszt

Polus Center

Kiemelt nagykereskedők:

**COMPUTER
2000**

Tel.: (1) 465-7000

Tel.: (1) 262-6631

Tel.: (1) 222-0133

Veterán PC-szerviz

Egy karbantartással is foglalkozó szerviz akkor végez jó munkát, ha hibabejelentő vonalai hallgatnak – mondja Wéber Tibor, a 15 éves Serco Kft. ügyvezető igazgatója.

ASerco Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-t 1983. november 17-én alapították nagygépes rendszerek átalánydíjas javítását és karbantartását végző GMK-ként. Az immár 5500 PC és a hozzájuk csatlakozó perifériák gondját viselő – a Citizen és a Fujitsu termékeit is képviselő – 62 fős cég most ünnepli fennállásának 15. évfordulóját, amit kevesen mondhatnak el magukról a hazai számítástechnikai piacon.

Wéber Tibor: A PC-k elterjedése előtt, 1989–90-ig az úgynevezett miniszámítógépeket javítottuk – a magyar TPA-kat, a szovjet SM-4-eket és a Digital PDP-it. A PC-korszak beköszöntével azután mi is váltottunk. Cégünk 1994-ben egy személy többségi tulajdonába került, és miután az AB-Aegon Biztosító Rt. megbízott bennünket mintegy 3000 számítógépének karbantartásával, hozzálátunk szervizszolgálatunk dinamikus fejlesztéséhez.

A kiváló referencia további nagy ügyfeleket vonzott – elnyertük a Büntetés-végrehajtási Intézet tenderét 300 számítógép országos telepítésére és karbantartására, valamint a Raiffeisen Unibanc Rt. 200 PC-jének szállítására, telepítésére és a perifériákkal való együttes karbantartására. A társaságunk életében meghatározó jelentőségű másik megbízást egy évvel ezelőtt kaptunk szintén az AB-Aegontól. Feladatunk országos szinten a számítógépek helyszíni javítása és karbantartása, amit azóta is ellátunk.

Ehhez szükséges lefedettségű szervizhálózatot építettünk ki. Fiókirodák egész országot átfogó láncra helyett 12 vidéki helyszínen telefontal és gépkocsival, alkatrész- és szerszámkészlettel ellátott szakembert foglalkoztatunk főállásban a saját otthonában, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy ötven kilométeren belül mindenütt elérhető egy munkatársunk. Így sikerült lerövidítenünk a kiszállási időt és kisebb rezssivel dolgozhatunk.

CHIP: A szervizszolgáltatóktól – csak úgy mint az általuk karbantartott technológiától – a felhasználók ma már korlátlan rendelkezésre állást várnak el.

Wéber: Az év 365 napján napi 24 órában rendelkezésre állunk, 2/4/8/24/48 óras készenléti idővel (Budapestnél rövidebb vállalási idő is lehetséges). 8 telefonvonalon, 32 mobiltelefonon és 1 ISDN vonalon vagyunk elérhetők. Diszpécserszolgálatunk a befu-
tató hibabejelentést mindig ahhoz a munkatársunkhoz irányítja az ország valamely pontján, aki a legrövidebb időn belül a helyszínrre tud menni és megoldja

Wéber Tibor, a Serco Kft. ügyvezető igazgatója

a problémát. Saját erőforrásból most létrehozott új budapesti telephelyünkön 600 négyzetméteren szervizműhelyt működtetünk, mely várhatóan két, igény szerint három műszakban nyújt majd szolgáltatást.

Szerződéses ügyfeleink kérhetnek negyedévenkénti vagy havi karbantartást, de igény szerint heti mentést is vállalunk, sőt a kisebb cégek számára olyan átfogó szolgáltatást nyújtunk, hogy rendszergazdát sem kell foglalkoztatniuk. Számukra cégreferenciás rendszert alakítottunk ki, így mindig ugyanaz a munkatársunk keresi fel őket, aki eleve

ismeri a helyi sajtásokat, és hatékonyabban működhet együtt az adott cég munkatársaival.

CHIP: Milyennek ítéli meg a szervizszolgáltatás mai helyzetét, színvonalát Magyarországon?

Wéber: Kevés az olyan szervizszolgáltató, aki ügyfeleit nem kényszeríti egyben vásárlásra is az általa forgalmazott termékekből. Tanácsot persze mi is adunk, de ügyfeleinkre bízunk, hogy milyen gyártmányú terméket szereznek be. A nem megbízható forrásból származó berendezésekre legfeljebb nem vállalunk szigorú feltételeket.

Azonban még mindig gyakori jelenség Magyarországon, hogy a szállító addig szereti az ügyfelet, amíg el nem adja neki a saját termékét, a további támogatás iránti igényt pedig nyúgnek érzi. Mi abból indulunk ki, hogy az ügyfélnek mindig igaza van, és az általa használt eszközökhöz csak felhasználói szinten kell értenie, a többi a mi feladatunk. Ez a platformfüggetlen szervizszolgáltatás persze feltételezi, hogy munkatársainkat folyamatosan és sokrétűen oktattuk és továbbképezzük. Az új szoftver ismeretere különösen szükségük van, mivel a hibaelhárítás, a szervizszolgáltatás 70%-ban szoftvervonatkozású.

CHIP: Szervizszolgáltatóként jelen vannak a köregeket gépek leszelejtésénél. Lát-e esélyt a használt gépek piacának fellendülésére hazánkban?

Wéber: Ez egy létező piac, mi is szívesen megvásároljuk ügyfeleinktől a leirt konfigurációkat, melyeket azután szervizünkön keresztül értékesítünk. A bennünket felkereső ügyfelek örömmel fogadják, ha minimális ráfordítás mellett egy kategóriával jobb géppel távozhatnak, mint amivel betértek hozzánk. De ez kimonodtan árérzékeny piac, amilyen csak minimális árréssel lehet értékesíteni.

CHIP: Konfigurációk és hálózatok minősítésével, a felhasználó zsebéből kimélő bővítési megoldások kidolgozásával, tanácsadással is foglalkoznak. Szervizcégről lévén szó nincs ebben valami ellentmondás?

Wéber: Ügyfeleink átalánydíjas karbantartási szerződést kötnek velünk. Ez olyan, mint amikor a tűzoltókkal teszi valaki ugyanezt. Addig jó, amíg nem kell őket kihívni, mert akkor már kár keletkezik. Mi is akkor végezzük jól a munkánkat, ha hibabejelentő vonalaink nem izzanak.

Kis Endre

Kiváló Teljesítmény és Legjobb Minőség

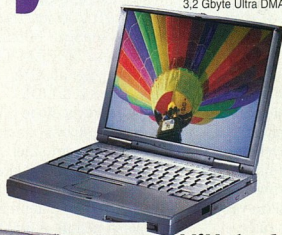
MiNote 6031

- Intel Pentium II processzor 233/266/300 MHz
- DRAM-támogatás 128 Mbyte-ig
- 13.3/14.2 colos (XGA) TFT LCD
- FDD, maximum 24x-es CD-ROM és 4 Gbyte Ultra DMA 33 merevlemez támogatás
- Opcionális CCD kamera

MiNote 5036

- 233/266 MHz Intel Pentium processzor MMX technológiával
- 32 Mbyte SDRAM az alaplapon, 96 Mbyte-ig bővíthető
- 12.1 col (SVGA)/13.3 col (XGA) TFT LCD
- FDD, maximum 24x-es CD-ROM és 3.2 Gbyte Ultra DMA 33 merevlemez támogatás

MiNote 6033

- 233/266/300 MHz Intel Pentium II processzor
- 32 Mbyte SDRAM az alaplapon, 96 Mbyte-ig bővíthető
- 12.1 col (SVGA)/13.3 col (XGA) TFT LCD
- FDD, maximum 24x-es CD-ROM és 4 Gbyte Ultra DMA 33 merevlemez támogatás
- Heurisztikus energiateljesítmény

MiNote 5033 Plus

- 200/233/266 MHz Intel Pentium processzor MMX technológiával
- 32 Mbyte az alaplapon, 96 Mbyte-ig bővíthető
- 12.1 col (SVGA)/13.3 col (XGA) TFT LCD
- FDD, maximum 24x-es CD-ROM és 4 Gbyte Ultra DMA 33 merevlemez támogatás
- Heurisztikus energiateljesítmény

MiNote. Az Ön notebookja.

Global Resources Serving Individual Needs

(URL): <http://mitac.mic.com.tw/>

Disztribúcióért:

MITAC INTERNATIONAL CORP. (TAIWAN)

Tel.: 886(3)3289000 ext 6642 (Rebecca) Fax: 886(3)3277591

E-mail: market@smtplink.mic.com.tw

rebecca.lin@smtplink.mic.com.tw

Az Intel Inside logó és a Pentium az Intel Corporation bejegyzett márkanévei

3Com Ezzel Pengék lehetünk!

A 3Com PalmPilotjának következő generációjának kisebb lesz, gyorsabb processzort tartalmaz, sőt a kézírást is felismeri. A Razor (Penge) fedőnévjé terméket novemberben hozza ki a cég. Vastagsága a mostani PalmPiloténak mintegy harmada lesz. Ezt a méretet lítium-ion akkumulátorainak köszönheti. Beépített memóriáját viszont négy Mbyte-ra növelték. A várakozások szerint 500 USD (mintegy 115 ezer Ft) alatti áron kapható készülék már támogatni fogja a színes kijelzőt is. A bejelentéssel párhuzamosan a meglévő típusok árát jelentősen csökkentették, a PalmPilot Personal például csak 150 USD-be (mintegy 34 500 Ft) kerül.

4P 50 byte-os arckép

Az Egyesült Királyságban kifejlesztettek egy olyan technológiát, amellyel az arcképeket 50 byte-on lehet tárolni. Ennyi információ már akár egy mágnescsikra vagy egy chipkártyára is ráfér. E fejlesztés eredménye jól használható a bankkártyák, illetve tulajdonosuk azonosítására. Az adattárolás során egy erre a célra kifejlesztett algoritmussal tömörítik az arcképet. A kutatók szerint minden emberi arc 50-100 főbb képelemre bontható, így egy arctípus-könyvtárral kiegészítve hatékonyan tárolhatjuk és állíthatjuk vissza az eredeti arcképeket. A típuskönyvtár két Mbyte-ot igényel, így akár egy kártyaolvasó egységben is tárolható.

Apple Növekszik az alma!

Az Apple már nem a túléléséért küzd. Ezt bizonyítja, hogy a Seybold Publishing '98 konferenciáján már technológiai részletekről, fejlesztésekről is szó esett. Összel

bemutatkoznak a G3-alapú PowerBookok. Az igazi érdekesség azonban a 333 MHz-es G3 szerver, amely Web és FTP site-ok kiszolgálására, nyomtatószerver célra és e-mail-kezelésre is alkalmas.

Blockbuster Közelebb a jövő?

Az Egyesült Államokban hatalmasnak számító Blockbuster Video több mint 500 üzletében megkezdte a DVD filmek kölcsönzését. Amennyiben a többiek is követik, már kevés akadály áll a DVD útjában.

Canon Nagyon olcsó scannerek

A nagyon olcsó itt 100 dollár alattiú jelent. A CanoScan FB320 79 USD-be (18 170 Ft), míg a CanoScan FB620 99 USD-be (22 770 Ft) kerül. Az új képdigitalizálók az úgynevezett LIDE (light emitting diode in-direct exposure) eljárást használják. A Canon szerint ezzel a technológiával csökkenti lehet a scanner méretét – természetesen a képmínőség romlása nélkül. A 300 dpi-s CanoScan FB320 interpolálva 1200 dpi-vel dolgozik, míg a nagyobbik, FB620-as model 600/2400 dpi-re képes – és mindkettő párhuzamosan portra köthető.

► www.csi.canon.com/digitalimaging/flatscanners-1.html

Compaq, HP, IBM Hárman a PCI-X-en!

A nagyobb szervergyártókat már jó ideje frusztrálja, hogy lassan fejlődik a belső buszrendszer. A Compaq, a HP és az IBM által megalkotott PCI-X ezen sokat segíthetne. Az Intel egyelőre ellenáll: nem szeretne változtatni a jelenlegi architektúrán. A PCI-X népszerűsége sebességével működne, azaz a jelenlegi 33 MHz helyett 133 MHz-es órajellel, és 64 bitet vihetne át egy órajel alatt. [A jelenlegi

leggyorsabb PCI busz 66 MHz-en, 64 bites üzemmódban működik, és nagyobb szerverekben található]. Amennyiben a három szövetségesnek sikerül valahogy egyeznie az Intel ellenállással, akkor jelentős piaci előnyt szerezhetnek, mivel – egyes források szerint – más változtatási tervek is vannak a tarsolyukban.

Dataquest Növekvő szerverpiac

A középkategóriájú szervereket vásárló Internet-szolgáltatóknak köszönhetően 2001-re 41 milliárd USD-re nő ez a szegmens. Az előrejelzések szerint idén 13,27 milliárd USD lesz a cégek forgalma szervereladásból.

Fujitsu Talizmán

Valoszinűleg kevesen hallottak még a Microsoft Talisman fedőnévű grafikai rendszeréről. Azt ezt használó első chipet, a Marquis 2000-et a Fujitsu fogja gyártani. A Talisman egy régebbi 3D-s chip, az Escalante tervén alapul, amelyet már jó ideje elkezdtek fejleszteni, de technikai és pénzügyi okok miatt mindig más gyártó gólyáta bele. Az információk szerint a Talismanban a 2D-s és 3D-s funkciókat jobban ötvözik majd, és az elvi változtatások, a 2D-s sprite-ok, valamint néhány szűrőeffekt alkalmazása miatt kisebb hardverszintű teljesítmény mellett is gyorsabb lehet. A Marquis 2000 kapcsolódik a Microsoft GDI 2000 grafikai ajánlásához, amely az ezredfordulóra várható.

Fujitsu, NEC, Toshiba Közös tokban

A Fujitsu, az NEC és a Toshiba megállapodott a többchipes tokozás (MCP) technológiai részleteiben, amelyet flash és statikus memóriák egybetokozására használnak majd. Az ilyen MCP eszközök jól lehetne használni olyan mobil eszközökben, mint a celluláris telefonok.

Genoa Technology Faxellenőr

A Genoa FaxPro készülékével faxunk működőképességét ellenőrizhetjük, akár távolról is. A faxkészülékek karbantartását, javítását segítő termék lehetővé teszi, hogy akár több eszközt is szemmel tartsunk. A vizsgálat során megtekinthetjük a továbbított oldalak képét és a kapcsolati hibákat is. Az eredményeket egy Microsoft Access adatbázisban tárolja el a FaxPro.

► www.gentech.com

IBM Erőgép részöl

Az IBM bemutatta a 450 MHz-es rézalapú PowerPC 750-et. Ezt a processzort már sorozatgyártásra szánja. A megrendelőik számára '99 második negyedében kezdik meg a prototípusok gyártását, míg a rézalapú tömegtermelés 2000 első negyedében indulhat. A tervek szerint a chipgyártást kéri ügyfelek már réz összekötő vezetékkel is rendelhetik a termékeket. Az IBM mérnökei szerint a 0,18 mikronos, 75F fedőnévű réztechnológiával készülő PowerPC 750 sebessége 33%-kal nőhet az alumíniumos változathoz képest, sőt kisebb magméret mellett kisebb lesz az energiafelhasználása is. Az IBM az első saját célokra szánt rézchipet 1999 végén készíti el AS/400-as, S/390-es és RS/6000-es gépekhez.

► www.ibm.com/products/prp

Intel Egybehangzás

Az Intel ismét változtatni szeretne az alaplapok és a PC-s hangkártyák piacán. A Palm Springsben tartott Intel Developer Forum (IDF) résztvevői találkozhattak az audio/modem riser kártyával (AMR) és a mobile daughterboarddal (MDC), melyek kombinálják

Folytatás a 61. oldalról!

Meglepi?
Ellepi!
AVERY!

**AVERY
DENNISON**

CÍMKEGYÁR

6000 Kecskemét,
Külső-Szegeci út 6.

A fejetlenség nem ragadós.

A címke, ami tapadós!

prof. Mr Label

AVERY®

Avery zöld szám
Magyarországon
80 200 096

A három új Stylus.

A mi stílusunkat szeretni fogja! Mind a hármat. Akár otthon kíván új nyomtatójával dolgozni, akár a munkahelyére keres professzionális gépet, az Epson segít Önnek.

EPSON Stylus COLOR 740

- Felbontás: 1440x720 dpi
- Sebesség: fekete/szines 6/6 lap/perc
- Profesionális színkezelés
- **1440 dpi már normál papíron**
- Automatikusan változó pontméret
- PhotoEnhance3 képoptimalizáló rendszer
- Windows, DOS, Mac
- Párhuzamos, soros, USB I/F
- A/4-es méret 3 mm-es margóval

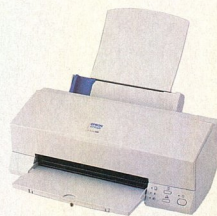
71 900 + áfa

EPSON Stylus COLOR 640

- Felbontás: 1440x720 dpi
- Sebesség: fekete/szines 5/3,5 lap/perc
- Fényképmínőségű nyomtatás
- Profesionális színkezelés
- A/4-es méret 3 mm-es margóval
- Windows operációs rendszer
- Párhuzamos interfész

52 900 + áfa

EPSON Stylus COLOR 440

- Felbontás: 720x720 dpi
- Sebesség: fekete/szines 4/2,5 lap/perc
- Fényképmínőségű nyomtatás
- Profesionális színkezelés
- A/4-es méret 3 mm-es margóval
- Windows operációs rendszer
- Párhuzamos interfész

45 900 + áfa

Kizárólagos importőr **TRADE**
R.A. Trade Kft.
Fax: 06 (23) 417 310
EPSON **HOTLINE**: 06 (23) 415 295

Keresse az üzletekben!

EPSON®

Folytatás az 58. oldalról

a hangkártya és a modem funkcióit. Az AMR rendszerű termékek már megjelentek, ezeket támogatja a Rockwell RipTide chipkészlete is. A tömeges gyártásra azonban

Katmai processzort, négy USB csatlakozót és két 1394-es (FireWire) portot tartalmaz majd.

Katmai és a videó
Mint ismeretes, jövőre jelenik meg az Intel új, MMX-2 utasításkészletével felszerelt

gyűmölcső egy olyan gép lesz, amely az Intel CMOS Image Sensor technológiáját használja fel, szemben a CCD-vel. Az új kialakítás előnye, hogy nem kell analóg-digitális átalakítást végezni, így jelentősen csökkenthető a termékek ára.

Compaq, Dell, IBM, Intel és társaik Összefás a digitális monitorért

Mint a fenti lista is mutatja, sokaknak érdeke, hogy végre legyen valamilyen szabvány a digitális monitorokra. Digitális csatlófelületként a már meglévő PanelLink technológiát használnák fel, amely az aktív és passzív LCD-eket és plazma megjelenítőket is támogatja, VGA-tól SXGA felbontásig. A csoport két legyet szeretne ütni egy csapásra: szabvánnyá előléptetni a PanelLinket, illetve jelentős minőségi javulást elérni. Mivel a jelenlegi LCD monitorok a szokásos VGA portra csatlakoznak, jelentős minőségromlással kell számolni, ugyanis a PC digitális jelét analógá alakítja a grafikus kártya, majd ezt vissza digitálissá az LCD kijelző.

Imega A halálos kattánás pere

A felhasználók beperelték az Imegát a „halálos kattánás” (click of the death) néven ismert meghibásodások miatt. A cég képviselői szerint mostanág csak a felhasználók 0,5%-a kért tőlük segítséget ezen okból. Mint ismeretes, amennyiben rossz minőségű vagy sérült lemez teszünk a Zip meghajtókba, a fej hízás pozícionálás miatt kikerül az olvasható területről, és a meghajtó használhatatlanná válik, sőt ha ez nem vesszük észre, más lemezeket is tönkretethet.

- www.imega.com
- A halálos kattánás. CHIP, 98/4/60

ITU

A végső jóváhagyás
Az International Telecommunication Union áldását adta a V.90-es ipari szabványra, amely az 56 kbit/s sebességű modem adatátvitelre vonatkozik.

- www.v90.com
- 56 Kbps szabvány. CHIP, 98/2/48

National Semiconductor Csuka fogta róka?

Mint ismert, az IBM lapkagyártó kapacitását használja a National Semiconductor leányvállalata, a Cyrix is. Megállapodás értelmében az elkészült lapkák felét az IBM használhatja fel, fizetségül a legvártott processzorokért. Úgy tűnik azonban, ez már nem annyira előnyös a Cyrix számára, ugyanis a nagyobb számítógépgyártók – például a Compaq – jobban megbiznak az IBM által bevált és tokozott áramkörökben, így a Cyrix jelentős bevételről esik le. Sőt az IBM árai gyakran alacsonyabbak voltak, mint a Cyrixéi. Mint egyes elemzők jelzik, az IBM erős versenytársa lett így a Cyrixnek. A megállapodás eredményeként az IBM már októberben beszünteti a Cyrix processzorainak gyártását, sőt a 6x86MX forgalmazását is. A továbbiakban a National Semiconductor, a Cyrix anyavállalata gyártja majd a processzorokat.

- www.national.com
- www.cyrix.com
- Jalapeno. CHIP, 98/6/52

NCD

Windows CE a hálózatban

A Network Computing Devices megkezdte Windows CE-alapú, ThinStar 200 nevű hálózati számítógépek forgalmazását. A hálózati számítógép (thin-client, NC) jellegzetessége, hogy erősen szerverfüggő, mind az adattárolás, mind az alkalmazások futtatása során, és a legkisebb asztali számítógépnél is kisebb

Ebből nem vágják ki a rezet

még várni kell, ez csak 1999 második felében képzelhető el. A szabványok része a lábkiosztás és a mechanikus kialakítás, valamint az analóg és digitális áramkörök szétválasztása is.

Nem esett messze az Alfafóli

Az Intel Developer Forumon bemutatták egy iMac-hoz hasonló készüléket: ez is moduláris és kék. Az Aztec fedőnévű készülék az első azon prototípusok közül, amelyekkel az Intel új szint szeretne vinni a PC-k világába. A Tetrís, a Castia és a Beta fedőnévű készülékek sokkal jobban illeszkednek majd lakásunkba: az utóbbi például egy idős nő virágvázájához hasonlít. Az Aztec, amely egy Maya piramisra emlékeztet, komoly teljesítményű lesz: 500 MHz-es

Pentium II-változat, a Katmai. Az MMX-2-ben 70 új utasítás lesz, melyek a videótömörítést, a 3D-s megjelenítést és a beszédfeldolgozást könnyíthetik meg. A filmek már kapnának rá, hiszen az Intel ígéretei szerint filmfeldolgozásra is alkalmas lesz, és a várakozások szerint jó pár ezer dollárral olcsóbb munkálomásokat lehetne készíteni vele.

Hálózati chipek

Az Intel az alaplapra integrált hálózati chipek piacvezetője szeretne lenni. Ez a szegmens gyorsan fejlődik, hiszen manapság az élet sok területén már elengedhetetlen a számítógépek hálózati kapcsolódása.

Közös digitális fényképezőgép

Az Intel és a Kodak féléves együttműködésének első

teljesítményt nyújt. A készülék 100 MHz-es processzort, 8 vagy 16 Mbyte memóriát, billentyűzetet tartalmaz, és 1024x768-as maximális felbontásra képes. Igazi meglepetés az ára, ugyanis a 695 USD (160 ezer Ft) magasnak mondható. A gyártó ugyanakkor ezt megfelelőnek

chipgyártók kénytelenek új piaci területeket is felfedezni a magasabb profit érdekében.

Nvidia, 3Dfx A pereskedési fázis

A 3Dfx beperelte az Nvidiát, mert szerinte az jogtalanul használta fel a már védett „multi-texturing” technológiát a Riva TNT-ben. Az elemzők

amelyen Microsoft Word és Excel is futtatható, persze csak a Windows CE-s változat. Ezzel a lépéssel jelentősen növekedhet a set-top dobozok funkcionalitása. A Wordöt, az Excelt és más programokat egy bankkártya méretű smart card hordozza majd, amelyet elég lesz csak bedugni a megfelelő nyílásba. Az előrejelzések szerint a WebTV 60 és 200 USD közötti áron kerül forgalomba (14-46 ezer Ft), így sokkal olcsóbb lehet, mint az asztali gépek. A további tervek között szerepel a WebTV DVD-s verziójának kifejlesztése is, amely képes lenne lejátszani a beépített DVD-meghajtóba helyezett filmeket. Közben a Philips a többiekétől különválasztva bemutatott egy olyan rendszert, amely QNX operációs rendszerét és böngésző-technológiáját használja.

SCSI Trade Association Elfogadva az Ultra3

A SCSI Kereskedelmi Társaság (SCSI Trade Association) elfogadta az Ultra3-as SCSI specifikációit. Az Ultra3 felülről kompatibilis az Ultra2-vel, de néhány tulajdonsága miatt eltér tőle. Adatátviteli sebessége 160 Mbyte/s-ra nőtt az órajel növelése nélkül, ugyanis itt órajelenként már két adatcsomagot lehet küldeni. A hibajavításon is változtattak, a CRC ellenőrzés egy átalakított változatát használják majd, ez főleg a munka közben cserélhető (hot-plug) egységek adatbiztonságát javítja. Az Ultra3-at használó vezérlő, illetve SCSI perifériák már képesek azonosítani egymást, illetve a busz jellemzőit, és ez alapján határozzák meg az optimális adatátviteli sebességet. A technológiát használva olcsóbb és lassabb egységeket is használhatunk a rendszer teljesítmény csökkenése nélkül. Az új tulajdonságok között szerepel még az utasítások csomagokba csoportosítása: ezzel több parancsot lehet

egyetlen óraciklus alatt kiadni, feldolgozni. A tervek szerint a tömeggyártás megkezdése 2000-re várható.

SINT, C-C-C Group

A valódi védelem
A Startup Innovative Network Technologies a Remote Desktopot, a C-C-C Group a FreeDesk Remote PC Systemet mutatta be. Mindkét rendszer háttérben régi gondolat hűződik: a legjobb védelmet a páncélszekrény jelenti. Ahol ezeket a termékeket használják, ott a jövőben az alkalmazottak iróasztalára csak egy kis doboz kell tenni, amely hálózati kábelen keresztül kommunikál a másolótól számítógéppel. A megalkotók szerint ezzel a módszerrel tovább egyszerűsíthető a konfigurációs felügyelete, illetve csökkenthető az illegális szoftverhasználat. Vajon mi lesz a jövő: egy cég szempontjából teljesen megbízható titkárnőnek fogjuk tekinteni Excel táblázatunkat?

TriGem, KDS Újabb 500 dolláros PC

A koreai TriGem és a KDS konglomerátum szövetségének eredményeként 500 USD alatti PC-k az Egyesült Államokban. A 499 USD-be kerülő termékek Cyrix MII-t, illetve Intel Celeront tartalmaznak majd.

Virant Mindent bele!

Az egychipes rendszerek vezetők lehetnek a Virata kommunikációs integrált áramkörök. A termék analóg modemként, ADSL (aszimmetrikus digitális előfizetői vonal) illesztőként, ATM és Ethernet csatlakozóként is használható lesz. Természetesen támogatja a V.90-et (56 kbit/s-os átvitel), sőt USB és PCI illesztőként is használható. A Virata IC-je nem DSP jellegű, hanem a „multiprocessing”-nek hívott technológiát használja.

Fazakas László

Kicsim, te drága...

találja, és több százezer darabot szeretne eladni belőle – nem valószínű, hogy hazánkban, ugyanis már van 500 USD (115 ezer Ft) alatti komplett PC is.

- ◆ Szövetség az NCD-vel. CHIP, 98/5/71
- ◆ Újabb negatív rekordok. CHIP, 98/9/55
- ◆ www.ncd.com/thinstar/thinrds.html

NEC, Lucent Közös DRAM

Japán legnagyobb félvezetőgyártója, az NEC a Lucent Technologieszel közösen fog DRAM chipeket fejleszteni alkalmazáspecifikus áramkörökhöz (ASIC). A DRAM árának hatalmas zuhanása és a gazdasági válság miatt a nagyobb japán

szerint ez az eset is bizonyítja, hogy a fejlesztési, tervezési és termelési fázis után lassan hagyományossá vált a pereskedés fázisa is. A CPU után legfontosabb elem, a grafikus processzorok piaca gyorsan változik, és ez sokak szerint szinte abszurdá teszi a piaci állapotokat: miközben a fejlesztés és tervezés lassan akár 18 hónapot is igénybe vehet, a termékek legfeljebb hat hónapig életképesek. Ilyen ütem mellett sok esetben nem jut idő a korábbi szabadalmak átvizsgálására.

Mitsubishi, Philips, Sony

A WebTV jövője
A három cég a WebTV harmadik generációjának egy olyan prototípusát fejleszti,

Az álmokép nem álom

Lapos Panel Sorozat
TFT LCD Technológiával
BRILLIANCE

Professionális Sorozat
CrystalClear Technológiával
BRILLIANCE

Üzleti Sorozat
Továbbfejlesztett Üzleti
Audio-val

Sztenderd Sorozat
Kis Irodai és Otthoni
Alkalmazásokhoz

A PHILIPS MEGMUTATJA. Széles skáláját nyújtjuk a csúcsmínőségű monitoroknak, hogy Ön a legmagasabb szinten elégítse ki igényeit. Kimagasló megjelenésű termékeink a legújabb technológiával készülnek, ami pengeéles, kristálytiszta képeket és gazdag, élénk színeket biztosít. Bármilyen célt is tűz ki Ön maga elé, a Philips segít elérni. További információért látogasson el Web-oldalunkra: www.cee.be.philips.com

PHILIPS

Let's make things better.

Kiemelt partnerek:
Philips Monitorok

Albacomp
Mártírok út 9.
8000 Székesfehérvár
Tel: 06 22 327532
Fax: 06 22 511414
gykis@albacomp.hu

Computer 2000
Váci út 110.
1133 Budapest
Tel: 267 1901
Fax: 267 1888
l.nagy@c2000.hu

Macroda
Attila utca 63.
1012 Budapest
Tel: 155 5173
Fax: 201 4603
mberta@macroda.hu

Umax Powerlook 3000 Átható pillantás

A Umax scannere már megérkezésekor feltűnést keltett a szerkesztőségben, mivel tekintélyes méretű dobozban hozták. Ez az A4-es scanner megjelenésében, tudásában (és természetesen árában is) je-

színes módban 42 bites a belső színábrázolása.

A Powerlook 3000 működési elve – bár ez síkúgyas készülék – megegyezik a professzionális célokra használt dobscannerekével. Sajátos

Minden részletre kiterjed a figyelm

lentősen eltér a szokásos asztali készülékektől.

Típusjelzéséből is sejthető: optikai felbontása maximálisan 3048x3048 dpi. Gondoljunk bele! Ekkora felbontásnál az olvasófejet és a tárgylemezt egymáshoz képest kevesebb mint 0,009 milliméteres pontossággal kell pozícionálni. Ilyen finom mozgásoknál a legkisebb rezgés, remegés is tönkreteszti a képet, tehát a mechanikát nagyon masszívrá kell építeni. Ennek fényében teljesen indokolt a szerkezet közel 20 kg-os tömege.

A scannerben két lencsrendszer van. Az egyik a High Power Lens – ez biztosítja a teljes optikai felbontást, de csak a lap közepén 86x297 mm-es sávban dolgozhatunk vele. A Low Power Lenszel már a teljes felületet olvashatjuk, de ekkor „mindössze” 1220x3048 dpi-s felbontást használhatunk. A Powerlook szincscannernéknél 14 bites színméllyéssel dolgozik, tehát

megoldás, hogy a világítótesteket, az optikákat, valamint a CCD-t fixen beépítették, és a tárgylemez mozog. Ennek az a hátránya, hogy legfeljebb 5 mm vastagságú dokumentumot digitalizálhatunk. Ezt a készüléket azonban elsősorban fotó- és diazskennelésre tervezték (a kiadványszerkesztéshez ez utóbbi az előnyösebb, mert a diák minősége jobb a papírképekénél mind a felbontás, mind a színvisszaadás tekintetében). Ezt az is jelzi, hogy több, különböző méretű diatartó keretet is adnak hozzá.

Megfelelő szoftvertámogatás nélkül azonban a legkiválóbb készülék sem használható teljes értékűen. A Powerlookhoz adott MagicScan Twain meghajtóval és a Binuscan Photo-perfect Master programmal teljesen kiaknázhajtuk a benne rejlő képességeket.

A MagicScanben a szokásos módon állíthatók be a skennelés paramétereit: felbontás,

RGB/CYMK/szürkeárnyalatos/vonalas, dia/negatív/ránézeti, kontraszt, fényerő, szűrők, gamma stb. Emellett megadható, hogy a scanner melyik optikát (Low Power Lens, High Power Lens vagy automata átkapcsolás) használja, illetve beállíthatjuk, hogy diatartó kerettel vagy anélkül dolgozzunk – ez utóbbinak a pontos fókuszálásban van szerepe. Alkalmazhatjuk a MagicMatch funkciót, melynek segítségével a program a kiválasztott kimeneti eszköz (nyomató, levélgítő) optimalizálja a színeket.

A MagicMatch mellett használhatjuk a Binuscan Photoperfect Mastert, ami a háttérben futva (mellette egy gyengébbéppen is nyugodtan dolgozhatunk) a scanner CCD-jéről közvetlenül file-ba töltött adatokat dolgozza fel. Beállíthatunk batch (kötégt) üzemmódot is, ennek érdekessége, hogy minden kiválasztott képhez egyedi paramétereit (felbontás, szűrők stb.) rendelhetünk.

Az üzemszerű használatot nagyon megkönnyíti, hogy a szoftverben paraméterezhető szűrőmodulok kaptak helyet. Az egyes modulokban lehető-

ség van a későbbi nyomtatási képet befolyásoló tényezők finomhangolására szincscannernéknél is. Tapasztalataink szerint az általános beállításokkal beolvasott képekhez képest a Binuscanen keresztül digitalizált anyagoknak jóval élhetőbb a színvilága.

A lapolvasóhoz a Macen dolgozók megkapják Livepicture 2.6 programot, a Photo-shop 4.0 és 5.0 teljes verzióját pedig – a Umaxoknál szokásos módon – mind a PC-s, mind a macs felhasználók kedvezményesen vásárolhatják meg.

A scannerhez adott (nyomatott) útmutató minden szükséges tudnivalót megad a hardver és a szoftverek telepítéséhez. A Binuscanhez nyomtatott, a MagicScanhez pedig HTML formátumú részletes dokumentációt mellékelnek.

A Powerlookot a nálunk töltött rövid idő alatt megkedveltük. Az általa produkált képminőség nagyon meggyőző. A Umax Powerlook 3000 ára áfa nélkül 1 589 000 Ft, a garancia 1 év.

Csábi József

- ◆ Partners Hungary Kft.
- ☎ 221-5123
- ◆ www.partners.hu
- ◆ www.umax.com

Epox KP6-BS alaplap Kétszer kettő

Az ATX-es Epox KP6-BS alaplapot elsősorban szerverekbe és nagy számításigényű alkalmazások futtató asztali munkaállomásokba szánták. Ezt támasztja alá, hogy két Pentium II processzor fogadására képes, de természetesen egy processzorral is működik.

A kétprocesszoros üzemmód teljesítménytöbbletének kihasználásához olyan operációs rendszerre van szükség, amely támogatja az SMP-t (Symmetrical Multi-Processing). Az ilyen operációs rendszer szétosztja a számítási feladatokat a két processzor között. Az SMP-t többek között a

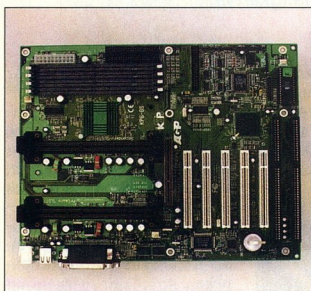
Linux és a Windows NT is támogatja.

Ez az alaplap összesen 1 Gbyte ECC-s (hibajavító) SDRAM-ot képes kezelni, amit a 4 DIMM foglalathat lehet beépíteni. A bővítőártyák elhelyezésére – az AGP csatlakozó mellett – 5 PCI és 2 ISA foglalattal áll a rendelkezésünkre.

Az Epoxon mindössze három jumper találunk. Ebből kettő a processzor(ok) órajelének beállítására szolgál, a harmadikkal pedig a BIOS írást engedélyezhetjük/tilthatjuk (tehát megvédhetjük a CIH vírustól a BIOS-unkat). Az órajel kiválasztásához tulajdonképpen csak egyetlen jumper kell, mivel a másikkal azt adjuk meg, hogy a rendszer állandóan 100 MHz-en fusson, vagy a

Mérés eredmények	
<i>Egy 350 MHz-es Pentium II processzorral</i>	
Dhrystones	428 480 Dhry/s
Whetstones	2 334 kWhet/s
Memóriaátvitel	130 100 Kbyte/s
Merevlemez-átvitel	2 932 Kbyte/s
Videosebesség	3 290 művelet/s
<i>Két 350 MHz-es Pentium II processzorral</i>	
Dhrystones	758 360 Dhry/s
Whetstones	4 653 kWhet/s
Memóriaátvitel	159 350 Kbyte/s
Merevlemez-átvitel	3 663 Kbyte/s
Videosebesség	3 280 művelet/s

processzor típusától függően automatikusan váltoson 66 és 100 MHz között. (A BIOS-ban

Epox KP6-BS-2xII

egyébként 133 MHz-et is be lehet állítani.)

A KP6-BS is rendelkezik az Epoxoknál megszokott hasznos funkciókkal, például a rendszer bekapcsolása billentyűzet vagy modem segítségé-

vel, valamint hálózaton keresztül. Emellett az alaplapot felszerelték hardvermonitorral, amely folyamatosan ügyel a megfelelő üzemi körülményekre - a tápfeszültségekre, a ventilátorok fordulatszámára és a hőmérsékletre.

A dokumentáció magas színvonalú, minden szükséges tudnivalót (memóriakiosztás, megszakítások, CMOS regiszterek, POST kódok stb.) tartalmaz. Az alaplap ára áfa nélkül 44 900 Ft, a garancia 2 év.

Csábit József

- ◆ Distributor: Sved Rt.
☎ 222-0133
- ◆ www.sved.hu
- ◆ Vizonteladó: Herta Kereskedelmi Kft. ☎ 322-2232
- ◆ www.herta.hu
- ◆ www.epox.hu

Acorp 6BX67 és 5ALI61 alaplap Tessék választani!

Ha régi pentiumos rendszerünk motorját egy újabb, gyorsabb példányra szeretnénk cserélni, valószínűleg új alaplapra is szükségünk lesz. Már most is sok vásárló dönt úgy, hogy Intel Pentium II-t vagy Celeron Pentium II-t vagy Celeron vásárol, de nagyon népszerű a rivális AMD K6-2 processzora is.

Az Acorp - a legtöbb gyártóhoz hasonlóan - mindkét felhasználói csoport számára kínálja megoldást. A Slot 1-re (Pentium II, Celeron) szavazók számára az Intel BX chipkészletű 6BX67 jelentheti a megoldást, míg azoknak, akik a Socket 7 (AMD K6-2) mellett döntenek, az Ali chipkészletű 5ALI61 típust ajánlják.

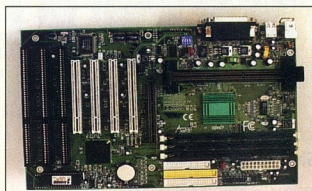
Az alaplapokon a mai trendnek megfelelően van AGP csatlakozó is. A 6BX67-en emellett 4 PCI és 3 ISA, az 5ALI61-en pedig 3 PCI és 2 ISA kártyahely van. A BX-es alaplapon lévő három DIMM foglalásban összesen 384 Mbyte SDRAM helyezhető el, a másik alaplapban FPM, EDO vagy SDRAM modulok használhatók, maximális kapacitása 256 Mbyte.

Ma már a modern alaplapok mindegyikén megtalálható a hardverfelügyelő rendszer. Nincs ez másként az Acorpok esetében sem. A 6BX67-en Genesis GL518 típusú áramkört találunk, ami a processzor hőmérsékletét és tápfeszültségét, valamint a CPU és a ház ventilátorainak fordulatszámát figyeli. Az 5ALI61-re ezzel szemben LM75 chipet integráltak, ami csak a CPU hőmérsékletének érzékelésére képes.

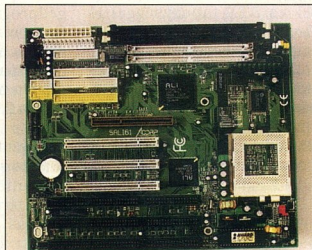
Mindkét Acorp alaplap hasznos tulajdonsága, hogy bekapcsolhatók moden keresztül is (az 5ALI61 kettős tápellátású, de ez a funkció csak akkor működik, ha ATX tápegységgel használjuk), így

gépünk adatait távolról is elérhetjük.

Mindkét alaplapnak átlagos színvonalú a dokumentációja, melyben megtalálhatók a telepítéshez szükséges tudnivalók. Az Acorp 6BX67 ára áfa

Acorp 6BX67

Acorp 5ALI61

nélkül 22 800, az 5ALI61-é 13 900 Ft, a garancia mindkét termékre 1 év.

Csábit József

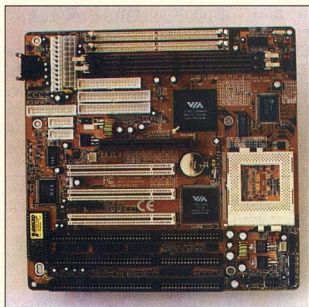
- ◆ Mycom ☎ 209-0719
- ◆ CompOffice ☎ 465-1063
- ◆ www.acorp.hu

Shuttle Spacewalker Hot-591P alaplap Úrséta a Földön

A Shuttle Spacewalker Hot-591P alaplap a Via MVP3 chipkészletre épül, amely 100 MHz külső órajellel is meg tudja hajtani a processzort. Így az alaplap képességei az AMD K6-2-vel együtt használva aknázhatók ki maximálisan.

A Spacewalker-en a szoká-

soknak tekinthető 3 PCI és 3 ISA csatlakozót használhatjuk fel a rendszer bővítésére, emellett az alaplapra természetesen integrálták a ma már szinte kötelező AGP portot. A két-két SIMM, illetve DIMM foglalatba maximum 256 Mbyte-nyi memóriamodult tehetünk.

Shuttle Spacewalker Hot-591P

A Shuttle alaplap formailag AT kialakítású, de kettős tápcsatlakozóval szerelték fel, így AT és ATX tápegységgel is üzemeltethető. A rendszer bekapcsolható modemen és hálózaton keresztül is, de természetesen csak akkor, ha ATX tápegységet használunk.

A Hot-591P automatikusan be tudja állítani a processzor belső feszültségét - ez egyeb-

ként manuálisan is megadható -, emellett érdekes lehetőség, hogy 100 MHz-es órajel használva is alkalmazhatunk normál, 66 MHz-es SDRAM-okat. Így rendszerünk továbbfejlesztésekor nem kell rögtön a memóriát is kicserélni, ezt későbbre halasztjuk.

A Shuttle alaplaphoz CD-n, PDF formátumban kapjuk a dokumentációt, ami az átlagosnál magasabb színvonalú. A CD-n emellett helyet kaptak a szükséges driverek és segédprogramok is (az összes Spacewalker alaplaphoz, video- és hangkártyához).

A Spacewalker Hot 591P ára áfa nélkül 18 600 Ft, a garancia 2 év.

Csábi József

- ▶ Juventus Team ☎ 221-5453
- ▶ www.spacewalker.com

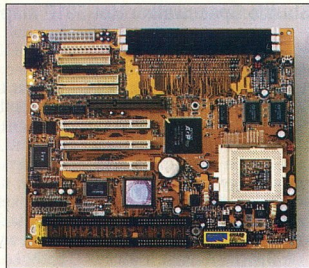
Aristo AM-577 alaplap Másodvirágzás

A Socket 7 nem halt ki! Sőt a Super 7-es (100 MHz-es Socket 7) alaplapok sem! Újabb példány gazdagítja a hazai választékot: az Aristo AM577. A baby mérettel és szerelvényekkel rendelkező alaplap azokat a vevőket célozza meg, akik a fokozatosság elve alapján csak az alaplapot és esetleg a processzort szeretnék cserélni a gépükben. Ezt segíti elő az a szolgáltatása is, hogy a 100 MHz-es processzor-órajel mellett képes 66 MHz-cel hajtani a régebbi (még nem 100 MHz-es) SDRAM-okat.

Az alaplap lelke egy AGPro chip-készlet, amely az

AGP, a három PCI és a két ISA csatlakozó ellátásáról is gondoskodik. Érdekes megoldás, hogy a PCI és az ISA kártyahelyek között egy kártyányi hely van, emögött található a processzor foglalatja. A szűk elrendezés ellenére is kényeskedhetjük, hogy a processzor ne legyen útjában a kártyáknak. Az alaplapon megtalálható minden „kötelező” elem:

Aristo AM-577

IDE, soros, párhuzamos port, csatlakozó PS/2-es egerhez és billentyűzethez, sőt az USB is, ami szokatlan egy nem ATX-es alaplapon.

A helytakarékoság másik eszköze az alaplapra integrált PCI hangrendszer, amely 3D-s hangzást, szoftveres hullám-tábla-szintetizátort, és digitális audiosatlakozót tartalmaz (SPDIF).

A teljesítmény fokozása érdekében az alaplapra 1 Mbyte pipeline burst cache-t épít-

tettek, amely mellé összesen 384 Mbyte SDRAM kerülhet. A processzor tápfeszültsége 3,5 és 2,1 V között állítható, a maximális órajel 100 MHz, a legnagyobb szorzó pedig 5,5.

Az otthoni vagy az irodai gépek felújításához megfelelő alapot nyújt az AM577, különösen ha a régi házban kevés a hely. Ára áfa nélkül 13 900 Ft, a garancia 1 év.

Nagy Zoltán

- ▶ Orb Kft. ☎ 221-4078
- ▶ www.aristo-world.com

Aristo ESS Solo-1 hangkártya Szólóénekes

Az Aristo PCI buszos hangkártyája az ESS Solo-1 hangchipre épül. A kártyán a szokásos csatlakozókat találjuk: mikrofon, line-in, Game/MIDI vala-

program is helyet kapott. Az AudioRack32 egy virtuális hifitornyt varázsol a munkasztalunkra. Találunk benne CD- és MIDI-lejátszót, valamint egy „DAT magnót”, amivel WAV file-okat rögzíthetünk és játszhatunk vissza. Természetesen a keverő sem hiányozhat, és itt található az al-3D-s hangzás szabályozópanele.

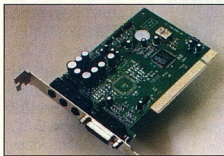
A CD-n emellett megtaláljuk a Yamaha Soft Synthesizer és a XGStudio MIDI-lejátszót. Az előbbi szoftveresen emulálja a hangszerek hangját, az utóbbi valódi hangmin-tákat használ.

A hangkártyához angol nyelvű dokumentációt kapunk, amely tartalmazza a hardver és az AudioRack32 telepítéséhez és használatához szükséges tudnivalókat, de a többi programmal sajnos még említés szintjén sem foglalkozik.

A kártya még csak prototípus, a formagázó elmondása szerint ennek tudható be, hogy a keverőn a wave csatorna potenciométerét tologatva nem a hangerő, hanem a balans változik - a hibát a végleges változatban kijavították. A próba során a kártya hangminőségével elégedettek voltunk.

Csábi József

- ▶ Orb Kft. ☎ 221-4078
- ▶ www.aristo-world.com

Aristo ESS Solo-1: kellemes Solo

mint kimenet. Érdekeség, hogy a panelen két jumperrel beállítható, hogy a kimenet line-ként vagy maximum 2 W-tal erősített hangszóró-kimenetként működjön.

A kártyán van ESFM hangszintetizátor és 3D-s effekt-processzor, amivel a sztereó jelből térhatású hangot állíthatunk elő. A kártya egyszerre 16 MIDI hangszer hangmintáját tudja megszólaltatni.

A Solo-1 kompatibilis a SoundBlaster Próval és a Windows Sound Systemmel, támogatja a DirectSoundot, és használható DOS-os játékokkal is. A mellékelt CD-n a Windows 95-ös és NT-s meghajtók mellett több haszno-

Elsa Winner 2000/Office Nyerő lap

Az Elsa Winner 2000/Office videovezérlőt elsősorban irodai és igényes otthoni felhasználásra szánták. A kártya lelke a 3Dlabs által gyártott Permedia 2 3D-s videochip, amely magá-

ge), akkor manuálisan is megadhatjuk, hogy a különböző felbontásokban melyek a megengedett legmagasabb frissítési frekvenciák.

A Winnerhez 17 colos vagy nagyobb képátlójú monitor használata ajánlott, mivel a 230 MHz-es RAMDAC-nak köszönhetően nagy felbontások mellett is magas képfrekvenciára képes. Például 1920x1200-nál 73 Hz-re, 1024x768-nál pedig 200 Hz-re. DTP alkalmazások használói bizonyára nagyra fogják értékelni, hogy a kártya 16:10 képarányú felbontásokra is képes. Ennek köszönhetően egy 24 colos „wide” monitorral használva egyszerre szerkeszthetünk a képernyőn két egymás mellé állított A4-es oldalt.

A videokártya a mai trendnek megfelelően rendelkezik videó be- és kimenettel is. Hasznos lehetőség, hogy a kártya driverében beállíthatjuk, hogy a teljes képernyőt, a virtuálisait, vagy esetleg csak a képtérület egy részét akarjuk-e megjeleníteni a videokimeneten.

A kártyának frissíthető Flash BIOS-a van, ami egyébként lehetővé teszi több kártya használatát egy PC-ben – ez általában jellemző az Elsa kártyáira.

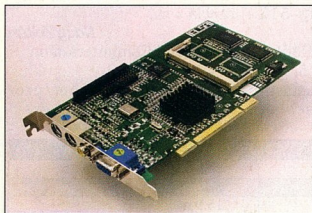
A kártyához adott CD-n több hasznos alkalmazást is találhatunk. Megkapjuk a Microsoft Netmeeting 2.0 kommunikációs programot, az InterSpace VR lejátszót, valamint a MainActor videodigitalizáló és -szerkesztő programot. Emellett kapunk egy MPEG-lejátszót is, amely

jékés kihasználni a processzor MMX-es képességeit.

A Winner 2000/Office-hoz magas színvonalú telepítési és kezelési útmutatót mellékelnek angol és német nyelven. Ára áfa nélkül 50 240 Ft. 6 év teljes körű garanciát biztosítanak rá, ez 1 év magyarországi és további 5 év gyári garanciát takar.

Csábi József

- ◆ Elsat Kft. ☎ 309-0765
- ◆ www.elsa.de/europe/frames_e.htm
- ◆ E-mail: jgalik@elsat.hu

Elsa Winner 2000/Office

ban foglal egy Glint Delta geometriai processzort is. Az alap helyzetben 4 Mbyte SGRAM 8 Mbyte-ra bővíthető.

Az Elsa kártyák meghajtott programjai több mint száz monitorgyártó több száz típusának adatait tartalmazzák, de ha mégsem találunk meg a listában saját monitorunkat (aminek csekély a valószínűsége), akkor manuálisan is megadhatjuk, hogy a különböző felbontásokban melyek a megengedett legmagasabb frissítési frekvenciák.

Scott 505P monitor Egyszerű képek

A Scott 505P monitor képátlója 15 col, látható képmérete 13,8 col. A készülék digitális vezérlésű, paramétereit OSD menüből szabályozhatók. Itt állítható a kontraszt, a fényerő, a vízszintes és a függőleges képméret és -pozíció. Emellett kiküszöbölhető a párna- és trapeztorzítás, a kép elforgatható, de kézi lemagnesezésre és szinkorrekcióra nincs lehetőség.

A monitort kategóriájában

jónak mondható frissítési frekvenciákon lehet meghajtani: a vízszintes 30-70 kHz, a függőleges 47-130 Hz. A lyukmaszk 0,28 mm-es, ez ma általánosan mondható, ennél jobbal csak drágább monitorokon találkozhattunk. A legnagyobb képfelbontás 1280x1024, de ennek használata nem ajánlott, mivel a monitor itt már csak 60 Hz-et tud, ez pedig már rövid idő után is nagyon elfárasztja a szemet.

A monitor képminőségével elégedettek voltunk. Még 1024x768-as felbontásban is jó képet ad, bár ekkor már a szé-

OLYMPUS – A LÁTHATÓ KÜLÖNBSÉG

CAMEDIA C-840L

- ⇒ 1 310 000 pixeles CCD
- ⇒ Cserélhető SSFDC kártya
- ⇒ Színes LCD monitor
- ⇒ Videokimenet

**MINDEZT
MEGVÁSÁROLHATJA
OKTÓBER 1-TŐL
NETTO 100000,-FT-ÉRT**

FÓKUSZ-FOTÓ

QUERTY

1074 Bp. Dohány u. 67. T.: 342-3255
 1113 Bp. Boeckai út 34/B T.: 361-1606
 1135 Bp. Reitter F. u. 39. T.: 270-4380
 1012 Bp. Atilla út 133. T.: 212-1008
 Pécs Megyeri út 59. T.: 72/333-878
 Debrecen Hatvan u. 1/C T.: 52/419-289
 Budapesti és Vidéki Boltjaiban
 1111 Bp. Bartók B. út 9. T.: 466-5419

Az olcsó Scott 505P

Ieknél egy picit elmosódott a képe. A mai elvárásoknak megfelelően plug and play rendszerű, és rendelkezik a TCO '92 és az MPR II minősítéssel.

A monitorhoz adott többnyelvű leírás (amikor kipróbáltuk, magyar nyelvű még nem volt, de a forgalmazó elmondása szerint készülében van) egy kicsit szükségesnek tűnik. Hiányoznak belőle a különböző üzemmódok időzíti diagramjai és hibakeresési útmutatói, de a feltétlenül szükséges információk megtalálhatók benne. A Scott 505P monitor várható ára áfa nélkül 35 ezer Ft, a garancia 3 év.

Csábi József

- ◆ Spéci Computer
- ☎ 220-0590
- ◆ www.specihu

Aark 20/20

Digitális keverőpult

A számítógépek már a profi hangtechnikában is megjelentek. Sajnos a mostanában kapható hangkártyák sok zajt összeszednek a számítógép belsejében, így nem egyszerű a drágán vett egységek is alulmúlják várakozásainkat. Aki már járatosabb a hangkártyák világában, nem fog meglepődni, ha e zajproblémák megoldásához külső egységet ajánlanak számára.

A nálunk járt Aark 20/20 egy ötletesen megalkotott 20 bites külső AD/DA átalakító és egy PCI-os kártya ötvözete. A kártya csak egyetlen megszakítást foglal, így könnyű telepíteni, sőt a vezérlőprogram is csak egylemez. Windows 95/98 alatt egyszerű hangki- és bemenétként láthatjuk a készüléket, akárcsak egy hangkártyát.

Az egység kezelése is egyszerű: csupán ki kell választanunk, hogy a nyolc analóg és a két S/PDIF csatorna melyikét használjuk bemenétként, illetve a szinten 8+2 kimenet melyikén várjuk az eredményt. A készülékben egy belső buszrendszer segítségével a csatornák bármilyen keveréke bármely kimenetre kapcsolható, így teljes értékű keverőpultként használhatjuk.

Az Aark azonban sokkal több, mint egyszerű keverőpult. A mellékelt SampleRate Basic segítségével merevlemez-magnóként is működik. Bár ez a program egyszerűsített változat, sok mindenre

Aark: keverőpult egy kis dobozban

használható az egyszerű rögzítéstől a hangmanipulációig.

Az Aark 20/20 mérsékelt árával vonzó alternatíva lehet azok számára, akik házi stúdiót szeretnének építeni, de a profil számára is jó választás, hiszen a SampleRate segítségével akár mester CD-t is készíthetnek. Ára áfa nélkül 198 ezer Ft, a garancia 1 év.

Fazakas László

- ◆ Corg Computer
- ☎ 386-9810

Quantum Fireball EL Új tűzgolyó

A Quantum Fireball sorozatának egyik legfrissebb tagja az EL család. Főbb jellemzői az Ultra DMA-képességgel rendelkező ATA csatlófelület, az 5400-as fordulatszám és a 162 Mbit/s-os átviteli sebesség. A külső kommunikáció hatékonyságát 512 Kbyte cache biztosítja.

Az EL családnak jelenleg négy tagja van: ezek 2,5, 5,1, 7,6 és 10,2 Gbyte kapacitásúak. Közülük a legkisebbet

tudtuk kipróbálni, de mivel a nagyobbak csak a lemeztestnyérjaik számában különböznek tőle, ezért azok teljesítménye is legalább ilyen jó.

A meghajtott megbízhatóságát a Quantum saját Shock Protection System nevű, a káros mértékű rázkódás hatásai ellen védő technológiája is növeli. A 2,5 Gbyte-os Fireball ára áfa nélkül 23 200 Ft, a garancia 1 év.

Nagy Zoltán

- ◆ Mikland Computerszal
- ☎ 375-3716
- ◆ www.quantum.com/products/hdd/fireball_el/

Mérési adatok	
Folyamatos olvasás	8,96 Mbyte/s
Folyamatos írás	7,19 Mbyte/s
Elérési idő (olvasás)	15,9 ms
Elérési idő (írás)	8,26 ms

Seagate Medalist 10240 Érmes helyezett

A Seagate büszke nevű Medalist családjának ST10240A jelzésű példánya külsőleg olyan, mint bármilyen más merevlemez. Az Ultra ATA illesztőfelületű merevlemez 5400-at röptül egy perc alatt. Belseje ritka értékét rejt: 10 Gbyte-nyi tárolóhelyet. Sajnos ehhez a kapacitáshoz csak 128 Kbyte cache-t építettek a meghajtott elektronikájába, talán ennek tudható be a viszonylag kisebb teljesítmény. Ez valóban viszonylagos, mivel multimédia alkalmazásokhoz ez az átviteli

Seagate Medalist 10240

sebesség is elég, különösen azért, mert ezt folyamatosan tudja tartani.

A merevlemezhez a Seagate szokás szerint mellékeli a DiscWizard programot.

Nagy Zoltán

- ◆ www.seagate.com/disc/medalist/med3.shtml

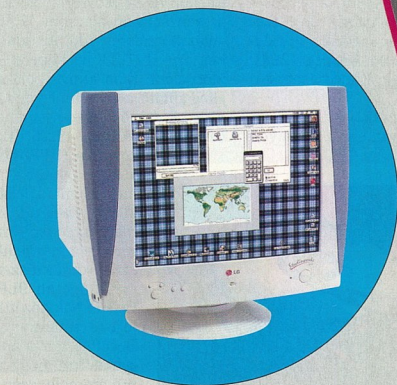
Mérési adatok	
Folyamatos olvasás	6,19 Mbyte/s
Folyamatos írás	6,29 Mbyte/s
Elérési idő (olvasás)	18,3 ms
Elérési idő (írás)	19,9 ms

A Hardverkirakatban szereplő termékeket a Hertától kapott Pentium II-es géppel, illetve annak alkatrészeivel teszteltük. Az alaplapok kipróbálásához a Juventus Team biztosított két 350 MHz-es Pentium II és egy 300 MHz-es AMD K6-2 processzort.

- ◆ Herta Kereskedelmi Kft. ☎ 322-2232
- ◆ www.herta.hu
- ◆ Válogatott szintű konfiguráció. CHIP, 98/10/84
- ◆ Juventus Team ☎ 221-5453

A szemére hallgasson!

Az LG folyamatos termékfejlesztési eredményeinek köszönhetően minden vásárlónak az optimális választást kínálja – LG monitorral nem jelent gondot több órát szemezni. A tökéletes képminőségnek köszönhetően minden felhasználó elégedett lehet – az internet kalandoroktól a professzionális DTP operátorokig. Meglátja, ha kipróbálja, le sem tudja venni róla a szemét.

LG Studioworks MONITOROK

Viszonteladókink:

HRP HUNGARY Kft.

1133 Budapest, Gogol u. 13.,
Tel.: 252-6300, Fax: 149-1115

CHS HUNGARY Kft.

1138 Budapest, Váci út 117-119.,
Tel.: 451-3500, Fax: 451-3535

ALBACOMP Számítástechnikai Rt.

8000 Székesfehérvár, Hosszúesetér 4-6.,
Tel.: 22/315-414, Fax: 22/327-532

A.I.D.A. Kft.

1117 Budapest, Prielle Kornélia u. 4.,
Tel./Fax: 206-0551

Álomszerű sebesség

Egyik merevlemez-generáció követi a másikat. Egyre gyorsabbak az egyre nagyobb kapacitású meghajtók. A Seagate legújabb merevlemezének korongjai már 10 000-et fordulnak 1 perc alatt.

A Seagate azon merevlemezgyártók közé tartozik, amelyek a magas fordulatszámot tekintik a nagy teljesítmény receptjének. Ennek megfelelően az új Cheetah 9LP (ST39102LC) 10 025/perc fordulatszámával a piacon fellelhető leggyorsabb merevlemezek közé tartozik.

A 3,5 colos meghajtó 8,7 Gbyte-ot tárol hat mágneslemez. Ezek felett tizenkét író-olvasó fej suhan. Építési magassága mindössze egy col (2,54 cm), erre utal nevében az LP, azaz Low Profile. Mélysége a szokásos 5,75 col.

Az Ultra-2 SCSI interface-ű merevlemez Low Voltage Differential (LVD) eljárással és SCA illesztővel (Single Connector Attachment) csatlakozik a SCSI vezérlőhöz. Emellett van tápcsatlakozóval vagy Fibre Channel interface-szel ellátott változata is. Az LVD interface-nek van néhány szembetűnő előnye: adatátviteli se-

bességének felső határa 80 Mbyte/s, és akár 15 eszköz is csatlakoztatható rajta keresztül.

A Single Ended SCSI meghajtóknál szokásos 1,5 és 3 méter közti kábelhossz helyett az LVD-nél akár 12 méteres is lehet a kábel. Ügyelni kell azonban arra, hogy ezen a kábelszakaszon csak LVD meghajtók legyenek. Már egyetlen Single Ended meghajtó is csökkenti a sebességet, és a kábelhosszt maximálisan 3 méterre korlátozza. Egyes speciális vezérlőkártyákon – például az Adaptec 2940 UW2-n – LVD és Single Ended csatlakozók is vannak.

A meghajtóból nemcsak a 9,1 Gbyte-os verzió létezik, hanem van egy 4,55 Gbyte-

Áttekintés

A Seagate Cheetah 9LP abszolút álomértékekkel minden rekordot megdöntött az összes sebességmérésben.

Kapacitás: 8676 Mbyte
Csatlakozás: Ultra-2 SCSI LVD (SCA-2)
Korongok/fejek száma: 6/12
Cilinderek száma: 6962
Forgássebesség: 10 025 fordulat/perc
Üzemi hőmérséklet: 5 és 50 fok között
Méret (sz.x.ma.xm.n.): 102x25x146 mm
Ár: kb. 1870 márká

Előnyök és hátrányok

- + adatátviteli sebesség
- + adatelésési idő
- + adatbáziskezelő-teszt
- magas ár
- zajosság
- nagy hővesztesség

os öccse és egy 18,2 Gbyte-os bátyja is. Mindehármon változott 1 Mbyte-os, többszegmenses puffermemóriával rendelkezik, ami további gyorsulást eredményez.

A Cheetah 9LP tesztlemezeink során megdöntötte az összes eddigi rekordot. Adatátviteli sebessége mind olvasáskor, mind íráskor 15,84 Mbyte/s volt. Ehhez társul a szennyezésen alacsony, 7,85 ms-os átlagos hozzáférési idő. Az adatbázis-tesztben elért 127,33 másodperc is új rekord-időt jelent. Nem annyira előkelő, de még elfogadható a teljesítményfelvétele: 13,77 watt. A működő merevlemez nem éppen csendes, zajszintje 49,26 dB. Mindezzel együtt a CHIP-indexben elért 195,81 pontjával teljesítménygel megérdemli a felsőfokú jelzőket. (A mért adatok közvetlenül összehasonlíthatók a merevlemez-tesztlemezeinkben közölt számokkal – a szerk.)

A Cheetah 9LP-t 5 és 50 Celsius-fok közötti hőmérsékleti tartományra tervezték. Beépítésekor ajánlatos odafigyelni arra, hogy akadálytalanul áramolhasson körülötte a levegő. A gyártó által megadott átlagos élettartama (MTBF = Meantime Between Failure) 1 millió óra.

Marjóné Rindl

- ◆ Gyártó: www.seagate.com
- ◆ További részletek a Cheetah 9LP-ről és társairól: www.seagate.com/disc/cheetah/cheetah.shtml és www.seagate.com/disc/cheetah/cheetah.shtml
- ◆ Az LVD szabványról: www.quantum.com/products/hdd/viking_II/ultra2_TIP.html
- ◆ 111 merevlemez tesztje (további mutatókkal): CHIP, 98/5/101

Az új Cheetah LP sorozat csúcsebességeket ér el

Ideális munkatárs... erősáramú villamos szakemberek részére a magyar nyelvű WSCAD 4.0 villamos áramköri tervezőszoftver.

Egyvonalas és többvezetékes áramútervek, vezérlési tervek (PLC támogatással), szekrényelrendezési rajzok és installációs tervek készítéséhez. Automatikus anyaglista, kapocssternó, kábeltérkép és egyéb szolgáltatások. Hatalmas jelkészlet (DIN-MSZ), rajzmafrók és a legjelentősebb gyártók tervezői kiegészítései: (~20 000 székreny és készülék adatbankja, valamint 1:10 méretarányú nézeti rajza)

AEG – GANZ KK – KLÖCKNER-MOELLER – PHOENIX – RITTAL – SE-SCHRACK – SIEMENS – TELEMECHANIQUE – WEIDMÜLLER

MD – Mérnök Iroda Kft.

T./F.: 220-5596

1142 Budapest, Kacsóh P. út 141/A

www.ntb.bme.hu/mdkft

Még több szürkeállomány

a sokszínű gondolatokhoz

Ezért a Packard Bell Platinum hardware elemét úgy alakítottuk ki, hogy azok ne csak a hálózati operációs rendszer, az NT tökéletes működését biztosítsák, hanem egyfajta megbízható szürkeállományként a gondolkodó embert segítsék.

Az Intel Pentium II-es processzorok rendkívül gyors műveleti sebességének és az AGP rendszerű videokártya/alaplap kapcsolatnak köszönhetően a Packard Bell Platinum már-már olyan gyors, mint a szárnyaló gondolat. A multi-

média alkalmazásokhoz is jól illeszkedik a Platinum. Elég csak megálmódnia a színeket, a képeket vagy a párbeszédeket és a Packard Bell Platinum segítségével máris megvalósíthatja, formálhatja őket. A DirectX felülettel mind a 3D grafikai alrendszer, mind az MPEG videó gyorsítást alkalmazza a Platinum konfiguráció.

A gyors elérésű, nagy kapacitású merevlemezeken bőséges tudás halmozható fel az újabb és újabb ötletekhez, nagy alkotásokhoz.

Celeron-tól a PIII 400MHz-ig,
16MB - 384MB RAM, PCI/ISA busz
kialakítás, Intel chipset, USB charger
vagy AT EXPERT WORK videó
meghajtók, 15 vagy 17" digitális P&P monitor, aktív
hangszórók, 32xCD, 16 bit-es hangkártya,
3,2 - 10,2GB HDD, sztereó rádiókártya,
Windows 95 operációs rendszer

szinva.net

1149 Budapest, Bosnyák tér 5.
<http://www.packardbell.szinvanet.hu>
Vezérképviselő: Szinva Net Kft.

Packard Bell

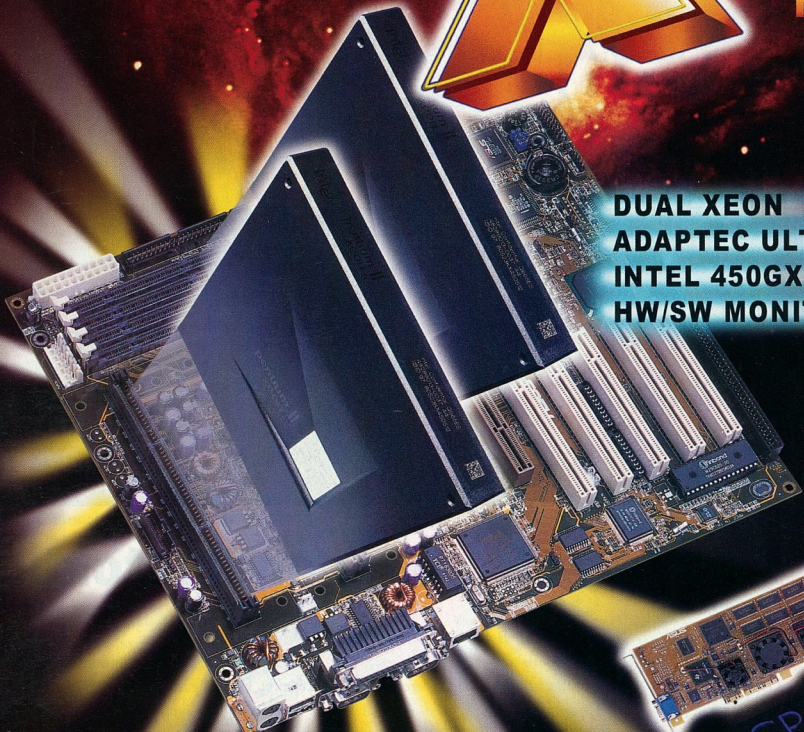
Otthon a számítástechnikában

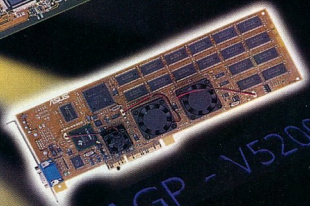
Hot line:
(1) 252-0545

ASUS

Dual Xeon™ Power

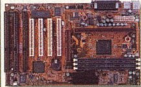

**DUAL XEON
ADAPTEC ULTRA2 SCSI
INTEL 450GX AGPSET
HW/SW MONITOR**

AGP - V5200

440BX series

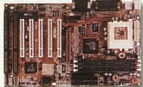

P2B

Intel 100 Mhz-es 440BX chip set
AWARD Flash Bios
4* PCI, 3 ISA, 1 AGP
2x - 8x -os órajel szorzó
Keyboard power on

34.900 Ft

Super7 series

P5A

ALI M154x AladdinV 100 Mhz chipset
Az alaplap optimalizálva van az
AMD K6-2, Cyrix MII CPU-hoz
Baby és ATX formátum
AGP slot

22.900 Ft

440LX series

P2L9T

Intel 440LX chipset
AWARD Flash Bios
4*PCI, 2*ISA, 1*AGP
BABY és ATX formátum
Wake-On-Lan

P2L9T-2
23.900 Ft

Áraink Áfá-t nem tartalmazzzák.

A Macroda Kft az ASUS termékek

KIZÁRÓLAGOS disztribútora Magyarországon!

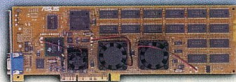
ASUS
ASUSTeK COMPUTER INC.
<http://www.asus.com.tw>

A TISZTA FORRÁSBÓL SZÁRMAZÓ TERMÉKEKEN MINDIG EZ A LOGO VAN.
A Tiszta Forrásból származó alaplapokra 2 ÉV garancia van!
1012 Budapest Attila út 63sz. Tel: 214-2392 Fax: 355-5173 www.macroda.hu

AGP - V5200

JÖN !!!

- Dual Glint MX chip a 3Dlabs-tól
- A kártyán 16Mbyte VRAM frame buffer-rel
- 80Mbyte EDO DRAM memória
- 220Mhz RAMDAC
- 800x600 220Hz
- Teljes OpenGL támogatás turbo ICD driver-el
- Nagy teljesítményű Windows NT driver

AGP - V3400TNT

JÖN !!!

- RIVA128TNT, harmadik generációs chip az nVidia-tól
- Multi-Texture, Trilinear MipMapping
- Bump-Mapping, és 32bit-es Z buffer
- 32 bit színnel is szuper gyors 3D minőség
- A kártyán 16Mbyte 128 Bit, 120Mhz SDRAM
- 250Mhz RAMDAC, 1900x1200x16.7M 75Hz
- Teljes OpenGL támogatás turbo ICD driver-el
- A kártyán extra minőségű video capture, 1600x1200 kép
- Ajándék játék: "Incoming" teljes verzió

AGP-V3400TNT: AGP busz
AGP-V3400TNT/TV: AGP busz Video-In és TV-out

Ajándék játékkal!

ASUS CD-ROM Drive

- CD-S400 :
40x Max. 2750 - 6000 KB / sec

- CD-S360 :
36x Max. 2550 - 5400 Kb / sec

- CD-S340 :
34x Max. 2400 - 5100 KB / sec

- 75ms adat elérési idő
- Minimális CPU terhelés

- Kiváló stabilitás

- Teljes kompatibilitás minden CD formátummal

- IDE csatlakozó Ultra DMA / 33 áramkörrrel illesztve

- Olvas írott és újra írott CD-t

34x max
36x max
40x max

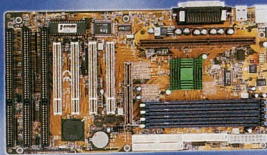
SPACE WALKER

Mainboards

Internet: <http://www.spacewalker.com>

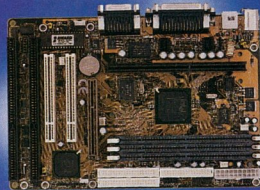
Spacewalker HOT-661

- Intel 440BX Chipset (100 MHz FSB)
- CPU: Pentium-II up to 500MHz
- AGP / 4 PCI / 3 ISA
- 4 DIMM (max. 1 GB)
- ATX form factor, 305x170 mm, only

Spacewalker HOT-675

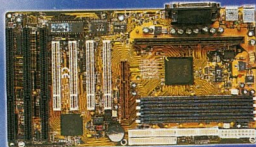
- Intel 440BX Chipset
- CPU: Pentium-II and Celeron up to 450 MHz
- onboard Creative ES1371 AC97 digital Controller
- AGP / 2 PCI / 2 ISA and 3 DIMM
- MicroATX form factor, 244 x170 mm, only

SPACE WALKER

Spacewalker HOT-637

- Intel 440LX Chipset
- CPU: Pentium-II and Celeron up to 333MHz
- AGP / 4 PCI / 3 ISA and 4 DIMM
- ATX form factor, 305x170 mm, only

Spacewalker HOT-635

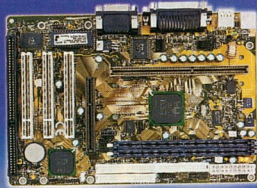
- Intel 440LX Chipset
- onboard Adaptec AIC-7880 UltraWide
- CPU: Pentium-II/Celeron up to 333MHz
- AGP / 4 PCI / 3 ISA and 4 DIMM
- ATX form factor, 305x240 mm

made by Shuttle

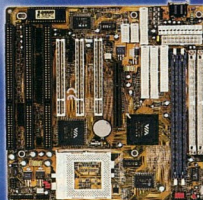
Spacewalker HOT-671

- Intel 440EX Chipset
- onboard Sound: Wavetable Synthesizer with 64 Voices
- CPU: Pentium-II/Celeron up to 333 MHz
- AGP / 3 PCI / 1 ISA and 2 DIMM
- MicroATX form factor, 244x170 mm, only

Spacewalker HOT-591P

- VIA MVP3 Chipset
- Supports AMD K6-II 3DNow! with 100MHz FSB
- CPU Voltage Auto-setting
- AGP / 3 PCI / 3 ISA and 2 DIMM / 2 SIMM
- AT form factor, 220x220 mm, only

Shuttle®
best for bytes

Shuttle Computer Handels GmbH Fritz-Strassmann-Str. 5 D-25337 Elmshorn Germany Tel: (04121) 4766 Fax: (04121) 476966

Distributor in Hungary

Juventus Team K. s. t. Rona Utca 161 1145 Budapest Hungary Tel: (1) 2215453 Fax: (1) 2215453

Hazai viszonyok

Kezdetben vala az ezüst hanglemez, amelyet a Philips mutatott be 1982-ben, és arra találta ki, hogy a fekete műanyag korongokat felváltsa.

Bár napjainkban gyakorlatilag mindenféle zene megkapható CD-n, az igazi audiofilek még mindig esküsznek a hagyományos hanglemezre. Mivel a CD digitális alapú hordozó, hamar felmerült a gondolat, hogy a számítástechnikában is alkalmazzák. 1984-ben, amikor a Philips és a Sony a Yellow Bookban leírta a CD-ROM specifikációját, még rendkívül nagy kapacitásnak számított a CD-ken tárolható 650 Mbyte. Ha belegondolunk, a CD felületén elérhető adatsűrűség nagyobb, mint a merevlemezek tányérjain, ráadásul ez az adatmennyiség már jócskán el van látva hibajavító kódokkal is.

A gyári sokszorosítású CD-k fő felhasználási területe a kereskedelmi szoftverek terjesztése. Mivel a CD-t fröccsöntéshez hasonló módon, gyorsan és jó hatásokkal lehet sokszorosítani, ezért minden olyan alkalmazást, amely 3-4 floppy-nál több helyet igényel, ma már kifizetődőbb CD-n forgalomba hozni.

A „kisipari” módszerrel is végezhető CD-készítés igénye akkor merül fel, amikor a Kodak megalkotta a Photo CD formátumot. Ehhez egy olyan szolgáltatást találtak ki, hogy bárki beviheti az erre szakosodott boltba fényképeit, filmjeit, azokat ott beszkennelik, és CD-n átadják a megrendelőnek, aki aztán azt otthon egy erre kialakított CD-lejátszóval a tévéjén megnézheti. Ehhez egy olyan technológiát kellett alkotni, amellyel helyben, egyszérel lehet a gyári lemezekkel kompatibilis CD-ket előállítani. Ebből az egészből leginkább a Photo CD képfórum (amely egy képek 5 különböző felbontású változatát tartalmazza) és az írható CD maradt fenn (legalábbis kis hazánkban).

Szintén a Kodak Photo CD-hez kapcsolódik a többmenetes (multisession) felírás lehetősége, vagyis az, hogy egy írható lemezre több részletben is lehessen adatot írni úgy, hogy az újonnan felírt adatok és a régiék együttesen létezzenek.

Napjainkban a CD-írókat leginkább adat-CD írásra használják, egy menetben történő írással vagy multisession üzemmódban. A jelenleg hozzáférhető kereskedelmi CD-író

programok (például az Adaptec CD Creator, a CeQuadrat WinOnCD) is leginkább erre vannak kihegyezve. A speciális igényekhez, például Karaoke CD-hez vagy a PC-stől és ma-cestől eltérő file-formátumokhoz speciális programot kell beszerezni. A Linuxot használók szerencsés helyzetben vannak, mert számos jól használható CD-író program áll rendelkezésükre, és már Linux alatt is írhatók többmenetes CD-k. Még egy előnye a Linux-nak, hogy x86-os számítógépen is képes Macintosh HFS rendszerű CD-k írására. Ilyen képességgel rendelkező programról Windows alatt nemigen tudok.

Egy írható CD-re általában 650 Mbyte adatot vagy 74 perc zenét lehet rögzíteni, de létezik 63 perces változat is, melynek kapacitása 553 Mbyte. Ezek az értékek a gyakorlatban némileg változnak, a pontos érték az írható CD-n lévő szektorok számától függ. Az írható CD összes szektorra nem használható fel adattárolásra, le kell számitani a bevezetés és a kivezetés, valamint a tartalomjegyzék számára fenntartott területet. Egy szektor látható mérete 2048 byte, egyszeres sebességgel egy másodperc alatt 75 szektort olvas egy meghajtó, ebből már byte-ra kiszámolható a kapacitás.

Az írható CD-k gyárilag előformázottak, vagyis a sávok nyomvonalát már a gyárban elkészítik, ezzel garantálják, hogy az írt CD-ket is bármilyen meghajtó – és ne csak az író – el tudja olvasni. Egy CD-re legfeljebb 99 részletben (sessionben) lehet írni. Ennek az az oka, hogy minden írás előtt kalibrálni kell az íróáramot, vagyis a lézer teljesítményét, az erre fenntartott lemezterület pedig véges.

A legjobban akkor lehet kihasználni a lemez kapacitását, ha egy menetben teljesen teleírjuk. Ekkor a felírt adatmennyiség megegyezik a gyári CD-kével. Ha több menetben írunk fel adatokat, akkor számolni kell azal, hogy minden sessionhöz külön-külön tartozik egy bevezetés és egy kivezetés. A bevezetés 4500 szektor (9 Mbyte), a kivezetés pedig 6750 szektor (13 Mbyte). Többmenetes írás beállításakor a kivezetés szakasz mérete csupán 2250 szektor (4 Mbyte), de a következő sessionhöz megint tartozik egy bevezetés.

Még egyszer DAO

CD-írási tanácsainkban szó esik arról, hogyan lehet biztonsággi másolatot készíteni Multi-Mode CD-kről. Az ott említett Disk-at-Once eljárás lényege, hogy a CD „egy szuszra” kerül felírásra, az egyes trackek között nem kapcsolódik ki az írófej, mint egyébként, így elhagyható, illetve szabályozható a trackek közötti 2-s-os szünet.

Az erre egyik legalkalmasabbnak látszó program a Golden Hawk Technology által készített DAO nevű programcsomag. Ez képes arra, hogy a másolni kívánt CD-ről leszedje az adatokat és egy külön leíró file-ban rögzítse azok pontos elhelyezkedését. Ennek a leíró file-nak a segítségével tudja ezután felírni az üres CD-re az eredeti pontos mását. A program egyetlen hátránya az, hogy nem támogatja a CD Extra formátumot, amelyben az adat-sáv a hangsvóv után következik.

A program elérhető az Interneten a lent megadott címen. Sajnos a licence nem teszi lehetővé, hogy CD-nken is közzreadjuk, de izeltőlként mellékelünk néhány olyan programot a csomagból, melyek szabadon felhasználhatók.

♦ www.goldenhawk.com

A többmenetes írásnál ügyelni kell arra is, hogy az újonnan felírt anyaghoz adjuk hozzá a CD előző tartalmát is, különben csak a legutoljára felírt adatokat lehet elérni! Ha ez a baj mégis megtörtént, és nincs olyan CD-olvasónk, amely képes kiválasztani a használni kívánt sessiont, akkor sincs veszve minden. Fontos adataink megmenethetők olyan módon, hogy egy arra alkalmas programmal, például az Easy CD Próval az elrontott írás előtti sessiont „leszedjük”, célszerűen ISO image formátumban, majd visszairjuk egy üres CD-re, és kezdjük előlről. Ha nem a második sessiont (hanem mondjuk a harmadikat) rontottuk el így, akkor nem biztos, hogy sikerre vezet ez a módszer.

A sikeres CD-írás fontos kelléke a megfelelő gyors hardver. Ez persze erősen függ attól, hogy milyen módon történik az írás. A „röptében”, disc image nélkül végzett íráshoz gyors merevlemez, sok memória és legalább 1 Mbyte-os pufferral rendelkező író ajánlatos, különösen akkor, ha sok kisméretű file-ból áll a felírandó anyag. Ha nem áll rendelkezésre erős hardver, vagy az adatátviteli lánc nem elég gyors (például lassú a merevlemez, de van elég lemezhez, akkor érde-

mes a felírandó anyagból úgynevezett disc image-et készíteni. Ennek felírása sokkal kisebb teljesítményt igényel, mert a disc image-en belül már létre van hozva a CD-re kerülő file-rendszer. Ez a módszer így egyetlen file egyszerű másolásának felel meg, mivel a CD-író programnak nem menet közben kell összerendeznie a felírandó file-okat.

Ha bizonytalanok vagyunk a gép teljesítményében, ajánlatos igénybe venni a szinte minden CD-íróban megtalálható tesztírás lehetőségét. Ekkor az íróprogram majdnem a teljes írási folyamatot végigjáttsza, de nem kapcsolja be az írófejet. Azért csak majdnem, mert a szimulálásba nem veszi bele azokat a műveleteket, amelyek tisztán az íróra vannak bízva, például az írás végen a tartalomjegyzék felírását. Ez elvileg elégés is lenne, azonban előfordult már, hogy *buffer underrun* hibáuzenetet kaptunk a tartalomjegyzék felírása közben is.

Szintén nem véd a tesztírás a médiahibák ellen, ezért érdemes a lehető legjobb minőségű nyersanyagot használni. Erről bővebben a kereset szöveg részben olvashatnak.

Egy kereskedő megjegyzései az írható CD-ről

A CD-írás egyik legfontosabb és legkritikusabb eleme az írható CD. Vannak, akik valóban sok pénzt áldoznak a CD-írásra, és a legjobb CD-írót vásárolják meg, aztán nem foglalkoznak a bele való médiummal. Megveszik és használják azt, ami a legolcsóbb, minőségétől függetlenül. Olyan ez, mintha a csúcsmo-dell Mercedesünkbe vagy BMW-nkbe szókített gázolajat töltenék. Pedig a sikeres írás egyik kulcsa a megfelelő minőségű adathordozó.

Hol van már az az idő, amikor a magyar piacon hiánykört volt az írható CD, és szinte minden pénz megadtak egy-egy lemezért? A hiány miatt, valamint a piacfelmérő cégek optimista jelentéseim felbuzdulva szinte mindegyik CD-gyártó növelte gyártókapacitását, sőt a tajvani gyártók is megjelentek, ami hatalmas túlermeléshez vezetett. A kínálati piac drasztikusan letörte az árakat, és egyre-másra szálltak ki a gyártók a CD-piacról, a megmaradtak pedig radikálisan csökkentették a költségeiket. Ez sajnos nem csak az alkalmazottak létszámának lefaragását és a takarékos működést jelentette, hanem a minél olcsóbb CD-előállításra való törekvést is. E költségcsökkentés kétes eredménye a kék színű írható CD megjelenése, amely szemre tetszetős, csakohogy számos mai probléma forrása.

Kétségtelen, hogy a kék szubsztrátú CD előállítása olcsó, csakohgy ezzel arányos a várható minősége is. Az első kék CD-eket a Mitsubishi dobta piacra, és később számos gyártó átvette a technológiát. Ennek eredménye egy rendkívül kellemetlen botrány lett: a kék lemezt használók ugyanis egyre gyakrabban tapasztalták, hogy írás közben a CD-írók mintegy fele elszáll *Track Following Error* (sávkövetési hiba) vagy *Write Error* (írási hiba) hibáuzenettel.

A tajvani gyártók sem télenkedtek ez idő alatt: számos neves cég OEM-alapon velük gyártatta a lemezeket,

amelyeket aztán saját neve alatt forgalmazott. A legtöbb tajvani CD-gyártású CD írható oldalának színe a világossárgás zöldtől nem érdeketlen zöldig terjed – és talán nem érdeketlen megjegyezni azt sem, hogy például egy jó nevű cég logóját viselő CD színe egészen világossárgás zöld.

És akkor még nem is említettük azt a tényt, amit egy tajvani CD-gyár látogatásakor tapasztaltam: kétféle szelektált CD-hegyeket láttam, azaz a szabvány-nak megfelelő, ezáltal még működő „A grade” minőségű CD-két és a szabványon túliakét („B grade”), amelyek vagy működnek, vagy nem, jó esetben 50-50%-a az esélyünk. Ez utóbbi minőségű kategória legnagyobb felvevőpiacát a fejlődő országok mellett Közép-Kelet Európa alkotja.

Talán itt kellene még megemlítenem azt a telefont, amit egy bolgár cégőtől kaptunk nem is olyan réven: csak mondjuk meg, milyen nevet (TDK, Philips stb.) nyomjanak a CD-re, és ók azzal fogják szállítani, bármekkora mennyiségben.

A fentiek alapján jól látható, hogy milyen kaotikus a piac. Több év során szerzett gyakorlati tapasztalataim azt mutatják, hogy aki igazán biztosra akar menni, az változatlanul az arany-sárga adathordozó feletű CD-t használja. Ez ugyan némileg drágább, de megbízhatósága sokkal jobb, mint a szívarvány minden színében járszó társaié. Még ma is van olyan sárga Kodak CD-m, amely 1994 elején a legelső magyarországi CD-íróval készült, és változatlanul minden byte-ja jól olvasható a feletlenül található számos karcolás ellenére is.

Bár a CD-írókban alkalmazott technológiára rengeteg fejlődött, még ma is számos bizonytalansági tényező van, amely „fribizít” eredményez. Ha rászánjuk a kis árkülönbözetet a lemezre, az egyik legnagyobb bizonytalansági tényezőt küszöbölhetjük ki vele.

Illusztráció Miklós

A CD-írók

Hewlett-Packard 8100i: a HP legfrissebb darabja büszkélkedhet a „leggyorsabban olvasó CD-író” címmel. A maximálisan 24-szeres, átlagban 17-szeres sebesség kuriozuma ebben a kategóriában. A HP szándéka ezzel az, hogy kiváltsa a

gépben a CD-olvasót. A készülék előnye az a HP Fast Format program, amelyvel 5 perc alatt képes megformázni a CD-RW lemezt – szemben a teljes formázáshoz szükséges idővel, ami teleirt CD esetén több mint fél óra. Mivel a 8100i teljesen új típus, ezért megbízhatóságáról nehéz képet alkotni, minden-

Video-Part Kft.

SZÁMÍTÁSTECHNIKA szaküzlet
1092 Bp., Ferenccs krt. 26.

Tel.: 217-6317; 217-3754; Fax: 217-1288

E-mail: dobos@videopart.hu

www.videopart.hu

Panasonic perifériák

- Monitorok 57 900Ft-tól
- Lézer-nyomatók 59 900Ft-tól
- Mátrixnyomatók 25 390Ft-tól
- CD olvasók és írók

AverMedia termékek

- TV/Rádió-tuner kártyák
- Capture kártyák 10 509Ft-tól
- Editálás-vezérlők
- felíratózók

Non-lineáris

editáló rendszerek 198 000Ft-tól

- Bravado
- Targa 1000/2000
- PINNACLE ReelTime

Digitális fényképezőgépek 95 920Ft-tól

PC alkatrészek

Komplett PC-k összeállítása
egyedi igények alapján

Az árak nettó fogyasztói árak!
Termékeinkre viszonteladók
jelentkezését is várjuk!

Műszaki adatok

Gyártó	Hewlett-Packard	Mitsumi	Ricoh	Ricoh	Yamaha
Elnevezés	8100i	CR-2801TE	MP6200A/DP	MP6200S/DP	CRW 4261
Forgalmazó	HP Buda Szakáruház	SAM Kft.	Storage System Kft.	Storage System Kft.	Storage System
Telefon	466-6257	363-5277	266-1268	266-1268	266-1268
Nettó ár	95 000 Ft	50 800 Ft	79 360 Ft	85 030 Ft	99 760 Ft
Garancia	1 év	1 év	1 év	1 év	1 év
Web-cím	www.hp.com/sto- rage/cdwriter	www.mitsumi.com/	www.ricoh.co.jp/ cd-r/e-/	www.ricoh.co.jp/ cd-r/e-/	www.yamaha .com/Comp.htm
Csatolófeület	ATAPI	ATAPI	ATAPI	SCSI	ATAPI
Sebesség (újírás/írás/olvasás)	2/4/24	○/2/8	2/2/6	2/2/6	2/4/6
Cache-méret	1024 Kbyte	512 Kbyte	1024 Kbyte	1024 Kbyte	2048 Kbyte
CD-kezelés (tálca vagy caddy)	tálca	tálca	tálca	tálca	tálca
Vészkioldás	●	●	●	●	●
Függőlegesen beépíthető	○	○	○	○	○
Analog kimenet	●	●	●	●	●
Digitális kimenet	○	○	○	○	○
Fejhallgató-kimenet	●	●	●	●	●
Hangerő-szabályozás az előlapon	●	●	●	●	●
Mellékelt szoftver	Adaptec Direct CD, Creator, Easy CD Audio, Jewel Case Designer, HP Fast Format, HP Disaster Recovery, HP Simple Trax	Adaptec Easy CD Creator 3.01, Adaptec DirectCD	Adaptec DirectCD, Gear Windows 4.3	Adaptec DirectCD, Gear Windows 4.3	WinOnCD 3.5 Easy CD
Tartozékok					
Audiókábel	●	●	●	●	●
Beépítő csavarok	●	●	●	●	●
Y kábel (tápfeszültséghez)	○	○	○	○	○
Csatolókábel (IDE/SCSI)	●	●	○	○	○
Nyers írható CD-k száma	1 CD-R, 1 CD-RW	1 CD-R	5 CD-R, 1 CD-RW	5 CD-R, 1 CD-RW	1 CD-R, 1 CD-RW

esetre teljesítménye és ára alapján ez tűnik a legjobb vételnek.

Mitsumi CR-2801TE: a többiekhez mérten szerény képességu. Nem tud CD-RW-t kezelni, legfeljebb 2-szeres sebességgel ír, nem tud Disk-At-Once módban dolgozni, és puffere csak 512 Kbyte-os. 8-szoros CD-ol-

vasóként viszont megállja a helyét. Előnye, hogy az ára tükrözi képességeit, így akinek az ár a legfontosabb tényező, annak megfelelő vétel lehet.

Ricoh MP6200A/DP és MP6200S/DP: első ránézésre csak a csatolófeületben különböznek. Az MP6200A/DP ATAPI, az

MP6200S/DP pedig SCSI feületű. Nem képesek négyszeres sebességu írásra, de ez tükröződik az árukban is. Nagyon jónak tűnik az olvasáskori hibajavításuk, a tesztelés során ők találták a legkevesebb hibás szektor. Mindkettőt egyforma körítéssel szállítják, ebbe beletartozik az 5 darab (!) nyers CD és egy CD-RW is.

Yamaha CRW 4261: hasonló SCSI-csatolás bányájához, megbízható, gyorsan mű-

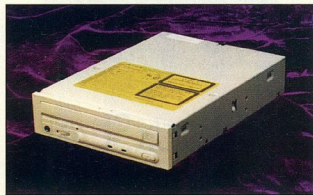
ködő típus. Nagyon biztató, hogy puffere 2 Mbyte-os – ez 2-szeres írási sebességnél majdnem 7 s-ra elegendő, ha valamiért

nem kap egyből utánpótlást. A 6-szoros olvasási sebesség nem a legjobb, így egymagában nem érdemes használni. Hátránya még, hogy viszonylag drága – ez azonban összefüggésben van a minőségével.

Mivel a tesztben csupán öt készüléket vizsgáltunk, CHIP-TIPP-et nem adtunk ki. A táblázatban közölt adatok és árak figyelembevételével azonban mindenki eldöntheti, hogy a számára fontos szempontok alapján melyik író választja.

Nagy Zoltán

A DeluxScan természetessé teszi az életet

Az innováció a kezdetektől fogva a technológiában gyökerezett. A Hyundainál az a meggyőződésünk, hogy az újítások végső célja a modern életvitel és a természet egymáshoz közelítésének segítése. DeluxScan monitoraink erre a legjobb példának szolgálnak. Ezt a képernyőcsaládot úgy terveztük, hogy tagjai az íróasztal értékes felületéből a lehető legnagyobb részt Önnek engedjék át.

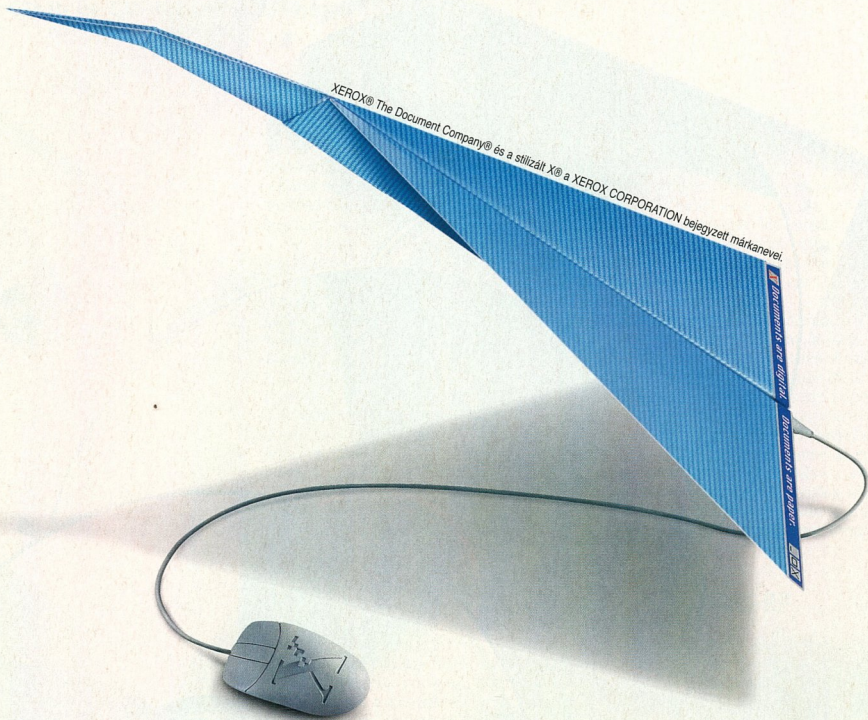
17 és 19 colos monitoraink csökkentett mélységű katódugárcsővel kezdtek, így azok a legkisebb helyet elfoglaló típusok közé tartoznak.

Ergonomikus és környezetkímélő technológiánkat most még magasabb szintre emeltük 12-től 15 colosig terjedő átmérővel készülő LCD monitorainkkal. Ezek a DeluxScan LCD monitorok kisebb helyet foglalnak el, mint egy irodai telefonkészülék, kijelzőjük villogás- és sugárzásmentes, rátárási szögük széles, beállításuk kényelmes, és mindössze 30 watt az energiafogyasztásuk, így azon elkötelezettségünk ölt bennük testet, hogy az élet minőségét javító, természetes technológiát az Ön íróasztalára helyezzük.

DELUXSCAN®

HRP Hungary Kft Tel : 01-452-4600 Fax : 01-350-1352

XEROX® The Document Company® és a stílizált X® a XEROX CORPORATION bejegyzett márkanévét.

© 1998 Xerox Corporation. Minden jog fenntartva.

Az új Xerox N40-es hálózati lézernyomtatóval szárnyalni fognak.

Az új, nagyteljesítményű DocuPrint N40 hálózati lézernyomtató használatával iratai a számítógéptől a papírig most gyorsabban jutnak el, mint valaha. A dokumentumkezelés területén szerzett több évtizedes tapasztalatunk segítségével Ön is fokozhatja hatékonyságát: számítógépről vezérelheti a kétoldalas és többpéldányos dokumentumok nyomtatását, fűszerendezését és tűzést, mindent 40 lap/perces sebességgel – gyorsabban, mint eddig bármikor. Az új WorkSet

technológiának köszönhetően csökken a hálózat terheltsége: egyszeri leküldéssel egy dokumentumból több példány készíthető. (HP ones print many.) Ha szeretne többet tudni arról, hogy hálózati nyomtatóink új családja miként gyorsíthatja meg munkáját, hívja a 456-1900-as központi számunkat, látogassa meg Internet-oldalainkat a www.xerox-emea.com címen, vagy keresse fel helyi márkakereskedőnket.

THE
DOCUMENT
COMPANY
XEROX

CHS Hungary Kft. Tel.: 451-5500, Fax: 451-3555

HRP Tel.: 452-4600, Fax: 550-1551

Computer 2000 Tel.: 465-7000, Fax: 267-1901

XEROX NYOMTATÓK.

A stack of several compact discs (CDs) is shown, with their surfaces reflecting vibrant colors like green, yellow, and red. The discs are arranged in a slightly overlapping, fanned-out manner. In the bottom left corner, a portion of a CD jewel case is visible, showing a CD inside. The background is a warm, textured orange-brown color.

**Színes korongok
saját kezűleg**

Nem meglepo, hogy szinte minden felhasználó CD-íróban ég. A CD-írók egyre olcsóbbak, és a könnyen kezelhető hardverek és szoftverek segítségével gyerekjáték saját kezűleg adat- vagy audio-CD-ket készíteni. A DVD megjelenése ellenére a jó öreg kompaktlemez még messze nem jött le.

Aki CD-írót akar vásárolni, CD-R és CD-RW típusok közül választhat. A hagyományos CD-R-írókkal csak CD-R lemezeket (írható CD-ken) tudunk adatokat tárolni. Ezekre az arany, zöld vagy kék adattároló felületű nyerslemezekre csak egyszer lehet adatokat írni, és azokat nem lehet törölni. A CD-R lemezekben akár 680 Mbyte is elfér. Tizes csomagolásban darabonként már 280-300 forintért is kaphatók. Egészen más a helyzet a CD-RW-írókkal: egy ilyen készülék nemcsak CD-R, hanem CD-RW lemezekre („újírható CD-kré”) is képes írni. A CD-RW-n tárolt adatok törölhetőek, és a korongra újra lehet írni.

Egyes készülékekhez mellékelnek speciális, UDF lemezformátumban író szoftvert is, hogy a CD-RW-meghajtót merevlemezhez hasonlóan használhassuk a windowsos programokkal. A többször írható CD-RW lemezekben is 680 Mbyte fér el, azonban áruk darabonként 2400 forint körül kezdődik.

Előzetesként még egy fontos szempont: ha CD-írót szeretnénk vásárolni, feltétlenül tanulmányozzuk a kereskedők árait, mert a gyártók listaáraihoz képest kereskedőnként komoly eltéréseket tapasztalhatunk. A vételárból a szemfülesek esetenként akár 25%-ot is megspórolhatnak. (Az ár mellett a körtésre is figyeljünk. A mellékelt szoftverek eltérhetnek az itt leírtaktól. A Panasonic CW-7502-B-hez például többnyire Direct CD-t és Adaptec Easy CD Creatort adnak a hazai forgalmazók – a szerk.)

Így teszteltünk

A teszt során először minden CD-írónak nyers lemezre kellett adatokat írnia CD-Audio és CD-XA Joliet formátumban. Ezt a két, széles körben elterjedt formátumot típkusan audio- és adat-CD-k készítésére használják.

Az adatokat zöld és arany adattfelületű CD-kre írtuk, melyekkel sokkal gyakrabban találkozhatunk, mint a kék vagy ezüstszínű felületűekkel. Az íráshoz kizárólag az adott íróhoz mellékelt programokat használtuk, melyeket e számunk Szoftver rovatában mutatunk be. Az adatírás sebessége adta a teljesítmény 80%-át.

Mivel mindegyik írható lemezre hagyományos CD-ROM-meghajtóként is, a következő lépésben olvasási sebességüket és hibajavítási jellemzőiket mértük. Az itt kapott eredmény 20%-kal járult hozzá a teljesítmény értékeléséhez. Az olvasási tulajdonságok aligha ját-

szanak fontos szerepet, hiszen a legtöbb vásárlónak már van egy gyors CD-ROM-meghajtója, és az új szerzeményt csak íráshoz használják.

Végül pontoztuk a felszereltséget: az ATAPI vagy SCSI kábel és a telepítési tartozékok meglétét avagy hiányát. Ide tartozik az analóg és a digitális audiokimenet is. Az analóg kimeneten általában a hangkártya üzemel, a digitális kimenetre például egy DAT-meghajtót lehet csatlakoztatni.

A felszereltség és a dokumentáció adta az összesített osztályzat 20%-át, a többi 80%-ot pedig a teljesítmény. Emellett vizsgáltuk, hogy a CD-írók hogyan jönnek ki az UDF formátumú korongokkal. Itt egy nagyméretű file, valamint egy teljes könyvtárstruktúra átviteléhez szükséges időt mértük. Ezt azonban nem vettük figyelembe az értékeléskor, mert a CD-íróknak eltérő a szoftverellátottsága. A Windows-használók számára azonban érdekes lehet az eredmény: a CD-írók közül néhánynak nagy problémát okozott az UDF.

Sony CDV948S-RP

Nincs problémája a lemezformátumokkal, és nagyon jó a hibajavítása. Felszereltsége szinte tökéletes: a csomagban van audiokábel, rögzítőszerelék és egy CD-R nyerslemez.

CD-R

Emellett mellékelik a Cequadrat két íróprogramját, a WinOnCD-t és a Packet CD-t, valamint floppy-n a Sony saját, CD-RFS (Recordable File System) nevű programját is, amely lehetővé teszi az UDF formátumú írást.

Ami az adat- és audio-CD-kre történő írás sebességét illeti, a CDV948 könnyen lépést tart a tesztben szereplő versenytársaival. Még az UDF formátumú írást is kifogástalanul elvégzi a Packet CD-vel. A gyártó jól összehangolta az eszközmeghajtót és az íróprogramot.

CD-ROM-meghajtóként használva a hibajavítása még összekarcolt CD-k esetén is kiváló és gyors. Ha már nincs szükség hibajavításra, azonnal visszaáll a maximális olvasási sebességre. Örömlünkbe azonban nem íróm is vegyült: az audio-CD-ket elég lassan írta.

- ⊕ a legjobban hibajavítás a tesztmezőnyben
- ⊕ gyorsan ír UDF-fel
- ⊖ lassan ír audio-CD-kre

A piacon jelenleg kétféle CD-író típus kapható, CD-R és CD-RW. Tesztünkben azt vizsgáltuk, melyik a legmegfelelőbb céljaink.

Teac CD-R 55S

A Teac CD-R 55S egyszerre jó CD-író és megbízható CD-ROM-meghajtó. Ez a SCSI csatolós író 4-szeres sebességgel ír és 12-szeressel olvas. Felszereltsége dicséretet érdemel: a csomag tartalmaz egy audio- és egy SCSI kábelt, valamint két CD-R lemezt.

CD-R

Méréseink szerint a Teac CD-írója olvasáskor gyors, ha a készülék CD-ROM-meghajtóként üzemel. Hibajavítója is jól és gyorsan dolgozik – elődje, amely még jó néhány szaküzlet polcán megtalálható, ebben messze nem tud lépést tartani vele. Adatok felírásakor kifogástalanul működik, de az

audio-CD-ket 30%-kal lassabban írja a többi készüléknél. E fogyatékossága ellenére a második helyen végzett, mivel a számítógépes adatokat gyorsan és megbízhatóan írja.

- ⊕ nagyon jó hibajavítás
- ⊖ lassan ír
- ⊖ gondjai vannak az UDF-fel

Mitsumi CR4801TE

Ez a CD-író azon Windows-felhasználók számára érdekes, akik le tudnak mondani a CD-RW formátumról. A Mitsumi CR4801TE ATAPI csatolófelületű. CD-R lemezekre 4-szeres sebességgel ír, olvasásnál 8-szoros CD-ROM-meghajtónak felel meg. A csomag

tartalmazza a WinOnCD to Go (a WinOnCD szüketített változata) és a Packet CD íróprogramot. A csomaghoz tartozik még két nyers CD, egy ATAPI és egy audiokábel is. Jó hozzáférési időkért el, tehát az író-olvasó fejezéspozíciója gyors. Ha CD-ROM-meghajtóként üzemeltetjük, akkor jól működik a hibajavítása, de sajnos a karcolásoknál rendkívül lelassul. Írási teljesítménye eléri a gyártó által megadott adatokat. Nagyon jól összehangolták az UDF-et és a Packet CD-t: ebben a számban a Mitsumi lett a mezőny leggyorsabbja.

- ⊕ kedvező ár
- ⊕ jó felszereltség
- ⊖ olvasási hibáknál lefékező

CD-R

Plextor PX-R412CI

Ez a meghajtó nem tálcán, hanem caddy-ben, azaz összecsuksútható védőtokban fogadja a lemezeket. Ennek a megoldásnak köszönhetően függőlegesen is beszerelhető a PC-háza. Ehhez az íróhoz is mellékelik a WinOnCD-t és a Packet CD-t. Emellett a csomaghoz tartozik két nyers CD-R lemez

Kiszótár

CD-R: Compact Disc Recordable. A CD-írók egy része csak CD-R lemezekre tud írni. Ennek az egyszer írható felületű adathordozónak a kapacitása mintegy 680 Mbyte.

CD-RW: Compact Disc Rewritable. A CD-RW-meghajtók a CD-R lemezekre egyszer, a CD-RW korongokra akár egyszer is tudnak írni. A két adathordozó tárolókapacitása egyforma.

UDF: Universal Disk Format. Ami a merevlemezknél a FAT (File Allocation Table), az a CD-RW-nél az UDF. Az Adaptec Direct CD, a Cequadrat Packet CD és a Sony CD-RFS íróprogramja segítségével a windowsos programokkal úgy használhatjuk a CD-RW-meghajtót, mint egy merevlemez. A Windows Explorerben például hűzd és ejtsd módon tárolhatjuk és olvashatjuk az adatokat. A CD-R lemezek is így kezelhetők – de a felírt file-ok által elfoglalt hely többé nem szabadítható fel.

CD-ROM: A CD-írókat CD-ROM-meghajtóként is használhatjuk. Ez azonban nem célszerű, mivel a 24-szeres vagy 32-szeres CD-ROM-meghajtók sokkal gyorsabbak, mint bármelyik CD-író. Az utóbbiak legjobb esetben is csak 8-szoros sebességet érnek el, és olvasási hibát követően lelassulnak.

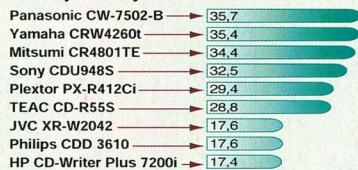
Teszt-eredmények

Három oszlopdiagram foglalja össze a CD-R- és CD-RW-írók teszt-eredményeit. Az írásteljesítményt úgy számoltuk ki, hogy mindegyik CD-író CD-Audio és CD-XA Joliet formátumban írt adatokat nyers CD-kre a készülékhez mellékelte íróprogramokkal.

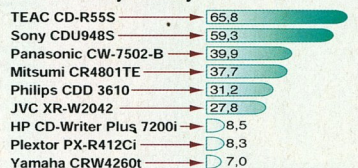
Mivel mindegyik CD-író hagyományos CD-ROM-meghajtóként is használható, CD-ROM-os teljesítményüket is vizsgáltuk. Mértük az adatátviteli sebességet, a hozzáférési időt és a hibajavítást.

Végül vizsgáltuk az UDF-formátumú írási teljesítményüket. Ennek eredményét azonban az összehasonlítás során nem vettük figyelembe, mivel négy tesztkészülék ennek során nem működött stabilan, vagy nem volt hozzá UDF-program.

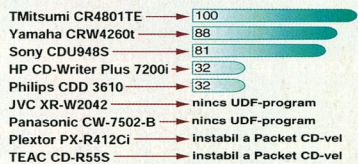
Írási teljesítmény

CD-ROM-os teljesítmény

UDF-es teljesítmény

Műszaki adatok

Termék	CDV948S-RP	CD-R 55S	CR4800TE	PX-P412 CI	CRW-4260TKV	CW-7502-B	CDD 3610	SureStore CD-Writer Plus 7200i	JVC XR-W2042
Összesített eredmény	1,11	1,19	1,37	1,66	1,70	1,72	3,09	3,20	3,28
Gyártó	Sony	Teac	Mitsumi	Plexor	Yamaha	Panasonic	Philips	Hewlett-Packard	JVC
Internet-cím	www.sony-europe.com	www.teac.com	www.mitsumi.com	www.plexor-tor.be	www.yamaha.com	www.panasonic.com	www.be-philips.com	www.hp.com	www.jvc-info.com
Forgalmazó	Storage System	Storage System	Storage System	Storage System	Storage System	Ready Computers		HP Audio Sokalműhöz	
Telefonszám	266-1268	266-1268	266-1268	266-1268	266-1268	331-0518	700 DM	465-6257	700 DM
Ár (kb.)	113300 Ft + áfa	96370 Ft + áfa	650 DM	99680 Ft + áfa	107700 Ft + áfa	54900 + áfa	700 DM	75900 + áfa	700 DM
Garancia	1 év	1 év	15 hónap	1 év	1 év	1 év	12 hónap	1 év	6 hónap
Csatlakozás	SCSI	SCSI	ATAPI	SCSI	SCSI	SCSI	ATAPI	ATAPI	SCSI
Netőleges sebesség (újrírás/írás/olvasás)	0/4/8	0/4/12	0/4/12	0/4/12	2/4/8	0/4/8	2/2/6	2/2/6	2/2/6
Cache	2 Mbyte	1 Mbyte	2 Mbyte	2 Mbyte	1 Mbyte	1 Mbyte	1 Mbyte	1 Mbyte	1 Mbyte
Behelyezés	caddy	flók	flók	caddy	flók	flók	flók	flók	flók
Függlőlegesen is tüzeltethető	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Veszélykező furat	bohrang	bohrang	bohrang	bohrang	bohrang	bohrang	griffmalde	griffmalde	griffmalde
Analog autókimentet	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Digitális autókimentet	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Férfaligató-csalakozó	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Szabványhozó hangóró	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Hardver-tartozékok	audiókábel, csatlakozók, 1 db CD-R	audiókábel, csatlakozók, 2 db CD-R	audiókábel, csatlakozók, IDE kábel, 2 db CD-R	audiókábel, csatlakozók, 2 db CD-R	SCSI kábel, audiókábel, csatlakozók, Y-kábel, 1-1 db CD-RW és CD-R	SCSI kábel, audiókábel, csatlakozók	csatlakozók, 1 db CD-RW	IDE kábel, csatlakozók, 1-1 db CD-RW és CD-R	
Írószófver	WinOnCD 3.5	WinOnCD 3.5 (teljes változat)	Copacatraz ToGo 4.5	WinOnCD 3.5	WinOnCD 3.5	Ahead Nero	Easy CD-Creator	Easy CD-Creator	Easy CD-Creator
Támogatott operációs rendszerek	Windows 95/NT, Mac	Windows 95/NT, Mac	Windows 95/NT	Windows 3.11/95	Windows 3.11/95/NT, DOS, Mac	Windows DOS, Mac	Windows 95/NT	Windows 95/NT	Windows 3.11/95/98/NT, DOS
Egyéb szófver	Packet CD	Packet CD	Packet CD	Packet CD	Packet CD	Packet CD	Direct CD	Direct CD Adapter CD Audio (F)	

(F): HP Simple Trax, DocuMatic PaperMaster Lite, Adobe Photo Deluxe, Corel Pritthouse Magic, Norton AntiVirus, Digital Now! Photo Album

és egy audiókábel. 4-szeres sebességgel ír, CD-ROM-meghajtóként használva a gyártó adatai szerint 12-szeres olvasási sebességgel olvas. Ezt az olvasási sebességet azonban csak a teszt-CD-nk külső sávjain érte el, a belső adatsávokon 8-szoros sebességgel olvasott. Hibajavítása is hogy maga után kívánvalót: alig javítja az olvasási hibákat, pedig sebessége lecsökken.

Habár a csomag tartalmazza a Packet CD íróprogramot és egy meghajtóprogramot, az UDF formátumú írás nem működött kifogás-talanul. A teszt során újra és újra megszakadt az írásművelet. Csak akkor szüntek meg a Plexor problémái az UDF-fel, amikor egy másik készülék csomagjából telepítettük a Direct CD-t, amely szintén képes UDF formátumú lemezeket írni.

- ⊕ függőlegesen is bépíthető
- ⊕ gondjai vannak az UDF-fel és Packet CD-vel
- ⊖ gyenge hibajavítás

Yamaha CRW-4260TKV

Ez a SCSI készülék gyorsan ír, és ismeri az összes CD-R, CD-RW és CD-ROM lemezformátumot. A tesztelt készülékek közül ez a legjobban felszerelt: audio- és SCSI kábel,

rögzítőelemek, egy CD-R és egy CD-RW lemez, valamint egy tápellátó Y-kábel található a dobozban. Írószófverként a WinOnCD-t és a Packet CD-t kapjuk. A Yamaha korábbi CD-íróival ellentétben a CRW-4260TKV már nem caddy, hanem fókos.

A nyers CD-R-re nagyon gyorsan ír – a Mitsumi CD-írója mellett a tesztzónány leggyorsabb készüléke. Kevésbé kellemes a lassú hibajavítása CD-ROM-ok olvasása-kor, valamint a sebességsökkenése CD-RW-re való írásnál. Összehasonlításkép-

Kilenc CD-R- és CD-RW-író összehasonlítása

pen: a Philips írója háromszor gyorsabban ír CD-RW-re.

- + nagyon jó felszereltség
- + gyors CD-R-írás UDF-fel
- gyenge hibajavítás

Panasonic CW-7502-B

A Panasonic SCSI felületű írója spártai felszereltségű. Bár ismeri az UDF-et, nem mellékeltek hozzá UDF-re képes írószoftvert. Nem ad-

CD-R

tak hozzá kábelt sem, a csomagban csupán az Ahead Nero íróprogram rejtőzött. Ez a szoftver ugyan kevésbé ismert, de ugyanolyan jól működik, mint más írószoftverek. A készülék 4-szeres sebességgel ír CD-R-re, CD-ROM-meghajtóként pedig 8-szoros sebességgel olvas. Összekarcolt CD-knél ugyan helyreállítja az összes sérült adatot, de a hibajavítása nagyon lassú.

- + nagyon jó hibakeresés
- lassú hibajavítás
- gyenge felszereltség

Philips CDD 3610

Az ATAPI csatlós CDD 3610 legjobban CD-RW adathordozókkal érzi magát. A CD-R és CD-RW lemezekre 2-szeres sebességgel ír és 6-szoros sebességgel olvas. Írószoftverként az Adaptec Easy CD Creator-t és az UDF-re képes Direct CD-t mellékeltek. A készülék hátoldalán található illesztőhely a külön vásárolható minivitelőárnak, melynek akkor van jelentősége, ha a rossz levegőcirkuláció miatt nő a hőmérséklet a PC-házban, és a meghajtó túlmelegszik.

A CDD 3610 akkor ír a leggyorsabban, ha CD-RW-korongot teszünk a tálcájába. Ilyenkor mintegy 50%-kal gyorsabb, mint a Yamaha készüléke. Ha viszont Direct CD-vel írunk CD-R

CD-RW

adathordozóra, akkor drasztikusan lecsökken a sebessége. Ugyanezt tapasztaltuk, amikor CD-ROM-meghajtóként üzemelt, és összekarcolt CD-ről olvastattunk vele adatokat.

- + gyors CD-RW-írás UDF-fel
- lassú CD-R-írás UDF-fel
- CD-ROM-ok lassú olvasása

HP CD-Writer Plus 7200i

A Hewlett-Packard ATAPI illesztőfelületű CD Writer Plus 7200i írója ismeri az összes CD-R, CD-RW és CD-ROM formátumot. A testben szereplő készülékek közül messze a legjobb a szoftverellátottsága: Adaptec Direct CD, CD Copier, Easy CD Audio, Easy CD Creator, HP Simple Trax, DocuMagix PaperMaster Live, Adobe Photo Deluxe, Corel PrintHouse Magic és Norton AntiVirus – hogy csak a legfontosabb programokat említsük. A csomagban emellett található egy SCSI kábel, csavarok, valamint egy nyers CD-R és egy CD-RW lemez.

Összehasonlítva a hasonló felépítésű Philips CDD 3610-zel, az eredményei majdnem

CD-RW

azonosak. Ha azonban a HP CD-írója normál CD-ROM-meghajtóként üzemel, és összekarcolt CD-ről olvas adatokat, a hibajavításban lassabb, mint a Philips írója.

- + sok hasznos szoftver
- + lassú hibajavítás
- lassú CD-R-írás UDF-fel

JVC XR-W2042

A JVC SCSI felületű írója ismeri az összes jelenlegi CD-R, CD-RW és CD-ROM formátumot. A készüléket az Adaptec Direct CD programjával árusítják, tehát UDF formátumú lemezeket is írhatunk vele. Ennek ellenére a csomagból hiányzott a szoftver. A forgalmazó szerint ennek az az oka, hogy az Adaptec nem szántit meghajtóprogramot a JVC írójához. Így a csomagból hiányzik a Direct CD, és az UDF sem lehetséges. (Az Adaptec listáján nem említik az XR-W2042-t sem a Direct CD-vel kompatibilis, sem az azzal nem kezelhető meghajtók között – a szerk.)

A mellékel Easy CD Creatorban olyan tőlő- és lemezformázó funkciók is vannak, ame-

CD-RW

lyekre a CD-RW adathordozókhöz van szükség. A gyártó adatai szerint a készülék CD-ROM-ok olvasására 6-szoros sebességre képes. A mérések során azonban csak a teszt CD-külső adatsávjain érte el ezt a sebességet. Összességében a takarékos felszereltséget és az UDF-lehetőség hiányát ellensúlyozza az alacsony ár.

- + kedvező ár
- nincs UDF
- gyenge felszereltség

Összegzés

Felhasználási szándékunktól függ, hogy a tesztelt CD-írók közül melyik a legmegfelelőbb számunkra. A CD-R készülékekkel csak az egyszerű írható CD-R lemezeket használhatjuk, a CD-RW-írónak választhatunk az egyszerű és a többször (legfeljebb 1000-szer) írható korongok között.

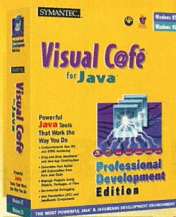
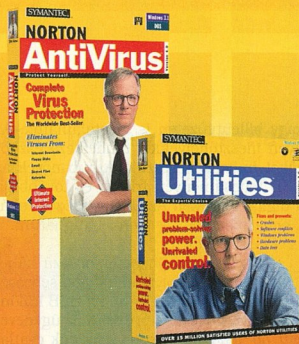
Az összehasonlító tesztből kitűnik, hogy az első négy helyet CD-R modellek foglalják el. A teszt során mért fontosabb értékeket tekintve – írási és CD-ROM-olvasási sebességben – gyorsabbak, mint CD-RW társaik. A CD-R adathordozók mellett szól, hogy sokkal olcsóbbak, mint a CD-RW-k. Tehát aki főleg az olcsó CD-R-eken szeretné tárolni adatait, annak CD-R-írót érdemes vásárolnia. Ezek bár nem annyira sokoldalúak, gyorsabbak és olcsóbbak, mint a CD-RW-írók.

CHIP-tipp

Ha vásárlásnál az ár a döntő, akkor a Sony SCSI illesztőfelületű és a Mitsumi ATAPI felületű CD-írójával járunk a legjobban. Mindkettő 4-szeres sebességgel ír, és elég gyors. Csak a CD-R lemezeket kezelik, a CD-RW-ket nem. Ha PC-nkben ATAPI interface-ű merevlemez(ek) és CD-ROM-meghajtó van, akkor a Mitsumi készüléke a legmegfelelőbb. Ekkor megtakarítjuk a kiegészítő SCSI vezérlőért fizetendő összeget. (10 ezer forint körül már kapható CD-írásához megfelelő vezérlő – a szerk.)

Aki CD-RW adathordozókra is szeretne írni, jó vásárt csinálhat a Yamaha írójával. Ez a fűrészes SCSI csatlófelületű készülék ugyan nem a legolcsóbb a teszt mezőnyében, de ezt ellensúlyozza a felszereltsége.

Axel Mino – Loys Nachtmann

SYMANTEC.™

*Bárhol.
Bármikor.*

MINŐSÍTETT SYMANTEC VISZONTELADÓK

Digítál Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
6723 Szeged,
Csongrádi sgt. 83.
Tel: (62) 488 380
Fax: (62) 490 553

Golden Bay Kft.
1148 Budapest,
Bánki Donát u. 16.
Tel: (1) 363 6613
Fax: (1) 363 3499

Keszo Kft.
1055 Budapest,
Falk Miksa u. 6.
Tel: (1) 332 8717
Fax: (1) 302 5136

KimSoft Kft.
1112 Budapest,
Hegyalja út 70. fszt. 2.
Tel: (1) 319 8973
Fax: (1) 319 9760

PC-BoX Számítástechnikai Kft.
6722 Szeged,
Méryey u. 12.
Tel: (62) 486 486
Fax: (62) 315 455

PMG Rendszerház Kft.
1145 Budapest,
Etelei út 68.
Tel: (1) 206 1996
Fax: (1) 206 2008

Szoftver ABC Kft.
1137 Budapest,
Jászai Mari tér 3.
Tel: (1) 329 2737
Fax: (1) 329 2720

Szűv Rt.
1145 Budapest,
Szüglő u. 9-15.
Tel: (1) 251 6666
Fax: (1) 363-4004

Trans-Europe Kft.
1133 Budapest,
Ronyva u. 5.
Tel: (1) 359-0654
Fax: (1) 359-0534

Tremi-Soft Bt.
1042 Budapest,
Rózsa u. 41. 1/5.
Tel: (1) 370 7400
Fax: (1) 370 7400

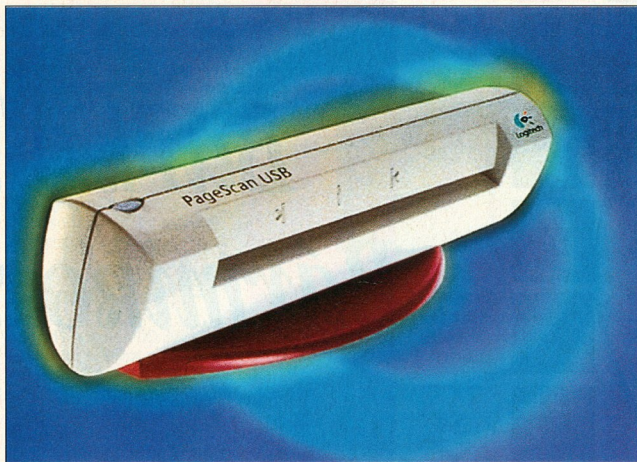
Univerzális megoldás?

Plug and play tökéletes formában – legalábbis ezt ígérték az új csatlakozási szabvány, az USB (Universal Serial Bus) fejlesztői. Ez azonban még mindig csak ígélet.

Majdnem két éve jelen vannak már az USB eszközök a nemzeti vásárokon. Újra és újra hallhattuk a közleményekben: „Végre elkészültek és használhatók az új eszközök!” De aztán mindig kiderült: alapvetően nem történt semmi. Csak a Win-

Mi az USB?

Az USB az Universal Serial Bus – univerzális soros busz – rövidítése. A közepes sebességigényű perifériák asztali PC-kre és noteszgépekre történő csatlakoztatására szolgál.

dows 98 bevezetése óta sietnek a hardvergyártók piacra dobni USB termékeket, habár ezt már Windows 95-höz is megtehetnék volna.

Az alábbiakban azt vizsgáljuk, hogy a kereskedelmi forgalomban kapható készülékek valóban kielégítik-e a felfokozott várakozást. Kilenc USB eszközzel Windows 95 és 98 alatt szerzett tapasztalatainkat adjuk közre.

Egy USB eszközt csak kábele vagy csatlakozója alapján lehet megkülönböztetni a hagyományos termékektől. Az USB kábel nem csak adatokat szállít a készülékhez, hanem áramot is. Így főlegessé válik a hálózati kábel. Ez alól csak azok az eszközök kivételek, melyek 500 mA-nél több áramot igényelnek, mert ezek az USB kábelben alkalmazott megoldással már túlterhelnék a gép tápegységét.

USB használatuk magából a PC-ből csak egy-két kábel indul ki, mivel a kiegészítő eszközökhöz szükséges interface-ek az USB eszközökön, a monitoron

vagy billentyűzet is megtalálhatók. Az ilyen illesztőhelyekkel rendelkező eszközöket *hub*nak nevezük. A hub növeli az USB teljesítményét, frissíti és továbbítja a digitális jeleket. Az USB eszközök tehát láncba fűzhetők, így rendet vághatunk a kábelzsungelben.

A maximálisan öt méter hosszú kábelben vagy buszon folyó adatátvitel sebessége elérheti a 12 Mbit/s-ot. Az USB különlegessége, hogy lehetővé teszi az úgynevezett *hot plug*-int, azaz az eszközök csatlakoztatását vagy leválasztását a programok futása közben.

Az eszközöket egy 233 MHz-es Pentium II processzorú gépben teszteltük, amelyben 64 Mbyte memória és egy 3 Gbyte-os merevlemez volt. Mind Windows 95, mind Windows 98 alatt megvizsgáltuk, hogy a készülékek üzembe helyezhetők-e. Ezután mindkét operációs rendszeren teszteltük a hot plug-in funkcióikat.

USB eszközök Windows 95 alatt

Néhány gyártó nem tartja szükségesnek, hogy a vásárlónak a kezelési útmutatóban vagy a csomagolásban jelezze, hogy melyik Windows-verzióval használható az eszköz. Ennek következtében a vevő abból indul ki, hogy szerzeményét Windows 95-tel és 98-cal egyaránt használhatja. Pedig ez nem mindig van így, amit a Cherry billentyűzet, a ThrustMaster joystick és a

Előnyök és hátrányok

- + Az eszközök rövidebb idő alatt, automatikusan és problémamentesebben telepíthetők.
- + A gép körül ritkul a kábelzsungel.
- + Kevesebb külső áramforrásra lesz szükségünk.
- + Az USB több interface-t biztosít, mivel a huboknak köszönhetően nem korlátozza a bővítést a PC-ben lévő csatlakozók száma.
- + Windows 98 alatt kezdők számára is könnyebb az eszközök telepítése a jobb drivertámogatás miatt.
- Néhány USB eszköz jelenleg még nagyon drága.
- Az eszközök Windows 95 alatt gyakran nem üzemelnek.
- Az USB-t egyelőre nem támogatja más operációs rendszer, például az OS/2, a Linux vagy az NT.

USB – univerzális csatlakozás

A kilenc készüléket Windows 95 és Windows 98 alatt vizsgáltuk meg. Az alábbiakban összegeztük megállapításainkat:

Cherry G813504 billentyűzet

Windows 95: nem üzemel
Windows 98: üzemel
Értékelés: hubként csalódást okoz, mivel hiányzik a driverprogram
Ár: még nem kapható, várható ára kb. 10 000 Ft

AVM ISDN-adapter

Windows 95: üzemel
Windows 98: üzemel
Értékelés: problémamentes telepítés, saját tápellátása van
Ár: 1700 marka

Logitech PageScan scanner

Windows 95: üzemel
Windows 98: üzemel
Értékelés: egyszerű telepítés CD-ről, problémamentesen üzemel
Ár: kb. 50 000 Ft

Genius MouseDear egér

Windows 95: nem üzemel
Windows 98: üzemel
Értékelés: egyszerű telepítés, de hiányzik a driverprogram
Ár: 25 marka

Eizo FlexScan L 66 síkmonitor

Windows 95: üzemel
Windows 98: üzemel
Értékelés: hubként problémamentesen használható, önmagát telepíti
Ár: 1 150 000 Ft

19 colos Adi MicroScan monitor

Windows 95: üzemel (hubként nem)
Windows 98: üzemel (hubként nem)
Értékelés: USB hubként nem használható, monitorként viszont igen
Ár: 1400 marka

Polaroid ColorShot fotónyomtató

Windows 95: üzemel
Windows 98: üzemel
Értékelés: egyszerű telepítés, problémamentes üzemelés
Ár: 79 000 Ft

ThrustMaster Top Gun joystick

Windows 95: nem üzemel
Windows 98: üzemel
Értékelés: a gyártó még dolgozik a Windows 95-ös driverprogramon
Ár: 100 marka

Kodak DVC323 videokamera

Windows 95: üzemel
Windows 98: nem üzemel
Értékelés: hiányzik a driverprogram
Ár: 125 000 Ft

Követelmények USB eszközökhöz

Hardver

Gépünk alaplapjának rendelkeznie kell egy USB vezérlővel és megfelelő illesztőhelyekkel. Az alaplapra utólag is szerelhető USB illesztőhely. Azonban célszerű az alaplapgyártótól rendelni az illesztőt és a csatlakozót, ugyanis ezek mindig alaplap-specifikusak.

Operációs rendszer

Egylőre csak a Windows 95 és a Windows 98 támogatja az USB-t. Ahhoz, hogy a Windows 95 hozzáférhessen az USB portozs és a perifériához, először egy driverprogramot kell telepíteni. Erre szolgál a Microsoft USB-Supplementje, mely csak a Windows 95 B verziójától

kezdve telepíthető. Először is állapítsuk meg, hogy melyik verziót használjuk. Ehhez kattintsunk a jobb egérgombbal a *My Computer* ikonra, és az ennek hatására megjelenő *System Properties* ablak *General* fülét választva a regiszterkártyában láthatjuk a pontos verziószámot. Csak akkor telepíthetők az USB-Supplement driverai, ha itt a 4.00.950B verziószámot látjuk. A 4.00.950 verzió tulajdonosainak azonban át kell lünniük Windows 98-ra. A driverprogramokat tartalmazó Supplement a Windows 95 2.1 CD-jén található az /OTHER/USB rendezőben. A *Device Manager* földre kattintva ellenőrizhetjük, hogy az USB driver már a gépünkön van-e. A telepítés után a listában mege-

lenik a *PCI to USB universal Host Controller* és az *USB Root-Hub* sor.

Eszközkezelő

Ha USB eszközöket szeretnénk csatlakoztatni, akkor előzőleg ellenőrizzük, hogy nincs-e hiba a rendszerben.

Lépünk be a *System* → *System Properties* → *Device Manager*be (Rendszerkezelő → Rendszer → Eszközkezelő). Ha a felsorolt eszközökben és csatlakozásokban egy piros vagy sárga kör és egy felkiáltójel látható, az hiányos telepítésre vagy hibás működésre utal. Ismételjük meg a telepítést az USB-s eszköz csatlakoztatása előtt, mert különben hibajelzéseket kapunk.

Genius egér is bizonyít: ezeket ugyanis Windows 95 alatt nem lehetett üzembe helyezni. Bár a BIOS probléma nélkül felismerte a billentyűzetet, az driverprogram hiányában nem működött Windows 95 alatt. A Cherrynél azt az információt kaptuk, hogy a cég eddig elmulasztotta a Windows 95-ös driver kifejlesztését. Ugyanez érvényes a ThrustMaster joystickra is. Mindkét gyártó állította: már dolgoznak a hiányzó drivereken.

Az Adi 19 colos USB-s monitora egyik operációs rendszer alatt sem akart hubként dolgozni. A rendszer ugyan felismerte, de a rákapcsolt eszközöket nem lehetett elindítani. Az összes többi résztvevő elindult, miután floppyról vagy CD-ről telepítettük a meghajtóprogramjaikat. Sőt az Eizo monitort csak csatlakoztatni kellett, és automatikusan telepítette önmagát.

USB eszközök Windows 98 alatt

Windows 98 alatt csak a Kodak videokamera és az Adi monitor hagyott cserben bennünket. A rendszer automatikusan felismeri a kamerát, és kér egy driverfrissítést, amely a mellékelt CD-ről telepíthető. Ezután azonban megjelent a *Can not connect to camera* üzenet, magyarul: nincs kép.

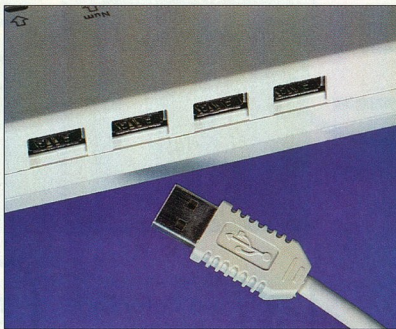
Az Adi monitort a Windows 98 a 95-höz hasonlóan *Generic hubként* ismeri fel, de az új operációs rendszer alatt sem lehet további eszközöket hozzákapcsolni. Az összes többi USB-s eszköz ki-

fogástalanul működött, és mindegyik-nem saját belső Windows 98-as driver-e.

A hot plug-in

Próbára tettük a készülékeket, hogy egymáshoz kapcsolva üzemelnek-e, sőt-és újra összekapcsolhatók-e működés köz-

letséig: ott az Eizo monitor és a Cherry billentyűzet töltötte be a hub szerepét, hozzájuk kapcsolódott a scanner, az egér, a joystick, valamint az ISDN adapter és a fótónyomtató. A programfutás közbeni sőt- és összekapcsolás semmit nem változtatott az USB-részek működésén. Az USB csatlakozó és a hub minden egyes összekapcsolódásakor megjelent a monitoron az ismeretlen eszköze utaló jelzés, amit azonnal követett az eszköz automatikus rendszerbe illesztése.

Cherry billentyűzet hubként: hátoldalán négy USB eszközt lehet csatlakoztatni

ben (hot plug-in) anélkül, hogy ez a rendszerben és a többi perifériában zavart okozna?

Először Windows 95 alatt fűztük össze őket. Hubnak az Eizo monitort választottuk. A berendezések Windows 95 alatt helytálltak ebben a vizsgálatban. Win-

Összegzés

Szinte mindegyik hardvergyártó beígerte, hogy legkésőbb az év végéig piacra dob USB eszközöket. Éppen ezért most már érdemes azt is figyelembe venni egy esetleges gépvásárláskor, hogy van-e rajta USB port. Ha még a Windows 95-öt használjuk, vásárláskor mindenképpen kérdezzük meg, hogy az eszköz működik-e Windows 95 alatt?

Az USB érezhetően megkönnyíti a telepítést. Nem kétséges, hogy óriási előrelépés. Előnyei azonban csak a telepítésre és a számtalan plusz illesztőhelyre korlátozódnak, az eszközök kezelésére nem. A nyomtató, a scanner vagy az ISDN adapter használata ettől még nem lett egyszerűbb – amit sajnos sokan elfelejtene az USB okozta előírásban.

Susanne Specht

Belnea
MONITORS

Piacvezető Nyugat-Európában!

(Bryan Norris, 1998.)

Open Your Eyes

Kizárólagos
magyarországi
disztribútor:

KERORG

Informatikai és Kereskedelmi Kft.

H-1097 Budapest, Nádasdy u. 6.

Tel.: (36-1) 455 1820 • Fax: (36-1) 455 1800

www.kerorg.hu

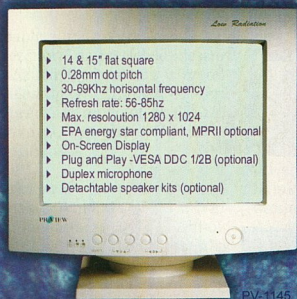
Jelentősebb forgalmazók:

Budapest: Fox Com 20/9343-094 • Maccomp Kft. 436-6610 • Mikland Computerszalon 375-3716 • Müszerteknika Computer 260-4893 • Videobit Plusz Kft. 239-4036

Vidék: Bábolina Rt. 34/369-438 • Bell Computer Kft. 46/303-170 • CEO Kft. 94/330-900 • Deflin Computer Informatikai Rt. 62/246-810, 310-659 • Digital Szerviz Kft. 22/319-090 • HI-NET Kft. 79/321-491 • Master Copy Kft. 99/313-196 • Microsystem Kecskemét 76/482-054 • Procomp Kft. 92/311-373 • Prompt Kft. 28/430-695 • Wintech Kft. 52/417-604

PROVIEW

Tapasztald a különbséget

PV-1145

PV-1638

A természet színei ...

Nagykereskedések: **ENTER-COM KFT.** 9022 Győr, Liszt F. u. 11. T: 06-96-310-246, **BC-COM KFT.** 4400 Nyíregyháza, Váci M. u. 41. T: 06-42-502-134
TRIO-COM KFT. 2800 Tatabánya, Dózsaakert u. 16. T: 06-34-320-533, **COMPUTRANS 2020 KFT.** 1144 Budapest, Limanova tér 25. T: 363-3738
MŰSZERTÉCHNIKA COMPUTER RT. 1107 Budapest, Szállás u. 21. T: 261-7072, **EXPERT TECH. KFT.** 1139 Budapest, Pannónia u. 33. T: 270-3357
SVED INFORMATIKA RT. 1143 Budapest, Hungária krt. 67. T: 222-0133, **IT/D KFT.** 1201 Budapest, Pacsirta u. 132. Tel.: 285-6345

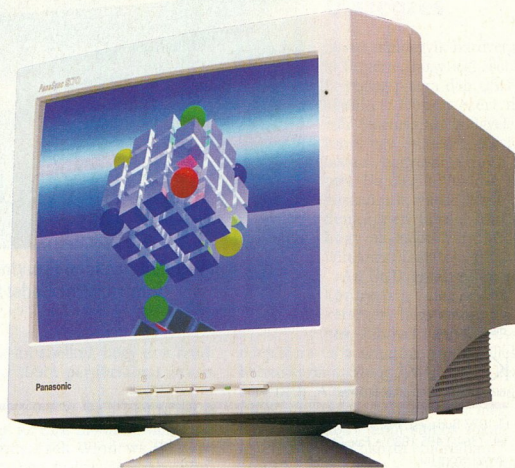

Panasonic

az új telephelyünkön is
legújabb Panasonic monitorok
disztribútoraként is
szélsőségesen kedvező árakkal
VÁRJUK VISZONTELADÓINKAT

EMJ Hungary Kft
1145 Budapest, Szugló u. 54..
Tel: 467-2283, -84, -85
Fax: 467-22-88 ; www.emj.hu

EMJ Hungary Kft.
Global Technology Solutions

Adobe

K2

Az Adobe elkészült K2 nevű DTP rendszerének első demó verziójával, amelyet a Seybold Publishing '98 konferencián be is mutattak. A K2 mind a képeket, mind a szövegeket képes manipulálni, közvetlenül elforgatni, illetve akár 400%-ig nagyítani. A K2 része az Adobe meglévő nyomtatási technológiája is.

A fejlesztők szerint a program új szemléletet hozhat meg a kiadványkészítésben. Az Adobe Quark általi felvásárlásról keringő hírek sokak szerint összefüggnek a K2-vel, ugyanis ez a csomag komoly vetélytársra lehet a QuarkXPressnek. Mint ismeretes, a Quark saját állítása szerint rendkívül magas árat fizetett volna a riválisért. Mivel az Adobe részvények árfolyama folyamatosan csökken, nem feltétlenül volt elbizakodott lépés a vásárlási ajánlat.

ImageStyler

Hogy mennyire nem szorul segítségre az Adobe, bizonyítja új Web-grafikai eszközeinek, az ImageStylernek a bejelentése. A kifejezetten üzleti

valamint JavaScripteket adhatunk Web-oldalainkhoz. A programot azoknak szánják, akik az egyszerűbb kezelhetőséget előnyben részesítik a Photoshop sokoldalúságával szemben.

► www.adobe.com/proindex/imagestyler/main.html

Apple

MacOS 8.5

Szintén a San Francisco-i Seybold Publishing konferencián debütált a MacOS 8.5. Számos új tulajdonsága közül is kitűnik a Sherlock nevű funkció, amely a nagyobb keresőrendszerek használatát támogatja az operációs rendszer szintjén.

A Sherlocknak szöveges információkat adhatunk meg, amelyekkel a továbbküld a keresőknek. Az eredményt illeszkedési sorrendben kapjuk meg. Az igazi érdekesség, hogy ilyen keresést a mérévlemezen lévő dokumentumokra is megadhatunk.

A jelenlegi rendszerről a 8.5-re upgrade-elni időkeperthő lehet. Amennyiben elterjed, az a technológia, igencsak megnehezítheti a Web-tornácok helyzetét, ugyanis nem kell

Cisco

Hibás szoftver javítása

A Cisco Systems egy már több éve fennálló hibát fedezett fel routereinek szoftverében. Az Internetworking Operating Systemben (IOS) lévő hibás kód majdnem az összes router lefagyaszthatja, ráadásul ehhez elég a felhasználónak néhány parancsot begépelnie.

A cég a kritikus utasításokat természetesen nem közölte. Az Internet forgalmának jelentős részét Cisco routerek bonyolítják. A cég szerint nem komoly a hiba, ugyanis még szintől sem kaptak jelzést arról, hogy hackerek ilyen módon okoztak volna kárt bárkinek is. A Cisco IOS 10.3-as, illetve régebbi verzióhoz nem használható a megadott javítás, ezekkel körültekintő telepítéssel védekezhetünk.

► www.cisco.com/warp/public/7770/ioslogin-pub.shtml

Corel

Új programok Macre

A Corel is csatlakozott az egyre gyorsabban haladó Apple-vonathoz: bemutatták a

és fejlesztőeszköz készül el hozzá. A HP Trimaran fedőnévű kutatási compilere az egyetemek számára tesztelhető, hogy IA-64-re fejlesszenek fordító-technológiákat. Ez fontos lépés volt, ugyanis az IA-64 teljesen új technológia lesz, és csak akkor tekinthető életképesnek, ha a megjelenésekor, illetve ha lehet, még előtte elkésződnek rá a fejlesztések. A Trimaran jelenlegi verziója HP-UX alatt fut, de később megjelennek a Windows NT-s és SunOS-es változatai is. Ez a kísérleti fordító még nem futtatja a Merced utasításait, de már képes eltávolítani a felesleges elágazásokat, és megtalálható benne a gyorsított utasításbetöltés kezelése. Ez a két jellemző lesz a Merced fő újdonsága. A Trimaran másik érdekes tulajdonsága, hogy a felhasználója sokféle módon állíthatja be az EPIC architektúrát, ezek közé tartozik például az utasításhossz megadása. Ezekkel a lehetőségekkel akár szimulátornak, akár mérőeszköznek is használható a Trimaran, hiszen figyelhetjük a kód futtatásának folyamatát.

ICSA

Növekvő vírusveszély

Az International Computer Security Association felmérést készített 300 amerikai nagyvállalat körében. Az összesen mintegy 750 ezer számítógéppel rendelkező cégnél 48%-kal több vírus észlelték, mint tavaly. Minden ezer gépből átlagosan 86,5 kapott fertőzést. A havonta megjelenő 200-300 új vírus egy része igen veszélyes, és közülük is kiemelkednek a makróvírusok, amelyek dokumentumokkal, elektronikus levelekkel is továbbíthatók.

► www.icsa.net

Már Power Macen is rajzol a Corel

CorelDraw 8-at Power Macre. A csomag része a Bitstream fontkollekciója és a Canto Cumulus Desktop LE 4.0 DTP program is.

Hewlett-Packard IA-64-es fordító az egyetemeknek

Bár a Merced megjelenéséről még csak bizonytalan híreket hallani, egyre több fordító-

Adobe ImageStyler

Workflow: Import/design graphics → Create Web-ready graphics → Create Web page layout → Preview in browser → Update Web pages

- Design with text, images, and images
- Apply styles and attributes
- Experiment freely
- Create image maps
- Apply JavaScript rollover effects
- Import graphics into Web page layout programs (e.g. PageMill)
- Create Web-ready layout in ImageStyler
- Batch update graphics
- Batch replace HTML text with graphical text

Ilyen egyszerű a Web-lapok készítése ImageStylerrel

felhasználók számára készített termékkel logókat, fejléceket és gombokat készíthetünk,

felmennünk a keresőrendszer Web-lapjára, hogy egy lekérést elindíthassunk.

készített a Netscape Enterprise Serverhez és a Microsoft Internet Information Serverhez, amellyel HTML, GIF és JPEG formátumra konvertálhatjuk különféle szöveges és képfile-jainkat.

Intel Egyesült Unix

Az Intel Developer Forumon elhangzott, hogy az Intel támogatja a Unix operációs rendszert, mert számára nem az NT az egyedüli üdvözítő út. A cégnek az a célja, hogy a Merced megjelenésének idejére már elkészüljön egy egységesített Unix szabvány, amely összefogja a jelenlegieket. Az „egyesült Unix” megteremtésében a Compaq, a HP, az IBM, az SCO és az Sun segítségével számítanak az Intelnél.

Intel, RealNetworks

Folytatódik az Intel és a RealNetworks együttműködése: az Intel licenctel a RealNetworks videótörítési technológiáját. A megállapodás része, hogy a RealNetworks az Intel Streaming Web Video szoftvert integrálja a G2-be, és mindkét cég együttműködik a Webre fejlesztőkkel. A tervek szerint a G2 így akár négyszer gyorsabb internetes sugárzás is lehetőséget tesz majd. Ezzel az eseménnyel érdekes helyzet áll elő: a Wintel duó egyik tagja segíti a RealNetworksöt. Az Intel tehát még jobban beszél az internetes audio és videó piacába, illetve így is piacot terem saját processzorainak.

Microsoft

Kijavított IE-hiba

A Microsoft kijavította a böngészőjében azt a hibát, amely lehetővé tette a Web-site üzemeltetőjének, hogy a felhasználó merevlemezén meghatározott file-okat megnézzen. A javítás csak a 4.01-es Internet Explorerhez készült el, tehát előbb erre kell upgrade-elni meglévő böngészőnket.

Olcsóbb lett az NT 4.0

Míg a világ a Windows NT 5.0 megjelenését várja, a Microsoft tovább feszíti a húrt: jelentősen csökkentette a Windows NT 4.0 Workstation árát. Az eredetileg 238 USD-be kerülő termékhez már 99 dollárért hozzájuthatunk – kevesebért mint egy Windows 98 ára –, amellyel már a kétéves upgrade lehetőségét is megkapjuk.

Megjelent a Windows 98 update

Mint már várható volt, hamar elkészült a Windows 98 első javítócsomagja, a Service Pack 1. Az SP1 tartalmazza a DirectX és a Microsoft Media Player legfrissebb verzióit, amellyel már Advanced Streaming formátumú file-okat is lejátszhatunk, új Web-fontokat, illetve a Microsoft Chat 2.5-öt. A cég képviselői szerint semmilyen hibajavításról nincs szó, csupán még jobb multimédiás képességekkel ruházhatjuk fel rendszerünket az SP1-gyel, tehát valójában bővítő- és nem szervizcsomagról kellene beszélni.

Az ígéret földje

Folytatódik az NT 5.0-mese: mint Steve Ballmer előadta a Seybold Publishing konferencián, sok publikációt támogató modul lesz benne. Ez fontos lenne, ugyanis a kiadók, DTP-sek jelentős része Windows NT-t használ.

Fejlesztünk 2000-re!

Bár a Microsoft Office 2000 megjelenése még jócskán odobb van, már megjelent a fejlesztői változat. Ez jó döntésnek látszik, ugyanis közel 2,6 millió Office-fejlesztő tevékenykedik világszerte, vagyis kétszer többen vannak, mint Visual Basicet használó társaik. Természetesen a Visual Basic for Applications a csomag része, sőt már COM (Common Object Model) alkalmazásokat is készíthetünk.

A világ legnagyobb cége

A Microsoft lehagyta a General Electricet, így az Egyesült

Államok legértékesebb vállalata lett. A cég erősségét mutatja, hogy a trósztelles per megkezdése óta folyamatosan, eddig csaknem 52%-kal nőtt a Microsoft részvényeinek ára. (A Microsoft piaci értéke 261,2 milliárd USD, míg a General Electricé 257,4 milliárd.)

Kijavított hiba

Elkészült a Jet adatbázis-engine hibajavítása. A Jet, amely része az Accessnek, az Office-nak és a Visual Basicnek, nagy gondot okozott a fejlesztőknek, ugyanis egyes rekordokat esetenként mások helyére mentett el, amivel összekeverte az adatszerkezetet. A 3.5-ös verzióra upgrade-elő program megtalálható a Microsoft Web-helyén.
 ♦ Súlyos bug, CHIP, 98/10/106

Office 97-frissítés

Megjelent az Office 97 Service Pack 2, amely már támogatja az euro használatát, illetve sok Y2K-val kapcsolatos hibajavítást is tartalmaz. Az SP2 az Office 97-nek mind a Professional, mind a Standard verziójára telepíthető, de egyedi alkalmazásokat (Word, Excel) is javíthatunk vele. Az SP2 telepítéséhez először az SP1-et kell telepítenünk, sőt, ha Windows NT 4.0-t használunk, akkor az NT SP3-mal kell kezdenünk a lépéssort.

♦ www.officeupdate.microsoft.com

A böngészőháború újabb csatája

Azok, akik megpróbálták letölteni a Microsofttól az Office 97 SP2-t, érdekes meglepetéssel találkozhattak. Amennyiben Netscape böngészőt használtak, vagy csak limitált SP2-vel, vagy egy hibáuzennel találkoztak, miszerint csak 4.01-es Internet Explorerrel folytatható a letöltés. A Microsoft képviselője mindezt tagadta: az ugyan igaz, hogy

a böngészőtől függően jelentkezik be a frissítőoldal, de mindez csak azért szükséges, mert az IE 4.01 sok újdonságát így ki lehet használni. Állításuk szerint a mindkét oldalon megtalálható SP2 teljes értékű verzió. A dologban mégis van egy kis turpisság, ugyanis van egy limitált Office update, amely tartalmazza a magot, míg a teljes verzió olyan kiegészítéseket is felkínál, amelyekhez az Internet Explorer 4.01-et kell használni. Akkor ez most diszkrimináció, vagy sem?

Egy legenda nyomában

A Microsoft elleni per kapcsán sok érdekeséget lát napvilágot. Ezek közé tartozik az is, miszerint a Windows 3.1 figyeli a vetélytársak operációs rendszerét, illetve azok részeit (például DR-DOS, QEMM), és amennyiben azok futnak, egy hibáuzennel figyelmeztet minket, hogy ilyen feltételek mellett nem garantálja a biztonságos működést. A Microsoft szerint a végleges verzióban nincs ilyen hibáuzenet, csak egy belső „karácsonyi” béta verzió tartalmazta ezt. A Sm@rt Reseller emberei picit utánanézték a dolognak, és irtak egy kis programcskát, amellyel állítólag elő lehet csalni az említett hibáuzenetet.

Megjelent a Visual Studio 6.0

A Microsoft fejlesztői eszközcsomaga már Web-alapú alkalmazások készítésére is használható.

Túl a 2,5 milliárd

A Microsoft több mint 2,5 milliárd Windows 98 upgrade-et adott el június 25. óta. Ebből 1 milliárd az USA-ban, félmilliárd pedig Japánban.

Automatikus bogárvadászat

A Windows 98 valamelyik javítócsomagja új tulajdonságot ad majd a rendszernek: amint valaki bejelentkezik az Internetre, figyelní kezd

Valljuk be őszintén:

Miért használ ugyanolyan hálózati kártyát a drága
szerverében, mint amilyent az olcsóbb számítógépében?

Ezt talán meg kellene beszélnünk.

Nem minden hálózati kártya egyforma. Ha a hálózatához életfontosságú szerveret csatlakoztat, akkor NIC hálózati kártyára van szüksége, mely biztosítja a szerverrel való

THE FAST ETHERLINK® 10/100
SERVER NIC

Automatikus sebességfelméréssel rendelkező meghajtók. Egész életre szóló garancia. Stabli szerverkapcsolat.

zavarmentes kapcsolatot. Olyanra, mely megoldja a problémát, még mielőtt bekövetkezne. Magyarán - 3Com® Server NIC hálózati kártyára.

Csupán a 3Com Server NIC ajánlatában szerepelnek a beépített automatikus sebességfelméréssel rendelkező meghajtók, melyek védelmet nyújtanak a váratlan kiesések ellen. A stabil kapcsolatnak köszönhetően a szerveridő maximálisan kihasználható. Ilyen lehetőségeket nyújt a 3Com hálózati szerverkártya egész életre szóló garanciával. Egyszóval, szervermegoldásként használja a 3Com cég Server NIC kártyáját. Ilyen egyszerű az egész.

További információ a 3Com Server NIC-ről a www.3Com.com címen található.

Copyright © 1998, 3Com Corporation. Minden jog fenntartva. A 3Com, a 3Com logo és az EtherLink bejegyzett védjegyek és a More Connected a 3Com Corporation cégjegyzése.

3Com® More connected.™

a Microsoft szerverét, és amennyiben bugjavítást talál, figyelmeztet ennek letöltésére (Critical Fix Notification Service). A frissítés a Windows 98-at használók részére az update site-on lesz majd elérhető.

Veszélyes a Linux

A Microsoft elnöke, Steve Ballmer figyelmeztetett arra, hogy érdemes figyelni a Linuxra, illetve az Apache Web Serverre, ugyanis ezek komolyan veszélyeztetik a Windows NT piacát. Azonban megjegyezte azt is, hogy amennyiben a felhasználók figyelembe veszik a teljes költségeket, nem járnak jól az ingyenes rendszerekkel, ezekhez ugyanis nincsen hivatalos termék támogatás.

Netscape Windows-barát böngésző

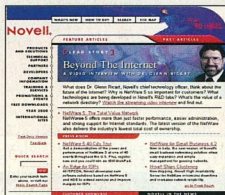
A Netscape érdekes házúrsa szánta el magát: a Communicator 4.5 második béta verziója önmagát állítja be alapértelmezett böngészőként – eddig is ezt tette –, sőt a telepítésnél rákérdez arra, hogy a Netcenter legyen-e a kezdő Web-lap.

A Microsoft rögtön reagált: szerintük a Communicator 4.5 már nem csak böngésző, hanem ingyenes reklám is a Netcenter számára.

► home.netscape.com/computing/download/index.html

Novell Végre készen

Háromfordulós, nyolc hónapig tartó bétateszt után elkészült a Novell GroupWise 5.5

Vörös posztó az NT-nek?

végleges kiadása. A csoportos munkát segítő termék tartalmaz webes publikációhoz szükséges eszközöket, biztonsági modulokat, és természetesen Y2K-kompatibilis. Az 5.5-ös verzió alatt használható az IMAP és a POP3 levelezőrendszer is. A GroupWise NetWare 3.x-5.x-en, illetve Windows NT-n fut, és támogatja a Windows 95/98/NT/Macintosh kliensek használatát.

Ők is az IE pártján?

A történelemben először ad el a Novell Microsoft terméket. A Novell érdekes egyezményt kötött: a Microsoft Internet Explorert adja a későbbiekben NetWare 5.0 operációs rendszerre mellé. További érdekesség, hogy a Netscape Communicator továbbra is megtalálható lesz a Novell termékei mellett. Mint kiderült, az első, szeptember 20-án megjelent NetWare 5.0 sorozat még nem, csak az utána következők tartalmazzzák az IE-t.

Sun Új Java fejlesztői eszköz

A Sun Java Shared Data Toolkit nevű fejlesztői eszközt adott ki, amely távezérelt bemutatók, illetve

Mi a menő?!

 <p>Egerek az internetes surf-özéshez scroll és zoom funkcióval</p>	 <p>TV tunerok a magyar igények szerint PC-TV konverterek</p>	 <p>SURECOM Hálózati elemek az ISA ethernet kártyától a 10/100Mb-os HUB-ig a megbízhatóság jegyében.</p>
 <p>MLi Hangszórók basszus mélysugárzóval a teljesebb hangzásért</p>	 <p>SOLTEK Alaplapok a csúsz számítógépekhez</p>	 <p>LONG TIME ELECTRONIC Szünetmentes tápegységek Long Time LTH sorozat: egyszerű akkumulátor-töltés, négy óránként ellenőrzi az akkumulátort, sleep funkció</p>
 <p>Just Cooler Speciális hűtők a számítógép minden részét megvédi a túlmelegedéstől.</p>	 <p>altrix Mobil fiókok hogy egyszerűen és biztonságosan vihesse magával merevlemezét</p>	 <p>altrix Billentyűzetek egy könnyű érintés</p>

Budapest, 1146. Thokoly ut 114.b. Tel: (1)863-2864. Fax: (1)363-3318. E-mail: b.gergo@kellytech.hu. Web: www.kellytech.hu

altrix GSM és számítástechnikai termékek, billentyűzetek, egerek, **Arték** szkennerek és egerek, **Kelly's** számítástechnikai és irodai termékek, **SureCom** & **SVEC** hálózati/aktív elemek, **MidLand** aktív hangszórók, **ViPowER** mobil fiókok, **AverMedia** TV tunerok, **Just Cooler** hűtők, **A4 Tech** egerek.

Distribútor:

SOLTEK alaplaplapok, **Well** modemek, **LongTime** szünetmentes tápegységek, **AverMedia** TV konverterek (digitálizáló és analogizáló), **Vonalközléptech**, **Joystick-ek**, **Touch**, **Trackball**ok, **okéklapok**, **3D**, **Trónok** és **évszázados** **3D** **okéklapok**.

munkafolyamatok ismertetését teszi lehetővé.

A Javában rejő multimédiás lehetőségek kihasználása még gyermekcipőben jár, ebben sokat segíthet ez a csomag, amely az alábbi címről tölthető le.

▶ java.sun.com/products/java-media/jsdt

Lenyelték a békát?

A Sun hosszú ideig vívódott, de végül kénytelen behódolni: több tervük is van Windows NT-re. Az első, hogy Solaris Unixot használó szervereiket Windows NT-vel együttműködővé teszik.

A második még érdekesebb: segédprocesszor kártyát készítenek, amellyel Ultra munkaállomásokon is futtathatók lesznek a windowsos és DOS-os alkalmazások.

Fontos, hogy ezek a megoldások semmiképpen sem a piaci szegmens átadását jelentik, csupán a Sun rendszereinek bővítéséről van szó, amelyek így még kelendőbbé válnak.

A későbbi tervek között szerepel a Project Cascade is, amelyben a Sun az AT&T Advanced Server for Unix rendszerét használja fel, hogy a Solaris is kezelje a Windows NT erőforrásait.

Symantec

A Mac-láz folytatódik

A Macintosh visszatérését ünnepli a Symantec is, sőt már meg is jelentette a Norton Utilities 4.0-t, amely mind MacOS 8.1, mind 8.5 alatti file-rendszert képes kezelni.

Tiszta kód

Egy esemény következtében a Symantecnek fel kellett függesztenie Norton Uninstall Deluxe programjának forgalmazását.

Ez a CyberMediával zajló per fő eseménye, ugyanis szeritük a Symantec terméke megsértette az ő szabadalmukat. Az esemény óta a kérdéses

kódrészleteket már átírták, a disztributorokat pedig értesítették, hogy ne adjanak el több régi terméket, ugyanis hamarosan elkészülnek a javított verzióval.

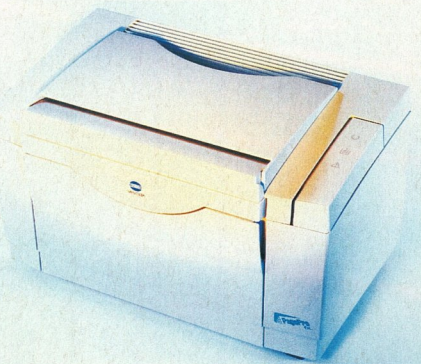
Azoknál pedig, akik már vásároltak az Uninstall Deluxe-ból, valamilyen módon update-elni kell azt.

- ▶ www.symantec.com
- ▶ Per a CyberMediával. CHIP. 98/4/96
- ▶ CyberMedia. CHIP. 98/10/106

Ultimate Technographics Nyomtassunk PDF-et!
A Portable Document Format (PDF) egyre inkább terjed, ezt

jelzi, hogy a legutolsó Seybold konferencián sokféle PDF-fel kapcsolatos terméket mutattak be. Ezek közül is kiemelkedik az Ultimate Technographics két PDF szervere, amelyek PDF file-ok nyomtatását, illetve nyomtatásvezérlését látják el Windows NT és MacOS alatt.

Fazakas László

Minolta PagePro lézernyomtatók

Akár: **59 990 Ft** + ÁFA
ajánlott végfelhasználói ártól!

Kellékanyagok széles választékban,
1 év garancia, megbízható szervíz.

Keresse a számítástechnikai szaküzletekben!

SVED
Az OEM disztribútor

Kizárólag viszonteladókat
szolgálunk ki!
Tel: 222-0133 Fax: 222-0134
info@sved.hu
<http://www.sved.hu>

A Minolta disztribútor

Corporate N

Ingyenes információs Zöld szám:

06 80 40 40 40

Internet-cím: www.matav.hu

Összhangban az erő

Ahhoz, hogy a csapatmunka több legyen az egyéni teljesítmények összességénél, tökéletes kommunikációra van szükség.

A MATÁV Corporate Network szolgáltatás tervezésekor szakembereink ezt valósították meg.

A MATÁV Corporate Network olyan biztonságos, szakszerű vállalati kommunikációs rendszer, mely a több telephellyel rendelkező ügyfelek igényeinek maradéktalan kielégítésére fordítja a legtöbb figyelmet. A tervezéstől a számlázásig egyetlen egésként kezeli a legösszetettebb problémát is. A technika másodlagos.

Szakembereinknek a témában szerzett hazai és nemzetközi tapasztalatai, valamint már létező referenciáink garantálják, hogy az Önök vállalati kommunikációs magánhálózatának kiépítésekor és üzemeltetése során minden igény maradéktalanul teljesül.

Amit kínálunk: egy testre szabott, összehangoltan működő kommunikációs magánhálózat.

MATÁV CN

Egymás közt

Webre szabott képek

A Ulead PhotoImpact 4 kettős céllal készült: eleget tesz a korszerű képfeldolgozó programokkal szemben támasztott igényeknek, és az elsők között támogatja a speciális webes feladatokat.

Altalános képfeldolgozás során műveleteink a *behozatal-átalakítás*-kivétel mintát követik, ezért így mutatom be a Ulead termékét. Előljáróban: a PhotoImpact 4 a webes grafikus gondolatmenetéhez is jól illeszkedik

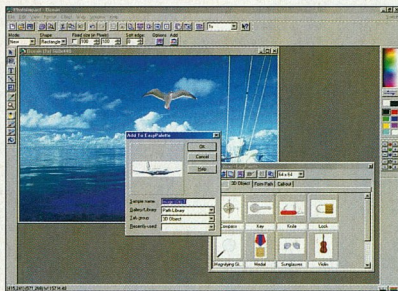
Behozatal

A PhotoImpact 4 több mint harminc file-formátumot támogat, közöttük a Weben terjedő GIF-et, JPG-t és a PNG-t is, valamint a Kodak FlashPix formátumát. A professzionális rendszereket használókra is gondoltak e téren, a PhotoShop PSD, illetve a TIF formátumot is kezeli a program. Már a bevitelnél találkozhatunk egy érdekes nevű, UFO formátummal (Ulead File for Objects), amelybe több objektumot tartalmazó képeket menthetjük. Ebben a formátumban léteznek egy alap- vagy háttérkép, erre kerülnek az objektumok, amelyeket akár csoportba is foglalhatunk. Az objektumok külön életet élnek: bármikor elővehetjük az UFO file-t, és tetszőleges helyre mozgathatjuk rajta az elemeket, elvehetünk belőlük, vagy újabbakat tehetünk a képre. Minden egyes objektum tulajdonságait külön szabályozhatjuk (áttetszőség, név, élsimitás, elhelyezkedés), és itt is felüti fejét az Internet: ha kell, elérési útként URL-t is megadhatunk. Amennyiben scannerrel szeretnénk képet beolvasni, kihasználhatjuk az utófeldolgozást segítő varázslót. Ez amint megkapta a beolvasóprogramtól a képet, rögtön felajánlja a javítási lehetőségeket, amelyek között megtalálható az elforgatás, körülvágás, fókuszálás, a világosság és a színegyensúly

beállítása, a jól ismert „vörös szem” effektus megszüntetése, valamint keret készítése. Ha esetleg túl nagy képet szeretnénk beolvasni, vagy csak kéziscannerünk van, erre is találhatunk megoldást. Megfelelő átfedés használatával az automatikus illesztő észrevétlenül vágja össze a képeket.

Átalakítás

A kezelőfelület használata egyszerűelmű, a hasonló programokból megszokott ikonokkal találkozunk mindenütt. Kiemelni a szintár

Erre a repülőre még szükségünk lehet

(Color Cache), amely a legutóljára használt színeket mutatja, illetve az RGB, illetve világosság szabályozó gyorsbeállítókat érdemes (Quick controls).

Eddig az volt a megszokott, hogy ha egy képrészletet a későbbiekben is használhatóvá akartunk tenni, külön file-ba mentettük. Erre a célra itt az objektumkönyvtár szolgál, amelybe a később használni kívánt elemeket menthetjük. Ezt a könyvtárat a fejlesztők már feltöltötték különféle felületi mintázatokkal, térhatású képekkel, keretekkel, egyszerű sok olyasmival, ami segítségünkre lehet.

A szokásos effekteken, szűrőkon kívül mi is készíthetünk ilyeneket. Figyelemre méltó a szövegtrükkök, amelyekkel látványos feliratokat varázsolhatunk Web-oldalunkra. A színezeteket készítésében igazi meste-

rek lehetünk: a hagyományos természetes anyagok felhasználásán kívül lehetőségünk van akár kaleidoszkóp jellegű mintázatot is előállítani.

Webezzünk!

Mint a bevezetőben említettem, a PhotoImpact 4 a webes grafikák készítésében is otthon van, ezt jelzi, hogy a kézikönyv 50 oldalon részletezi a lehetőségeket.

A Web-oldalak elengedhetetlen eleme a háttér. A programban megtalálunk mindent a látványos háttér készítéséhez. Amint kiválasztottuk a megfelelő mintázatot, rögtön megtervezhetjük színvilágát, majd sokszorosíthatjuk, hogy kitöltse az oldalt.

A gombok tervezéséhez is kapunk segítséget, és aktuális képünkől pár kattintással fantasztikus bűtlyöket gyárthatunk. Amennyiben szabálytalan testből kell ilyenmit készítenünk, szintén gyorsan végezhetünk feladatunkkal.

A monitorunkon jól mutató képnek sokszor még rögs utat kell megtennie az olvasókhöz, hiszen még a böngészőprogramok is képesek nagy csodák művelésére. A Smart-Saver funkció igyekszik minél több terhet levenni vállunkról: segít a GIF, JPG, PNG formátumú képek böngészőre (Netscape, Microsoft, illetve általános) optimalizálásában. Mivel gyorsan átválthatunk az egyes előnézeti képek között, így elmentés nélkül is megtekinthetjük, melyik formátum kedvezőbb számunkra. Már itt lehetőségünk van az áttetsző rész megadására is, majd ha mindennel végeztünk, a speciálisan erre a célra kihegyezett tömörítési eljárással elmenthetjük munkánkat. A haladóbb, igényesebb Web-oldalakra is gondoltak a fejlesztők: akár térképet (image map) is készíthetünk.

A nagy sikerű Gif Animator révén igazán ütőképesé válhatunk. Az animált GIF file-ok sokkal nagyobb lehetőségeket hordoznak, mint gondolnánk. Az animációk készítését akár meglévő állóképek egymás után fűzésével is megkezdhetjük, de kihasználhatjuk a sokféle átmenetet is, sőt akár forgó kockákat is készíthetünk. A készülő GIF file-ok palettája optimalizált lesz, így a finom váltások is szépek maradnak majd.

Izgalmas lehetőség a meglévő AVI filmfile-ok „gifítésére”: amennyiben van időnk, vagy megfelelő gépünk, 20-50%-ot is megtakaríthatunk, és Web-helyünk látogatói padlót foghatnak. „Hát ezt meg hogyan csinálták?” felkiáltással.

- ♦ Gyártó: www.ulead.com
- ♦ Formalmazó: Multimedia Meeting Point ☎ 322-8208
- ♦ www.mmp.hu

Képmegjelenítés

Amennyiben gyorsan kell dolgoznunk, vagy csak szerényebb teljesítményű számítógép áll rendelkezésünkre, az effektek, szűrők minőségét alacsonyabba állíthatjuk. Így elnagyoltabb lesz a hatásuk, cserébe jelentős gyorsulást nyerünk.

Amennyiben csak hicolor (32K, illetve 64K színű) megjelenítést használunk, a nagyobb színmélységű, true color képek minősége jelentősen romolhat. Ennek kiküszöbölésére beállíthatjuk e képek javított megjelenítését.

Ha CD-ROM-ra vagy Internetre készítünk képeket, sűrűn előfordulhat, hogy csak 256 színt használunk, a képek kisebb helyigénye érdekében. Az ekkor szokásos közös paletta használatát szintén támogatja a PhotoImpact, és már a képek készítése közben beállíthatjuk.

Az igazán profi képkezeléshez hozzátartozik monitorunk megfelelő beállítása. Erre egyfajta lehetőséget kínál a program a gamma-érték szabályozásával.

Kényelem

Amennyiben több képfeldolgozó programot használunk egyszerre, beállíthatjuk, hogy a PhotoImpact mely file-formátumok alapbeállítás szerinti legyen.

A program barátságosan együttműködik bármilyen alkalmazásunkkal: beállíthatjuk, hogy maximálisan mennyi memóriát, illetve mekkora tárterületet használhat, így kisebb gépen sem okoz váratlan lemerevedést, lefagyást.

A Quick Command panel segítségével gyorsan megismételhetjük korábbi műveleteinket. Innen indítható a makrók rögzítése, valamint a köteget feldolgozás is.

Kivitel

A PhotoImpact 4.0 kitűnően illeszkedik az Internethez, erre már csak ráadás, hogy akár elektronikus levélként is továbbíthatjuk képeinket. Ekkor a program intelligensen a lehető legkisebb JPG file-ba alakítja

át munkánkat, majd meghívja a beállított levelezőprogramot, amelyből máris továbbíthatjuk azt.

A nyomtatás a képszerkesztő programoknál mindig kritikus feladat: vajon mennyire fog hasonlítani a papíron megjelenő kép a monitoron látottra? A PhotoImpact sokoldalú ezen a téren is: szabályozhatjuk a féltónusú (half-tone) nyomtatás rácsűrűségét, ennek szögét, valamint hisztogramon akár világosíthatjuk, sötétíthetjük is a készülő nyomtatot. Igazi érdekesség, hogy a PostScript nyomtatókhoz külön beállítási lehetőségeket kínál, például a képek tömörített letöltését.

Jó vétel lehet...

Érvényes a fenti állítás mindenkire, aki komolyan gondolja a webezést, és hatékony eszközt szeretne a kezében tudni. Annak is ajánlom a PhotoImpact 4-et, aki csak fotón feldolgozásával foglalkozik, bár ezen a téren több vetélytársa is akad.

Fazakas László

Verbatim – Where Successful Technology Starts

Verbatim
DataLifePlus
CD-RW
RECORDABLE
RW-TECH
TEFLON
PROTECTED

Verbatim
G40
F40
MSE
TR-FLEX
EXTRA
4.4mm
DICE EXTRA
Verbatim
E10

VERBATIM Central/East Europe

Verbatim
Save it. Store it. Print it. Present it.

OFFICIAL DISTRIBUTORS:
Corwell tel.: (1) 306-9060
CHS tel.: (1) 451-3500

Ezzel FAXnizz!

A hagyományos faxkészülékkel, üzenetrögzítővel lassan kezdünk megbarátkozni, minden hibája ellenére. A WinFax Próval a megszokott műveleteket gyorsabbá, egyszerűbbé tehetjük.

A Symantec WinFax Pro 8.0 csomagjával – melyet a Számalktól kaptunk meg kipróbálásra – és egy faxmodem segítségével számítógépesíthetjük a faxolást, illetve karban tarthatjuk a kapott üzeneteinket. Ezekre a feladatokra azonban többé-kevésbé jól működő készülékek is kaphatók, tehát érdemes megnézni, mennyiben más ezekhez viszonyítva a Symantec terméke.

Telepítés

A faxkészülékek (távmásolók) kezeléséhez nem kell számítástechnikai szakvizsga, ezért elvárható, hogy a programcsomag telepítése ne kívánjon meg különleges ismereteket. A CD-ROM felülmúlta minden várakozásunkat: rögtön a behelyezés után elindul egy multimédiás demó, amelyből megismerhetjük a csomag főbb jellemzőit, a WinFax Pro és a TalkWorks üzenetrögzítő működését. Emellett átnézhetjük a teljes dokumentációt, és a Symantec bónusz segédprogramjait is innen indíthatjuk.

A program Windows 95 és NT alatt 40 Mbyte helyet igényel. Ha az üzenetrögzítőt is akarjuk használni, az további 10 Mbyte. A file-ok feldolgozása után kell megadnunk a hívószámunkat, illetve beállíthatjuk modemünket. A vizsgálat során egy Compaq/Microsoft OfficePorte Voice külső modemet használtunk.

A programcsomag kezelése igazán egyszerű: a Windows Tálcaján (Taskbar) helyezi el a vezérlőikonját. Ebből bármikor elindíthatjuk a fő funkciókat a teljes program betöltődése nélkül. Nézzük az egyes feladatok megvalósítását!

Faxok küldése

A hagyományos faxkészülék esetén egyszerű a dolgunk: betesszük az első papírlapot, majd tárcsázuk a kívánt számot. Gond csak akkor van, ha el-

sőre nem válaszolnak a túloidalon, esetleg a kapcsolat megszakad, vagy több oldalt kell egymás után továbbítanunk – arról már nem is beszélve, ha több címzettnek küldjük el ugyanazt...

E feladatok megoldására mind felkészítették a WinFaxot. Miután összeállítottuk a fax szövegét – például Microsoft Wordben –, a *File* (Fájl) alatt bejegyzett WinFax menüpontból meghívjuk a telefonkönyvet, amelyből kiválasztjuk a címzetteket. Ezután megadhatjuk az esetleg csatolandó, korábban elkészített oldalakat. Amennyiben egy alkalomhoz illő, ötletes előlapot is szeretnénk csatolni a küldeményhez, szintén segít a WinFax, a készítőik sokféle igénynek megfelelő gyártottak. Ha mégsem lennénk megelégedve a kész mintákkal, akkor egy varázsló segít. (Kedvencem a „Boldog Porszívnapot” kívánó szellemes oldal volt.) A fax szövegébe logót és aláírást is elhelyezhetünk. Ha a minőség nem igazán fontos, és takarékoskodni szeretnénk a telefonhasználatnál, az igen jó, a lézernyomatok minőségét közelítő felbontásnál kisebbet is megadhatunk. Még nagyobb megtakarítást tesz lehetővé a csúcsidőn kívüli küldési mód.

Faxolás előtt beállítható, hogy mi történjen, ha hiba lép fel: ismétlődően

meg a teljes feladat, vagy csak a nem továbbított oldalakat küldje újra a program.

Miután programunk elfaxolta a kívánt oldalakat, kérésünkre automatikusan törli a létrehozott faxképet, és kérésre kinyomtatja a faxolást igazoló szokásos dokumentumot. Hasznos lehetőség, hogy elmenthetünk úgynevezett eseményeket: ekkor egy bizonyos feladatot menthetünk el az összes beállításával együtt – ebből bármikor ismét végrehajtható a feladat.

Fogadás

A beérkező faxok fogadását célszerű automatikusra állítani – a próba során a beépített hívásszűrővalóató csupán egyszer hibázott, többször nem sipolt a beszélgetőpartnerek fülebe.

Miután megérkezett a dokumentum, rögvest továbbíthatjuk a megadott könyvtárba. A távolnzeti képen egyszerre látjuk a fax összes oldalát, míg ha nagyítást használunk, egy miniatűr kép igazít el minket, egy hol járunk a dokumentumon belül.

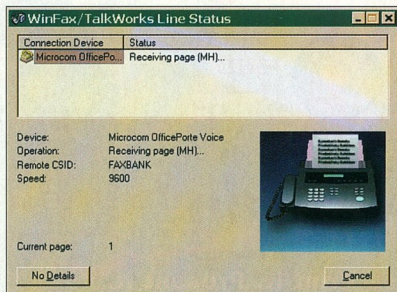
Ha az átvétel során torzult egy oldal, fokongként elforgathatjuk, illetve egy speciális algoritmussal kitisztíthatjuk a képet. A látványon javít az is, ha az oldalt invertáljuk, azaz fekete alapon fehér „nyomatot” olvasunk.

A jegyzetelési lehetőség segítségével még a kinyomtatás előtt megjelölhetjük a fontosabb mondatokat, sőt akár a „Bizalmas” feliratú pecsétet is rányomhatjuk a lapokra. Ha kitöltendő formanyomtatványt kapunk, a gépben kitölthetjük, és máris küldhetjük vissza.

Ha esetleg hosszabb időn keresztül másol tartózkodunk, távolról is leíthatjuk a nekünk címzett küldeményeket. Ha munkatársainknak is szeretnénk továbbítani a hozzánk érkező üzeneteket, a beérkező faxokat újrátömörítve elküldhetjük más faxszámra.

Üzenetrögzítő

A Symantec TalkWorks programja használható egyszerű üzenetrögzítőként, de akár hangpostafiók-rendszerre is bővíthető, amelyben a hívó a telefonkészülék gombjainak segit-

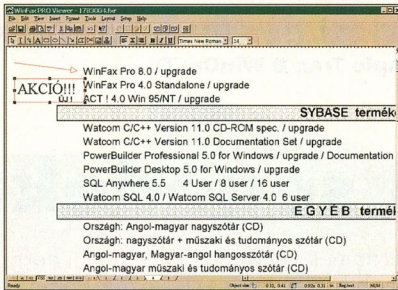

Munkában a WinFax Pro

ségével navigálhat. A hagyományos üzenetrögzítő üzemmodót tuningolható: több üdvözlést tárolhatunk, és ezeket tetszés szerint váltogathatjuk, sőt akár előre megadhatjuk, hogy mely időpontokban melyik hangozzon el.

A TalkWorksszel faxbank szolgáltatást is indíthatunk. A program egyszerre két modemet is tud kezelni: az egyiket vételre, a másikat küldésre használhatjuk.

A képernyőn megjelenő telefon jól kezelhető, sőt amennyiben kihangosít-

Ez most olcsóbb, érdemes megjegyezni!

tős modemünk – érdemes ilyen használni – vagy hangkártyánk van, innen szabályozhatjuk a hangerőt.

Fax vagy WinFax Pro?

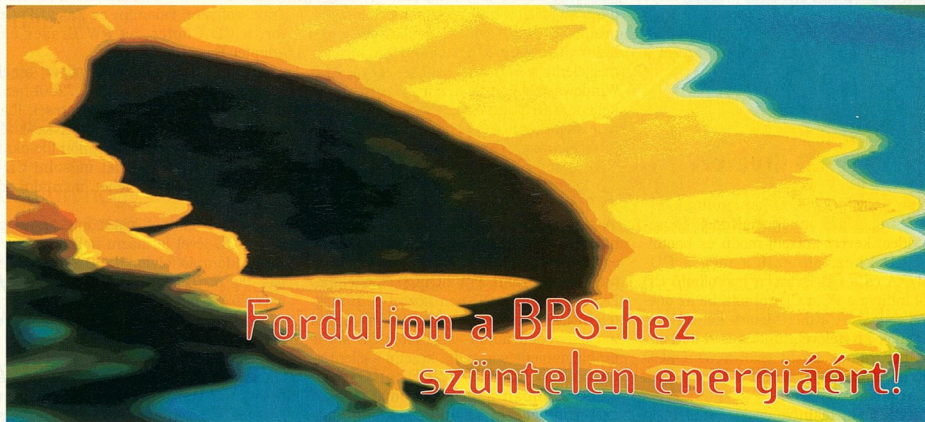
Összességében a nettó 29 000 forintért kapható WinFax Pro sokkal több szolgáltatást nyújt, mint a hagyományos faxok és üzenetrögzítők. Igaz ugyan, hogy kezelésének megtanulásához kell némi idő, de megéri ezt a ráfordítást.

Fazakas László

BUSINESS

POWER SYSTEMS

**Forduljon a BPS-hez
szüntelen energiáért!**

Életünknek mindig is elválaszthatatlan része volt egy szüntelenül működő, megbízható energiaforrás, a Nap energiája. Korunk információs társadalmában sincs ez másképp: szinte észrevélenül függővé váltunk az elektromos hálózattól, attól az energiaforrástól, amelynek folyamatos működése elengedhetetlenül vált az élet minden területén, különösen az üzleti világban. Mind több cég ismeri fel, hogy a kiesés nélküli működéshez szükséges szüntelenes tápáramellátást biztosító UPS nem csak egyike a nélkülözhetetlen eszközöknek, hanem az üzleti siker egyik kulcsa is, egy sokszorosan megtérülő befektetés.

Ha Ön is a biztonságot állítja informatikai rendszerének középpontjába, az Exide Electronicsban megfelelő partnerre talál, hiszen az Exide UPS-ekben a Fiskars Power Systems és az Exide Electronics három évtizedes gyártási tapasztalata ötvöződik. A szüntelenes tápegységek és a hozzájuk tartozó szoftverek e széles termékskálájából minden áramellátási problémára megtalálja a legmegfelelőbb megoldást. A hazai disztribútor, a BPS Kft. – a megbízható Exide UPS-ek és intelligens tápfelügyeleti szoftverek mellett – testre szabott tápáramellátási megoldást és

teljeskörű kiszolgálást kínál ügyfeleinek. Vizonteladónk az ország minden nagyobb városban megtalálhatóak, szervizmérnökeink pedig a nap minden órájában készek arra, hogy szüntelenes tápegységeink működését fenntartsák.

BPS
Business Power Systems Kft.
1149 Budapest, Angol u. 32.
Telefon: 220-5390, fax: 220-5392
Internet: www.bps.hu, E-mail: office@bps.hu

**EXIDE
ELECTRONICS**
Strategic Power Management™

DISZTRIBÚTOR ÉS OEM SZERVIZPARTNER

RÉGI IDŐK RENDSZERE – MODERN VILÁG DINAMIKÁJA

Amikor

Dédunokák

Szeretnék

Letölteni

a világhálóról
az enciklopédiát
házi feladatuk
megoldásához,
akkor nem mindegy,

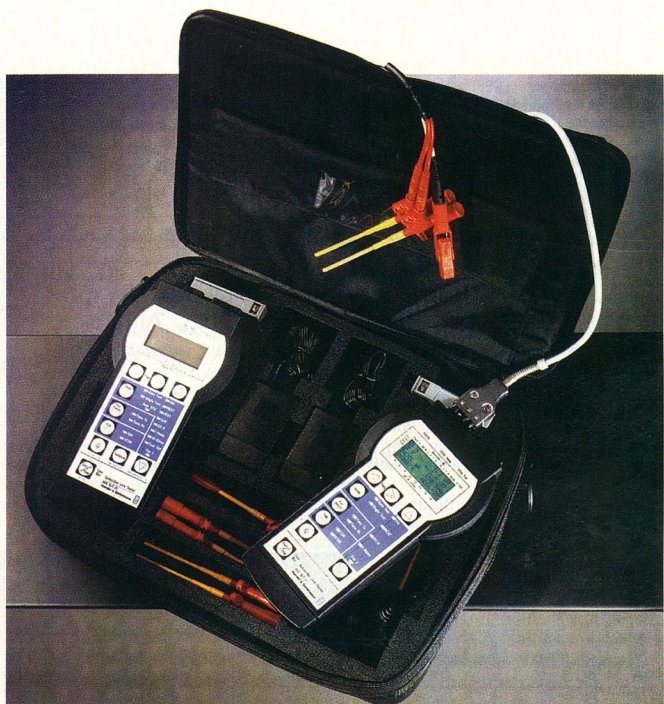
Hogy a

Dédapáik

Születésekor

Lefektetett

hálózaton hogy
mennek a bitek.

A Wandel & Goltermann legújabb kéziműszereivel könnyen meggyőződhet xDSL, ISDN és POTS rendszerei minőségéről, és pontos képet kaphat hálózata állapotáról.

A WG SLK-11, -12 és -22 típusú mérőkészletekről érdeklődjön képviselőnkön:

Wandel & Goltermann
Communications Test Solutions

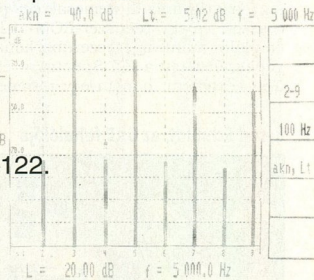

1113 Budapest, Bartók B. u. 120–122.

Tel./fax: 203-8172

<http://www.wg.com>

email: wandel@mail.mataav.hu

ERR
MEG 1x

$t_m = 07 \text{ min } 55 \text{ s} \pm 1 \times 10^{09} \text{ bit} + 4 \times 10^{06} \text{ FRM}$

Wandel & Goltermann
Communications Test Solutions

Feltámad az Amiga 500

A nyolcvanas évek legjobb személyi számítógépének még ma is sokan hódolnak világszerte. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy az Amiga emulátor felhasználói táborának népszerűsége jóval meghaladja az „igazi” Amigák tulajdonosainak lélekszámát.

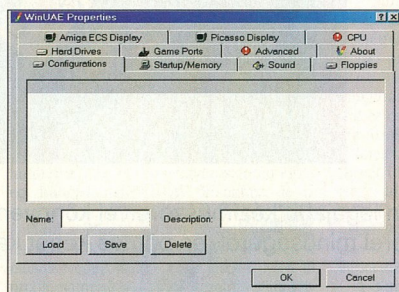
Egy átlagos UAE site napi nézettsége néhány ezer találat körül van, de a Lazarus (egy leginkább régi játékokat tároló szerver) ezt általában felülmúlja...

Mire is használható egy emulátor?

Az emulátorok célja, hogy meglévő hardver- és szoftverkörnyezetünkben használhassunk más gépeken, illetve operációs rendszerek alatt futó programokat. Ilyen emulátort minden operációs rendszerben találunk valamilyen terminálprogram formájában.

Ha egy komolyabb hardvert vagy szoftverkörnyezetet szeretnénk emulálni, nagyon jól kell ismernünk mindkét – az emulátort futtató és az emulált – rendszert. Ez az állítás egy Amiga emulátornál a legmesszebbmenőig igaz! Ugyanis itt nemcsak egy processzort és egy rendszer-ROM-ot kell emulálni (mint az egyszerűbb konzolgépeknél vagy a ZX Spectrum és a C64 esetében), hanem egy rettenete-

sen profi és összetett hardvert, aminek egyetlen processzora is bonyolultabb, mint az eddig emulált személyi számítógépek bármelyike. Ráadásul ezeket a processzorokat össze kell hangolni (időzíteni), hogy a futtatandó

A WinUAE beállítópanelje

szoftverek (köztük az operációs rendszer) megfelelően működhessenek. Aki programozott már többfeladatos környezetben, az tudja, hogy még felhasználóként sem egyszerű eligazodni az események, prioritások és szemaforok között.

Bernd Schmidt azonban leült unixos konzola elé, egy-két évi kitartó munkával megalkotta az UAE alapját képező processzor-emulációkat, majd nekilátott – a portolható (átvihető) kód segítségével – a világméretű fejlesztésnek. Jelenleg több mint 20 platformon működik lefordított UAE, köztük DOS, Windows, Windows 95 és NT,

OS/2, AmigaOS, BeOS, MacOS stb. alatt, és majdnem nyolcvanban dolgoznak a továbbfejlesztésén! A legaktívabbak a Unixra, az AmigaOS-re (PPC) és a 32 bites Windowsokra készített változatok fejlesztői.

Az UAE forráskódja szabadon terjeszthető, illetve módosítható. Ennek – és a platformfüggetlen, portolható kódnak – köszönhető, hogy szinte minden létező számítógéptípusra létrehozható az Amiga emulátor, egy ANSI-C fordító segítségével.

Hardverkövetelmények

Az UAE futtatásához nagyon gyors processzorra van szükség. Talán ez is az oka, hogy csak az utóbbi egy-két évben terjedt el igazán a PC-s és kisgépes világban. A unixos gépek RISC processzorai már a fejlesztés kezdete-

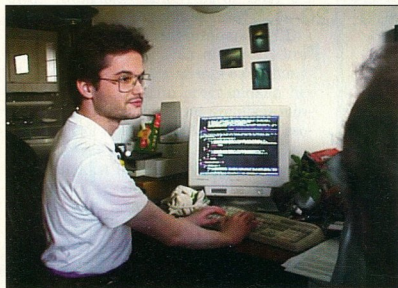
kor is képesek voltak elfogadható sebességgel futtatni az emulátort, de a PC-k a Pentium előtti időkben nem igazán voltak erre alkalmasak. Egy 486-os processzor az eredeti Amiga 500 sebességének csak töredékét tudta elérni az emulátor, viszont a mai Pentium II-eseken akár az eredeti gépnél jóval gyorsabb emuláció is lehetséges.

Talán ebből is kitűnik, mennyire erőforrás-igényes az UAE. Az Amiga 500 központi processzora 7 MHz-es Motorola 68000 volt – a gép valós idejű (akadozásmentes) emulálásához (a custom chippekkel együtt) legalább egy 233 MHz-es Pentium II szükséges. (A ma használatos Amigák sebessége 30-600-szorosa egy Amiga 500-asénak...)

A processzorteljesítmény jelentős részét a custom chippek (a hangért, az I/O-ért, és a képmegjelenítésért felelős processzorok) emulálása viszi el. Ezek nélkül is lehetne emulátort írni, mert manapság az RTG (átrányított, hardverfüggetlen grafika és hang) üzemmódok használatosak az eredeti Amigákon is. Ezzel akár ötszörösére is növelhető a sebesség!

Az első ilyen irányú kezdeményezés a Picasso96 emuláció (egy ma használatos grafikus rendszer Amigán, amely majdnem az összes grafikus kártyát támogatja, köztük az UAE GFX-et is), ami lehetővé teszi a nagy felbontások

Bernd Schmidt, az UAE feltalálója

UAE az Interneten és a CHIP-CD-n

Az Interneten számtalan ADF file-okat tartalmazó site van, több ezer játékot, demót tölthetünk le ilyen formátumban. A demók többsége minden szerzői jog nélkül megtekinthető, illetve terjeszthető, de a játékok közül csak néhány!

- ♦ A WinUAE/DosUAE legfrissebb verzióját előző, XXXIV. CD-nk Amiga könyvtárában megtalálhatják az érdeklődők
- ♦ Az UAE hivatalos UAE Web-lapja: www.freiburg.linux.de/~uae
- ♦ A WinUAE Web-helye: www.uae.de
- ♦ A DOS-os változat Web-lapja: www.netrunner.com.br/dosuae
- ♦ A macos változat Web-lapja: www.pratique.fr/~jblancha/
- ♦ Az Amiga PowerPC-s változat Web-lapja: www.ph-cip.uni-koeln.de/~jakob/
- ♦ A Lazarus archivum: <http://prim1.aqcom.com/lazarus>
- ♦ UAE Discussion Board: www.netrunner.com.br/dosuae/uaeboard/index.html

és képernyómódok használatát, kihagyva az eredeti grafikus chipet. Ilyenkor az AmigaOS közvetlenül a PC grafikus kártyájának memóriájában dolgozik, illetve annak blitter funkcióit használja.

A Kickstart ROM

Az UAE elindításához szükségünk van egy Kickstart file-ra. A Kickstart az AmigaOS-nek ROM-ban elhelyezkedő része, hasonlít a PC-k BIOS-ához. Ez a ROM tartalmazza magát az operációs rendszert, illetve annak AutoConfig (ugyanaz mint a plug and play) részét, hogy a gép bekapcsoláskor felismerhesse a hozzá csatlakoztatott hardvert és azt használni is tudja.

A Kickstart copyrightos, tehát nem szabadon terjeszthető! Németországban egy 3.1-es Kickstart chip ára több mint 100 márka. Viszont a Cloanto által kiadott Amiga Forever CD-n meg-

található ez a file, és aki megveszi a CD-t, az jogszerűen használhatja az emulátort. A jogszerű használatra jelenleg nincs más alternatíva! A Kickstarthoz hasonlóan a Workbench is jogvédelem alatt áll, és jelenleg a német Amiga International cég tulajdonát képezi.

A Kickstartnak több verziója is van. Az 1.3-as rendszer (ennek a hossza 256 Kbyte) 1986-ban jelent meg. A játékok egy része csak ezen hajlandó futni. A legújabb verzió a 3.1-es (512 Kbyte), ami egy nagyon jó operációs rendszert tartalmaz, és leginkább azoknak ajánlatos a használata, akik felhasználói programokat szeretnének futtatni az UAE segítségével.

Memória

Az emulált gép memóriáját is beállíthatjuk. Az AmigaOS alapvetően kétféle memóriát különböztet meg. Az egyik

When reliable partnership means everything!

New

Full Plastic housing

CE-505MTX

CE-600MTX

Dealer enquiries are welcome!
Tel: 852-2426-3386
Fax: 852-2426-8729
E-mail: easthk@east.com.hk

Wave Series

EAST MANUFACTURING AND TRADING LTD.
Unit E, 2/F., Capital Trade Centre,
62 Tsun Yip Street, Kwun Tong,
Kowloon, Hong Kong.
Web site: <http://www.hkstar.com/east>

a custom chipek által, osztottan használt memória. Ebben a CHIP-RAM-ban vannak a képernyők és a hangok. A másik az úgynevezett FAST-RAM. A FAST-RAM sokkal gyorsabb, mint a CHIP-RAM, mert csak az operációs rendszer, a főprocesszor (CPU) és a buszon lévő kártyák használják, a társprocesszorok nem. A programok is itt futnak.

Ezen a két csoporton kívül létezik még *slow*, *Zorro*, illetve *24-bit* memória. Ezek a gépben lévő extra hardvektől függetlenül létezhetnek...

Lemezkezelés

Sajnos az emulátor nem tudja kezelni az eredeti Amiga lemezeket (a PC-s hardver felépítése miatt), így a szoftveket ADF formátumban lehet átvenni. Az ADF file egy lemez tartalmát a 0. sávától a 79. sávig tartalmazza, így egy floppy emulációjaként használható, akár bootolható formában is.

A másik megoldás a merevlemez – ennek több módja is lehet. Az a leg-egyszerűbb, ha mountolunk egy OFS/FFS file-rendszerű amigás merevlemezre, és arról használjuk a programokat. Ezt sajnos csak OS/2, illetve Linux és más Unixok alatt tehetjük meg... Kényelmesebb, ha hosszú file-neveket használni tudó operációs rendszeren (Windows 9x/NT, OS/2

stb.) futtatjuk az emulátort és Amigán másoljuk fel a PC-s file-rendszerű merevlemezre a file-eket.

Az UAE támogatja a hardfile-ok (melyek az ADF file-okhoz hasonlítanak, viszont egy merevlemez emulálnak egy file-ban) használatát is, de a későbbiekben ez „nem támogatott” fog válni...

Az emulátor képes egy megosztott könyvtárat Amiga oldalról egy partíciónak látni, ami nagyon kényelmes megoldás adatcserére az operációs rendszerek között. Ehhez az opcióhoz hosszú file-neves file-rendszer ajánlott!

A WinUAE újdonsága

Az UAE egyik legjobban portolt változata a 32 bites Windowsokra készült WinUAE. 0.8.6-os verziójától kezdve elkezdtek integrálni az emulátorba a bsdsocket.library-t is, ami lehetővé teszi, hogy a Windows NT-n használatban lévő TCP/IP-s hálózatot Amiga oldalról elérhesse a felhasználó. Tehát amigás Web-böngésző, IRC, FTP, vagy éppen Telnet programokat is használhatunk Windows NT alatt!

A WinUAE képes jelenleg a leggyorsabb grafikai emulátorra és ez a fejlesztői csoport tervezi a custom chipek nélküli, csak RTG-t használó emulátor elkészítését is.

Az UAE főbb parancssori paramétereit

CPU- és képernyő-paraméterek

A blitter emuláció módja: *-n mód*
 A CPU emulációjának sebessége: *-u sebesség*
 A CPU típusának beállítása: *-C cpu*
 A Picasso96 kártya memóriájának mérete: *-U memória*

A használandó Kickstart ROM

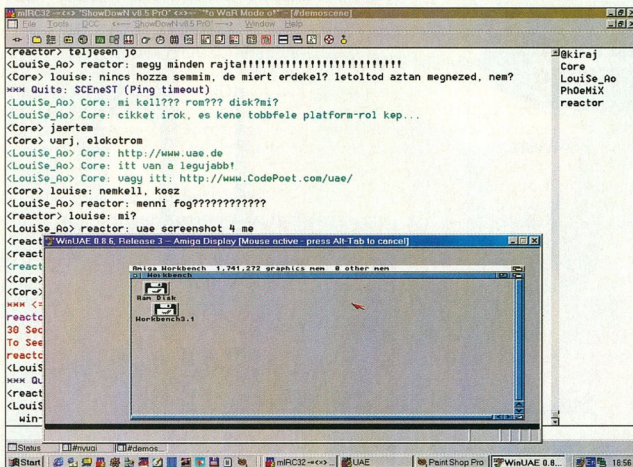
A Kickstart file neve: *-r kickfile*

Memóriabeállítások

„Slow” memória 0x00000-nál: *-s nx256k*
 „Fast” memória a bővítőkártyán: *-F nx1M*
 „ZorroIII” memória a bővítőkártyán: *-Z nx1M*
 „Chip” memória az alaplapon: *-c nx512k*

Lemezhasználat

A DF0: drive-ba kerülő lemez neve: *-0 lemez.adf*
 A DF1: drive-ba kerülő lemez neve: *-1 lemez.adf*
 a DF2: drive-ba kerülő lemez neve: *-2 lemez.adf*
 a DF3: drive-ba kerülő lemez neve: *-3 lemez.adf*
 A megosztott „path” az Amiga oldalon VOLUME: lesz: *-m VOLUME:path*
 A megosztott „path” az Amiga oldalon VOLUME: lesz, csak olvasható formában: *-M VOLUME:path*
 Egy hardfile definiálása: *-W szektor:fej:nr:file*

Az UAE Windows alatt

Az UAE jövője

Az emulátor használóinak száma egyre nő, az otthoni PC-k sebességnövekedésének, illetve a számítástechnika és az Internet egyre szélesebb felhasználói táborának köszönhetően. Az ilyen emulátorok egyfajta emlékművek az elfeledettnek hitt számítógépeknek, vagy méginkább az arra írt szoftverek készítőinek. Talán egyszer megvalósul egy olyan számítástechnika, ahol ezek az emulátorok egy nagy egészet alkotnak majd, a számítástechnika szerelmeinek örömei.

Nagy Lajos LouiSe@yahoo.com

Nest Kft.

1111 Budapest, Kende u. 13-17
Telefon: 186-8760
Fax: 166-750

OnNet Host

Új termék:
Terminál emuláció
Windows 95 és NT-re

*

OnWeb Host

Web böngészőből indítható,
Java alapú, biztonságos
terminál emuláció

*

OnNet Host Suite

TCP/IP alkalmazások
Windows 95-re és NT-re.

CORG[®] COMPUTER

DIGITÁLIS VIDEÓ ÉS AUDIÓ CENTRUM

DIGITÁLIS VIDEÓ

- M-JPEG, MPEG-1 és MPEG-2 rendszerek széles választékban
- Non-linear- és hibrid editorok
- 2D és 3D szoftverek, feliratozók
- Digitális kamerák, filmszkennerek

DIGITÁLIS AUDIÓ

- Hangkártyák, harddisk-rekorderek, szinkronizációs eszközök
- Effektkártyák, zajcsökkentők
- Edítói és szkevzenzer szoftverek, hangminitők

Keresse fel bemutatótermünket,
ahol a különböző eszközöket kipróbálhatja
és összehasonlíthatja képességeiket!

A HÓNAP TERMÉKE: Aark 20/20

többsatornás diskrekorder

- 8 analóg és 2 digitális ki- és bemenet
- Külső AD/DA átalakítás
- Szinkronizáció
- Full Duplex feldolgozás

CORG Computer: Kft. 1111 Bp., Bartók B. u. 46. T.: 466-6676, 306-9010 F.: 319-4889

array

ASK

ASK A10 1200 ANSI Lumen

SVGA (800x600)

A4+ 750 ANSI Lumen

A4 500 ANSI Lumen

880 350 ANSI Lumen

XGA (1024x768)

A10 1200 ANSI Lumen !

A6+ 650 ANSI Lumen

970 350 ANSI Lumen

Kedvezményes leasing konstrukció!

Visszatelődőket keresünk!

Bérlési lehetőség

Címváltozás

array Data Hungária Kft.

1141 Budapest, Komocsy u. 41.

Tel./fax: 383-2709, 251-1109

Honlap: www.array.hu E-mail: array_bp@mail.elender.hu

PRIMAX[®]

SOLUTIONS DESIGNED WITH PEOPLE IN MIND

Joystickek,
Gamepadok

Joystickek, gamepadok, melyekkel a szimulátorok és ügyességi játékok életre kelnek...

Egerek

Egerek a kényelmes munkához, változatos színekben és kedvező árakban...

Szkennerek

Szkennerek kezdő és profi felhasználóknak 1200 dpi optikai felbontással...

Multimédiás
hangszórók

Multimédiás hangszórók a legkülönbözőbb igényekhez és feladatokhoz...

..és még sok
minden
más.

A PRIMAX TERMÉKEKET
KERESSE A
SZÁMÍTÁSTECHNIKÁT ÉS
IRODATECHNIKÁT
ÁRUSÍTÓ ÜZLETEKBE.

Az PRIMAX termékek kizárólagos magyarországi distributora:
CORWELL KFT.
1155 Budapest, Dembinszky u. 1.
Tel.: 306-9060 fax: 307-6324
Internet: www.corwell.hu
E-mail: corwell@corwell.hu
Értékesítő csak viszonteladók részére.

THE STATISTICS

\$ 11 billion of developer's income is lost to piracy

[Defy software piracy]
with

SENTINEL
Software Protection

The #1 Software Protection key

POLYWARE

Web: www.polyware.matav.hu

Fax: (76) 481 236

E-mail: polyware@castor.matav.hu

Call now to get your free guide!
Tel. (76) 481 236

1035 Budapest, Kerék ú. 6.
Tel./fax: 06 (1) 387-2600
www.kibernet.hu/acca
E-mail: acca@com.kibernet.hu

KONFIGURÁCIÓK

Komplett konfigurációk és alkatrészek teljes kínálata megrendelésre is.

ALKATRÉSZEK

Alkatrészek széles választéka

AKCIÓK!

iP Celeron konfiguráció már 110.000,-+ áfától.

Vásárlás hitelre is!
Kérje részletes árlistánkat!

CD-R CENTER

Accelerátor Kft.

1065 Bp., Lázár u. 10., az Opera mögött.
Tel.: 302-0585, Árlista: 2-33-666/2200##

Nyitva: H-Cs: 9-17.30. P: 9-15.30.

Árának áfa nélkülek. 1 év garanciával (Daewoo és MAG monitoroknál 3 év).

Mini / Baby / Midi ATX	3 800 / 4 300 / 9 200
Állóasztali Tower V4 / TX / SZ	16 200 / 16 500 / 16 200
Gigabyte T2 / T3 / AX	15 300 / 16 500 / 17 800
Gigabyte LX3 / EX, celeron / DLX	20 400 / 45 700 / 18 800
Gigabyte 100 MHz SBC / BKS	27 900 / 45 900
Gigabyte 100 MHz SSI-100	17 200
EDO RAM 8 / 16 / 32	1 800 / 3 100 / 6 200
SORAM 16 / 32 / 64 / 128	4 000 / 6 800 / 16 400 / 32 800
SORAM 100 MHz 32 / 64 / 128	7 800 / 17 500 / 32 800
CD Sanyo 52 / CYBER 24	200 / 7700
A-drive 128 MByte / 1,44 FDD	18 800 / 3 900
HDD 512 k / 573 k / ST / 4.3	21 000 / 42 000 / 26 300
HDD 0.25 Ei / 0.25 Ei / 0.25 Ei	22 500 / 20 000 / 21 800
HDD 0.64 Ei / 0.76 Ei / 1.02 Ei	35 200 / 20 000 / 54 100
P-II CELERON 266 / 300 / 300A	17 500 / 20 800 / 36 900
P-II edobozos 266 / 300 / 333	42 600 / 49 200 / 53 800
P-II edobozos 166 / 133 / 150	29 800 / 37 000
MAG SV3 157 / 70W 17"	37 000 / 69 700
VGA SV3 64V2 / Virgo DX / S3 AGP	3 300 / 4 500 / 5 800
3DFx / Woodox / Woodox 1.8 MB	13 200 / 27 200
SB card / SB 16 / SB 64	2 400 / 16 800 / 12 000
Modem 33.6 belső / külső	7 200 / 8 500
Modem 56.6 belső / külső	11 200 / 13 200
TB Monitor 20"/ 21"/ 23"/ 24"/ 25"	18 300 / 24 900 / 27 500
TB Monitor / Pinacle	39 900 / 100 100
CD-író Sony IDE / Pana. SCSI	54 800 / 53 800
Intel CD Philips / TDK	320 / 380

KOMPLETT KONFIGURÁCIÓK

Cyrix 233 MX / 16MB / Q 2.5 Ei	85 700
AMD K6 / 266 MX / 16MB / Q 2.5 Ei	94 100
K6-2 / 266 SD / 32MB / Q 2.5 Ei	105 700
Intel 233 MMX / 16MB / Q 2.5 Ei	101 200
Intel P II 266 Cel. / 32MB / Q 2.5 Ei	107 100
Intel P II 266 / 32MB / Q 2.5 Ei	138 000
Intel P II 300 / 32MB / Q 2.5 Ei	144 400
HP 670 / 690C / 6L	34 800 / 40 900 / 83 900
Canon BJ-250	23 900

98.10.05. Az árvalózatolás jogát fenntartjuk.

SPRINT Computer Kft.

WWW.SPRINT.HU

Boltjaink: 1087 Berzsenyi u. 3. Tel.: 210-4835, 1068 Felsőerdősor u. 7. Tel.: 342-4707, Faxbank: 2-333-666/2200##

Operációs rendszerek	Corel WP Suite 8 Dragon	80 000	FaxServe for NT 5 user	59 200	Clipper 5.3 CD	47 000	ABC Flowcharter 7	67 500		
IntraNW SB / 5 user	209 200	FrontPage 98 CD	33 000	Notes Server 4.6 Domino	482 000	Delphi 4.0 Standard	32 400	ABC Graphics Suite 2	61 900	
IntraNW SB / 10 user	278 000	LAMNastic 7 Win95, DOS	25 000	Notes Domino Mail Sev	191 000	Delphi 4.0 Professional	140 900	Adobe Acrobat 3.0	73 000	
IntraNW 5.0 / 5 user	251 000	LAMNastic 7 upgrade	14 500	WinFax Pro 4.1 Starter Kit	65 300	Paradox 8 for Win 95	26 700	Adobe Illustrator 7 Ver 95	134 900	
IntraNW 5.0 / 10 user	460 000	Netscape Communicator Pro	6 000			Visual Basic 5 Prof.	102 200	Adobe Illustrator 7 upg	44 900	
IntraNW upg. 5 > 10 user	221 000	Office 97 Developer	180 000	Check It 1.0	15 500	Visual C++ 6 Prof. upg.	59 700	Adobe PageMaker 6.5	186 300	
IntraNW upg. 10 > 25 user	366 000	Office 97 Std. magyar	105 800	F-Prot Professional	43 500	Visual FoxPro 6 Prof.	110 500	Adobe PageMaker 6.5 upg.	45 300	
OS/2 Merlin CD magyar	75 500	Office 97 Std. upgrade	46 300	F-Prot (magánüzemeltetelnek)	21 400	Visual Studio 6 Professional	216 400	Adobe PhotoShop 5 magyar	115 000	
OS/2 4 Merlin upg magyar	50 400	Office 97 Prof. magyar	127 000	Helyesk. 97 (3 program)	28 800			Adobe PhotoShop 5 upg.	80 500	
MIS DOS 6.22	11 600	Office 97 Prof. upgrade	68 500	Multiquey 3.5	3 600	Magyarország hírogészterképe	4 900	ATM Deluxe 4 for NT	23 000	
Windows 98 magyar	42 900	Organizer 97 CS	15 900	Norton Commander 95	16 800	Angol nyelvis iskola	3 500	Corel Draw 8	87 200	
Windows 98 upgrade	22 300	Publisher 98 CD	21 900	Norton pcAnywhere 4	36 000	Helyesbít. (mondattelenző)	21 600	Corel Print House Magic	10 300	
Windows for Workgroups	30 100	SmartSuite 96 magyar	68 600	Norton Antivirus 5 angol ÚJ	10 800	MoBiDic Prof. szótárangol	14 000	Corel Gallery 1 000 000	30 300	
Windows NT 4.0 / 5 user	159 500	WinFax Pro 4.0	19 100	Norton Utilities 3 magyar	17 200	Nyelvtudó angol, német	44 700	Corel Gallery 205 000	13 700	
Windows NT upg. / 5 user	199 500	WinFax Pro 9.0 for NT, 98	26 600	Partition Magic 3.04	15 900	Országig angolnyelv szótár	17 900	Corel WEB MasterSuite	56 400	
Windows NT upg. / 10 user	73 000	Word 97 magyar CD	73 100	Nuts & Bolts beu.: Harrison	15 700	Szövegfordító	8 000	KAI's Power GOOI	8 900	
Windows NT upg. / 10 user	97 000	WordPro 97 for Win 95 CD	15 900	QEMM 97	21 300			KAI's Photo Soap	13 400	
Windows NT 4 WVS hun	69 800	Works 4.5 for Win 95 CD	13 900	System Commander	18 800	Számla 95 for Win95	15 500	Macromedia Director 6.5	269 900	
Adatok / Adatkezelés	Access 97 upgrade	22 800	Hálózati szoftverek	VirusScan 5 (op.rendszerre)	10 300	Szoftell Light (számlázó)	9 900	Macromedia Flashband 8.0	118 900	
Excel 97 magyar	73 100	ArtcServe 6.1 NW	103 900	Uninstaller 4.5	13 300	Win Háznyar	24 000	QuarkXpress 4.0 Akretor	222 000	
cc:Mail Desktop RR2	34 700	ArtcServe 6.5 NT	103 900	WinZip 4.5	12 400	Win AutoEfx	24 000	Recognita Plus 4.0	79 700	
cc:Mail Advanced Pack RR2	127 700	Exchange Server 5.5/5 user	221 500	Feltesztő rendszerek	Borland C++ Builder	22 200	AutoCAD R14 magyar	448 700	Viaio S Standard	46 300
Corel WP Suite Pro8	80 000	FaxServe for NW 5 user	89 000	Borland C++ 5.0 DEV.	106 800	AutoCAD LT 97	98 700	Viaio S Technical	104 600	
								Viaio S Professional	104 600	

Adobe Photoshop 5 Új! + ajándék lapszkenner = 199.900,-
Windows NT 4.0 Server 5 user = 159.500,-

Fenti árak áfa nélkülek.

Szolgáltatásaink kiindulópontjaink:

- Szoftver vásárlási tanácsok
- Szoftverlegálizáció
- Win NT hálózat installálás
- Levelező-fax rendszerek telepítése
- Win NT hálózatkarbantartás
- Hálózatok bevizsgálása

Árultás árának a weben: www.sprint.hu!

Útban az UML felé

Lassan megszokottá válik, hogy a fejlesztőrendszerek élettartama alig egy év. A magukra valamit is adó cégek minden évben előállnak a fejlesztőrendszerük újabb verziójával.

Nem volt ez másképp az idei évben sem. Alig egy éve írunk a Microsoft Visual Studio 5.0 megjelenéséről, máris itt van a 6.0-s verzió. Az alábbiakban csak a Visual C++-ban véghezvitt változtatásokkal és a csomagban újonnan feltűnt Visual Modeler 2.0 programmal foglalkozunk.

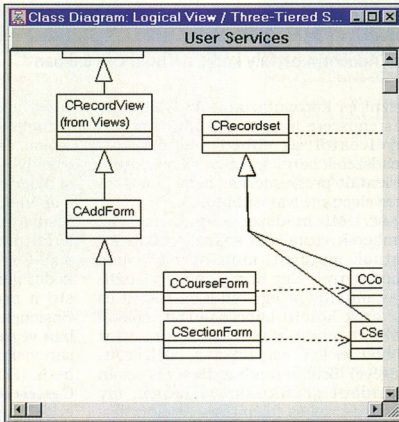
Először tekintünk át a Visual C++ változásait! Mielőtt rátérnénk a technikai részletek ismertetésére, szeretnénk néhány általános információval szolgálni.

Elődjéhez hasonlóan a Visual C++ 6.0 is három változatban került piacra. A legkisebb változat, a Standard kiadás régebben még Learning editionként (tanuló változat) szerepelt az árlístaikon. Úgy tűnik, a Microsoft változtatott üzletpolitikáján – míg a régi Learning Edition csak tanulási célokra volt használható, és a vele fejlesztett programokat nem lehetett forgalomba hozni, addig a 6.0-s verzió Standard kiadására nem tették ilyen megkötéseket. Az ezzel fejlesztett programok ugyan nem optimalizáltak, de az előálló .exe file önmagában is futtatható kódot tartalmaz, amely megkötések nélkül forgalmazható. Ezzel az üzletpolitikával jelenleg a Microsoft kínálja a legolcsóbb windowsos C++ fejlesztőeszközt.

Ha komolyabb programot akarunk fejleszteni, vagy optimalizált kódra vágyunk, a drágább Professional vagy Enterprise változatot kell megvennünk. A Professional további segítséget nyújt az adatbázis-kezelő programok fejleszté-

séhez (Database Bound Controls és Visual Database Tools), továbbá a telepítőprogram létrehozásához (InstallShield).

A Visual C++ 6.0 legtöbbet tudó változata az Enterprise, amellyel nagyméretű, ügyfél/kiszolgáló szerkezetű alkalmazások is készíthetők. Ehhez egyrészt tartalmazza a szükséges adatbázis-kezelő kellekeket (az SQL Server 6.5 fejlesztői változatát) és biztosítja az SQL lekérdezések nyomkövetését, másrészt számos olyan esz-

A CAddForm osztály UML diagramja a Visual Modeler 2.0-ban. Az ábrán látható, hogy a CAddForm osztály a CRecordView osztályból származik

között is tartalmaz, amelyek segítik a csoportmunka összehangolását. Ez utóbbiak közé tartozik a Visual SourceSafe és a Visual Modeler, amelyről részletesebben is beszélünk.

Újdonságok

Térjünk rá azokra a technikai változtatásokra, amelyeket a Visual C++ 6.0-ban találhatunk. A program indítása után a megszokott környezet fogad bennünket. A fejlesztési munkát egy Workspace (munkaterület) létrehozásával kell kezdenünk. Erre a munkaterületre hozhatunk létre később projekteket.

Új projektek létrehozásakor választ-hatunk, hogy futtatható programot, statikus vagy dinamikus könyvtárat akarunk-e létrehozni. Program létrehozásakor előre megadhatjuk, hogy az konzol (karakter) vagy GUI (grafikus) alkalmazás legyen-e, és hogy akarjuk-e használni az MFC-t. (Az MFC a Microsoft osztálykönyvtára, amely egyszerűsíti a grafikus alkalmazások létrehozását.)

Érdekességként megemlítjük, hogy amikor grafikus alkalmazáshoz hozunk létre projektet, mindjárt választhatjuk a „Hello, World!” alkalmazástípust. Ilyenkor a projekt már indulásakor tartalmazni fogja a programhoz szükséges alapszintű forrásfile-okat és programkódot. (Ennek szükségességét megkérdejelezhettük, de akik már írtak C-ben windowsos programot, tudhatják, mekkora segítség jelent egy készülő mintaprogram.)

Felhasználói szempontból talán a legfontosabb változtatás, amit a kezelőfelületen végeztek, hogy bevezették a Visual Basicből már ismert helyi sűgők használatát. (Ezt az angol nyelvű dokumentáció Automatic Statement Completionnek vagy IntelliSense-nek hívja.) Ennek lényege, hogy a program forráskódjának szerkesztése közben végig segítségét kapunk a függvények paramétereiről és az osztályok attribútumairól, metódusairól. Amikor leírjuk egy függvény nevét, a kurzor mellett megjelenik egy helyi sűgő (Tooltip), amely a függvény paramétereit és azok típusait mutatja. Egy objektum nevének leírásakor pedig egy listát kapunk, amelyben az objektum osztályához tartozó attribútumok és metódusok nevei szerepelnek.

A változtatások közül még megemlítjük a makrók rögzítésének lehetőségét, amelyben a gyakran ismételt feladatok elvégzését gyorsíthatjuk.

Végül egy olyan változatról szeretnénk szólni, amely szerintem nem túl szerencsés: a sűgőt kivették a fejlesztőkörnyezetből, ezzel a függvények leírásának elérése nehezkessé vált. Ezt csak részben ellensúlyozza az In-

telliSense bevezetése, az ugyanis csak a függvény szintaxisát mutatja meg, és nem szolgál részletes leírással.

A sügő teljes egészében egy külön programba került, amit külön kell telepíteni. (Ez az MSDN Library Visual Studiohoz készített külön kiadása.)

Kevésbé látványos, de legalább ilyen horderejű változtatások történtek a fordító (compiler), a szerkesztő (linker) és a nyomkövető (debugger) programban is. A fordítóprogramban javították a hibakezelésen és gyorsították a fordítást. A nyomkövetőben számos változtatás történt.

Például a nyomkövetés során a program megváltoztatható és újrafordítható anélkül, hogy a futó nyomkövetést le kellene állítani. A változtatások bekerülnek a már memóriában lévő programba és a nyomkövetés a módosított programon folyhat.

Javították az RPC (Remote Procedure Call – távoli eljáráshívás) nyomkövetésen is, valamint lehetővé vált az MMX regiszterkészlet értékeinek és az éppen futó szál információs blokkjának (Thread Information Block, TIB) kijelzése.

UML

A számítógépek feltalálása óta problémát jelent azok programmal való ellátása. A hardver fejlődésével együtt a programok összetettsége is egyre növekedett, ezért mindig újabb és újabb módszereket találtak ki a szoftverek tervezésére.

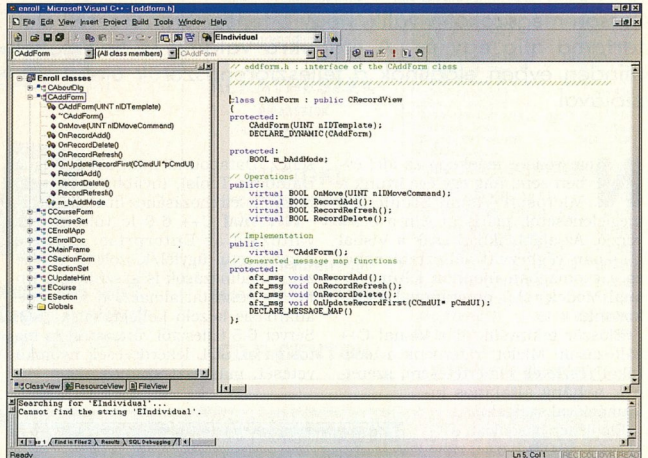
A 70-es évek elején a strukturált elemzési és tervezési eljárások voltak divatban. Ekkor születtek a máig is használatos strukturált programnyelvek. A 80-as évek elejére azonban már ezek a módszerek sem szolgáltattak kielégítő eredményt az egyre bonyolultabbá váló programok tervezéséhez. Ekkor kezdtek kialakulni az objektumorientált módszerek és programnyelvek. Három objektumorientált tervezési eljárás terjedt el leginkább: a Booch-módszer (Grady Booch), az OMT (Object Modeling Technique, Jim Rumbaugh) és az OOSE (Object-oriented Software Engineering, Ivar Jacobson).

Mindhárom módszernek vannak előnyei és hátrányai. A 90-es évek közepe táján e módszerek létrehozói összefogtak és megalkották az UML (Unified Modeling Language) módszert, amelyben megpróbálták egyesíteni a három eljárás előnyeit. Az UML

jelenlegi, 1.1-es verzióját 1997 novemberében fogadták el.

Az UML egy általánosan elfogadott objektumorientált tervezési módszer és jelölési rendszer, amelynek segítségével komplex rendszereket lehet ter-

A program nem támogatja a teljes vizuális rendszerlemezést és modellezést, ehhez a Rational Rose programot kell használnunk (jelenleg ez az egyetlen olyan program, amely az UML-en alapuló vizuális rendszerter-

A CAddForm osztály kódja a Visual C++ 6.0-ban

vezni és karbantartani. Az UML jelölési rendszerre független a programozási nyelvtől, az ebben megtervezett rendszereket bármely – akár az objektumorientált programozást nem támogató – nyelven megvalósíthatók.

Az UML módszer alapja, hogy az emberek vizuálisan sokkal jobban átlátanak mindent, mint bármely más módszerrel. Egy ábra, amely vizuálisan mutatja be egy rendszer részeit és az azok közötti kapcsolatokat, sokkal többet mond a fejlesztőknek, mint több ezer leírt sor. Ezért az UML segítségével történő rendszertervezés során minden grafikusn végzünk, így rendszer teljes felépítését áttekinthetjük. A rendszertervezés során megkeressük a rendszer egyes részeit, azokat objektumokkal reprezentáljuk, majd a programrás során ezeket az objektumokat valósítjuk meg.

Visual Modeler 2.0

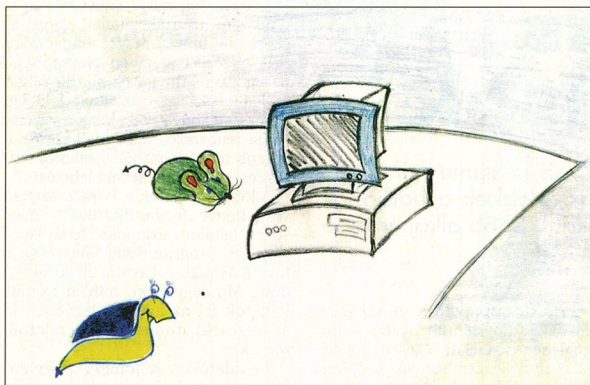
A Microsoft Visual Modeler 2.0 program az UML segítségével történő programtervezést teszi lehetővé.

vezés egészét támogatja, de megtervezhetjük az osztályokat, az objektumokat és azok kapcsolatait. (Ezek az osztály-, objektum- és együttműködési diagramok.)

A Visual Modelert egybeéltözték a Visual Studio 6.0-val. A Visual Modelerrel megtervezett osztályokhoz a Visual C++ vagy a Visual Basic számára kódot generálhatunk, ami leegyszerűsíti a programozási munkát. Visual Basicben írt programoknál a programban végzett változtatások automatikusan visszakerülnek a grafikus modellbe is (Reverse Engineering). Sajnos a C++ esetében még nem használhatjuk ezt a lehetőséget.

A programozási munka nem szűnt meg teljesen, hiszen a Visual Modeler csak egy tervezőeszköz, amely átláthatóvá teszi a rendszert, segíti a kód létrehozását, de a programot nem írja meg helyettünk. Az osztályokhoz tartozó metódusok kódolása továbbra is a programozók feladata. A Visual Modeler és a Visual C++ együttesen hatékony eszköz bonyolult feladatok megoldására.

Steiner András

- Hardver – szoftver
- Kis- és nagykereskedés
- Készgépek és alkatrészek
- Játék- és felhasználói programok
- Számítástechnika – multimédia

Hivatalos forgalmazó: **Syndicate Computers Kft.**

1111 Budapest, Bartók Béla út 6. • Tel.: 372-7660 • Fax: 372-7670

1072 Budapest, Rákóczi út 40., Union üzletház • Tel./fax: 06-20-332-086

Kodak
digitális szemérem

Kodak
DC-220

DC-200
digitális fényképezőgép

- 1.037.816 pixeles CCD
- 119.800 Ft + AFA
- 11 fillér/pixel
- 4-32MB memória
- Beépített vaku
- 45 mm-es LCD kijelző
- Optikai kereső
- Soros és infra interface
- Video kimenet
- Szoftver

11
FILLÉR

DC-220
digitális fényképezőgép

- Egy millió pixeles CCD
- 8-32MB memória
- 2x2 ZOOM
- 50 mm-es LCD
- Dátum/feliratkozás
- Sorozatfelvétel
- Hångfelvétel
- Programozhatóság
- Soros/infra/USB interface
- Video kimenet
- Gazdág szoftver

DC-260
1.600.000 pixeles felbontás

FOTÓPAPÍR
TINTASUGARAS
NYOMTATÓKHOZ
fényes, vastag, 190g

13,9
FORINT

A4 méret, 15-lapos csomag
1.880 Ft + áfa
6,6 cm x 9,5 cm kép 13,9 Ft

A3 méret, 50-lapos csomag
11.900 Ft

NÉZZE MEG ITTI
Budapest, 1149 Egressy ú. 5. T./f.: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Mónus I. u. 19. T./f.: 96/414-411, Fax: 517-507

1999. február 9-11.
NEMZETKÖZI SZAKKIÁLLÍTÁSOK
a Budapest Sportsarnokban

BANKTECH'99

- Banki szoftverek és hardverek
- Banki pénzügyi, számviteli és információs rendszerek
- Értékpapír kereskedelem
- POS és ATM rendszerek, bankkártyák
- Bankbiztonság
- Telekommunikáció
- Pénzfeldolgozás
- Banki tájékoztató eszközök
- A bankoknak nyújtható szolgáltatások
- Kiegészítő berendezések (bútor, klíma, építézet, stb.)

MONEY MARKET'99

A bankok által kínált szolgáltatások:

- Számlavezetés
- Betét és hitel üzemeltetés
- Lízing, factoring, forrást
- Homebanking, Businessbanking

A biztosítók által nyújtott szolgáltatások:

- Személy-, gépjármű- és vagyonbiztosítás
- Nyugdíj biztosítás

Értékpapír forgalmazás:

- Részvények és egyéb értékpapírok tőzsdei forgalmazása, tőzsdén kívüli adásvétele, megbízás felvétel
- Befektetési tanácsadás, portfolió management
- Corporate finance tevékenység
- Homebrokering

A kiállításra valamennyi hazai pénzintézet dolgozója díjmentes meghívót igényelhet a szervezőktől!

További információ:

1026 Budapest
Szilágyi Erzsébet fasor 79.
Tel.: *212-0056 Fax: 356-6581
E-mail: congress@congress.hu

Rugalmas adatbázisok

Az idő az információfeldolgozásban is szinte mindenhol egyre fontosabb tényező. Egyre rövidebbek a határidők, miközben egyre bonyolultabb és kritikusabb alkalmazásokat igényelnek a felhasználók.

Létrehozók számára az óriási méretű adatbázisok tartalma létfontosságú. A kérdés csak az, hogy megvan-e a módjuk megfelelő módon vizsgálni, a keresett összefüggéseket felismerni. Ezeknek az igényeknek a kielégítésére alkották meg az alkalmazásfejlesztő eszközöket (ADT – Application Development Tools), melyekkel gyorsan, olcsón lehet hatékony kódot előállítani. Ezek jellemzője a komponensalapú fejlesztés (CBD – Component-Based Development) és a grafikus kezelőfelület (GUI – Graphical User Interface).

A szakértők szerint az alkalmazásfejlesztő eszközök kínálata polarizálódott a „gyors és piszkos” fejlesztői környezetek, mint a Visual Basic és a Delphi, valamint a túlsúlyos megoldások, mint például a Rational és az Oracle között. Azok a fejlesztők, akik komplex alkalmazást kívánnak létrehozni, de minimális túlsúlyal, őrös polcon kotorásznak.

Ez utóbbi igények kielégítését kísérl meg a Data Access Corporation a DataFlex programcsomaggal. Az első DataFlex, amelyet még Pascalban írtak, 1981-ben jelent meg. 1986-ban újírták C-ben, hogy hordozható legyen a különféle platformok között. Ebből fejlődött ki a jelenlegi Visual DataFlex 5.0, amely 32 bites, és grafikus kezelőfelületű. Fő alkotóelemei az IBM DB/2 és Prevasive SQL adatbázisokat használó fejlesztő- és tesztelőszerver, a DataFlex asztali/hálózati adatbázis, a Data Access ODBC kliens és a WinQL 4.5 jelentéskészítő. Professzionális változata ezeken kívül tartalmazza az ActiveX és OLE vezérlők alkalmazásának lehetőségét és a WinQL 4.5 SQL változatát.

A DataFlex negyedik generációs (4GL), objektumorientált nyelvet használ, melynek előnyei az objektummodellezés, osztályok létrehozása, beépítés, öröklés és a polimorfizmus. A rendszer magja az interaktív fejlesztői környezet (IDE), amely hozzáférést biztosít az összes eszközhöz, és lehetővé teszi a fejlesztőnek, hogy komponenseket alkotson, illetve rakjon össze. A gyors alkalmazásfejlesztést varázslók segítik, melyek többek között automatikusan felismerik a file-ok közötti kapcsolatokat és megszorításokat is.

Az IDE által felkínált eszközök között található például adatbázis- és adatszár-készítő, adatbázis-böngésző, compiler, vezérlőelemek elhelyezését és beállítását segítő eszközök, valamint egy „kém”, amely képes figyelemmel kísérni az objektumok között zajló üzenetváltásokat. A kémmel a változókat és a kifejezéseket lehet vizsgálni, valamint az objektum- és a fókuszlákat elemezni.

Az IDE Database Builder lehetővé teszi a DataFlex és más – natív vagy ODBC illesztővel rendelkező, például Sybase, Microsoft SQL Server, Informix és Interbase – adatbázisok adminisztrálását.

A DataFlex natív adatbázis-kezelő-rendszere „tranzakcionális” elérési módsert alkalmaz, mely a hagyományos SQL eléréssel szemben gyorsabban képes nagy mennyiségű önálló rekordot szolgáltatni. Egy tranzakció feldolgozásakor hatékonyan alkalmazza egyéni zárolási rendszerét, amely teljesen transzparens többlethasználos rekordhozzáférést és -aktualizálást tesz lehetővé.

A kinyert adatok a WinQL segítségével tehető „fogvaszthatóvá” – jelentéseket, listákat, űrlapokat lehet vele létrehozni, programozási ismeretek nélkül. A WinQL a Crystal Reports 4.x-re épül. Mindegy neki, milyen formában lehetnek fel az adatok, legyenek azok szövegesek, numerikusak, adatbázismezők.

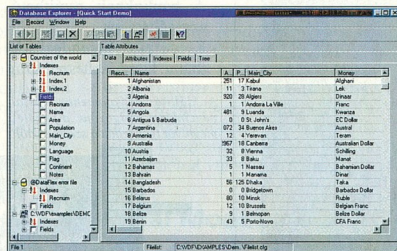
Az adatokon különféle műveleteket képes végrehajtani, többek között összehasonlításokat, logikai kapcsolatokat felderítését, szövegműveleteket és adatkonverziókat. A kinyert adatokban vizuálisan ki lehet emelni a hangsúlyozni kívánt adatokat, információkat.

A Visual DataFlex 5.0-hoz számos, külső fejlesztők által készített alkalmazás kapcsolható. Ilyen például a DataFlex ODBC (Open Database Connectivity) driver, amely lehetővé teszi Microsoft Access, Word, Excel, PowerBuilder, Borland Delphi, Visual Basic és Crystal Report Writer alkalmazásokból DataFlex DBMS adatbázisok elérését és aktualizálását. Ugyanígy hozzáférhető olyan adatbázis-illesztők, amelyekkel DataFlex alól Oracle és Fair-Comp szerverek adatai érhetőek el. Felkészítés alatt állnak más szerverek (például Sybase) illesztői is.

A DataFlex jól használható alkalmazásfejlesztő rendszer. Ezt talán az is jelzi, hogy eddig 400 ezer licenccel adták el belőle.

A Visual DataFlex Windows NT és Windows 95/98 alatt működik, és nyelv- és adatkompatibilis változatai elérhetőek DOS, Sun Solaris 2.x, SCO Unix, IBM Aix 4.1, OS/2, Hewlett-Packard HP-UX, Digital Alpha OSF/1, Siemens MIPS rendszerek és Linux alatt egyaránt.

Nagy Zoltán

Az adatbázisokat külön programmal lehet böngészni

- Next Software Kft. ☎ 208-4643
- e-mail: nextsw@hungary.net
- www.daccess.com
- www.daccess.de
- www.dataobject.hu/dflkub
- www.visualdataflex.com

proxy szerver

- Egyidejű kapcsolódás egyetlen vonallal az Internetre
- Internet-hozzáférési szintek meghatározása
- A felhasználók tevékenységének naplózása
- Cache funkciók
- Kijelölt helyek frissítése megadott időpontban
- Automatikus kapcsolatbontás

Ajánlott végfelhasználói ár*:

56 900 Ft

*afa nélkül, az árvalóztatás jogának fenntartása mellett

CryptoLogic Kft.

Tel./fax: 216-3858
Tel.: 215-6440/229
Mobil: (+20) 445-113

SmartLock

PC biztonsági rendszer

- Hozzáférés ellenőrzése jelszóval, vagy hw-eszközzel
- File-ok, perifériák használatának felhasználói szintek szerinti korlátozása
- Vírusvédelem
- Kódolt floppy használat, mely más gépen láthatatlan
- Tevékenység naplózása

CryptoLogic Kft.

Tel./fax: 216-3858
Tel.: (+20) 445-113
nonn@mail.matav.hu
www.eutron.com

ADRIA COMPUTER KFT.

Bp. XIV., Adria sétány 6/A
Tel./fax: 222-6164, 222-1806
RSZLETES ÁRLISTA:
2-333-666/1210#

AKCIÓS MONITOROK:

GABA 15" (64 kHz, OSD, MPRII.) 34 900 Ft + áfa
ADI 5P (70 kHz, OSD, TCO '95) 84 900 Ft + áfa

ÚJ VGA KÁRTYÁK:

MATROX Productiva G-100 4 MB AGP 11 900 Ft + áfa
MATROX Millennium G-200 4 MBsd AGP 24 900 Ft + áfa

GARANTÁLTAN A LEGJOBB ÁR-TELJESÍTMÉNY VISZONYOK!

Konfigurációk széles választéka:
Cyrux120+@16! PI: 450!!! MHz-ig
Novemberben születésnap AKCIOI!!!

Konfigurációinkra 3 év garanciát vállalunk. Üzletünkben minden termék megtekinthető és kipróbálható.

Garanciális és garanciaidőn túli javítás, átalánydíjas karbantartás, halozatépítés.

ÁRUVÁSÁRLÁSI KÖLCSON 1 ÓRA* ALATT!

Nyitva tartás:

H.-P.: 10-19-ig Sz.: 10-14-ig

E-mail: adriacomp@mail.matav.hu
WEB: www.adriacomp.hu

Írható CD minden áron (...és minden mennyiségben)

Írható CD-k egyéni felhasználóknak, viszonteladóknak és archíválóknak!
TDK, Philips, BTC, BestMedia írható CD-k

márkától független már
280.- + ÁFA - től!
Újrairható CD: 2.400.- + ÁFA
*jelentős mennyiségű kedvezményekkel

A vásár nálunk a sikeres COMPAIR után is folytatódik!

Számítógépek monitorral:
pl: Pentium II (komplet) már: 101.900.- től
(CPU+RAM+P.F. + ÁFA-szállítással)
Alkatrészek nagyfokú áron!
"A Computer" üzletek:
1062 Budapest, Aradi ut. 22.
Tel./Fax: 269-4093
2890 Tata, Almási ut. 2.
Tel./Fax: 34/382-382

Informatika Kft

Ügyviteli moduljaink:

- Számlázás
- Gépkocsi útszámolás
- Kereskedelem
- Készletgazdálkodás
- Külkereskedelem
- Főkönyv
- Bérszámfejtés
- Szoba leltár
- Naplófőkönyv
- Oktatásszervezés

Keressék DEMO programjainkat a CHIP CD-n!!

1072 Budapest, Rakóczi u. 8/a.
Tel./Fax: 267 9680,
268 0774, 268 0408

NOTEBOOK COMPUTER

http://www.macropolis.hu

Állandó akciók!!!

HÍVJON!!!

Garantáltan a legjobb árak!!!

- ADÁSVÉTEL - CSERE
- BŐVÍTÉS - KIEGÉSZÍTŐK
- 10%-os HITELAKCIÓ
- SAKSZERVIZ

MACROPOLIS ÜZLETEK:
1067 Budapest, 1126 Budapest, 1076 Budapest.
Tenzs. krt. 11. Márvány u. 24/B. Thököly út 23.
Tel.: 352-1434. Tel.: 212-9780. Tel.: 351-3531.
Fax: 212-4894. Fax: 9620-9296/242

NOTEBOOK SHOP

HORDOZHATÓ SZÁMÍTÓGÉPEK

csúcstechnika • minőség • szakértelem

COMPAIR AKCIÓ FOLYTATÓDIK!

digitális Sunrex CLEVO

Pentium II notebook

- P-II IMM 266/300MHz CPU
- 13,3/14,1" XGA TFT LCD
- 4MB VIDEO RAM/20MB SDRAM
- CD-ROM/DVD-ROM MPEG II
- VIDEO BEMENET CCD kamerával

HyperBook a SLÁGER

- P-233MHz MMX
- 32MB RAM
- 2,1GB HDD
- CD-ROM 2x
- 12,1" DSTN/TFT LCD

Árvalógható TFT LCD-vel, írásvesztővel, kivehető hang-előadósk, bemutatkozó ideális eszköze.

microVIDEO STUDIO 400

paralel portos képeses a NOTEBOOK és a Camcorder között HAZI VIDEO STUDIO

CD LIBRARI NOTEBOOKHOZ

2x2x2x2-es sebesség, paralel port

KÉSZÍTSE ÖTHONOS CD LEMEZÉT!

NOTEBOOK SZAKSZERVIZ HASZNÁLT GÉPEK ADÁSVÉTELE

ENVICOM Kft. 1095 Bp., József krt. 25.
T: 317-7072, 06-30-9516-460
F: 317-2060

EAST COMPUTER KFT.

1097 Budapest, Gyáli út 37. (a Metro áruház mellett)

Tel./fax: 280-2277

Rádítótel.: 06-309-446-650

E-mail: eastcomp@mail.matav.hu

Faxbank: 2-333-666/1600#

Hetente többször frissítés.

Nyitva: H-P: 9-16 óráig

SZÁMÍTÓGÉPEK MÁR 85.000.- Ft-tól

IBM233MHz CPU/16MB

SDRAM/1.44FD/1.44GB HDD

4MB VGA kártya/SB16c hangkártya/mini

torony 105 g. bill 14" digitális monitor

Kérésre bármilyen konfigurációt összeállítunk.

ALKATRÉSZEK A LEGJOBB ÁRAKON!

14" Digitális monitor 24 500 Ft-tól

15" MAG digitális monitor 34 900 Ft

17" MAG digitális monitor 69 000 Ft

RAMOK 16SD/32SD/64SD RAM

CD-ROM

Sony32X/Cyber36X 10 900 Ft/9 900 Ft

1.6GB/2.1GB HDD 18 500 Ft/20 500 Ft

2.5GB/4.3GB HDD 21 500 Ft/25 900 Ft

3DFX VOODOO

4MB gyorsítókártya 10 500 Ft

3DFX VOODOO RUSH 11 900 Ft

6MB VGA kártya

ASUS V800 PCI 13 500 Ft

4SRAM VGX kártya 13 500 Ft

TOMATO PII LX440 alaplap 13 900 Ft

AMPTRON alaplapok

VX512/TX512 8 800 Ft/10 900 Ft

PENTIUM II + SB16c 12 900 Ft

hangkártya 15 400 Ft

120 W hangfal 1 750 Ft

SOUNDMASTER 16/AWE64 4 950 Ft/9 900 Ft

WINDOWS 98 19 500 Ft

OEM CD-n (magyar) 19 500 Ft

Az árak áfa nélkül, 1 év garanciával érvényesek.

Erdőkölönge a legfrissebb árakkal telefonál!

Meghívó egy temetésre

Szinte kiszámítható időközönként röppenek fel újabb hírek az OS/2 halálával kapcsolatban, hogy aztán az IBM hivatalos cáfolata kövesse őket.

Ebben a cikkben azt veszem nagytól alá, hogy mi lehet a híresztelések hátterében, illetve megfogalmazom személyes véleményemet mindkét fel érveiről – pro és kontra.

Legutóbb éppen a CHIP júliusi számában jelent meg az „OS/2 várható elhalálózásáról” szóló aktuális hír, amelyet egy IBM Aurora-bejelentés sugallt. A hír szerint az IBM jelenleg nem tervezi a Warp rendszernek a 64 bites Mercedre való átírását.

A régi OS/2-motorosok ezen a híren nem lepődnek meg, hiszen hozzászórtak már, hogy a legkésőbb hír hatására is a saját (magyar és külföldi egyaránt) azonnal feladja az utolsó kenetet kedvenc rendszerükre. Az OS/2-es társadalom mégis háborítatlanul él tovább életét, mert a Warp felhasználóknak egyelőre nem kell agódnuk. Igen ám, de meddig? Nézzük a tényeket!

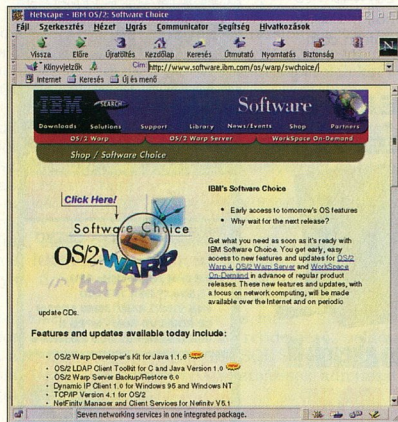
Tények

Az IBM nagy ügyfelei előtt irásos kötelezettséget vállalt az OS/2 rendszer továbbfejlesztése mellett. A rendszer halálhírét keltők hajlamosak ezt a tényt figyelmen kívül hagyni, pedig a tavaly tízéves születésnapját ünneplő OS/2 újabb 10 évig történő támogatása és fejlesztése nem kis ígéret.

Ezt az ígéretet pedig az IBM-nek meg is kell tartania, mert nincs más választása! No nem a magyarországi céges és otthoni felhasználókból álló OS/2-es tábor mérete, hanem inkább külföldi ügyfelei miatt. Az IBM OS/2-es ügyfelei között nagy bankok és biztosítók is vannak, akik rendszerint nem rövid távú döntést hoznak. Így ők kényszerítik az IBM-et az ígéret betartására, és elsősorban az ő igényeik határozzák meg a rendszer tovább-

fejlesztésének irányát, mint ahogy ez eddig is történt.

Ha megnézzük az OS/2 fejlődésének történetét, láthatjuk, hogy az IBM mindig eljárt a vezető technológiák OS/2-be építésében – kezdve a 2.11-es verzióban megjelenő SMP-támogatástól a Merlin-beli JDK-ig. Láthatjuk a trendet: az IBM elsősorban a hálózatos világ követelményei

Az IBM Software Choice-ról tölthetjük le a legfrissebb OS/2-es rendszerelemeket, programfrissítéseket

alájan fejleszti tovább az OS/2-t, így már az új verzió, a hálózatos használatra tervezett WorkSpace-on-Demand is számos technológiai újítást tartalmaz. Az IBM ideális hálózati ügyfélnek tervezte az OS/2-t (erre utal széles körű kompatibilitása is) és a cég víziója szerint eljön az az idő, amikor mindenki hálózaton lóg majd, s ekkor lesz ideális választás az OS/2.

A fentiek alapján valószínűsíthető, hogy újabb önálló, dobozos desktop verzió nem

is fog már a boltokba kerülni – ám ez nem jelenti azt, hogy a rendszer javításait vagy továbbfejlesztését feladták volna.

Az IBM szolgáltatásai

Sokáig gond volt az új hardverek megjelenésekor az OS/2-es eszközmeghajtók elérhetősége – ezen az IBM a folyamatosan karbantartott OS/2 Device Driver Pak Online gyűjteménnyel igyekszik enyhíteni, amely jelenleg közel 6000 eszközmeghajtót tartalmaz.

Sajnos kevesen tudják itthon azt is, hogy az IBM Web-helyéről a Software Choice-on keresztül számos javítást, szoftverfrissítést és kiegészítést letölthetünk, akárcsak a folyamatosan megjelenő FixPak frissítéscsomagokat. Ez a folyamatos fejlesztés persze nem akkora újdonság, mint egy hatalmas marketingkampánnyal beharangozott új operációs rendszer, és talán ez is az oka annak, hogy az újságok kevesebbet írnak róla. Tekintve, hogy a CHIP hasábjain most adott a lehetőség, a fejlesztések közül én a következőket emelném ki:

Az OS/2 mindegyik összetevőjét már most felkészíthetjük a 2000. év október problémák elkerülésére, ha telepítjük a legelőleg Fixpakt (a telepítés menetről esetleg egy későbbi cikkben írok, ha igényt tartanak rá Olvasóink) és már az új valutát, az eurót is kezelni tudja az OS/2. (Egyébként az IBM megjelentette a DOS 2000-nek keresztelt új DOS-verzióját is, hasonló tulajdonságokkal.)

Amíg az IBM a nagyvállalati felhasználók igényei szerint fejleszti tovább az OS/2-t és annak utódját, addig a felhasználók ennek a fejlesztésnek a „gyümölcseit” is élvezhetik – ilyen például a Java, vagy éppen a Netscape Communicator natív OS/2-es változatának megjelenése. A Com-

Az OS/2 „haldoklása”

Az OS/2 eddigi verzióiban megjelent újdonságok:

- 2.11: több processzort egyenrangúan használó (SMP) rendszerek támogatása.
- 3.0 (Warp): beépített Internet-támogatás.
- 3.0 Connect: az összes népszerű protokoll (IPX, TCP/IP, NetBIOS) támogatása.
- 4.0 (Merlin): OpenSp2-, OpenGL- és OpenDoc-támogatás, Java Development Kit, VoiceType.

municatornak elkészült már a magyar változata (e sorok írója is részt vett a magyartásban). A program a cikk írásakor még béta állapotban van, de hamarosan felkerül a CHIP-CD-re.

Zárójelben jegyzem meg, hogy az OS/2-es felhasználók megint jól jártak, hiszen a magyar nyelvű windowsos változattól eltérően az OS/2-es a Netscape Communicator Standard Edition teljes fordítása, tehát az offline HTML-segítség is magyar nyelvű.) Ez a változat is ingyenes és – a korábbi OS/2-es verzióktól eltérően – korlátozás nélkül terjeszthető, így várható, hogy sok magyar Web-kiszolgálóra felkerül.

Az Aurora projekt

Az Aurora (a Warp Server következő verziójának) főbb újonságai:

- Az Aixből ismert JFS (Journaling File System) bevezetése – legfeljebb 2 Tbyte-os partíciók és file-méret, SMP-támogatás, legfeljebb 4 milliárd file vagy alkönyvtár kezelése, „használat közben” változtatható partícióméret, változó (512–4096 byte-os) blokkméret. Önállóan nem, csak HPFS-ről bootolható!

- Logical Volume Manager (LVM): partíciók vagy több fizikai merevlemez (!) egyetlen betűjelhez rendelése.

- 16 és 32 bites OS/2-támogatás, teljes DOS- és Win-OS/2-támogatás.

- SMP-, NFS-, TCP/IP v4.1- és Java 1.1.6-támogatás.

- Felkészítettek a 2000. évre és az euróra.
- Windows NT-s erőforrások problémamentes kezelése.

- Tivoli LCF rendszerkezelő felület.
- Megfelelő C2 biztonsági szintnek.
- Új kernel és API-k.
- 4 Gbyte-ig címehető memória a 32 bites alkalmazásoknak.
- Warp 4-es kezelőfelület.
- Integrált Lotus Go Web Server.

A további jellemzőket az Aurora hivatalos Web-helyén olvashatják el. Azt hiszem, a fenti lista láttán sokan – elsősorban a rendszergazdák – várakozóan dörzsölik össze tenyerüket, de hallottam felhasználókról, akik önálló gépeiken is kiszolgálót :-)) futtatnak...

Más cégek OS/2-es termékei, szolgáltatásai

Ha egy kicsit eltávolodunk a Nagy Kéttől, akkor a megoldások között találhatjuk az e-Suite-ot, a Lotus első Java-alapú alkalmazását, amely alacsony árának köszönhe-

Navigator
Messenger
Collabra
Composer

Megjelent a Netscape Communicator v4.0 natív OS/2-es változata magyar nyelven

tően jó eséllyel indulhat majd az otthoni irodák és kisvállalatok (SOHO) piacán is. A Lotus azért tudta alacsonyan tartani a termékek árát, mert nem lesz teletömve hangzatos, de ritkán használt szolgáltatásokkal, hanem csak a legalapvetőbb irodai funkciókat biztosítja – azokat viszont megbízhatóan.

Ha valakinek további szolgáltatásokra van szüksége, az igény szerint töltheti le azokat a Hálóról (várhatóan pénzért). Így csak azokért a funkciókért kell fizetniük, amelyeket tényleg használni is fogunk. Ez a megoldás hasonló a QuarkXpressben megismert módszerre, amikor a program szállítója csupán egy ömögámpis is használható alaprendszer biztosít, amelyhez utólag vásárolhatunk külső modulokat (ott XTension) a fejlesztőktől.

Ha már a Lotus említiük, nem szabad megfeledkeznünk a SmartSuite csomagról sem, amelynek megjelent végre az OS/2-es változata is (telepítéshez FixPack 5 szükséges).

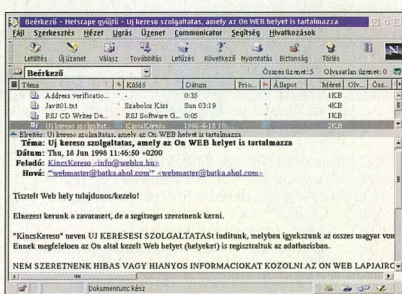
Lehet, hogy e szám megjelenésekor már kapható a StarOffice 5.0 OS/2-es változata is, amely a sokáig csak patchekkel javított, de végül soha meg nem jelent 4-es béta után az első teljes értékű, Web-irányultságú irodai programcsomag a német StarDivision cégtől.

Internet – a kifogyhatatlan forrás

Itt vannak aztán a különféle, kiváló minőségű shareware programok, amelyeket lelkes OS/2-es fejlesztők készítenek. Ezek között minden feladatra találhatunk alkal-

mazást, az egyetlen nehézség talán csak a legmegfelelőbb program kiválasztása. A korábbi CHIP-CD-ken is előfordult a Musthave shareware-gyűjtemény, amely azokat a programokat tartalmazza, amelyek „kötelezőek” egy OS/2-es felhasználó számára. Ezek közül néhányat név szerint említett szerzőtársam a CHIP októberi számában (CHIP 98/10/149) megjelölt cikkében, de jobbnál jobb programokat találhatunk az internetes shareware-válogatásokban (OS/2 Warp on the Net, OS/2 SuperSite, Musthave) és az on-line magazinok cikkében is.

Érdemes megemlíteni még a népszerű Tucows helyeket is, ahonnan a szerzők ugyan eltávolították az OS/2-es programokat (állítgat a csekély látogatottság miatt) és egy külön tábort indítottak Tucows/2 Affiliate-ek (társzerzők) számára, ám ezek a szolgáltatók szinte lehetetlen

A Communicator for OS/2 négy magyar nyelvű moduljából a Messenger levelezőprogram

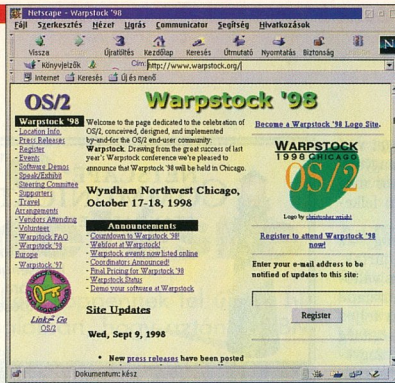
megtalálni pontos iránymutatás hiányában. Csak kitartó nyomozás után lehet rálelni egy-egy Web-helyre, amely Tucows/2-es tükörként működik.

Egy ilyen éppen a Tiszánét tart fenn, tehát nem kell messzire kalandoznunk a Hálón. Sajnos kellő karbantartás hiányában az anyaga öregecske, de megtalálható rajta a kedvelt kététhenes pontrendszer és a programok zövegés értékelése. Sokkal gyorsabb eredménnyel járhatunk, ha kereskedelmi oldalakon – shareware program regisztrációs helyein (BMT Micro, Indelible Blue) és OS/2-es szoftverfejlesztők oldalain – próbálkozunk, ahonnan a karbantartott oldalakról le is tölthetjük ked-

venc programunk aktuális változatát. Ezeket a hasznos linkeket külön táblázatban is összegyűjtöttük.

Aktív az OS/2-es tábor

Persze az OS/2 felhasználói korántsem elégedettek kedvenc rendszerük piaci helyzetével, ezért ennek nem győznek elégszer hangot adni. A kéthetente megjelenő és hárommillió olvasótáborral büszkélkedő e-Zine internetes magazinban rendszeresen kérdőíven próbálják megismerni az OS/2-es hálójárok pillanatnyi véleményét például olyan témákban, hogy közzé kellene-e tennie az IBM-nek az OS/2 forráskódját, vagy eladnia egy másik cégnek, honnan lesznek OS/2 Warp programok stb. Találhatunk olyan rámenős oldalakat, amelyek egyenesen arra biztatnak, hogy írjunk az ügyben

Az OS/2-hívők hagyományos évi találkozója, a Warpstock október közepén volt Chicagóban

közvetlenül Lou Gerstnernek, az IBM vezérigazgatójának, vagy más módon kéri segítségünket az OS/2 megítélésének javításában.

Ismert hely az OS/2 kivánságlista, ahol felirathatjuk a rendszer továbbfejlesztésére vonatkozó ötleteinket, vagy éppen azt, ha kedvenc shareware programunk egyik funkcióját szeretnénk az OS/2-be illeszteni látni (már volt példa ennek megvalósulására).

Vannak persze, akik korántsem érik be azzal, hogy ölbé tett kézzel várjanak az IBM fejlesztéseire. Amikor a Netscape közzétette a Communicator 5.0 forráskódját, néhány lelkes fejlesztő elindította a Warscape projektet, amelynek célja a kód OS/2-re való átültetése. Menet közben jelent meg a Communicator v4.0 for OS/2, egy e pillanatban még be kell érnnük ezzel a verzóval.

Sokan hiányolják OS/2 alatt a Win32-es programok futtatásának lehetőségét. Ezért elindult a Win32-OS/2 projekt is, amely ennek megvalósítását tűzte ki célul. A projekt ígértesnek tűnik, habár még csak egyszerűbb natív Win32-es programok (például pasziánsz) futtathatók OS/2 alatt. A projekt állásáról egy Web-helyen tájékoztathatunk és számos helyről letölthetjük a fordítóprogramot, amelyet CD-mellékletünkre is feltettünk.

Készítünk el kedvenc Win32-es programunk OS/2-es verzióját! Felhívom a figyelmet arra, hogy csak a mellékelt két angol nyelvű read.me file alapos elolvasása után fogjunk neki a műveletnek, és mindenképpen készítsünk biztonsági mentést adatainkról! Sőt, érdemes erre a célra egy különálló partícióit létrehozni a merevlemez, ugyanis a kernel módban futó konvertálóprogram még a béta állapotot sem éri el, és előfordulhat, hogy tökéleteszi a rendszert. Ha kellő figyelemmel járunk el, sikerülhet a próba. Sajnos ebben a számban megtelt a számomra fenntartott hely, ezért a művelet végrehajtására a következő számban visszatérhetünk.

Azt hiszem, sikerült bemutatnom, hogy valójában milyen nyüzsgő az OS/2 - ki-válállók által holtnak hitt - világa. Kár, hogy e fejlesztések híre nem jutott el a széles nagyközönséghez.

Aki többet szeretne tudni ezekről a témákról, látogasson el a bal oldalon felsorolt Web-helyekre. Most, hogy a CHIP három korábbi számából megismerhetjük az OS/2 internetes lehetőségeit, nincs akadály, hogy Olvasóink is csatlakozzanak az OS/2-hívők egyike gyarapodó internetes közösségéhez. Jó warpolást!

Czövek Gábor (gabor@batka.ahol.com)

Warp a Weben

Hivatalos IBM-oldalak

- ◆ Az IBM Software Web-címe: www.software.ibm.com/
- ◆ Software Choice: www.software.ibm.com/os/warp/swchoice/
- ◆ OS/2 Warp Library: www.software.ibm.com/os/warp/library/index.html
- ◆ OS/2 Warp-fooldal: www.software.ibm.com/os/warp/warp-client/
- ◆ Az OS/2 Warp Web-helye: www.austin.ibm.com/psinfo/os2.html
- ◆ Az Aurora Web-címe: www.software.ibm.com/os/warp/aurora/
- ◆ OS/2 Device Driver Pak On-line: <http://service.software.ibm.com/os2ddpak/>

OS/2-t támogató oldalak, linkekkel, információkkal

- ◆ OS/2 Warp on the Net: www.nfwa.com/os2/
- ◆ Warscape: www.netlabs.org/projects/index.htm
- ◆ Win32-OS/2 Project: www.os2ss.com/win32-os2/
- ◆ OS/2 Supersite: www.os2ss.com/
- ◆ Timur Gabi oldala: www.os2ss.com/Information/NewUsers/
- ◆ Warp kivánságlista, hírek: www.os2bbs.com/os2news/
- ◆ OS/2 Warpstock '98: www.warpstock.org/
- ◆ Warp X (egy OS/2-es jövő): www.jmast.se/warp/x/

OS/2-es magazinok

- ◆ OS/2 e-Zine: www.os2ezine.com/
- ◆ OS/2 Connect: www.os2ss.com/connect/
- ◆ EDM/2: www.edm2.com/

Archívumok

- ◆ Hobbes: <ftp://hobbes.nmsu.edu/>
- ◆ Walnut Creek: <ftp://ftp-os2.cdrom.com/pub/os2/>
- ◆ ...és magyar tükre: <ftp://isis.sote.hu/pub/hobbes/>
- ◆ Link Everything Online: www.leo.org/archiv/os2/
- ◆ ...és magyar tükre: <ftp://xenia.sote.hu/pub/os2/munich/>
- ◆ Musthave válogatás: [www.musthave.com/](ftp://www.musthave.com/)
- ◆ ...és magyar tükre: <ftp://xenia.sote.hu/pub/os2/musthave/>

Magyar OS/2 levelezési lista

- ◆ Jelentkezési címe: majordomo@lists.bme.hu, subject: subscribe os2
- ◆ ...és az archívum: <http://xenia.sote.hu/docs/maillarchive/os2/hu-os2/>

A Julianus Web-helye...

- ◆ ...karbantartott linkekkel és működő(!) shareware-megrendeléssel:
- ◆ <http://batka.ahol.com/>, majd válassza a **Linkgyűjteményt**.

Világcsúcs!

1800 sor/perc!

A Tally megalkotta a világ leggyorsabb mátrix sornymatóját!

A T6180 a legelőnyösebb megoldás azoknak a felhasználóknak, akik csúcsteljesítményt várnak el alacsony üzemeltetési költségek mellett.

Tally

Computer Printers

Kvint-R

Számítástechnikai Kft

H-1145 Budapest, Újvidék tér 15.

Telefon: (36-1) 252-8484; 252-8485 Telefax: (36-1) 252-8484

PRINTERT A KVINT-R-TŐL!

Juventus Team – A különbség kiszámítható

Cégünk, a Juventus Team egy modern, fiatal cég, amely 1991-es alakulása óta figyelemreméltó dinamizmussal növekszik és igyekszik elérni, hogy szolgáltatásaiban külön legyen versenytársainál. Hogy mi mindent teszünk annak érdekében, hogy továbbra is méltók legyünk a partnereink által adományozott "a stabil és megbízható beszerzési forrás" címre?

- Naprakészen követjük és kínáljuk a "működőgépes" piaci újdonságokat.
- Mindig friss árjegyzékünk éjlel-nappal elérhető E-mailen vagy saját faxbankunkon keresztül.
- Folyamatosan feltöltött raktárkészletünk nem kényszeríti partnereinket a kockázatos előrendelésre vásárlásra.
- On-line információ és ügyviteli rendszerünk segítségével azonnali ár- és készlet-tájékoztatást adunk a személyesen vagy telefonon érdeklődőknek.
- Tökeerőnknek köszönhetően mindent kínálunk, ami egy komplett konfiguráció építéséhez szükséges.
- Büszkék vagyunk arra, hogy a Shuttle cég magyarországi kizárólagos disztribútoraként egy olyan termékszáladot képviselünk, amely az ár és teljesítmény viszonyában világelsőnek számít.
- Áru kínálatunkban a Shuttle alapcso család teljes skálája megtalálható a Pentium és Pentium II. alaplapoktól a hangkártyákon át a VGA-kártyákig. Rádásul termékeinkre a piacon egyedülálló, 2 éves garanciát is vállalunk!

Juventus Team

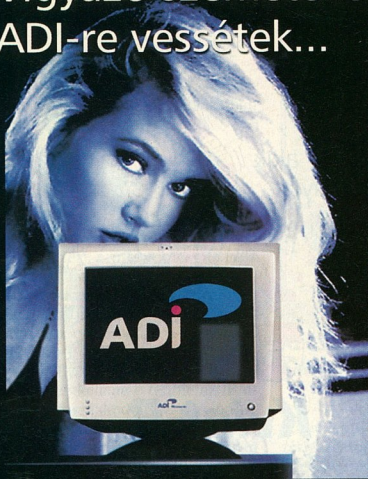
Számítógép alkatrészek
nagykereskedelm

A MŰKÖDŐ GÉPES KAPCSOLAT

Cím: Bp. 1145. Róna u. 161. Tel./fax: 221-5453

Vigyázó szemeket ADI-re vessétek...

...mert az ergonómiusan megtervezett, sötétített, villogásmentes, TCO '95 szabványnak megfelelő ADI monitorcsalád az ön szemének védelmét szolgálja.

ADI monitorok első kézből a D-DATA Kft-től! Tel.: 20/9419 263

Időben kapjon észbe...

- ☉ Virusvédelem
- ☉ HotLine (30)940-1459
- ☉ Rendszerfelügyelet
- ☉ Szaktanácsadás
- ☉ CD ellenőrzés
- ☉ Adatmentés

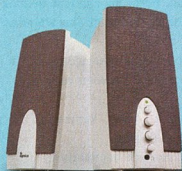
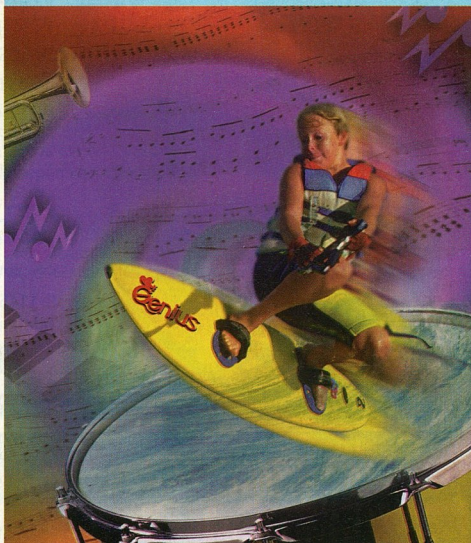
...mielőtt adatait veszteség érné.

VirusBuster

Tel./fax: 430-8350, 242-2130, 240-1546

<http://www.vbuster.hu>

Szörfözzön a hanghullámok tengerén

True Audio Expression

SP-G16 hangszórók
320 W Hi-fi multimédia
RMS: 16 W/névtleges
kimenőteljesítmény
Előoldali kezelőgombok:
ki- és bekapcsolás, hangerő,
3D, hangszín és fejhallgató-csatlakozó

Környő csatlakozás
color ID-vel

Sound Maker 64
(Valódi PCI-os AS3 hangkártya)
AS3 precízminőségű hang
PC-hangszórókészlet

Video Wonder Pro II
(Valódi PCI-os képlőp kártya
TV-funkcióval)
Valószínű PC-jét videóműködés

Super 36X CD-ROM Drive
(Nagy teljesítményű adattároló megoldás)
Ezerc a sebességet
a Genius Super 36X szel

KYE
Knowledge • Yield • Excellence

KYE Systems Corp.
No. 492 Chung Hsin Rd., Sec. 5,
San Chung, Taipei Hsien, Taiwan R.O.C.
Tel: (886) 2 2995-6645 Fax: (886) 2 2995-0584
Web site : <http://www.geniusnet.com.tw>

Genius is a registered trademark of KYE Systems Corp. All other products, brands or company mentioned are trademarks or registered trademarks of their respective companies. Products may look different than shown here. Specifications are subject to change without prior notice.

Emulátorok Macintoshra

A hagyomány folytatódik

Amigán nagy hagyománya van a Macintosh-emulációnak. 10 éve kezdődött az A-Maxszal, majd hamarosan a PowerMacet is emulálni képes FusionPPC-vel folytatódik a sor. Ezt a hagyományt követve Christian Bauer és Mar'c' Hellwig hamarosan elkészíti a SheepShavert. A fejlesztők szeptember végére a FusionPPC teljes kódjával elkészültek, de nincsenek megelégedve

sem a WarpOS, sem a phase5 által biztosított kernellel, sem pedig a StormC PPC-s fordítójával. A bétatesztelők már próbálják az így lefordított programot, de a Microcode Solutions addig nem adja ki a végleges verziót, amíg nem javítják ki a gyenge részeket.

A SheepShaver a ShapeShifter PPC-s verziójának készül. (Egy idevágó hír szerint a Microcode Solutions frontemberei perrel fe-

nyegték meg Christian Bauert, aki állításuk szerint a ShapeShifter megrásához felhasználta az A-Max forráskódját. Ezért Bauer nem folytatja a ShapeShifter Amigára történő fejlesztését, vagyis AmigaOS-re nem készül verzió.)

Az emulátor minden PowerPC-s Linuxon futni fog, köztük az Apuson (PowerUP Linux Amigára) is. Már csak az a kérdés, hogy a Microcode Solutions emulátora, vagy Bauerék free verziója fog előbb elkészülni, illetve a felhasználókhoz eljutni.

Újdonságok Amigára

PowerPC-s játékok

Mikor a PC-s világban megjelentek a 3D-s texture-mapped játékok, az amigásoknak egyre inkább meg kellett tanulniuk, hogy a 68k-s processzorok teljesítménye már nem elég az újabb generációjú, rengeteg számítást igénylő mediacsodákhoz. Az ID Software remekelt, a Wolfensteinől a Quakeig egyre jobb minőségű és egyre valóságosabb világot varázsoltak a játékosok monitoraira. Viszont a PowerPC-s kártyák tavalyi megjelenése óta már bármelyik erős hardvert igénylő 3D-s játék igényeit ki tudják elégíteni a gépek. Az első világlángyors 3D-s játék Amigára a Doom volt, amely még tavaly

karácsony előtt megjelent – tehát mindössze néhány nappal a forráskód kibocsátása után. Ebből létezik PowerPC-s és 68k-s verzió is, melyeket az eredeti programhoz képest egy sor újdonsággal is kiegészítettek, például repüléssel, fel/le tekintéssel stb. A Doomhoz – jobban megnevezve a programozók optimalizált verzióit – nem is szükséges PowerPC processzor, már egy gyors 68040-esen is tökéletesen játszható. Sajnos nem mondható el ugyanez a Descentről és a Quake-ról. A Descent 68k-s verziói csak 66 MHz-es 68060-as processzoron futnak akadázásmentesen, de a PowerPC-s vál-

tozat a leglassabb processzoron is eléri a 25-30 kép/s-os sebességet. A Quake – mint köztudott – nem a gyenge processzorokra lett kitalálva. Így a Clickboom cég által kiadott hivatalos AmigaQuake 68k-s verziója a leggyorsabb (68k-s) Amigán is csak 7-10 kép/s sebességet képes elérni, ami ehhez a játékfej-tához – a valóságáért megteremtéséhez – nagyon kevés. (A Clickboom – érthetetlen okokból – először a Mysthez készíti el a PPC-s kódot, és csak azután fognak hozzá a Quake-hez.) Létezik a Quake-nek egy még nem hivatalos verziója is – ez PPC processzoron fut – amely szerencsére kihasználja a Motorola RISC processzorok erejét, így a processzor sebességétől és típusától függően 17-70 képet tud megjeleníteni egy másodperc alatt. A magasabb értéket a phase5 cég új, CyberVisionPPC grafikus kártyájával mértük. Még ilyen megjelenik a szintén 3D-s Genetic Species (Marble Eyes) PPC-s verziója, ami az ígéretek szerint legalább 5-10-szeres gyorsulást hoz a mostani sebességhez képest. (Amúgy a játék 68k-s verziója is jól játszható 68040/68060-as processzorokon.) Valószínűleg ez a sebességnövekedés elsősorban a nagyobb felbontású képernyőmódok használatakor lesz érezhető. A Titan Computer is készült a gyors gépek piacára, a Claws of the Devil lesz az első Tomb Raider-szerű játéka Amigára.

**Kato Development
Melody1200**

A Kato Development elkészítette az óraportra helyezhető DSP-s hangkártyáját Amiga 1200-as számítógépekhez. A Melody1200 névre kereszt-

**Melody1200 Pro –
MPEG-ben otthon van**

telt kártya háromféle felszereltségben kapható: Base, Pro és Plus változatban.

Az alapváltozat egy 48 kHz-es, 20 bites, lejtátszóként és felvevőként is üzemeltethető hangkártya. A Pro elsősorban MPEG 2.5 Layer 2-3-as file-okhoz készült, és a DSP processzor segítségével akár a leglassabb A1200-esen is képes MP3-at lejátszani kiváló minőségben, minimális CPU-terheléssel. A Plus változat támogatja az MPEG 1 Layer 1-2 szabványokat is, így az MPEG videofilmek lejátszása vele nem terheli le jobban a processzort, mint a Pro verzióval az audioléjtászás.

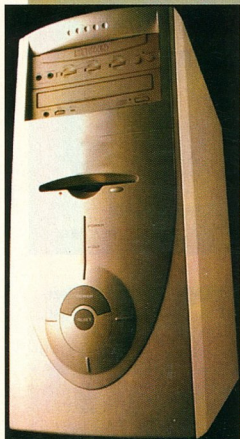
Létezik a hangkártyáknak Zorro II-es (Melody Z2) verziója is, ami az Amiga 2000/3000/4000 gépekhez készült. A Melody1200-nak nagyon jó a szoftvertámogatottsága, az AHI, az xAudio.device és a Tocatta-emuláció mellett az Amplifier MPEG-lejátszó közvetlenül is tudja használni lejátszásra.

Jönnek a 3D-s játékok Amigára!

Cerberus Minden együtt

A Blittersoft és a Weird Science megjelentett egy új multimédiás számítógépet. A Cerberus nevű gépben 300 MHz-es Intel Celeron processzor van, amelyet egy multimédia pro-

**Cerberus - WorkBench
Intel Celeron**

cesszor segít a munkában (kiszérelése 125 MHz-es MpmcTM 2, 230 MHz-es RAMDAC, Onboard AGP). A gép operációs rendszere Windows 98 és Workbench 3.0! A konfigurációt elsősorban a DVD technológiára épülő házi hífhöz számíták, profi audio- és videokiegészítőkre támaszkodva. A jelenlegi Intel-alapú gépekben emulátorral alakították ki az amigás oldalt, de a közeljövőben kapható lesz hozzá egy 68040-es vagy 68060-as kártya is, amivel a vásárló PC-t, Amigát és Macintosht kap egy géphez.

SoftPartners

Irodai programcsomag Amigára

A SoftPartners gondozásában (a cég több számítógépes platform ad ki programcsomagokat) megjelent az első igazi Office csomag Amigára. A csomag a Softwood Inc. termékeit tartalmazza (Final Writer 97, Final Calc, Final Data, Final Writer for Windows, és Holiday Clipart kollekció). A kiadó támogatja a szoftverek további fejlesztését, de a FinalOffice 2.0 csak akkor fog megvalósulni, ha ez az üzleti próba nem végződik kudarcral.

phase5

Késik a BVisionPPC 3D

A phase5 október végére halasztotta a BVisionPPC 3D-gyorsító, Permedia II chipkészletű grafikus kártyájának boltokba kerülését. Indoklás nincs, de az óriási érdeklődés ismeretében nem tűnik túl logikusnak a döntést. Európa-szerte folyamatosan nő a kereslet a BlizzardPPC és CyberStormPPC kártyák iránt, és a grafikus kártya nagyon sok vásárlónál már a gyorsítókártya vásárlásakor belekerülhetne a kosárba.

Factor5

Szabad a pálya!

Egy híres amigás játékgyártó, a Factor5 mindenki számára hozzáférhetővé tette játéprogramjait az Interneten. A Turrican mindhárom része, a Katakis és a BC Kid teljes verziói ADF (lemezfile az UAE-hez) formátumba tölthetők le közvetlenül a készítő lapjáról.

◆ www.factor5.com

AmIRC 2.1

Új verzió

Oliver Wagner (VaporWare) megjelentette a világ egyik legjobb IRC kliensének, az AmIRC-nek a 2.1-es verzióját. Néhány újdonsága: egy ablakban is lehet egyszerre több csatornához kapcsolódni; az AmIRC automatikusan megnézi, hogy az Interneten van-e frissítés a programhoz, és ha igen, azt automatikusan letölti; a Lag-O-Meterre (LAG-jelző csik) kattintva részletesebb információkat tudhatunk meg a szerver állapotáról; automatikusan rögzíti és tárolja kedvenc (sokszor használt) csatornáink neveit; a beállítóablak tartalmaz egy ReName funkciót is arra az esetre, ha nem akarjuk manuálisan átnevezni magunkat; csoportokba szervezhetjük a bejegyzéseinket.

CUAmiga

Game over

A CUAmiga az angol Amiga Format után a legnépszerűbb amigás magazin – volt. Ugyanis 1998. októberében jelenik meg utoljára. A hivatalos indoklás szerint folyamatosan nő az Internetet használó amigások száma, és így egyre kevesebben voltak kíváncsiak az újságra. (Valószínűleg ezt úgy kell értelmezni, hogy az ingyenes információ nagyon kemény konkurencia volt...) Egy biztos: a CUAmiganak a legutóbbi időig több mint 20 ezer előfizetője volt, és tíz országban, köztük Magyarországon is terjesztették.

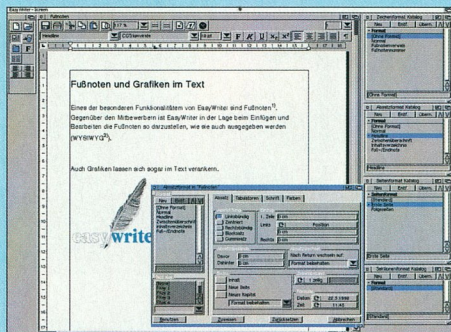
Összeállította: Nagy Lajos

Haage & Partner

Új AmigaWriter

A Haage & Partner (az egyik legaktívabb szoftvergyártó) megvásárolta az Amiga Internationaltől az AmigaWriter név használatának jogát, és meg is jelentette ezzel a névvel legújabb szövegszerkesztő programját (Easy Writer). Nem lesz könnyű dolga a piacon, mert van két erős konkurense, a Digma Word-

Worth-je és a Softwood FinalWriter. Az AmigaWriter készítői szerint a program legnagyobb erénye – versenytársaival szemben –, hogy a létező (és világszerte használt) összes nagyobb szövegszerkesztő programmal kompatibilis lesz, tudja exportálni-importálni azok dokumentumait.

Easy Writer, mostantól AmigaWriter

**Gyakorlott fordítókból
álló csapat nagy mennyiségű műszaki-számítástechnikai anyag fordítását vállalja határidőre!**
Tel.: 216-1587

- Szoftverek, on-line segítség ✓
- Marketing anyag ✓
- Dokumentáció ✓
- Megbízható munkavégzés ✓
- Pontos határidőkkel ✓
- Többéves tapasztalat ✓
- Neves szakmai referenciák ✓

Stilianus

e-mail: info@batka.ahol.com
honlap: http://batka.ahol.com

Számítástechnikai Tanácsadó és Szolgáltató Kft.
Trans-IT Projekt
1097 Budapest, Vaskapu u. 6/A Telefon: 216-1587

INFO '99

Itt az **UTOLSÓ** lehetőség,
hogy megkösse
a jövő évezred
ELSŐ üzenetét.

A megfelelő fórum:

INFO '99

Nemzetközi Informatikai és
Kommunikációtechnikai Szakkiállítás.
Budapesti Vásárcsopont
1999. április 27-30.

Biztosítsa időben helyét a kiállításon!
Jelentkezési határidő: 1998. november 30.

Bővebb információ:

Hungexpo Rt. INFO '99 Projekt
Tel.: 263-6082, 263-6478
Fax: 263-6335

INFO '99 - A JÖVŐ ÉVEZRED INFORMATIKAI FÓRUMA

Art of Vision

CORDINES COMPUTER Kft.
1137 Budapest, Szent István park 2.
Telefon: 340-1443

FEFO Kft.
1073 Budapest, Bercsényi u. 6.
Telefon: 352-8870

MX PC Kft.
1072 Budapest, Klauzál u. 32.
Telefon: 268-0948

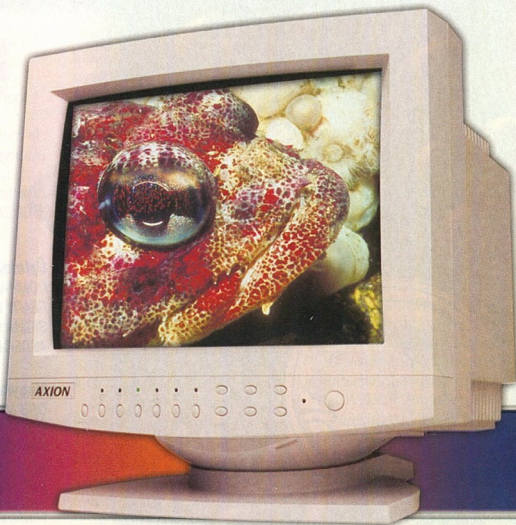
M&S Kft.
1139 Budapest, Pannónia u. 17/a.
Telefon: 320-5096

OK TRADE Kft.
8000 Székesfehérvár, Új Csóri u. 68.
Telefon: 06-22-324-966

JUVENTUS TEAM Kft.
1145 Budapest, Róna u. 161.
Telefon: 221-5453

RUFUSZ Kft.
1117 Budapest, Bogdánffy u. 3.
Telefon: 205-0382

TRIGON HARDWARE Kft.
1202 Budapest, Nagykőrösi út 241.
Telefon: 258-5827

AXION

Easy
access to

jukebox
storage starts right here.

Kodak Digital Science™
CD Library 54 és
CD Library 144

MINDENT TUDNAKI
NAGYON JÓ ARON!

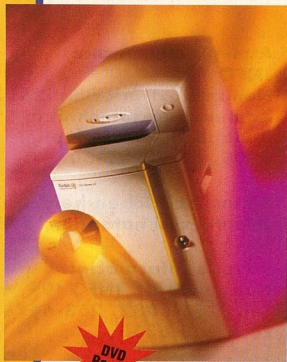
Szeretne bővebbet megtudni?
Öket keresse!

Storage Systems Kft.
(Hivatalos Kodak Distribútor)
Tél: (1) 266-1268
Fax: (1) 266-1292

Kodak Magyarország Kft.
Tél: (1) 387-9117 / 130-as m.
Fax: (1) 387-9113

www.kodak.com/go/docimaging

© Eastman Kodak Company, 1998

DOCUMENT
IMAGING

alapú
számítógépek

ISO 9002

minősített
gyártással
és szervizzel

A KVENTA számítógépek megfelelnek a Microsoft PC97 szabványoknak, így kompatibilisek a Win'95, a Win'98 és a Win NT operációs rendszerekkel.

A számítógépekhez Hewlett-Packard, Canon és Epson nyomtatók és kiegészítők teljes választékát ajánljuk.

Igény szerinti konfigurációk!

GYŐZZÜK A VERSENYT!

KVENTA

H-1067 Budapest, Podmaniczky u. 37. / 1399 Bp. Pf.: 707.
Telefon: (36-1) 269-5262 Fax: 853-1436, 312-5824
E-mail: kventa@mail.inet.hu

MINŐSÉG, BIZTONSÁG, TECHNOLÓGIA 100 Mhz-en!

AZ ÚJ 100 MHZ ALAPLAPOK!!!

**PENTIUM II BX / ATX
PENTIUM ALI PRO / AT
PENTIUM II SIS / AT
SUPER SEVEN: AGP PRO / AT
SUPER SEVEN: SIS / AT**

Üzletek:

COMPART Kft. 1146 Bp., Ajtósi Dürer sor 11. T.: 344-0160, 343-0346

READY COMPKER Kft. 1054 Bp., Vadász u. 36. T.: 331-0518

SIGMA COMPUTER Kft. 1077 Bp., Dohány u. 54. T.: 352-9647

ASDER Kft. 1093 Bp., Lónyay u. 42/a. T.: 217-8229, 216-1984

Nagykereskedések:

ORB Kft. 1145 Bp., Erzsébet Királyné u. 93/c. T.: 221-4078, 252-1074

COMPUTRANS 2020 Kft. 1145 Bp., Limanova tér 25. T.: 363-3738

TRIO-COM Kft. 2800 Tatabánya, Dózsakert u. 16. T.: 06-34-320-533

BC-COMP Kft. 4400 Nyíregyháza, Váci Mihály u. 41. T.: 06-42-502-134

ENTER-COM Kft. 9021 Győr, Liszt Ferenc u. 11. T.: 06-96-310-246

SIGMA COMPUTER Kft. 1077 Bp., Dohány u. 54. T.: 352-9647

Design: Philipposz Andras

Nielsen Media Research

Net a tévé helyett

Az America Online-nal közösen készített tanulmány mondani- valója talán már hazánkban sem igazán meglepő. Az Internetet használok körében készült felmérés szerint a netezők 15%-kal kevesebbet nézik a televíziót, mint más háztartásokban, melyek nincsenek a Hálóra kötve. A felmérés során felső jövedelmi osztályba soroltak amúgy is kevesebbet néznek televíziót, vagyis a jobb módúak kezdik megszerezni a Világhálóat. Tehát több pénz, több kapcsolati idő – vagyis egyre inkább érdemes az Interneten hirdetni.

Növekvő hálózati kereskedelem

Egy hasonló felmérés ¹ eredménye szintén érdekes: az amerikai 16-34 évesek több mint fele Internet-felhasználó. A netezők 43%-a nő, a világháló vásárlóinak pedig hozzávetőleg 68%-a tartozik az erősebbik nemhez.

Carnegie Mellon University

Lelombozó Internet

Az Internet használata depressziót okoz. Ezt az érdekes megállapítást tették a Carnegie Mellon Egyetemen. A két éves tanulmány készítése során közel 100 Internet-hozzáféréssel rendelkező családot látogattak meg. A hatás már azoknál is jelentkezett, akik rendszeresen heti több órát töltöttek a Neten. Minél jobban nőtt a kapcsolati idő, annál elszigeteltebbek és nyomottabb hangulatúak voltak a megfigyelték. A tanulmány főszerezője, dr. Robert Kraut meglepőnek nevezte az eredményt, hiszen egy eddig szociálisnak mondott technológia okozott antiszociális tüneteket. Megoldásként a nagyobb önfegyelmű (kevesebb hálózati szűrőzés), illetve a gyermekek Internetről való óvása merült föl.

Használjuk a hagyományos kommunikációs csatornákat is – még egy telefonbeszélgetés is emberibb, személyesebb, mint az e-mail.

ENSZ

Küszdelem a gyermekpornográfia ellen

Az ENSZ jövő januárban tanácskozást hív össze az Interneten terjedő gyermekpornográfia elleni harc lépéseinek megbeszélésére. A bejelentést azután tették, miután napvilágot látott, hogy 14 országból körülbelül 100 pedofil tartóztattak le az Interneten terjesztett képek miatt. Az Egyesült Államokon kívül Ausztráliába, Ausztriába, Németországba, Svédországba és még jó pár helyre vezettek a nyomok. A nyomozás során eddig több mint 100 ezer képet találtak, közöttük kétes gyermekét ábrázolókat is. Eddig ez volt a legnagyobb rendőrségi akció az internetes pedofilok ellen.

Kaplan Doktorátus a hálózatról

A hazai SuliNet kapcsán sokszor hallhattunk az online oktatás lehetőségéről. Íme, a megvalósult álom: a Concord University School of Law ilyen négyéves doktorátusi képzést indított el október hatodikán. Az egyetem pontozási rendszer, illetve ajánlólevél alapján válogatja meg hallgatóit, a tandíj 4200 USD egy évre.

Realize Communications Díjazott levelek

A Realize Communications érdekes ötlettel állt elő: díjazza azokat a hírcsoporthasználókat, akik hasznos üzeneteket küldenek. A cég elérhetővé tett néhány Usenet hírcsoportot saját Web-helyéről, és lerelépülő mérőfedeket ad azoknak, akik jelzik, hogy mely üzenetek helyesek, illetve melyek nem.

- ¹ Kereskedelmi felmérés: www.commerce.net/research/gideon
- ² Túra az őserdőben: www.greenpeacecanada.org/gb/rtour
- ³ Ásványtani adatbázis: <http://web.wt.net/~daba/Mine-ral>
- ⁴ Kerékpáros túratervek: www.trailsources.com
- ⁵ A hátfájdalom ellen: www.stanford.edu/group/perc/backpain.html
- ⁶ Szemétkiállítás: www.learner.org/exhibits/garbage
- ⁷ Csoportmunkára fel: www.jointplanning.com
- ⁸ DLRN, avagy Távoktatási Hálózat: www.wested.org/tie/dlrn
- ⁹ Nemzetközi időjárás-jelentés: www.intellicast.com/weather/
- ¹⁰ Lakossági energia-gazdálkodási adatbázis: www.its-canada.com/reed/index.htm
- ¹¹ Gyermekbiztos lakás: www.safebaby.net

Global Internet Project Gyűjtögetés

A high-tech cégek úgy döntöttek, hogy némi kezdő pénzzel segítik azokat a polgári erőfeszítéseket, amelyek az Internet név- és címrendszert reformálnák meg. Az új nonprofit szervezet a Net neveit felügyeli majd – ezt a feladatot hamarosan kiadja kezéből a amerikai kormányzat. A tervek szerint 500 ezer USD jön össze, amelyet minden kötelezettség nélkül, adományként nyújtanak át a szervezetnek. Az úgynevezett TLD-k (top level domain), vagyis a .com, .org, .net végű nevek körül mi a bonyodalom, ugyanis míg egyre több magánszemély szeretne minél olcsóbban hozzájutni ilyenekhez, addig a jól ismert cégek legszívesebben korlátoznák ezek kiadását. A hezitálásokat látva a Clinton-kormányzat figyelmeztette az Internet közösséget, hogy gyors megállapodás hiányában továbbra is felügyelni fogja a rendszert.

Swissair Fekete hírek

Mint ismeretes, a Swissair egyik járata az Atlanti-óceánba zuhant. A katasztrófa mindenkit megrázott. A Swissair hamar felismerte

az Internet fontosságát. Pár órával a baleset után a Web-helyén már hivatalos információkat, illetve telefonszámokat adott a hozzátartozók részére. A szerencsétlenség megmutatta, hogy az Internet a leggyorsabb hírforrás lehet amikor, aki megfelelően használja.

USA, Írország Történelmi aláírás

Bill Clinton és az ir miniszterelnök, Bertie Ahern történelmi lépést tett azzal, hogy digitális aláírásukkal hitelesítették közös megállapodásukat. Ez az első eset, hogy két kormányzati vezető digitális aláírást használ ilyen célra.

Microsoft Újabb Hotmail-hiba

A Microsoft Hotmail rendszerén újabb lyukat találtak. A hiba akkor jelentkezik, mikor egy védett hálózatról jelentkezünk be, egy túzál mögött. Ebben az esetben amíg a Hotmailhez kapcsolódunk, hálózatumk meg felhasználóink egész egyszerűen lefűlelhetik forgalmunkat, közöttük az URL-eket és a sütiket (cookie).

Disney, Microsoft Mégsincs nyaralás

Mind a Disney, mind a Microsoft visszatartítja, hogy

marketing célú e-mailt küldtek volna, amelyben 5000 USD-t, illetve egyhetes vakációt ígérnek a válaszolónak. Az Egyesült Államokban sokan kaptak olyan levelet, amelyben a következő szerepelt: „Itt a Disney, mi a Microsoftja együtt egy e-mailkövető programot készítettünk, amely nyomon követi, hogy kik kapták meg ezt az üzenetet. [...] Kérjük segítségét a teszteléshez.” A levélben az is szerepelt, hogy Walt Disney, Jr. és Bill Gates szponzorálja a projektet. Ezek a levelek természetesen hamisak voltak.

White House Egyszerűbb titkosítás

A washingtoni Fehér Házban kezdik belátni, hogy változtatni kell titkosítási stratégiájukon, így hamarosan könnyebbé válik az erősebb algoritmusok exportálása. Sokan úgy vélik, hogy ezzel a lépéssel a kormányzat az elektronikus kereskedelem mellé állt. Mint ismeretes, már jó ideje kérvényezi a Cisco társaival együtt a jobb kódolást használó algoritmusok külföldi használatát, ugyanis ez jelentős forgalomnövekedést hozhat. A döntésben feltehetően szerepe volt annak, hogy a jelenleg engedély nélkül kivihető 56 bites kulcsot megfelelő erőforrások használatával könnyen fel lehet törni. A megfigyelők szerint a fenti engedély még kevés, ugyanis a polgári használatot nem szabályozza, ott egyelőre fenntartanak az 56 bites korlátozást.

CDA II

Clinton elnök vallomása, illetve a hírhedt Starr-jelentés széles körű terjedését látva javaslat született a második Illetlenségi Törvényre (CDA - Communication Decency Act II). A szexualitás webes megjelenítése már régóta téma, és a CDA II-vel a gyermekek lelkiállagát védének a szülők, illetve a tanárok helyett is. Az igazi problémát az okozza, ami a híressé vált CDA I-nél is

felvetődött: sok orvosi kép és művészi alkotás is utalhat a szexualitásra, és ha ezek is illetlennek minősülnek, akkor bizony ez már a cenzúra veszélyét veti fel. Ezek szerint talán a Michelangelo szobrairól készült fotók is illetlenek lennének? További érdekesség az is, hogy a Clinton elnök és Monica viszonyát grafikákkal ismertető jelentést a Fehér Ház tette szabadon hozzáférhetővé, ugyanazon képviselők jóváhagyásával, akik később megrováznak, hogy ilyet tenni törvénybe ütköző... Sőt, azok is publikálták a „művet”, akik amúgy elfogadták a CDA szükségességét! Egyes vélemények szerint új domainnév-végződést (TLD) kellene alkotni - például adult.us - hogy a „vörös lámpás” oldalak böngészését jobban kézben lehessen tartani. Ezek után talán már az is elképzelhető, hogy a szexuális felvilágosítás is tiltott lesz az iskolákban.

Új szabványok és technológiák

Ericsson: ISDN analógban?
Az Ericsson érdekes bejelentést tett, amelynek nyomán meglévő rézkábeles fonalonkon ISDN-vonalat alakíthat ki telefonszolgáltatóknak. Az EriStreamnek hívott technológia lehetővé teszi, hogy a segítségével létrejött két vonalból az egyiket hagyományos telefonálásra, míg a másikat szimulált adatátvitelre használjuk. A technológia furcsaságát tovább növeli, hogy az igéreték szerint telefonunk, faxunk és modemünk is megmaradhat, ugyanis analóg jelek áramlanak, akár 64 kbit/s-os sebességgel. Amennyiben mindkét vonalat adatátvitelre használjuk, akkor 128 kbit/s-ra növelhető az átviteli sebessége. A rendszer használatához csak egy hálózati termináladapter, illetve egy helyi telefonközpont kell, valamint egy hálózati kártya a hívások kezeléséhez.

British Telecommunications: Highway

És hogy nem a levegőbe beszél az Ericsson képviselője, bizonyítja, hogy a BT már elkezdte a fenti elven alapuló, nem túl fantáziás nevű Highway szolgáltatását otthoni felhasználók és kisebb cégek számára. Ennek lényege, hogy a hagyományos telefonvonalal rendelkezők egy gyors, megbízható internetes-multimédiás kapcsolatra válthatják jelenlegi előfizetést. A cél, hogy 10 évben belül minden háztartásnak legyen kapcsolata a Highwayjal.

Tut Systems, Intel, National Semiconductor: otthoni hálózat

Az Intel és a National Semiconductor is licenceli a Tut Systems HomeRun házi hálózati technológiáját. Ennek segítségével szokásos telefonvonalon köthetjük össze számítástechnikai eszközeinket, anélkül, hogy a telefon-szolgáltatást ez zavarja. Ezzel a megoldással otthoni rendszerünket az Internetre is kapcsolhatjuk. A HomeRunnal 1 Mbit/s-os sebességet érhetünk el, ami tisztességesen mondható.

Infospace: Expresszel a Weben

Az Infospace egy olyan programot mutatott be, amely számítógépeinkre telepítve megkönnyíti a Weben való keresést. Az Express használatával automatikusan elindíthatjuk a lekérdezést, amely a Yahoo, az Excite, az AltaVista, a WebCrawler és a HotBot rendszeren keres majd. A találatokat egy Web-oldalon kapjuk vissza, mint már megszokhattuk, és ezt az oldalt meglevezünkre is eltárolja az Express. Sokan úgy vélik, hogy az ilyen programok elterjedése a portálok forgalmát növeli, mintegy kihelyezett hirdetőfelületként, mert persze az Express használói is kénytelenek reklámokat nézegetni a keresés közben.

Az üzlet az üzlet Andersen Consulting: európai elektronikus kereskedelem

Az Andersen Consulting elemzése szerint, amelyet 300 európai vállalatvezető választott ki készítettek, Európában is érdeklődnek a kereskedelem új formája iránt, de igen megfontoltan költenének sok pénzt új rendszerekre. Európában még több megoldandó kérdés van, amelyek fontosabbak, mint az elektronikus kereskedelem - ilyen az euro bevezetése és a 2000. év problémája is.

Compaq: mi lesz az AltaVista sorsa?

A Compaq a Yahoo-val és a Time Warnerrel is tárgyal arról, hogyan hozhatnának létre egy közös vállalatot, amelybe ő az AltaVistát vinné. Egyelőre csak találgatások vannak, de az tény, hogy nagyon erős portált indíthatna e három nagy cég együttesen.

IBM: Global Network-eladás

Az IBM új gazdát keres Global Networkjének, az ár 3-4 milliárd USD. Ez a hálózat megközelítőleg 30 ezer felhasználót fog össze a világ 50 országában. Az eladás fő oka, hogy túl sokba kerül a fenntartása, és az IBM inkább fő piacit szegmenseire szeretne összpontosítani.

Netscape: növekvő sebesség

A Netscape megállapodott a Qwest Communicationsszel, hogy az nagy sebességű üvegszálas Internet-kapcsolatot biztosít számára, ugyanis a Netcenter forgalmát már nem bírja jelenlegi kapcsolatauk.

Spinner.com: hangos hirdetések

Az ActiveAudionak nevezett megoldással a meglévő hirdetések megjelenítését szinkronizálni lehet hangfile-ok lejátszásával. Ettől a technikától a hirdetői kedv növekedését várják.

ÁLTALÁNOS FELÜLET TISZTÍTÓK

KÉPERNYŐK, SZŰRŐK ÉS
ÜVEG TISZTÍTÓK

Mágneses és intelligens
kártya- és olvasó
TISZTÍTÓK

TISZTÍTÓ ESZKÖZÖK

ISO
9002

CD-k, audió CD-k
és CD-R TISZTÍTÓK

MEGHAJTÓ ÉS
MÁGNESFEJ TISZTÍTÓK

KENDŐK ÉS PÁLCIKÁK

Hivatalos magyarországi forgalmazó:

SMP Számítás-, Bank- és Biztonságtechnikai Kft.
1139 Budapest Fiafűtők u.71. Tel: 350-0464, 350-0218
Fax.: 350-0463 E-mail: smp@mail.datanet.hu

Online-kapcsolat mindenek felett

Az Online Rt.

a banki informatika területén szerzett, közel tízéves
tapasztalatával
és kiválóan képzett, fiatal szakembergárdájával immár a
legnagyobb

integrált banki rendszereket telepítő hazai fejlesztőként áll
partnerei szolgálatában.

A professzionálissá fejlesztett, csúcsmínőségű, integrált,
nagy megbízhatóságú
rendszereink tökéletes megoldást nyújtanak partnereink mindennapi
feladatainak megoldásához.

Saját rendszereink mellett csúcsmínőségű adatbázis-kezelő,
fejlesztő- és internet-
eszközökkel és szolgáltatásokkal állunk ügyfeleink rendelkezésére.

A megbízhatóság,
a folyamatosság, a tökéletes rendszerilleszkedés képezi az
összekötő hidat
cégünk és ügyfeleink magas színvonalú kapcsolatában.

Online

Online Informatikai Rt. 1032 Budapest, Vályog u. 3. Tel: 437-0700, Fax: 437-0702, <http://www.online.hu>

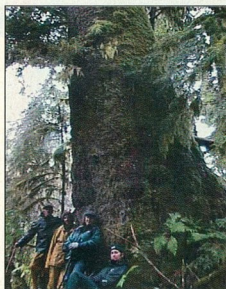
UUNet-Intel: közös szolgáltatás

A UUNet WorldCom és az Intel megállapodott arról, hogy kis- és közepes vállalatokat a későbbiekben közösen juttatnak Internet-eléréshez. A csomagban a UUNet szolgáltatása és az Intel hálózati eszközei szerepelnek majd.

Érdekes site-ok és szolgáltatások

Túra az őserdőben

A kanadai őserdőbe kirándulhatunk 2 a Greenpeace aktivistáinak segítségével. A Szabadságtáncos (Freedom Dancer) legénysége műholdon keresztül folyamatosan továbbítja megkapó fényképeit, amelyek egy kanadai oldalon nézhetők meg. A túra során az

A csapat és az őserdő

esőerdők szépségeivel, vadvilágával, illetve az ott élő emberekkel ismerkedhetünk meg.

Ásványtani adatbázis

Az ásványtannal foglalkozók kedvenc helye lehet ez 3. Öt ezer oldalon olvashatunk 3968 ásványtípusról. Az információgyűjteményben a Strunz-féle osztályozási rendszer és abcé szerint is kereshetünk.

Montival a világ körül

A helyi kerékpározás kedvelők több mint ezer túratervet találhatnak itt 4, helyi klubok címével, telefonszámával

együtt. Szállásleleteket és étteremcímeket kaphatunk, valamint térképeket is lelhetünk. Még hazánk is megtalálható az adatbázisban, igaz, kicsit szegényesen, de a környező országokról jobb kinalatokat találtunk.

Hátfájdalom ellen

Kate Lorig 5 specialista tanulmánya segíthet abban, hogy megtanuljuk, milyen módon szüntethető meg

Hogy kevesebb szemetet termeljünk

hátfájdalmunk, amelyet a sok ülés és a helytelen testtartás okoz.

Szemétkedjünk!

A Szemétkiállítás 6 nevű oldal segítséget nyújt a környezetünkben felgyülemelő, általunk már használhatatlannak ítélt anyagok, tárgyak kezelésében, illetve abban, hogy miként csökkentjük napi szemétmennyiségünket.

Találkozunk az Interneten!

A Web-alapi csoportmunkát segítheti ez az oldal 7, amely ingyenes határidőnaplót, teendőtlistát és címjegyzéket is ad az érdeklődőknek.

Távoktatás

A DLRN, vagyis Távoktatási Hálózat Web-oldala 8 egyaránt hasznos lehet a tanárok,

Budapesten őszi idő lesz...

szívnivalasnak találtuk ezt a szolgáltatást 9, amely műholdképeket és előrejelzéseket ad, akár hazánk időjárásáról is.

Energia-gazdálkodás

A REED, vagyis lakossági energia-gazdálkodási adatbázis 10 hasznos segítség lehet távhó-, villany- és gázszámlánk csökkentéséhez. Az alapelvek ismertetésétől a tanácsokig, ötletig sok minden található itt.

Gyermekbiztos lakás

A kisgyermekekre nagyon vigyázni kell ahhoz, hogy ne sérthessék meg magukat, illetve környezetüket, míg a lakásban vannak.

A békikért mindent

választ találhatunk itt, sőt több konkrét programba is bekapcsolódhatunk.

Időjárás-jelentés

Bár sok hasonló oldal van szerte a világon, mi rendkívül

Minden szülő szeretné a lehető legjobb, legbiztonságosabb körülményeket teremteni, amiben hasznos ötletekkel segíthet ez a szolgáltatás 11

Fazakas László

a RENDSZERINTEGRÁCIÓ FILOZÓFIA. Megálmodni Megvalósítani MŰKÖDTEJEN

A rendszerintegráció több, mint hardver, több, mint szoftver. A rendszerintegráció szemléletmód: az informatika filozófiája. A Synergon, a vezető hazai rendszerintegrátor egyesíti az informatikát és a kommunikációs technológiát, így hatékonyságot növel, költségek csökkentését hoz létre kiemelkedő minőségű alkotóelemekből.

Az informatikai rendszerintegráció több, mint rendszer, mert nemcsak tervezést, építést, felszerelést jelent, hanem azt a hátteret is, amely a rendszerek gazdaságos működtetéséhez, a piaci sikerhez elengedhetetlenül szükséges. Ha ismeri a célt, a Synergon megépíti a hozzá vezető utat!

 SYNERGON

Synergon Informatika Rt. ■ 1047 Budapest, Baross u. 91-95. ■ 1041 Budapest, István út 16. Tel: 399-6600 Fax: 399-6699 ■ E-mail: info@synergon.hu www.synergon.hu

SERCO

ALAPÍTVÁ 1983.

15 éve

a számítástechnikában

FUJITSU

PC • NOTEBOOKS • SERVERS

CITIZEN

November havi ajánlatunk
a nagy sikerre való tekintettel
meghosszabbítottuk

SERCO

ALAPÍTVÁ 1983.

Ajánlatunkat

Szeretne egy színes tévét ajándékba?

Nem kell mást tennie, mint üzletünkben vásárolni
bármely 300 ezer forint értékben,

valgy

1 db Citizen Printiva színes nyomtatót 99 ezer forintért.

ALAPÍTVÁ 1983.

15 éve

a számítástechnikában

Ebben az esetben mi megajándékozunk egy
Citizen hordozható színes televízióval.

Üzletünk címe: 1066 Budapest, Ó u. 46.

(az Oktogontól két saroknyira)

Telefon: 311-2266

E-mail: sales@serco.hu

és Üzletünk nyitvatartását

Novemberben hétköznap 9-18³⁰

szombaton 10-15

Decemberben hétköznap 9-20

szombaton, vasárnap 10-15

Microsoft Certified
Solution Provider

15 éve

a számítástechnikában

OTP lakossági HITEL ügyintézés

Fenti akciónk 1998. november 30-ig tart, és nettó végfelhasználói árra vonatkozik. Az ajándék átvételéhez hozza magával hirdetésünket.

Windows-szelídítő

Új oprendszer, új hibák – tartja a mondás. A Windows 98-cal azonban új funkciókat is kapunk, amelyek nem mindig ötlenek a szemünkbe.

Sorozatunkban néhány ilyen hasznos újítás használatát mutatjuk be. Bár némelyik már a Windows 95-ben is megvolt, csak kevesen vették észre.

Hibaelhárítás

FAT32-es indítófloppy készítése: ha valami nagyon nagy baj történt, és még a Safe módú indítás sem működik – például egy vírus megfertőzte a gépet, vagy megsérült az elsődleges merevlemez –, akkor bizony nagyon jó szolgálatot tehet egy bootlemez vagy teljes nevén Emergency Boot Disk. Ilyen floppyt a Windows 98 telepítésekor is készítettünk – már amennyiben nem léptük át ezt a műveletet. Utólag is elkészíthetjük – ha működik a Windows 98-unk. A Control Panelben válasszuk ki az Add/Remove Programs funkciót, majd a megjelenő ablakban a Startup Disk fület, és kattintsunk a Create Disk gombra.

De mi van akkor, ha nem működik a Windows 98, és a közelben csak régi DOS-os számítógép van? Helyezzük a DOS-os gép CD-ROM-meghajtójába a Windows 98 CD-jét, majd indítsuk el a Tools\Msutil\Fat32ebd alkönyvtárban található Fat32ebd.exe-t. Ez a program néhány perc alatt elkészít egy olyan lemezt, melynek segítségével – remélhetőleg – látni fogjuk az adatainkat, és biztonságra helyezhetjük „öket”. (Ha ismerjük a rendszereinket, akkor esetleg érdemes néhány sort „kiREMeIn” a CONFIG.SYS-ben a gyorsabb betöltődés érdekében.)

A grafikus kártya problémáinak elhárítása: ha nem működik rendesen a grafikus kártyánk – időnként ugrál vagy eltűnik az egérkurzor, „szemetet” (eltévedt képpontokat) hagy a képernyőn stb. –, először is ellenőrizzük, hogy a legfrissebb meghajtóprogramot használjuk-e. Nézzünk körül a kártya gyártójának Web-oldalán, mert elképzelhető, hogy már kijavították az adott problémát.

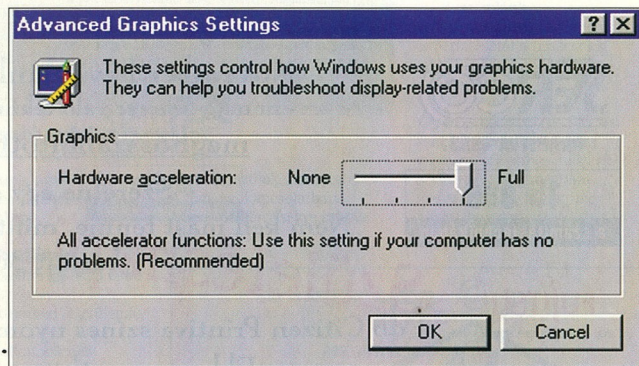
Ha nem ez a gond, vagy az új dri-

verrel is ugyanaz a probléma, akkor következő lépésként a Control Panelben válasszuk ki a Systemet, majd azon belül a Performance fület. Kattintsunk az Advanced settings keretben található Graphics gombra, majd a Hardware acceleration csúszkát egyesével tologassuk a Full jelzés irányából a None felé, minden egyes állítás után újraindítva a számítógépet.

Az első „visszalépésnél” a Windows 98 letiltja a hardveres egérkurzort úgy, hogy a system.ini file-ban létrehozza a [Display] szekciót és abban elhelyezi a SwCursor=1 szövegű sort.

Lassú a teljes képernyős videolejátszás: a legtöbb jelenleg kapható grafikus kártya hardveresen segíti a teljes képernyős videolejátszást, ám néha előfordul, hogy az .avi, .mov, .mpeg filmek és a videó CD-k lejátszásakor darabos a képváltás. Ennek az az oka, hogy a kártyák – elsősorban a kevésbé neves gyártók olcsóbb kártyái – nem minden üzemmódban támogatják ezt a funkciót. Ilyenkor végig kell próbálgatni, hogy mely felbontásoknál (640×480, 800×600 stb.) és milyen színmélységeknél (256, hi-color, true color) működik a zökkenőmentes lejátszás.

Összeagyvalódott ikonok kibogozása: egy program – vagy akár a Windows 98 – „elszállása” után előfordulhat, hogy a desktopon vagy a Windows Explorerben furcsák, szemet-

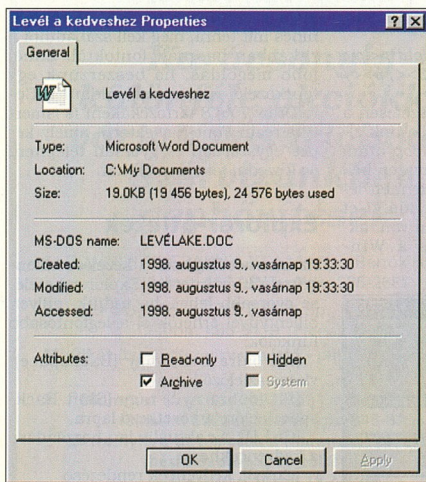

A második „lépcső” letiltja az úgynevezett memory-mapped I/O-t (Mmio=0), és a win.ini [Windows] szekciójában létrehoz egy SafeMode változót, melynek értékét 1-re állítja. Ha teljesen kikapcsoljuk a grafikus kártya hardvergyorsító funkcióit, akkor a SafeMode értéke 2 lesz, és a Windows 98 szinte csak az eszközfüggetlen bitmap (DIB) funkciókat fogja használni. Ettől azonban nagyon le fog lassulni minden grafikus művelet, még az ablakok és ikonok kirajzolása is, és szinte használhatatlanul lassú lesz a rendszer.

sek az ikonok, és akkor is azok maradnak, ha frissítjük a képernyőt vagy a könyvtárlistát. Ilyenkor nincs más tennivalónk, mint megkeresni a Windows alkönyvtárban található ShellIconCache nevű rejtett file-t, letörölni, majd újraindítani a rendszert.

Beállítás, karbantartás

Olvashatóbb rövid file-nevek: a Windows 98 – ahogyan már a Windows 95 is – minden file-hoz két nevet rendel: egy hosszút, amit például a Windows

Explorerben látunk és egy rövidtel, amivel általában DOS-módban, DOS-ablakban vagy régi, 16 bites programokban találkozunk. A Windows úgy hozza létre ezeket a rövid file-nveket, hogy veszi a hosszú név első hat karakterét (ha abban szököz van, akkor azt nem), ezután rak egy tilde (~) karaktert, végül egy számot. Ha még nincs ilyen kezdetű file-név, akkor 1-est, ha van, akkor a következő lehetséges számot. (Ha már kilenc ilyen file-név van, akkor a hosszú file-név első öt karakteréből és kétjegyű számból áll a rövid név.) Például a „Levél a kedveshez.doc”-ból „levéla~1.doc” lesz.

Ha valakinek ez nem tetszik, akkor beállíthatja úgy is a Windows 98-at, hogy a rövid file-név egyszerű csonkolással képződjön. A fenti példánál maradvra az így létrejövő file-név a következő lesz: levélake.doc. Természetesen, ha már van ilyen file-név, akkor marad a szokásos „hullámos” név.

Indítsuk el a Registry Editort, és a *HKEY_LOCAL_MACHINE* → *System* → *CurrentControlSet* → *Control* → *File-System* csoportban hozzunk létre egy új, bináris változót (*Edit* → *New* → *Binary Value*), aminek adjuk a *NameNumericTail* nevet, és állítsuk az értékét 00-ra (két nulla). Ezután indítsuk újra a rendszert. Ha mégsem tetszik ez a megoldás, és szeretnénk visszatérni a régi állapothoz, akkor vagy töröljük ezt a változót, vagy az értékét írjuk át 01-re (nulla és egy).

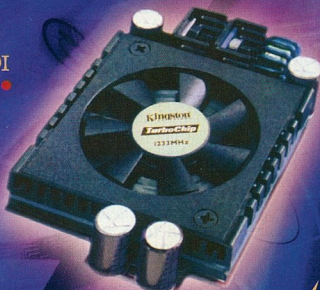
Többszörös file-regisztráció: lehetőségünk van arra, hogy egy file-névki-terjesztéshez több programot rendeljünk. Indítsuk el a Windows Explo-

Gyorsítson 233 MHz-re Kingston TECHNOLOGY MMX 233 TurboChippel!

TURBOCHIP 233 JELLEMZŐI

- 250% teljesítménynövekedés
- 64 KB belső cache tár
- Plug and play installálás
- HW. SW konfigurálást nem igényel

A Turbochip 233, Pentium 75 MHz-es vagy e feletti processzorokak helyettesíthet. A termék a márkás számítógépek esetében szinte 100% kompatibilitást biztosít.

A TurboChip-el, vagy más MAJOR RT. által forgalmazott memóriákkal és aktív elemekkel kapcsolatban, mint a KINGSTON márká hivatalos magyarországi forgalmazója, készséggel állunk rendelkezésükre.

Elsősorban viszonteladók jelentkezését várjuk.

MAJOR Kereskedőház RT
 E-mail: major@major.hu
 Internet: www.major.hu
 Telefon: 214-9541, 214-9522, Fax: 214-9502

rent, majd a View menü *Folder Options* utasítására megjelenő ablakban kattintsunk a *File Types* fülre. Válasszuk ki a kívánt file-típust, majd kattintsunk az *Edit* gombra, vagy rögtön kattintsunk kétszer a file-típus nevére a listában. Az *Actions* listában láthatjuk, hogy jelenleg milyen funkciók tartoznak – az alapbeállítás szerintiéknél – az adott file-típushoz.

A feleslegesnek ítéltet törölhetjük a *Remove* gombra kattintva, míg újakat a *New* gombra kattintva hozhatunk létre. Adjuk meg, hogy mi legyen a művelet neve (Actions), a másik mezőbe (Application used to perform action) írjuk be a funkcióhoz tartozó program elérési útját, vagy a *Browse*-ra kattintva válasszuk ki a programot. A *Set Default* gombra kattintva választhatjuk ki, hogy melyik legyen az alapbeállítás, vagyis melyik hajtódjon végre ha kétszer kattintunk rá a Windows Explorerben. (A *Use DDE* részt csak azok használják, akik pontosan tudják, hogy az adott program esetében mit kell megadni az egyes mezőkben.)

Rendszerdizítés

HTML file, mint háttérkép:

HTML oldalakat kétféleképpen is felhasználhatunk háttérképként. Az egyik, hogy a *Display Properties* ablakban a *Background* lapon háttérképnek egy HTML file-t választunk (*Browse*). A másik, hogy kiválasztjuk a Web-oldalt ugyanebben az ablakban, engedélyezzük az *Active Desktop*-ot (*View my Active Desktop as a web page*), majd a *New* gombra kattintunk, és a *Location* mezőben megadjuk egy URL-t vagy egy HTML lap – vagy más *Active Desktop* komponens – elérési útját. Utóbbi esetben lehetőségünk van a desktopon lévő ablak(ok) átméretezésére, áthelyezésére, míg ha háttérképnek választottuk a HTML file-t, akkor az minden esetben kitölti a teljes képernyőt. Ha ezeknek az oldalaknak bármelyike tartalmaz linkeket, akkor arra kattintva egy új böngészőablak nyílik, és az új oldal abban jelenik meg.

AVI videó a háttérképen: készítsünk egy egyszerű, abszolút rövid, képsoros

HTML file-t, amely csak a legszükségesebb tageket tartalmazza:

```
<html><body><p align="right"></p></body></html>
```

A *video.avi* helyére természetesen a saját új vagy MPEG videófile-unk elérési útját kell írunk. A *loop* utáni szám azt jelenti, hogy hányszor kell lejátszani a filmet. Ha végtelenített lejátszást szeretnénk, akkor ide -1-et kell írni. Ha minden rendben van, akkor ezt a file-t érdemes a Win-

ditja a rendszer futását. Ilyenkor nincs mit tenni, meg kell szabadulni a ritkábban használt fontoktól. Ennél jobb megoldás, ha beszerzünk egy fontkezelő programot (például a *CorelDraw 7* és *8* tartozékaként is ismert *Bitstream Font Navigator*), amely képes egyszerűen és gyorsan telepíteni és leszedni fontcsoportokat.

Explorer-ötletek

Az Internet Explorer 4 kezelése billentyűzetről: az Internet Explorer kezelése gyorsabb lehet, ha tudjuk, milyen billentyűvel érhető el a legfontosabb funkciók:

[Alt balra nyíl] vagy [Backspace]: vissza az előző lapra

[Alt jobbra nyíl] vagy [Shift Backspace]: előre a következő lapra

[Ctrl D]: az aktuális lap hozzáadása a kedvencekhez

[Ctrl B]: kedvencek rendezése

[F4]: címmező-lista kiválasztása

[F6]: címmező kiválasztása

[Ctrl O] vagy [Ctrl L]: új web-lap nyitása

[Ctrl N]: új böngészőablak nyitása

[Ctrl R] vagy [F5]: az aktuális oldal frissítése

[Ctrl P]: az aktuális oldal kinyomtatása

[Ctrl S]: az aktuális oldal mentése

[Esc]: az aktuális oldal töltésének megszakítása

[Ctrl W]: az aktuális böngészőablak bezárása

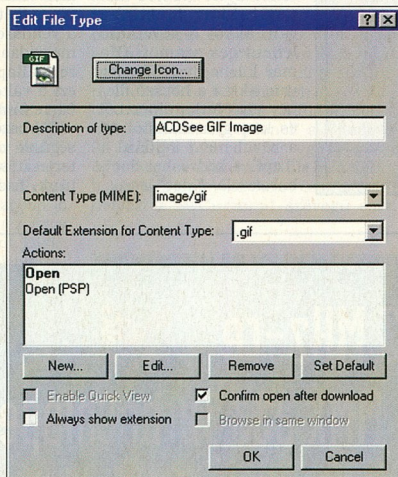
[F11]: teljes képernyős üzemmód be/kikapcsolása

Windows Explorer mint FTP kliens: ha a Windows Explorer *Address* mezőjébe beírjuk egy ftp-szerver címét, akkor attól kezdve az Explorer ftp-kliensként fog működni.

Link megnyitása új ablakba: ha az Internet Explorerben egy linke új kattintunk, hogy közben nyomva tartjuk a [Shift] billentyűt, akkor ez az új oldal egy új böngészőablakban fog megjelenni.

Egy DOS-funkció új élete: a Windows Explorerben és az Internet Explorerben egyaránt használható a jól bevált két pont. Az *Address* mezőbe – amit az [F4] billentyűvel is elérhetünk – gépeljünk be két pontot (...). Ennek hatására a Windows Explorer egy könyvtárszinttel feljebb, míg az Internet Explorer a beállított Web-helyre (*Internet Options* → *General* → *Home Page Address*) lép.

Weisz Tamás

dots\Web\Wallpaper alkönyvtárba másolni, hogy ne kelljen állandóan keresgélni, hanem a *Display Properties* ablak *Background* lapján automatikusan megjelenjen a „standard” háttérkép között.

A sok szép betű sok idővel jár: sok programhoz, programcsomaghoz kapunk kiegészítésként több tucat, néha több száz TrueType betűkészletet. Ráadásul a legtöbb telepítőprogram megkérdezésünk nélkül ezek közül jó néhányat rögtön feltelepít. A tapasztalatlanabb felhasználók is előszeretettel választanak ki és telepítenek szebbnél szebb fontokat. Egy ideig ebből nincs is probléma, legfeljebb betűtípus választáskor kicsit hosszúságos a lista, és nehezebb a döntés.

Am nem árt tudni, hogy a túl sok font – Windows 98 esetében ez mintegy 300-at jelent – észrevehetően las-

**A számítástechnika teljes kínálata.
Hitelügyintézés helyben kezes nélkül!
Internet havi alapdíj nélkül is!**

**QWERTY
COMPUTER**
Alapítva: 1984-ben

**Karácsonyig
különbéle akciókkal
várjuk vásárlóinkat!
Szervizünkben
gépbevitések.**

1. COMPUTER SZAKÜZLET 1111 Bp., Bartók B. út 14.
Telefon: 466-9377 Fax: 385-2687
2. EPSON SZAKÜZLET 1114 Bp., Bartók B. út 9.
Telefon: 466-5419 Fax: 385-2687

Mindkét üzletünk nyitva: hétfő - péntek 10-től 18 óráig

3. **Mammut Üzletház** 1022 Bp., Lövőház utca 2-4.
földszint L026 üzlet, telefon: 345-8255
Extra nyitva tartás csak a Mammut Üzletházban:
hétfő-szombat 10-től 21 óráig
vasárnap 10-től 18 óráig

Faxinfo árlistákkal: 466-8292 Internet: www.qwerty.hu www.qwertynet.hu

EPSON

Nyomatók teljes választéka.
HP, Canon nyomtatók, Calcomp plotterek, tartozékok, kiegészítők.
QWERTY számítógépek tetszőleges kiépítésben, 3 év garanciával.
Macintosh számítógépek.
Portocom, Compaq, Toshiba notebook számítógépek.
UMAX, EPSON, GENIUS szkennerok.
EPSON, OLYMPUS, AGFA digitális fényképező gépek.
SAMSUNG monitorok teljes választéka.
ELSA videokártyák teljes választéka.
DTP-rendszerek.
Multimédia eszközök, CD-írás.
Modemek viszonteladónak is.
GSM-adatátvitel.
ISDN kapcsolat, routerek és hálózati konfigurálás.
Szoftverek, tartozékok, kiegészítő eszközök, szakkönyvek széles választékával és tanácsadással várjuk!

EPSON

**Itt az ideje, hogy kézbe vegye számítógépét!
Dolgozzon együtt a tökéletes munkatárssal!**

EPOC 32 operációs rendszer

32 bites, RISC processzoros UNIX alapú, több feladatos, többszálú működési módú.
● Extra erő extra súlyfelesleg nélkül. ● Robusztus billentyűzet, teljes VGA szélességű érintés érzékeny képernyő. ● Az elemeknek várható élettartama kb. 35 folyamatos üzemóra. ● Jogtiszta, vírusmentes beépített alkalmazások, programozható, bővíthető architektúra. ● „PC stílusú alkalmazások”: szövegszerkesztő, táblázatkezelő.
● „Szervezze meg az életét!”, határídonapló, adatbáziskezelő.

Kompatibilis a világgal

Message Suite

Kompatibilitást biztosít a legelterjedtebb asztali, irodai- és csoportalkalmazásokkal ● MS Office, Lotus SmartSuite, Lotus NotesSuite, Corel Word-perfect, Novel Office.
● Symantec ACT!, Lotus Notes, Novel Groupwise ● Egyszerű „fogd és vidd” módszer, külön tanulást nem igényel.
● Automatikus adatkonverzió, szinkronizálás, PC és Macintosh gépeken

Soros vagy IrDA kapcsolat a világhálóra (postai vagy mobil telefonon keresztül).

- Fax és e-mail üzenetek létrehozása, küldése, fogadása, nyomtatása, world-wide web a világ legkompaktabb böngészőjével. ● TCP/IP, HTML 3.2, POP3, SMTP protokollok támogatása. ● Egyetlen univerzális postaláda, azonnali fax válasz vagy programozott fax vétel lehetősége.
- Több postafiók kezelése, csatolt fájlok küldése és fogadása.

Látogasson meg minket: <http://www.pSION.hu>

minőségi informatika

PSION

PixelView

VISUAL MEDIA

3D VGA+
TV-tuner+digi

TV-tuner telextel

3Dx Voodoo2 (12 MB)

WIN Computer
1067 Budapest, Szondi u. 19.
Tel.: 353-4304 • Fax: 317-2834 • e-mail: win@win.hu • http://www.win.hu

MIXIM

1092 Budapest, Erkel u. 13/A. Tel.: 217-8762, fax: 218-5099
1085 Budapest, József krt. 36. Telefon/fax: 210-2800
www.mixim.hu Az árak a 25% ÁFA-t nem tartalmazzák!

Kiváló minőségű, igény szerint
kialakított R&M számítógépek,
magán személyeknek
részletre is!

IBM 6x86-233 MX CPU, TX Pro chipset, 32MB SDRAM, 1.44MB FDD, 2.1GB Seagate UDMA HDD, S3Tri064V+ 1MB PCI SVGA-vezérlő, 24x CD ROM, 16 bites hangkártya, mini toronyház, billentyűzet, eger
(vagy bruttó 35.000 Ft önerő + 5.786 Ft 12 havi részlet)

75.980 Ft

Intel Celeron 300MHz CPU, 32MB SDRAM, 1.44MB FDD, 3.2GB Samsung UDMA HDD, 4MB AGP SVGA-vezérlő 3D gyorsító, 24x CD ROM, 16 bites hangkártya, 100W aktív hangszórópár, mini toronyház, billentyűzet, eger
(vagy bruttó 40.000 Ft önerő + 8.169 Ft 12 havi részlet)

99.980 Ft

14" Sunshine monochrome SVGA monitor	14.240,-	GVC 1133 3600bps külső faxmodem, HIF-eng.	9.920,-
14" Fullsize color SVGA monitor, NI, LR	27.800,-	GVC 1155 5600bps belső faxmodem, HIF-eng.	13.600,-
15" GVC color SVGA monitor, NI, LR	35.900,-	GVC 1155 5600bps külső faxmodem, HIF-eng.	16.000,-
17" GVC color SVGA monitor, NI, LR	58.900,-	Mustek Scanexpress 600CP A4 színes scanner	13.900,-
SPE330 SB-komp., 16 bites hangkártya	1.900,-	Mustek Scanexpress 12000P A4 színes scanner	22.900,-
SoundBlaster AWE 64 hangkártya	5.980,-	Mustek Scanexpress 12000SP A4 színes scanner	41.460,-
SoundBlaster AWE 64 hangkártya	10.480,-	Mustek A Mustek-termékek hivatalos magyarországi disztribútora	
CyberDriver 24x seb. CD ROM	8.980,-		

Visszleteladók jelentkezését is várjuk!

Biztonságosabb és hatékonyabb Lotus Notes halozatok

- Vírusvédelem
- Elektronikus levélforgalom nyilvantartás és számlázás
- Helyettesítés
- Bizalmas információk védelme

Ha a biztonság fontos Önnek,
akkor **GROUP TOOLS!**

GROUP

NETWORK

Számítógéphálózatok Kft.
1148 Budapest, Fogarasi út 10-14.
Tel.: 467-0117, 467-2840 • Fax: 363-3659
e-mail: sales@networx.hu

MICROTEK

The Digital Vision

LAP- és FILMSZKENNEREK

- 300x600-tól 2000x1000 optikai felbontás lapszkennereknek!
- 1950x1950 optikai felbontás filmszkennernél
- A4 és A3 szkennelési méret,
- 30/36 bit egymenes gyors CCD
- SCSI-2 vagy párhuzamos port
- lapadagoló és dialfált opciók
- ScanWizard szkennelő szoftver

WACOM

DIGITALIZÁLÓ TÁBLÁK

- PenPartner és Intuos:
- nyomásérzékeny digitalizáló táblák (256 vagy 1024 fokozaton)
 - 2540 lpi felbontás, A6-A2 méret
 - széles, vezeték nélküli tollválaszték
 - grafikusoknak, iskoláknak, tervezőknek, térképészeknek...
...és OTTHONRA is!

Kodak

digital science

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK

- KODAK DC120, DC210/220, DC260 1280x960, 3x ZOOM (DC120) 1152x864, 2x ZOOM (DC210/220) 1536x1024, 3x ZOOM (DC260)
- LCD képmű
 - Video kimenet (DC210/220/260)
 - Hangfelvételi lehetőség (DC220/260)
 - előtétlencsék, szűrők (DC120)
 - soros port csatlakozás,
 - gyors képbetölt
 - USB csatlakozás (DC220/260)
 - képarchiválás, adatbázis
 - célszoftverek fejlesztése

MIKROPO
RENDSZERHAZ

1065 Bp., Nagymező u. 51. • Tel.: 353-0111/140,162 mellék • Fax: 269-0151

Irány a Web!

A közkézen forgó WYSIWYG HTML szerkesztőkkel (Adobe PageMill, Netscape Composer, Microsoft FrontPage, Microsoft Word 97) manapság már senkinek sem okoz gondot egy tetszetős Web-oldal elkészítése.

Csakhogy van egy probléma: a kész file-okat fel kell rakni a Webre. Ha pedig a rendszergazda éppen elment hegyet mászni, az üzlet akkor sem várhat. Cikksorozatunk első részében a Web-oldalak végső üzembe helyezéséhez adunk tanácsokat az ezzel a területtel még csak ismerkedőknek. Az alábbiak megértéséhez nem szükségesek programozási és rendszerismeretek, az alapfogások ezek nélkül is elsajátíthatók. A böngészési és HTML-készítési jártasságot azonban feltételezzük. Az itt leírt módszerek, lépések többsége a Unixokon (Linux) kívül más operációs rendszer alatt is követhető.

Előkészület

Mindenekelőtt meg kell tudnunk Web-lapunk pontos címét (URL). Ezt általában nem mi választjuk meg (hiába is szeretnénk mondjuk www.kis.jozsef.hu-t), hanem az Internet-szolgáltatótól függ. Az e-mail-címünk jó kiindulási alap (lásd a kereset szövegértés).

Ha az e-mail-címünket valamelyik ingyenes szolgáltatótól kaptuk (Freemail, Gyalogló, Hotmail), akkor hagyjuk ki a következő lépést.

Először nézzük meg az URL-t Netscape-ben a ~joska/ rész nélkül. Ha nem jön be semmi, akkor próbáljuk a gépnév elejét `www-re` cserélni vagy `www-t` beszúrnunk elé. Tegyük hozzá a ~joska/-t (értelmezészerűen a saját e-mail-címünk elejét). Ekkor valószínűleg a `404 Not found` hibajelzést kapjuk, mivel még nem raktunk fel semmit. Ha nem jutottunk el ideig, akkor keressük meg Internet-szolgáltatónk Web-oldalain a pontos címet és a feltételeket.

A feltöltéshez három adatra lesz szükségünk: a Web-szerver nevére (hostname, a `http://` utáni rész), a saját nevünkre (username, login name, a `/~` utáni rész) és a jelszavunkra (password, ugyanaz, amit a telefonos Internet-kapcsolat létesítéskor kér a gép). Ezenkívül szükségünk lesz néhány programra a Web-böngésző mellett: a Far Managerre és a QVTNetre (megtalálhatók a korábbi, illetve a mostani CHIP-CD-ken).

Készítsük el egy `public_html` nevű könyvtárban a saját gépünkön a Web-oldalainkhoz tartozó HTML szövegeket, képeket és más file-okat. Mindegyik file-nevet és névkiterjesztést (a `public_html-t` is) csupa kisbetűvel írjuk.

A kezdőlap neve `index.html` legyen. A `.html`-ekben írjuk át a nagybetűs hivatkozásokat kisbetűsökre, és a hivatkozások elejét hagyjuk el. Így például az

```
<A HREF="file:///C:/DOCUMENTUMOK/public_html/veRSek/Nyar.HTM">ból
<A HREF="versek/nyar.html">
```

lesz. Ez meglehetősen babrunka, így a legkönnyebb rögtön mindent jól megcsinálni a HTML-készítőben. Például kék beszúrásakor, miután kiválasztottuk, és a neve megjelent az ablakban, töröljük ki a szerkesztő által erőszakosan beszúrt `file:///` részeket, és ellenőrizzük a kisbetűs írásmódot.

Egyes HTML szerkesztők mindenáron nagybetűs kiterjesztéssel akarják elmenteni a file-okat. Ha minden egyes mentésnél kézzel odaírjuk a file-név mögé a kiterjesztést, akkor ezt a problémát is megoldjuk. Ha ehhez nincs erőnk, akkor elég egyszer lefuttatni az a havi CHIP-CD-ken található `AFC.EXE-t`, amely az összes alkönyvtárban elvégzi helyettünk az átnevezést.

Azért kell ügyelnünk a file-nevekre, mert a Unix megkülönbözteti a kis- és nagybetűt, és némely rendszer számára a `.htm` kiterjesztésű file-ok nem számítanak HTML-nek. Ha hibát vétenénk, akkor a képek nem jelennek meg, és a linkek hibás helyre mutatnának. Régi, 8.3-as szerkesztői file-neveket használó operációs rendszer esetén maradhat a `.htm`, de a file-okon belül

```
<A HREF="..">
```

részbeke `.html-t` írjuk, és a munkánk végén eresszük rá az `afc` unixos változatát (ugyancsak megtalálhatók a CHIP-CD-n) az anyagunkra egy unixos gépen.

Az utolsó simítást is elvégezve a saját gé-

pünkön (`file:///t` írva a böngészőbe) győződjünk meg róla, hogy az oldalak működnek-e, nem maradt-e ki egy-egy file. Ha mégis kimaradt valami, másoljuk be a `public_html` könyvtárba. Ha minden készen áll, megkezdhetjük a feltöltést.

Feltöltés

Indítsuk el a Far Managert. Ez a Volkov és Norton Commanderek kedvelőinek ismerős lesz, a legtöbb gombkombináció ugyanúgy működik. [Alt F2]-vel váltunk a jobb panelt „FTP Link”-re, és a megfelelő sorokba gépeljük be a nemrég kispekulált hostname-et, username-et és password-t. Ha a kapcsolat nem jön létre, kérdezzük meg a rendszergazdát, vagy hívjuk fel a supportot, hogy melyek a helyes paraméterek, majd próbálkozunk újra.

Másoljuk át a `public_html` könyvtárat (ne csak a tartalmát). Ez az adatok mennyiségétől függően eltarthat egy ideig. Ha megtörtént, már írhatja be a böngészőnkbe az URL-t. Elkészült a mű.

Ha `404 Not found` vagy `403 Forbidden` hibajelzést kapunk, a következő a teendő. Indítsuk el a QVTNetet, a `Services/Terminal` panelen írjuk be a hostname-et, majd a megjelenő ablakban a login-nevet és a password-t. Végül hajtsuk végre a következő parancsokat:

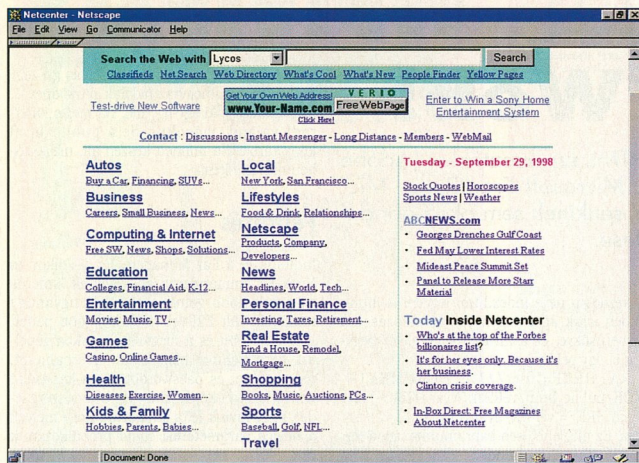
```
cd
chmod 711 . public_html
chmod 644 public_html/*.*html
```

Ha vannak alkönyvtárak, azokat is írjuk be az alsó két sorba. Ezekre a parancsokra a Unix biztonsági rendszere miatt van szükség, mégpedig azért, hogy a Web-szervernek (ezen most nem a gépet, hanem a rajta futó programot ért) legyen joga olvasni és továbbadni a Web-oldalainkhoz tartozó file-okat. A `chmod`-olást később is végre kell hajtanunk, mindahányszor egy újabb file-t veszünk fel.

Láthatjuk, hogy az oldalaink frissítése akár 3-5 percet is igénybe vehet. Ezért nem érdemes minden egyes vesszőhibánál megismételni ezeket a lépéseket. Az oldalak fejlesztése a saját gépnép merevlemezén hatékonyabb, és csak naponta vagy a munka végétével érde-

Keressük meg a címünket!

E-mail-cím	Lehetséges URL
joska@mail.datanet.hu	http://www.datanet.hu/~joska/
joska@elender.hu	http://www.elender.hu/~joska/
jos564@hszk.bme.hu	http://www.hszk.bme.hu/~jos564/
joska@server.ady.sulinet.hu	http://server.ady.sulinet.hu/~joska/
joska@sajat-ceg.hu	http://www.sajat-ceg.hu/~joska/

Az Interneten keresztül is szeretnénk megnézni az oldalainkat? Ehhez el is kell jutnunk oda...

mes feltölteni. A ritkább frissítés ellenére ennek megvan az az előnye, hogy a kényelmes, megszokott HTML-készítőnkkel dolgozhatunk, és a feltöltést nem file-onként, külön-külön kell végeznünk.

Ha csak egy kisebb szövegrészt kell javítani, de sürgősen, akkor elég a Far Managerrel csak azt az egy file-t fölvinni. (A másolás fordított irányba is működik: ha a saját gépünkről eltűntek a file-ok, visszavehetjük őket.)

Az előbb bemutatott megoldás szinte mindenhol működik, de egyes helyeken vannak

gyorsabb módszerek is. Lehet, hogy a saját könyvtárunkat FTP nélkül is elérhetjük az egyik hálózati meghajtón keresztül. Ekkor ott és azonnal érdemes elkészíteni az oldalakat, a másolást kihagyva. Ennek az a nagy előnye, hogy ugyanaz az oldal nem lesz meg két független helyen (így nincs gond, hogy melyik a helyes változat), másrészt a módosításokat azonnal http-n keresztül, végleges formájukban látjuk. (A kisbetűkre itt is ügyelnünk kell!) Hátránya viszont, hogy az eltérő rendszerek miatt nem biztos, hogy a hosszú file-

nevek működni fognak – annak ellenére, hogy mindkét operációs rendszer ismeri őket.

Ingyenes szolgáltatók

Egyre több magyar és amerikai szervezet nyújt ingyenes tárolóhelyet a lelkes Web-honfoglalóknak. Közülük egyesek megkövetelik, hogy legyen e-mail címünk, mások pedig adnak sajátot. Az előbbi esetben nem lehet gond, hiszen például a <http://egon.gyaloglo.hu/> ajánlotta lépéseket követve készíthetünk magunknak postaládát. Persze nem minden fenékig tejfel. Az ingyenesen szolgáltatók ugyan nem kérnek havi díjat, de vagy elviselhetetlenek a korlátozások (200 Kbyte vagy még kisebb hely), vagy el kell tűrnünk egy változó reklámszöveget a lap tetején. Akinek ez nem tetszik, az fizessen (dollarban, fontban, ahogy tetszik...). Kevés olyan szolgáltató van, amely az oldalaink tartalma – és nem a fizetett pénz – alapján dönti el, hogy milyen lehetőségeket kapunk. E kivételek közé tartozik a <http://www.geocities.com/>. Itt az oldalainkra csalogatott látogatók számával arányosan juthatunk még több szabad lemezterülethez. Az ingyenes helyek hátrányai a fent említett zavaró korlátozások, a lassúság és az, hogy az anyagainkat egyesével, file-onként kell feltöltenünk.

Sorozatunk következő részében „átlépünk” a Web-szerverre, és az ottani teendőkkel folytatjuk munkánkat.

Szabó Péter [epipaj@freemail.c3.hu]

1991. XT számítógépek nagy választékban kaphatók 8088 cpu, 512 KB RAM, 360 K FDD, 20 MB HDD Hercul ...
 1992. AT-286 számítógépek nagy választékban kaphatók 80286 cpu, 1 MB RAM, 1,2MB ...
 1993. AT-386 számítógépek nagy választékban kaphatók 80386 CPU...
 1994. AT-486 számítógépek nagy választékban kaphat ...
 1996. Pentium számítógépek nagy választékban ...
 1998. Pentium II számítógépek különböző konfigurációban az Ön igénye szerint !!!

Libra
COMPUTER

folyt.köv...

1114 Budapest, Bartók Béla út 21.
 Tel./Fax: 385-3957, 361-4280, 361-4300 <http://www.libra.hu> E-Mail: schmiddeg@libra.hu
 Nyitva: hétköznap 9.30-17.30

VÁSÁRI SZENZÁCIÓ - SZENZÁCIÓS VÁSÁR
ENCAD NovaJet PRO 600e óriásnyomtatók

forróhű megjelenítés
 ragyogó színtelítettség
 egyedi grafikától az óriásplakátokig

Mindemt 3-500.000 Ft-al kevesebbert a **PrintExpo-n**
 a **Digit** (A pavilon 201/b) standján.

Digit Számítástechnika 1125 Istenhegyi út 29-31.
 Tel.: 224-5455 Fax: 214-4167
 www.digit.hu mail: info@digit.hu

Ki ne vágya
NAGYOBB SEBESSÉGRE ?

ÉS A DUPLÁJÁRA?

ANA-2940 10Mb
 AHA-2940U 20Mb
 AHA-2940UW 40Mb
AHA-2940U2W 80Mb

CSAK EGY SCSI VEZÉRLŐ
ÉS A PC BEINDUL!

adaptec Keresse viszonteladóinknál!

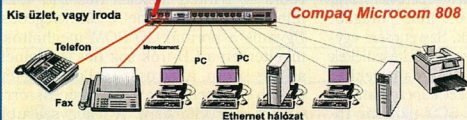

1074 Budapest, Dohány u. 67. Tel.: 342 3255, Fax: 351 2576 www.axico.hu

COMPAQ Microcom MODEMEK

Újdonságok a termékpalettán!

Az új és széles MODEM választékot
 keresse a Compaq forgalmazóknál.

A DELTA Elektronika a **COMPAQ** System Partnere

Menedzselhető
 központi
megoldások,
 analóg,
 ISDN, K56 Flex,
NT RAS.

GIGABIT Ethernet
 Számítógépek, hálózatok,
 alkalmazások, komplett rendszerek
 és kommunikációs termékek,
 a piacvezető gyártótól!

COMPAQ

A DELTA Elektronika Kft.
 ISO 9001 minősítése
 partnereink garanciája.

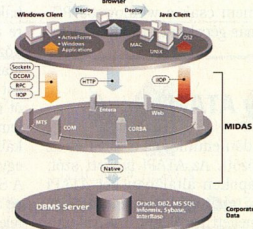
ISO9001

Delta Elektronika
 1033 Bp., Szentendrei út 39-53.
 Tel.: 437-5200 Fax: 437-5299
 E-MAIL: micromodem@delta.hu

Delphi 4.0
C++Builder
JBuilder 2.0

Nagyvállalati szoftvertechnológia:

- Az Inprise MIDAS eszközeivel Ön könnyedén kezelheti az elosztott alkalmazások bonyolultságát.
- Az Inprise fejlesztőeszközök, a Delphi 4, a C++Builder 3 és a JBuilder 2 teljeskörűen támogatják az elosztott, MIDAS-on alapuló fejlesztéseket.
- A MIDAS most már nagyon kedvező, felhasználónként bővíthető licenc konstrukcióban is megvásárolható.

Bemutatóinkról az alábbi telefon, e-mail és web címen kaphat információt.

Borland Magyarország, 1143 Budapest, Hungária krt. 79-81., telefon: 252-8145
 Fax: 252-8773, internet: http://www.borland.hu, e-mail: info@borland.hu

Vételtől a bekapcsolásig

Amikor egy ATAPI vagy SCSI csatolófelületű CD-írót építünk be a PC-nkbe, feltétlenül oda kell figyelnünk néhány dologra.

A lább következő tanácsainkat már csak azért is érdemes megfontolni, mert egy CD-író nem olcsó mulatság. A CD-írás hőskorában a drága CD-írót szakemberek telepítették és használták. Mivel ma gyakorlatilag bárki vehet CD-írót, érdemes körültekintően tájékozódni, hogy hosszú távon is hasznosan szolgáljon.

Külső vagy belső készülék?

A CD-írók 5,25 col széles meghajtóhelyre beépítendő készülékek. Az ATAPI (IDE) írókból csak belső változat létezik, mivel egyrészt nincs szabványos külső ATAPI interface, másrészt kritikus lehet a kábelhossz a gyors PIO 3 üzemmódban, és a gyakran 50 cm-es külső kábelek hossza már túl sok ehhez. A SCSI készülékek viszont probléma nélkül beépíthetők egy külső házba. Jó minőségű, árnyékolt kábelnek alkalmazásával több egymás mögé kapcsolt készülék még 1,5 m-es kábel mellett sem jelent problémát. A CD-írók sok hőt termelnek az írás során, mivel erős lézert használnak. Ezért elsősorban azoknál a gépeknél tanácsos külső CD-írót használni, amelyeket amúgy is teletsűfoltak több merevlemez és CD-ROM-meghajtóval. A külső SCSI íróknak az is előnye, hogy könnyen hozzákérhető nem csak a windowsos PC-khez, hanem más gépekhez, például Macintoshokhoz is.

SCSI vagy ATAPI?

Vásárlás előtt döntünk kell a SCSI és az ATAPI busz között. Az ATAPI mellett szól, hogy az alaplapokon általában két ATAPI csatlakozó van, tehát már megvan a CD-író interface-e. Emellett az ATAPI írók valamivel olcsóbbak, mint a hasonló SCSI készülékek. Sajnos az ATAPI-nak van néhány

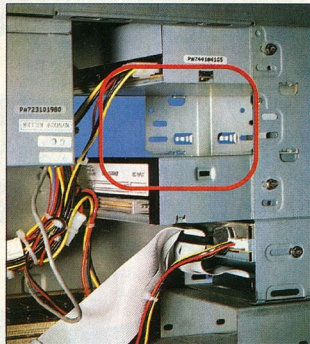
hátránya. Minden egyes ATAPI porthoz csak két eszközt (merevlemez, CD-ROM-meghajtót vagy CD-írót) lehet csatlakoztatni. A két készülék közül az egyik master (főlérendelt), a másik slave (alérendelt) módban dolgozik. Az ATAPI merevlemez és az ATAPI író nem szabad közös portra csatlakozni, mert 4-szeres sebességű írás során időnként adatvesztés léphet fel. Így egy ATAPI CD-írót csak a második ATAPI portra lehet kötni. Annak a merevlemeznek kell a leggyorsabbnak lennie a PC-ben, amelyről az adatok beolvasása történik CD-íráskor – ez legyen a master merevlemez az első ATAPI porton. A SCSI íróknál nincs ilyen probléma, mivel ezeknél az összes készülék azonos bányamódban részesül.

Amit a SCSI vezérlőről tudni kell

Ha rendszerünkben már van SCSI vezérlő a merevlemezhez, akkor a CD-íróból is ilyen interface-út válasszunk. A SCSI szabványos, és megfelelő konfiguráció esetén mindig működik. Persze van néhány hátránya is. A CD-írásához először is jó minőségű SCSI vezérlő kell, például egy Adaptec 2940U vagy UW, amely bizony nem olcsó. Ráadásul a SCSI eszközök – merevlemezek, CD-ROM meghajtók és CD-írók – drágábbak, mint ATAPI-s társaik. Szerencsére egyre csökken a SCSI és az ATAPI készülékek közti árkülönbség. A SCSI adapterekhez maximálisan hét készüléket kapcsolhatunk, sőt a Wide és Ultra Wide SCSI-nál akár 15-öt is. Így a CD-író mellett akár több merevlemez is rákötethetünk ugyanarra a szalagkábelre, miután jumperrel kijelöltünk mind-egyiknek egy szabad SCSI azonosítót (ID). A SCSI busz maximális adatátviteli sebessége általában 10 Mbyte/s körül van, és megfelelő konfiguráció esetén nem befolyásolják egymást a buszon lévő egyes készülékek.

Az optimális hely

Ha a CD-író vásárlásakor nem külső SCSI vagy párhuzamos portos változat mellett döntünk, akkor a készüléknek

1. Ha a CD-író felett sok hely van, nem kell tartanunk a túlmelegedésétől

helyet kell találni a PC belsejében. Tehát már a vásárlás előtt győződjünk meg arról, hogy van-e szabad 5,25 colos meghajtóhely és csatlakozási lehetőség a házban. Mielőtt helyhiány miatt kicserélnénk a meglévő CD-ROM-meghajtót a CD-íróra, inkább vegyünk egy új PC-házat. Ugyanis a gyakorlat az mutatja, hogy aki CD-t ír, annak nemcsak az íróra, hanem egy 24-szeres vagy 32-szeres sebességű CD-ROM-meghajtóra is szüksége van.

A házban meg kell találnunk az író számára az optimális helyet: figyelembe kell venni az érintett kábelek hosszát, valamint azt, hogy felülhet-e túlmelegedés. Ugyanis a normál CD-ROM-meghajtóktól eltérően a CD-írók sok hőt termelnek az írás során, ami rossz szellőzés esetén veszélyes lehet az íróra, a processzorra vagy a merevlemezre. A legegyszerűbb szabály: a CD-írót és a merevlemezt semmiképpen se szereljük közvetlenül egymás fölé. A legjobb, ha a két egység között marad egy szabad illesztőhely (lásd az 1. képet).

A beépítés előkészítése

Ha megtaláltuk a beépítés helyét, távolítsuk el a bővíthető előlúsi műanyag takarófedlet. Ez általában süllyesztett, ezért vagy belülről kell finoman kifelé nyomni, vagy kívülről csavarhúzóval kell óvatosan kiemelni.

◆ Színes korongok saját kezűleg, CHIP 98/11/80

A drágább házakban a műanyag burkolat mögött még egy fémlemez is található az elektromágneses árnyékolás érdekében. Az ilyen burkolatok többnyire a házhoz vannak csavarozva, de a csavarokhoz általában könnyen hozzáférhetünk.

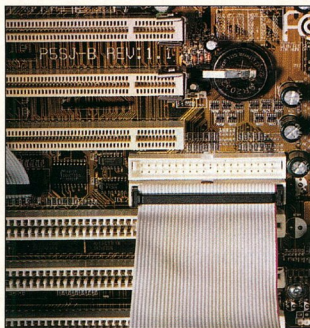
Jumperelés

Beépítés után már nehéz hozzáférni a CD-író hátuljához, ezért az ott található jumpereket célszerű a beépítés előtt beállítani. Az ATAPI írókat érdemes a második ATAPI portra csatlakoztatni és master módban üzemeltetni (lásd a 2. és a 3. képet).

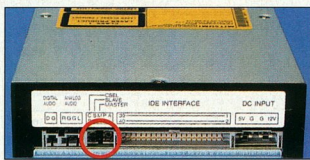
A SCSI íróknál be kell állítani egy szabad SCSI azonosítót és a terminálást. Ha a CD-író a SCSI-lánc utolsó készüléke, akkor terminálnunk kell, egyébként nem szabad terminálni (a terminálás lezárja a SCSI buszt, a terminált készüléket követő eszközöket már nem látja a vezérlő). Ha a SCSI-paritás is konfigurálható rajta, akkor azt be kell kapcsolnunk.

A megfelelő beépítés

Ezután jöhet a tényleges beépítés. Óvatosan csúszassuk be az író a szabad meghajtóhelyre – ennek nagyobb erőfeszítés nélkül is mennie kell. Ha az előlapja pontosan illeszkedik a házhoz, akkor csavarral rögzítsük a készüléket. A csomag gyakorta nem tartalmaz csavarokat. Ezért már a vásárláskor szerezzük be ezeket, ha kell. Legfeljebb 5 mm menethosszúságú csavarokat használjunk.

2. Az ATAPI CD-írókat masterként kell csatlakoztatni a második ATAPI portra

3. Konfigurálás: a piros karikával jelzett helyen lehet az ATAPI CD-írókat masterként jumperelni

A hosszabb csavarok túl mélyre hatolhatnak a CD-író belsejébe, és fizikai kárt okozhatnak abban.

A kábelek csatlakoztatása

Most már csak a készülék csatlakoztatása van hátra. Egyrészt szükség van elektromos áramra, másrészt a készülé-

ket össze kell kapcsolni a SCSI kártyával vagy ATAPI porttal.

A legtöbb PC tápegységén van legalább egy szabad négyfólyusú tápcsatlakozó a további készülékekhez. A csatlakozódugók és az illesztőhüvelyek egyik oldalát lekeresztelték a pólusok védelmére, így az összedugásukat nem lehet eltéveszteni. Ha nincs több szabad tápcsatlakozó, akkor szaküzletben be kell szereznünk egy Y-kábelt.

Ha ATAPI írókat tettünk, az alaplap második, többnyire szabad ATAPI portjára csatlakoztassuk. Illeszük a szalagkábel a ATAPI port illesztőhelyére. A szalagkábel egyik oldalán színjelzés található. Ennek kell az ATAPI port 1-es tújére mutatni. Sok alaplapnál a szalagkábel csatlakozóján horony található, amely eleve meghatározza a lehetséges illesztést. Ha foglalt a második ATAPI port, mert például a CD-ROM-meghajtó masterként elfoglalja, akkor azt át kell jumperelni slave-nek, és így az első ATAPI portra, a merevlemez mellé lehet csatlakoztatni.

SCSI készülék esetén ugyanígy kell megoldanunk a kábelezést, csak a CD-írót ilyenkor általában nem az alaplaphoz, hanem a SCSI vezérlőkártyához kell csatolni. A drágább alaplapokat már beépített SCSI vezérlővel készítik, ezeknél alaplap csatlakozóhoz kell kapcsolnunk a CD-írókat.

A CD-írókat audio-CD-lejátszóként is lehet használni. Az audiocsatlakozón keresztül ugyanis a hangkártyához köthetjük. Ha a hangkártya már össze van kapcsolva a CD-ROM-meghajtóval, akkor legjobb, ha ezen nem változtatunk, és az értékes CD-írókat nem pazaroljuk CD-k lejátszására.

Klaus Schrödl

ISO minősítés kevesebb papírumunkával.
Kiváló eszköz a munkatervanyagok tökéletesítéséhez.

- Előregyártott sablonok
- MS Office kompatibilitás
- Az ABC FlowCharter 7 támogatásával

- Folyamatábrák
- Kapcsolatok
- Vizuális szimulációk
- "Mi lenne ha?" elemzés

MICROGRAFX

Tegye könnyebbé Ön is az ISO minősítés megszerzését Micrografx termékekkel!

Keresse viszonteladóinknál!

Számalk Rt. Disztribúció
1115 Budapest, Etele út 68. Tel: 203-0306 Fax: 203-0367
E-mail: distinfo@kk.szamalk.hu

Adatíró tollak

Annak érdekében, hogy a készülék beszerelése után azonnal megkezdhesük a CD-R- vagy CD-RW-írást, összegyűjtöttünk néhány, a gyakorlatban már bevált ötletet.

Természetesen ezek nem adnak mindenre megoldást. Mindenesetre megszívlelendők, ha nem szeretnénk csalódní, amikor a látszólag hibátlan CD-ről szeretnénk visszaolvasni értékes adatainkat.

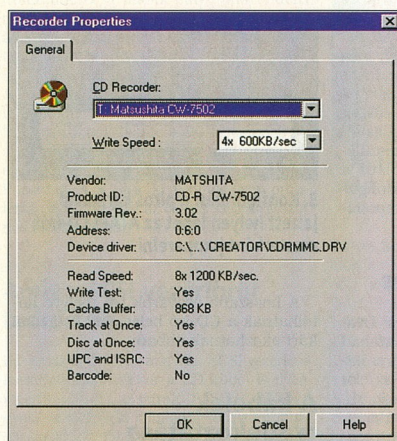
Multi-Mode CD-k másolása

Multi-Mode CD-ről beszélünk, ha például egy korongon adatsáv és hangsáv is található. Ha egy ilyen CD másolásakor hiba lép fel, annak általában az az oka, hogy a CD-író – főleg, ha régebbi modell – nem támogatja a Disk-at-Once (DAO) felírási módot. Mi csupán azt érzékeljük, hogy a CD másolása hibajelzés nélkül lezajlik, de a lemezt az írás után nem lehet olvasni.

Ennek kiküszöbölésére két megoldás van. A drágább, hogy veszünk egy olyan CD-író, amely ismeri a DAO eljárást. Ennél lényegesen olcsóbb, viszont sokkal időigényesebb, ha az adatsávokat és hangszávokat átmásoljuk merevlemezre, és onnan készítünk el egy Mixed Mode CD-t – ezt a módot manapság mindegyik CD-író ismeri.

Sok játéknál másolásvédelemként kihasználják ezt a buktatót. Egy CD-re írt játék például nem indul akkor, ha nincsenek meg a hangszávok. És ha a játékprogram azt is ellenőrzi, hogy vannak-e *run out* blokkok a sávok között

(a DAO-nál nincsenek), akkor felismeri a másolatot és leáll. Ilyenkor sajnos csak egy DAO eljárást ismerő, új CD-író be-

Az Easy CD Creator Tools → CD-Recorder Properties menüpontjában megtudhatjuk, hogy CD-íróknk támogatja-e a Disk-at-Once-t

szerzése segíthet. Egy ilyen íróval nem csak PC-s játékokról, hanem játékkonzolok, például Play Station számára is készíthetünk mentést (backupot) a féltett eredeti lemezeinkről.

Direct CD

Az Adaptec Direct CD lehetővé teszi, hogy egy CD-R- vagy CD-RW-író Windows 9x/NT alól ugyanúgy használjunk, mint egy merevlemez. Ez azt jelenti, hogy a Windows Explorerben a file-okat közvetlenül ráhúzhatjuk a CD-író ikonjára, és így hűzd és ejtsd módszerrel másolhatunk adatokat az írható CD-re, és később ugyanígy visszaolvashatjuk azokat. (A Direct CD más programokkal,

köztük a konzol módúakkal is működők, például a Far Managerrel – a szerk.) Ha CD-RW-íróknkban CD-R vagy CD-RW-lemez van, akkor akár törölhetjük is a tárolt adatokat. CD-R korongoknál ilyenkor elvész a már felírt hely, nem írhatjuk újra.

A Direct CD Readme file-jából kiderül, hogy a régebbi CD-írók nem támogatják a törlést, mivel ilyenkor az író voltaképpen speciális írásmódot alkalmaz. A leírás azonban hallgat arról, hogy ez pontosan mit is jelent. (Az írható CD-k itt tárgyalt felírási módja UDF formátumban történik.

Egyes régebbi típusú CD-írók és CD-ROM-meghajtók nem, vagy csak részben képesek ilyen formátumú lemezek kezelésére – a szerk.)

Általában egy íróprogrammal csak CD-R adathordozókat lehet lezárni, CD-RW adathordozókat nem. A lezárás azt jelenti, hogy az írásművelet befejeződik, és a lemez írásvédetté válik. A Direct CD segítségével azonban akár lezárt CD-R-re is írhatunk, ami hagyományos íróprogramokkal nem lehetséges. A Direct CD erre a célra kínálja az írásvédelem feloldása opciót.

A Direct CD 2.0-s és legújabb, 2.5-ös verziójával már file-okat is törölhetünk a CD-RW lemezekről – korábbi verzióival csak a teljes lemez volt törölhető. Az egyszer írható CD-R-eknél ez természetesen másként van: a törölt file megmarad a lemezen, de a tartalomjegyzékben már nem jelenik meg.

Ezenkívül minden egyes írás vagy törlés jókora adminisztrációs kiegészítést kap a lemezen, így egy Direct CD-vel formázott lemezen kevesebb tárolókapacitás használható ki a szokásos 650 Mbyte-nál. Azt is figyelembe kell venni, hogy a Direct CD nem mindig hajtja végre azonnali a törlést vagy írást, hanem késleltetve, például a következő olvasáskor vagy a CD kidobása előtt.

A CD-RW és az Easy CD Creator

A CD-RW-hez szükség van az Easy CD Creator update verziójára. Ezt az Interneten a lenti címen találjuk meg. Az új 3.0.1d verziójú frissítés a program stan-

CD-grabberek, MP3-kódolók és -dekódolók, -lejátszók és -segédprogramok:

- ◆ www.mp3.com
- ◆ http://rara.com/mp3
- ◆ www.mp3.de
- ◆ www.digmp3.com

A Samplitude Pro ára körülbelül 400 márka.

◆ Forgalmazó: SEK'D, Schwabenstrasse 27, 74626 Bretzfeld, Németország. ☎ (07946)776-66

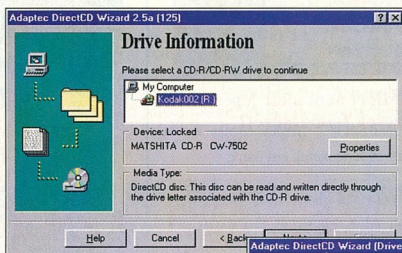
dard és Deluxe változathoz való. Ha CD-írókhoz van egy angol nyelvű Easy CD Creator, akkor semmi gond – a nyelvspecifikus update-változat segítségével más nyelvre is átállítható az eredeti angol változat (magyarra sajnos nem).

A programfrissítést tartalmazó CDC-301D.EXE file mérete 3,5 Mbyte, a nyelvi update-é (CDC-INTL.EXE) pedig 6 Mbyte. A korábbi verzió frissítése mindenekelőtt CD-RW-meghajtóknál ajánlott, mivel automatikusan telepíti a legújabb meghajtóprogramokat a legtöbb CD-RW-íróhoz.

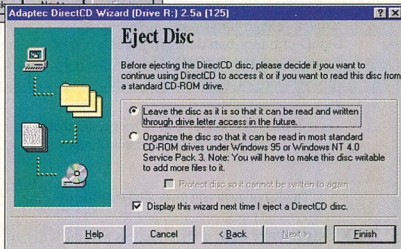
♦ Az Adaptec CD-író szoftvereinek frissítései: www.adaptec.com/support/files/upgrades.html

Sikertelen az audio-CD-k írása vagy másolása

Audio-CD-t szeretnénk készíteni, de nem megy a közvetlen másolás a CD-ROM-meghajtóról a CD-íróra. A másolóprog-

Az Adaptec Direct CD segítségével merevlemezünk használhatjuk a CD-R és CD-RW korongokat

ram írás közben hibajelzést ad és leáll, ráadásul tönkretesz a CD-R-t. Ha pedig sikertül a másolás, akkor a zene minősége hallhatóan rosszabb az eredetinel.

Ennek oka egyrészt az, hogy az audio-CD-lejátszók hibajavítása sokkal toleránsabb, másrészt az audio-CD-k

FUJIFILM
COMPUTER
PRODUCTS

Ahol a jövőt tárolják

Képviselet: MAGNECO Kft. Tel./fax: 291-9938

Nagykereskedő:

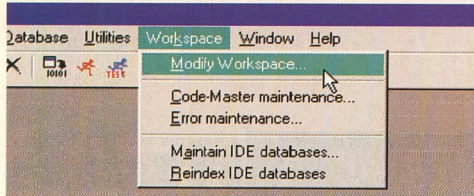
MACOMP KFT.
Magyar Computer

1033 Budapest, Szentendrei út 39-53.
Tel.: 436-6609; Fax: 436-6610

1117 Budapest,
Prielle Kornélia u. 4.

A.I.D.A. Tel.: 463-0630; Fax: 463-0639

Miért akar lemaradni?! Miért nem akar lépést tartani az OOP rendszerek fejlődésével?!

Itt a legkorszerűbb OOP fejlesztő rendszerek egyike, a

VISUAL DATAFLEX 5

Integrált fejlesztői környezet, application framework szemlélet. Hatékony **DataDictionary**; a **Business Project Object** a batch jellegű feldolgozásokban is lehetővé teszi a DataDictionary-ban definiált szabályok használatát. Idegen adatbázisok (**DB2, Oracle, Btrieve, ODBC**) használata az alkalmazások módosítása nélkül.

Bemutató példány megrendelhető.
(500.-Ft + ÁFA + postaköltség)

Tanfolyamok október elejétől indulnak.

NEXT Software Kft., a Data Access hivatalos disztribútora
Cím: 1119 Budapest, Andor u. 60 ☎ Tel: 208-46-43, 208-46-31
e-mail: nextsw@hungary.net ☒ weblap: www.dataobject.hu/dfklub/

INFORMATIKAI HÁLÓZATOK TERVEZÉSE ÉS KIVITELEZÉSE

Számítástechnikai-, hírközlő, és erősáramú hálózatok
Szűnmentes hálózatok és energiaellátás, túlfeszültség elleni védelem
Komplett rendszerek esetén tanácsadás, döntéselőkészítés

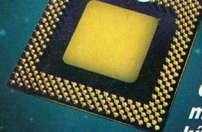
Optikai, struktúrárt és hagyományos hálózatok
Hálózatépítő elemek
Aktív eszközök, számítógépek, gépkatapultok

Rövid kivitelezési határidő, 15 év rendszergarancia!

1138 BUDAPEST, CSERHALOM ÚT 4.
TELEFON & FAX: 350-5093 TELEFON: 350-6227, 350-6235
E-mail: profon@mail.matahv.hu http://www.profon.hu

A csillagos ég sem határ

Pentapc

*Gyors, jó minőségű,
megbízható számítógépek
kivánság szerinti
összeállításban,
1+4 év garanciával.*

**Processzorok, memóriák, alaplapok,
winchesterek, CD ROM meghajtók, hangkártyák,
hangszórók, VGA kártyák, monitorok,
faxmodemek, printerek, MPEG video filmek,
stb. széles választékban.**

Kérje aktuális árlistánkat:
FaxBank 2-333-6661124#
Internet www.pentacomp.hu

PENTACOMP
Számítástechnikai Kft.

1119 Budapest, Etele út 32/a
Nyitva: H-P: 9-17
Telefon: 206-5637, 206-5638 • FAX: 205-6035

HP LaserJet 8000/N/DN KISEBB VÁRAKOZÁSI IDŐ ÉS NAGYOBB TELJESÍTMÉNY

**EGYSZERŰ HASZNÁLAT – ALACSONY
TULAJDONLÁSI KÖLTSÉGEK.
SZERETTEL ÉS UDVARIAS
KISZOLGÁLÁSSAL VÁRJUK TISZTELT
VISZONTELADÓINKAT!**

Hivatalos
szolgáltató

Cím: RCE Kft. 1118 Budapest, Szurdok u. 1.
Tel.: 246-4050 • Fax: 246-4101

általában rosszabb minőségűek, mint az adat CD-k (nagyobb hibátűrreléssel gyártják őket – a szerk.). Az audioléjátsszó a lejátszás során interpolációval kiküszöbölheti (elfedi) a hibákat, ezek azonban digitális kiolvasásnál zörejként hallhatók maradnak.

Ahhoz, hogy elfogadható minőséget kapjunk, az audiosávok beolvasása (grabbelése) során – akárcsak az írás-

kor – érdemes mindig egyszeres sebességet (150 Kbyte/s) használni. Bár ez lassú, hiszen ugyanannyi ideig tart, mint a normál lejátszás, azonban ez adja a legjobb eredményt. Ilyen lassú beolvasással nem másolhatók közvetlenül a lemezek, közbülső állomásként

Mellékzörejek eltávolítása

A hangkártya analóg bemenetén történő zenedigitalizálás mindig csak az utolsó lehetőség, arra az esetre, ha egy audio-

Zene MP3-ban

Az MP3 az ISO MPEG Audio Layer 3 rövidítése, és az audioadatokat egy viszonylag új tömörítő eljárás tákarja. A WAV-hoz képest jelentősen csökkenti a file-ok méretét. A videoadatokat MPEG formátumához vagy a képpfile-ok JPEG formátumához hasonlóan az MP3 kódolás is veszteséggel jár, de intelligens: a tömörítés során az egymást átfedő, az emberi fül számára nem hallható jeleket szűri ki.

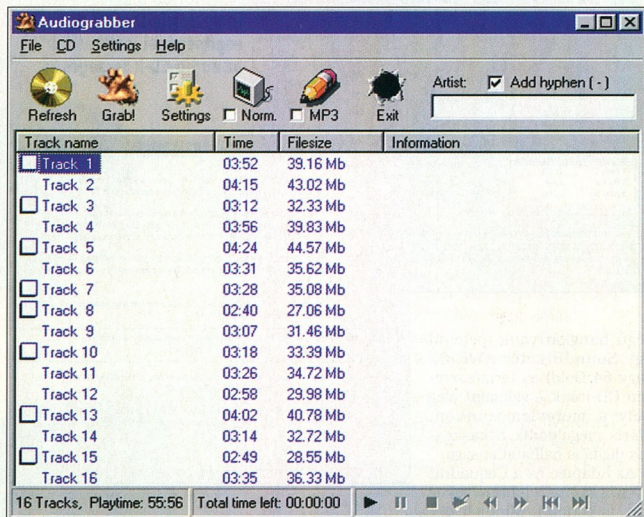
A tömörítési arány és a hangminőség az alkalmazott szoftvertől függően változhat. Egy normál WAV file-hoz képest, amely az adatmenyiséget és formátumot tekintve egyébként majdnem azonos a CD-DA-k audiosávjával, a tízszeres tömörítésű MP3 file még nagyon jó minőségű hangzást ad – szubjektíve. Egy háromperces zenedaráb mérete ezzel a módszerrel 30 Mbyte-ról mindössze 3 Mbyte-ra csökkenthető. Tehát egy normál CD-ROM-on több mint tízórányi sztereo hanganyag fér el.

A WinAmpal tízórányi folyamatás zene tárolása nem probléma

Sajnos az ilyen CD-k nem hallgathatók meg a normál audioléjátsszókon, hiszen ezek voltaképpen CD-ROM-ok, azaz számítógépes adatokat tartalmaznak. Az egyik legjobb és legelterjedtebb MP3-lejátsszó a WinAmp, mely letölthető az alábbi címről, de a CHIP-CD-ken is rendszeresen megtalálható.

▶ WinAmp zenelejátszó program: www.mp3.com

Az Audiograbber az egyik legjobb segédeszköz audiosávok másolására CD-ről merevlemezre

merevlemezre kell tárolni tartalmukat. A forrás CD-nek abszolút tisztának és lehetőleg karcolásmentesnek kell lennie. Audio-CD-k beolvasása előtt esetleg érdemes a CD-meghajtót is megtisztítani.

Zörejes a digitalizálás

A hanganyagokat digitalizálóknak gyakran panaszkodnak, hogy a beolvasáskor mellékzörejek (ropogás, sístérgés) keletkeznek. Ebben többnyire az alaplap hanyag elektromos leválasztása a hibás. Gyakran – de sajnos nem mindig – inkább a hangkártyát áttesszük az alaplap egy másik illesztőhelyébe, minél messzebb a tápegységtől és a videokártyától. Az audio-CD-kezt pedig nem a hangkártyán keresztül érdemes digitalizálni – inkább közvetlenül adatként olvassuk be a CD-n rögzített hanganyagot.

CD semmiképpen sem játszható le zavarjelek nélkül.

A tulajdonképpeni digitalizálás előtt azonban érdemes elvégezni néhány tesztet, melyek során a Windows keverőpultján a lehető legoptimálisabb értékekre állítjuk a bemeneti jelszintet. Így némi próbálkozással elfogadható kompromisszum érhető el a zörejek és a torzítás között. Az eredményt ellenőrizhetjük, ha lejátszunk a WAV file-t.

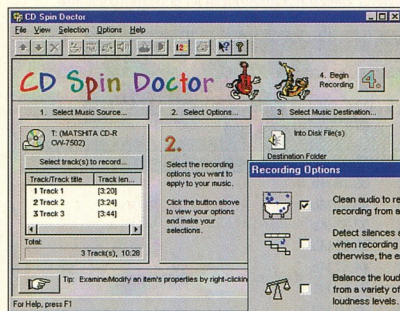
A lemezyűjtemények megóvhatók az enyészettől

Az évek során sok jó zenét összegyűjtöttünk bakelitlemezekre, és ezek használatlanul hevernek a sarokban. Ha egyszer mégis feltesszük ezeket a lemezejátszóra,

rádöbbenünk, hogy minden egyes lejtársz legalul néhány mikromértet a barázdákól – és a jó öreg korongok tovább haladnak a biztos ényesztel felé.

De van megoldás! Feltéve, ha van egy jó lemezejtőzőnk, egy közepes vagy jó mino-

nyelk audiosávok adatfile-lá alakítására szolgálának. A gyakorlatban jól bevált a Audiograber, amely sok opcióit kínál, hogy tiszta és az eredetit a lehető legjobban megközelítő eredményt érjünk el. Shareware változatával nem lehet mindegyik

A WinOnCD 3.5 vagy a Spin Doctor segítségével javíthatunk az audio-CD-k receségésén

ségű hangkártyánk (például egy SoundBlaster AWE 32 vagy 64 Gold) és természetesen CD-írónk – valamint elég hely a merevlemezünkön. Máris megoldódik ritkaságaink digitális halhatatlansága.

Az Adaptec és a Cequadrat íróprogramjai elkészítések erre is gondolt. Mindkét cég programja lehetőséget nyújt az analóg felvételek zörejektől és receségektől való megtisztítására digitális szűrőkkel. A WinOnCD-ben ez az opció közvetlenül a programon belül érhető el, az egyes audiosávok szövegese mellett keresztül.

Az Adaptec külön szoftvert kínál a probléma megoldására, a Spin Doctor, melyel szintén jó eredmény érhető el. A modern stúdiók digitális jelfeldolgozó berendezéseivel természetesen nem kelhetnek versenyre CD-re másolt műanyag lemezeink.

Kedvenceink egy CD-n

Audio-CD-k írásakor általában nem csak teljes CD-eket szeretnénk átmásolni, hanem szeretnénk összeállítani saját slágerlemezeinket, például az autókba. Ehhez először az audio-CD egyes sávjait át kell másolnunk WAV formátumban a merevlemezre. Ehhez speciális írószoftver vagy kiegészítőprogram kell, például az Adaptec CD Creatorból a Spin Doctor.

Az Interneten, főleg az alább megadott címen is sok programra bukkanhatunk,

számot egyszerre másolni, néhány mindig kimarad – ez többszöri indítással elkerülhető. Az Audiograber képes a WAV file-okat a sokkal tömörebb MP3 formátumba konvertálni, amelyekkel például a WinAmp lehet lejátszani.

▶ Audio-CD-eket beolvasó programok:
www.mp3.com/software/cdrippers.html

Beállítások az Easy CD Creatorban

Ha minden adatot összeszedtünk a CD-hez, akkor az indításhoz kattintsunk rá a piros pöttyös gombra. Ekkor megjelenik egy beállítóablak. A *General* fülre kattintva az írási sebesség beállítás mellett a csak tesztelés (Test only), a tesztelés és írás (Test and create CD), valamint az azonnali írás (Create CD) közül választhatunk. Ha PC-nk megbízhatóan írja a CD-eket, akkor válasszuk a tesztelés nélküli, azonnali írást.

Az *Advanced* fül alatti lapon található a *Track-at-Once* (TAO) és a *Disk-at-Once* (DAO) lehetőség. A DAO-t csak azoknál a

Zenélő programok

CD-mellékletünk \CIKKEK\CDI-SW alkönyvtárában megtalálhatók az alábbi programok:

● **Ac31:** a MIDI file-okat WAV file-lá alakítja.

● **Acid 11:** keveri, manipulálja a WAV file-okat, és tetszőleges formátumban tárolja őket.

● **Agfree:** sávról sávra olvassa be az audio-CD-eket, és WAV vagy MP3 file-ként tárolja azokat.

● **Agraeq 10:** grafikus equalizer Windows 95-höz, 15 sávval 20 Hz-től 20 kHz-ig.

● **Amad9520:** digitalizálja egy MIDI billentyűzet hangjait, és WAV file-ként tárolja őket.

● **Atool121:** segédprogram audiokazetták vagy régi LP-k CD-re írásához.

● **Awave45:** hatékony konvertálóprogram hangfile-okhoz. Több mint 100 formátumot ismer.

● **C96setup:** WAV file-okat alakít át és vég, utólag képes zajeffekteket beilleszteni.

● **cddaesw:** a CD-DA Extractor 2 demóváltozata. Audio-CD-ek kezel, és WAV file-ként tárolja őket.

● **DDclip:** videókat hanggal lát el, és WAV file-okat kever. Ismeri az AVI és a QTW formátumot.

● **Epp10:** WAV file-okat különféle hangeffektekkel látja el, kevés helyet foglal.

● **Gwave324:** hangeffekteket illeszt be, zenedarabokat vág és editál, WAV file-okat torzít.

● **Hammer:** dobkomputer, dance és techno ritmusokkal.

● **Ruduck:** szintetizátor szoftver, zenedarabokat kever techno és jungle hangzással.

● **Windac:** audio-CD-eket olvas be és WAV file-ként tárolja őket. Audio-CD-k írásához ideális.

CD-íróknál tudjuk választani, melyek tá-mogatják ezt az írásmódot.

Az adat CD-knél a TAO változatai közül mindig a *Close Session* and *Leave Disc Open* opció aktív – ez a többsessionős CD-k számára szükséges. Audio CD-knél a *Leave Session Open* opció az aktív. Így később újabb zenedarabokat is írhatunk a szabad helyre. Ha azonban a CD-t audio-CD-játszóba szánjuk, akkor a hanganyagok felírása végén le kell zárni a Disc menü *Close Session* pontjában.

Klaus Schrödl

 Genius

ColorPage-Vivid Pro II

- Csúcsmínőségű képek gyorsan és hatékonyan
- 36 bites egyutas színes lapscanner, közvetlenül a nyomtatócsatlakozóra kapcsolható
- A Start gomb megnyomásával megnyitható a képszerkesztő program
- 600×1200 dpi optikai felbontás, 9600 dpi interpolált felbontás
- Tartalmazza a hatékony iPhotoExpress és PhotoImpact SE képszerkesztő szoftvereket a káprázatos dokumentumbemutatókat készítő WebExtensionszel, valamint a Recognita OCR-t

Create Vivid Work Easily

COMDEX

Fall '98 16-20. Nov. 1998

Booth No: S3633

ColorPage-View Pro

KYE
Knowledge · Yield · Excellence

KYE Systems Corp.
No. 492 Chung Hsin Rd., Sec. 5,
San Chung, Taipei Hsien, Taiwan, R.O.C.
Tel: (886) 2 2995-6645
Fax: (886) 2 2995-6649
Web site: <http://www.geniusnet.com.tw>

Distributor:
FAN Electronics
TEL: 36-1-3424907
FAX: 36-1-3514315

Genius is a registered trademark of KYE Systems Corp. All other products, brands or companies mentioned are trademarks or registered trademarks of their respective companies. Products may look different than shown. Specifications are subject to change without notice.

FEFO Computer

Új PC-t szeretne irodájába?

FEFO BasicBP desktop PC

300MHz Intel CeleronCPU

5.1GB U-HDD

64MB SDRAM

15"-os monitor

36x CDROM

hangszóró pár

PCI hang

Az új FEFO Basic BP számítógépe a legújabb Intel technológiákra épülő nagy teljesítményű viszont alacsony költségű PC. Egyaránt ajánlott irodai és otthoni felhasználásra. Kiválóan bővíthető halozati munkakörülmény, vagy 3D fx játékok futtatására is alkalmas. TV tunerés, DVD-s otthoni számítógéppé. Mindent 3 év garanciával nyújtja a 9 éves FEFO.

- 300MHz Intel Celeron CPU, max. 333MHz
- 233-333MHz, Intel X AGP chip, alaplap
- 64 MB SDRAM DIMM, max. 256MB
- 5.1 GB UltrDMA2 HDD
- 1.44MB FDD
- 8 MB RAM, Intel 740 chip, 2xAGP, VEGA vezérlő
- 36x CDROM meghajtó, U-ATAPI interface, MODE4
- ESS Solo 3D, PCI bus os hangkártya
- 2x100w akció hangszóró
- 3 gombos egér, alélát
- 105 gombos magyar billentyűzet
- Baby asztali ház
- 15"-os Ultra200 monitor
- 3 év garancia, YEAR2000 megfelelés

189.900,-

DarimVision Co. disztribúció

(www.darimvision.com) MPEG alapú videó rendszerek viszonteladók jelentkezőkét várjuk: keiszyp@barsay.fefo.hu

Nyitva H-P: 9-17 óráig. www.fefo.hu

- számítógépek számítástechnikai eszközök
- alkatrészek hálózatok multimédia
- videó editáló rendszerek
- házi mozi rendszerek
- rendszer integrálás
- internet/intranet szaktanácsadás
- szerviz

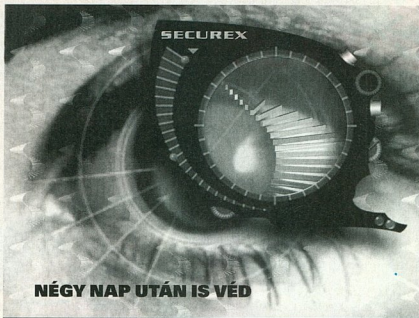
1073 Budapest, Barsay u. 6.
T:352-8870, F:352-1620
barsay@fefo.hu

1122 Budapest, Kricfalvi Irt. 11.
T:202-6002, F:165-0047
kricfalvi@fefo.hu

7621 Pécs, Munkácsy u. 9.
T:72326-318, F:72326-186
szrobert@fefo.hu

6722 Szeged, Gopel u. 2.
T:+F:62422-386
szeged@fefo.hu

9022 Győr, Iktat F. u. 9.
T:+F:90311-725
gyor@fefo.hu

NÉGY NAP UTÁN IS VÉD

Biztonságban a jövő

Ezt mindenki tudja, aki ebben a szakmában tevékenykedik. Mutassa be Ön is, hogy a munka-és biztonságvédelem hosszú távra szóló, többszörösen megtérülő befektetés.

SECUREX NEMZETKÖZI MUNKA- ÉS BIZTONSÁGVÉDELMI

SAZKIKÉPZÉS ÉS BUDAPESTI VÁSÁRKÖZPONTBAN

1998. március 2. és 5. között.

Részletes információért hívja az gőjel-nappal működő

06 60 55 66 77-es TELEWESTEL számot!

Hungexpo Rt. Secutex Projekt. Albertirsai út 10. Tel.: 263 6063, Fax: 263 6068

Mielőtt elválná...

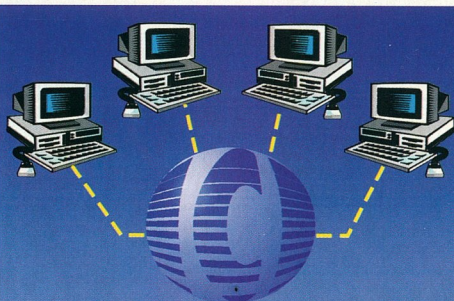
Akciós árak a Compair-en: A/302/6 stand

INFORMATIKA

GAMAXNET

1122 Budapest, Csaba u. 24/A
Tel.: 214-1408, 212-2523, 24, Fax: 375-3134
e-mail: info@gamaxnet.hu

Kisvállalkozások, irodák figyelem!

Sokszorozza meg számítógépei teljesítményét! Dolgozzon kényelmesebben és hatékonyabban! Már 2-3 számítógépet is érdemes hálózatba kapcsolnia. Most kisvállalkozások számára (max. 12 gépig) **akciós áron** számítógépes hálózatok tervezése, építése, szaktanácsadással. Szoftver, hardver telepítés.

ICI INTERAKTÍV KOMMUNIKÁCIÓS RT.

1068 Budapest, Rippi Rónai u. 2., II. Em.

H-1392 Budapest, Pf.: 253

Tel./Fax: (36-1) 342-5356

Varázslatos rétegek

A Paint Shop Pro: tippek és trükkök című sorozatunkat októberi számunkban „ünnepélyesen lezártuk”. Azonban az új szériát is a PSP-vel kezdjük, bár egygel továbblépve, az 5.0-s verzióval.

Több helyről is érkezett kérdés, hogyan lehet a Paint Shop Pro 5.0-val átlátszó GIF képeket készíteni? A kérdés teljesen jogos, mert a verzióváltással sajnos sok megszokott dolog elkerült a helyéről (például a legtöbb billentyűkombinációt újra kell tanulnunk, az *Image* menüt pedig teljesen átszervezték), így a GIF képek átlátszóságát nem tudjuk állítani a *File* → *Preferences* → *File Format Preferences* ablakban – amit eddig a men-

Felirat a falon

és ha már a Paint Shop Pro 5.0-val kezdtük, időzzünk is el ennél a programnál egy kicsit. Májusban ugyan már irtunk a falra, ám nézzük meg, hogyan használhatjuk ki a rétegek adta lehetőségeit.

Hozzunk létre egy új képet (*File* → *New* vagy [Ctrl N]), amelynek mérete 400×200 képpont, 16,7 millió színű, felbontása (Resolution) 72 pixel/inch, és fehér a háttérszíne. Szórjuk tele a képet pöttyökkel az *Image* → *Noise* → *Add* segítségével, 100%-os, egyenletes zajt (%Noise: 100, Uniform) használva. Alakítsuk át a képet szürkeárnyalatosra (*Colors* → *Grey Scale*), majd vizsgálja true color képpé (*Colors* → *Increase Color Depth* → *16 Million Colors* vagy [Shift Ctrl 0]). Használjuk a PSP 5 egyik hasznos újdonságát, a *Gaussian Blur* (*Image* → *Blur* → *Gaussian Blur*, 2.00 sugarat (Radius) megadva. Az *Image* → *Other* → *Emboss*, majd az *Image* → *Sharpen* → *Sharpen More* művelettel állítsuk elő a „háttérfalat”, illetve kívánság szerint egy csipetnyi *Colors* → *Adjust* → *Brightness/Contrast*-tal ([Shift B]) „fűszerezzük” (például: 5%/15%).

A háttér átszínéhez ezúttal ne a *Colors* → *Colorize* műveletet, hanem in-

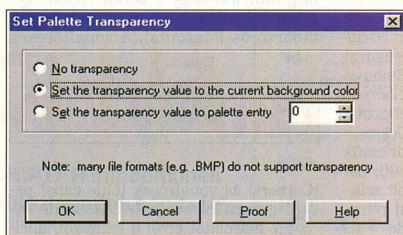
kább egy pluszréteget használjunk. Hozzunk létre egy új réteget a *Layers* → *New* művelettel, vagy ha nyitva van a rétegek palettája (Layer Palette) – ami ajánlott a további munkákhoz –, akkor kattintsunk a bal alsó sarkában található *Add New Layer* gombra. Az új réteg „keverési módja” (Blend Mode) legyen *Overlay*, átlátszatlansága (Opacity) 100, a többi értéket hagyjuk alap helyzetben. Válasszuk egy tetszőleges festőszínt (előtérzint), válasszuk ki a festékes kannát (Flood Fill), állítsuk be a festési módot egyszínűre (Solid Color), a *Match mode*-ot pedig *None*-ra, végül kattintsunk egyszer a kép tetszőleges pontjára.

Hozzunk létre egy újabb réteget a szövögnék, ugyanazokkal a beállításokkal, mint az imént. Állítsuk a festőszínt fekete-re, majd egy szép vastag betűtípussal hozzuk létre a szövegünket. A felirat teljes fedettségű azonnal elmúlik, amint megszüntetjük a kijelölést (*Selections* → *Select None* vagy [Ctrl D]) vagy jobb gombbal kattintás a képre), illetve a rétegek ablakában tetszés szerint csökkenthetjük az átlátszóságát.

Ha ezzel megvagyunk, készítsünk egy újabb réteget a fényhatásnak ugyanazokkal a beállításokkal, mint az előző kettőnél. A háttérszint állítsuk sötétszürkére (R: 64, G: 64, B: 64), a festőszínt fehérre. Válasszuk ki ismét a festékes bödönt, de ezúttal radialis színátmenőlyással (Sunburst Gradient) fessük ki az aktuális réteget, ám előtte igény szerint toljuk el az átmenet középpontját.

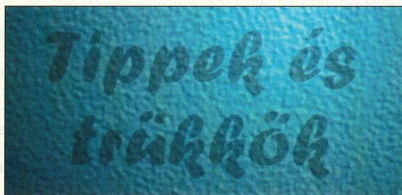
Antikolás PSP módra

Töltünk be egy képet, amit át szeretnénk alakítani kicsit régiesre. Alakítsuk át szürkeárnyalatosra (*Colors* → *Grey Scale*), majd vissza true color képpé (*Colors* → *Increase Color Depth* → *16 Million Colors* vagy [Shift Ctrl 0]). Ezt a képet vegyük fel a vágólapra (*Edit* → *Copy* vagy [Ctrl C]), mert a későbbiekben még szükségünk lesz rá. Mossuk el az egészet a már bemutatott *Gaussian Blurral* (*Image* → *Blur* → *Gaussian Blur*), a kép méretétől függően 2-5 egységnyi sugarat megadva. Ezt a homályos képet színezzük át a *Colors* → *Colorize* ([Shift L]) művelettel tetszőleges színűre. Ha való-

tés ablakából is elérhettünk egy gombnyomással.

Ez a funkció ugyanis – tulajdonképpen jogosan – átkerült a színműveletek közé. 256 színű képeknél a *Colors* → *Set Palette Transparency* ([Shift Ctrl V]) művelet adhatja meg, hogy az aktuális háttérszín (Set the transparency value to the current background color), vagy egy tetszőleges palettaszín (Set the transparency value to palette entry...) legyen-e átlátszó, illetve ki akarjuk kapcsolni az átlátszóságot (No transparency). A beállítás eredményét a *Colors* → *View Palette Transparency* ([Shift V]) művelettel ellenőrizhetjük.

▶ CD-mellékletünk \CIKKEK\PSP alkönyvtárában további segítséget kaphatnak a cikkben tárgyalt ötletekhez

ban régies kinézetet szeretnénk elérni, akkor valamilyen sárgás-barnás árnyalatot keressünk, vagyis *Hue*-nak 30 körül, míg *Saturation*-nek 200 feletti érték adunk meg.

Adjust → *Brightness/Contrast* – *Brightness*: 20%, *Contrast*: 50%), hogy a hatás jobban érvényesüljön. Ezt a képet másoljuk ki a vágólapra (*Edit* → *Copy* vagy [Ctrl C]), mert még szükségünk lesz rá.

Ezután a vágólapra felvett képet tegyük új réteggé a jelenlegi fölé az *Edit* → *Paste* → *As New Layer* ([Ctrl L]) művelettel. Az új réteg *Bland Mode*-ja legyen *Darken*, és az átlátszatlanságát (*Opacity*) csökkentjük 60-80%-osra.

Mert ez műanyag

Ez az effektus elsősorban olyan képeken használható, amelyeken valami csíkos vagy foltos dolog látható – például egy csíkos zebra vagy tigris, foltos nyakú zsiráf, egy csíkos ruha vagy oszlop stb. Töltsük be a képet, majd a szokott módon alakítsuk át szűrkeárnyalatos, true color képpé. Ezután kicsit tegyük világosabbá és kontrasztosabbá (*Colors* →

Mossuk el az egészet a már bevált *Gaussian Blurral* (*Image* → *Blur* → *Gaussian Blur*), mondjuk 2.00-s sugárral használva. Az *Image* → *Other* → *Emboss*-szal és két-háromszori *Image* → *Sharpen* → *Sharpen More* művelettel létrehozunk egy „müdobormüvet”. Most a *Colors* → *Colorize* ([Shift L]) művelettel színezzük át a képet, például zöldre (*Hue*: 90, *Saturation*: 150). A vágólapra másolt szűrkeárnyalatos képet helyezzük új réteggé a jelenlegi fölé (*Edit* → *Paste* → *As New Layer* vagy [Ctrl L]), majd a *Layer* palettán a *Layer Bland Mode*-ot állítsuk át *Difference*-re. Ha a jelenlegi színösszeállítás nem tetszik, akkor válaszszuk ki a háttér (*Background*) réteget, majd a *Colors* → *Colorize*-zal ([Shift L]) színezzük igény szerint. Sőt, nagyon látványos lesz az a megoldás is, ha a *Saturation* értékét le vesszük közel nullára, így inkább fémes hatású lesz a kész kép.

Háttér egyszerűen

A PSP 5.0-val nagyon egyszerűen készíthetünk képekből háttérrel. Töltsük be a képet, és távolítsuk el róla a felesle-

gesnek itélt részeket. Ezután hozzunk létre egy új réteget a *Layers* → *New* művelettel vagy a *Layer* palettán található *Add New Layer* gombbal. Az új réteg *Bland Mode*-ja legyen *Normal*, és a többi jellemzőt is hagyjuk alapbeállításban. Vegyük elő a festékes bödönt (*Flood Fill*) és fehér – vagy bármely más – színnel fessük ki a teljes réteget (*Fill Style*: *Solid Color*, *Match mode*: *None*, *Opacity*: 100). Ezután izlés és igény szerint csökkentjük a réteg átlátszatlanságát (*Opacity*) addig, amíg a kívánt hatást el nem értük. Ha készen vagyunk, mentjük el a végeredményt *JPG*, *GIF* vagy *PNG* formátumban, hogy háttérképek használhassuk.

Feliratok CorelDraw-val

Előző számunkban azt ígértem, hogy új sorozatunkban más programokkal is foglalkozunk. E havi utolsó effektusainkat készítsük el *CorelDraw*-val (5.0-tól felfelé bármelyik használható).

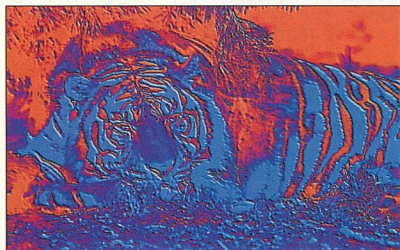
Hozzunk létre egy feliratot (*Artistic text*), és helyezzük el bárhol a lapon. A szöveg kifélesztését szüntessük meg (a palettán az *X*), és a körvonalat növeljük meg annyira, hogy a betűk éppen egymáshoz érjenek. A körvonal színe legyen bíborvörös (*Magenta*), a vonaltörések

(*Corners*) és vonalvégek (*Line caps*) pedig legyenek lekerekítettek. Hozzunk létre egy másolatot erről a feliratról, anélkül hogy elmozdítanánk. Ezt többféleképpen is megtehetjük. Például a 0:0 elmozdulással, 0 fokos elfordulással vagy 100%-os „mértékváltozással” az *Apply To Duplicate* gombra kattintunk valamelyik transzformációs tekeréscsablankban. De a legegyszerűbb, ha megnyomjuk a szűrke plusz billentyűt. Ennek a másolt feliratnak a körvonalát színezzük át sárgára (*Yellow*), és vékonyítsuk el 0.1 pont vastagságúra. Ezután jelöljük ki mindkét szöveget, majd az *Effects* → *Blend* ([Ctrl B]) effektussal hozzunk létre egy 20 lépéses átmenetet.

Ezt a trükköt tovább „fűszerezhetjük”, ha például a másolatot egy kicsit (1-3 mm-rel) elmozdítjuk, vagy a szöveget kifélesztjük fehérrel (vagy háttérszínnel). Ez utóbbi esetben néha érdemes bekapcsolni a *Behind fill* kapcsolót a körvonal jellemzőinél.

Wetsz Tamás

A CHIP Magazin felmérést készít a felhasználók hardverforgalmazókról alkotott véleményéről – elégedettségükről, panaszairól. Kérjük, segítsék munkánkat azzal, hogy ezt a kérdőívet legjobb tudása szerint kitöltve visszaküldi címünkre. (Kiszelje be a megfelelő válasz előtti négyzetet, illetve töltsé ki a kipontozott részt. Vegyes származású összeállítás esetén csak a gépet szállító cégtől származó alkatrészekre vonatkozóan válaszoljon itt.)
Az Ön személyes adatait semmilyen formában nem tesszük közzé, sem mások által elérhetővé.

1. Mikor vásárolták az Ön által otthonában, munkahelyén használt számítógépet?
 1998-ban 1997-ben 1996-ban régebben

2. Kérjük, nevezze meg a céget, amelytől a gépet vásárolták!
 Cég neve: Címe: Telefonszáma:

Amennyiben a gép gyártója nem azonos a forgalmazóval, a gyártó neve:

3. Milyen garanciafeltételeket vállalt a szállító?
 1 év 1 év alapp garancia + javítás alkatrészein hónapi
 1 évnél hosszabb garancia, éspedig: év

Garanciaidőn belüli meghibásodások:
 cseregép biztosítása a javítás idejére javítás a helyszínen javítás a cég szervizében

4. Milyen terheléssel dolgozik a gép?
 napi 2 óránál kevesebbet napi 2-6 órát csak munkaidőben folyamatosan

5. Hányszor hibásodott meg a gép hardvere?
 egyszer sem 1-2 alkalommal 3-6 alkalommal többször

6. Melyik részegységénél fordult elő meghibásodás:
 processzor processzorhűtő ventilátor memória merevlemez
 monitor grafikus kártya hangkártya CD-meghajtó
 nyomtató egyéb

7. Melyik részegységénél fordult elő cserét igénylő meghibásodás:
 processzor processzorhűtő ventilátor memória merevlemez
 monitor grafikus kártya hangkártya CD-meghajtó
 nyomtató egyéb

8. Elégedett a szállítóval?
 teljesen részben nem fel vagyok háborodva rajta

9. Új gép vagy alkatrész vételkor vásárolna-e a jelenlegi gépet szállító cégtől?
 igen, feltétlenül talán semmiképpen

10. Amennyiben megkeresnénk, szívesen elmondaná a véleményét szóban is?
 igen nem

Előfizetési AKCIÓ
 október 31-ig!
 1 760 Ft helyett 7526 Ft.

ostantól dupla CD-vel!

A CHIPTÁR mindenkinek nélkülözhetetlen segítség.

Előfizetem a CHIP Számítógép magazint:

példányban egész évre 11 760 forint helyett 7526 forint
 példányban fél évre 5880 forint helyett 3763 forint

Az előfizetés kezdete:

Megrendelem az alábbi kiadványokat:

példányban CHIPTÁR 7 Modemvilág, CD-melléklettel, 1495 forintért
 példányban CHIPTÁR 9 Linux, CD-melléklettel, 1495 forintért
 példányban CHIPTÁR 10 Corel, CD-melléklettel, 1495 forintért
 példányban CHIPTÁR 11 Shareware III., CD-melléklettel, 1795 forintért
 példányban CHIPTÁR 12 Windows – Tippek, trükkök, CD-melléklettel, 1795 forintért
 példányban CHIPTÁR 13 Windows 98, CD-melléklettel, 2240 forintért

Név:
 Cég neve:
 Cím:

Fizetés módja: csekken (a kiadó biztosítja) átutalással
 Kelt:

Cégszerű aláírás, bélyegző

Vogel Publishing Kft., 1300 Budapest 3, Pf. 210, fax: 350-8731, tel.: 349-4768, Fehér Ildikó

1998/11

Tisztelt Olvasónk!

Októberi számunktól kezdve rendszeresen 5-10 érdekes Web-helyet mutatunk be Internet-böngészőnkben. Az ismertetők még jobbá, színvonalasabbá tételéhez kérjük, hogy segítségüket (tippeiket, javaslatokat) juttassák el szerkesztőségünkbe ezen a levelezőlapon, vagy írjanak a azek@vogel.hu e-mail címre. Kiszelje be a megfelelő válasz előtti négyzetet, illetve töltsé ki a kipontozott részt.)

Az Ön személyes adatait semmilyen formában nem tesszük sem közzé, sem mások által elérhetővé.

1. Ismertetésre javasolt Web-hely címe:
 Szívesen bemutatnám a javasolt Web-helyet a CHIP Magazin egyik számában.

2. Ismertetésre javasolt Web-hely címe:
 Szívesen bemutatnám a javasolt Web-helyet a CHIP Magazin egyik számában.

3. Ismertetésre javasolt Web-hely címe:
 Szívesen bemutatnám a javasolt Web-helyet a CHIP Magazin egyik számában.

4. Ismertetésre javasolt Web-hely címe:
 Szívesen bemutatnám a javasolt Web-helyet a CHIP Magazin egyik számában.

5. Ismertetésre javasolt Web-hely címe:
 Szívesen bemutatnám a javasolt Web-helyet a CHIP Magazin egyik számában.

6. Ismertetésre javasolt Web-hely címe:
 Szívesen bemutatnám a javasolt Web-helyet a CHIP Magazin egyik számában.

7. Ismertetésre javasolt Web-hely címe:
 Szívesen bemutatnám a javasolt Web-helyet a CHIP Magazin egyik számában.

8. Ismertetésre javasolt Web-hely címe:
 Szívesen bemutatnám a javasolt Web-helyet a CHIP Magazin egyik számában.

Hozzájárulok nevem és lakhelyem (a helységnev) megemlítéséhez az ismertetőben.

Név:

Cím:

Telefon vagy e-mail cím:

Dátum:

Kérjük, hogy a szelvényt nyomtatott betűkkel töltsse ki!

.....
Alíírás, bélyegző

Telefon: 350-8276
e-mail: chip@vogel.hu

VOGEL Publishing
Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

A CHIP Magazin felmérést készít a felhasználók hardverforgalmazókról alkotott véleményéről – elégedettségükről, panaszaikról. Kérjük, segítse munkánkat azzal, hogy ezt a kérdőívet legjobb tudása szerint kitöltve visszaküldi címünkre. (Ikszelje be a megfelelő válasz előtti négyzetet, illetve töltsse ki a kipontozott részt. Vegyes származású összeállítás esetén csak a gépet szállító cégtől származó alkatrészekre vonatkozóan válaszoljon itt.)
Az Ön személyes adatait semmilyen formában nem tesszük közzé, sem mások által elérhetővé.

Feladó:

VOGEL Publishing Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

**Az előfizetési díj
20% kedvezményt tartalmaz.**
Töltsse ki, és dobja be
az első, újtába kerülő
postaládába!

**A CHIPTÁR mindenkinek
nélkülözhetetlen segítség.**

Név:

Cím:

Telefonszám vagy e-mail cím:

Dátum:

Kérjük, hogy a szelvényt nyomtatott betűkkel töltsse ki.

.....
Alíírás

Tel.: 350-8276
e-mail: chip@vogel.hu

VOGEL Publishing
Kiadó Kft.

Budapest 3.
Pf. 210

1300

Tisztelt Olvasónk!

Októberi számunktól kezdve rendszeresen 5-10 érdekes Web-helyet mutatunk be Internet-böngészőnkben. Az ismertetőik még jobbá, színvonalasabbá tételéhez kérjük, hogy segítségüket (tippjeiket, javaslataikat) juttassák el szerkesztőségünkbe ezen a levelezőlapon, vagy írjanak a fazek@vogel.hu e-mail címre. (Ikszelje be a megfelelő válasz előtti négyzetet, illetve töltsse ki a kipontozott részt.)

Az Ön személyes adatait semmilyen formában nem tesszük sem közzé, sem mások által elérhetővé.

**Canon DR-3020 szkennер
+ Canofile for Windows szoftver
Professionális iratarchiválás**

- Egyedi és hálózati megvalósítás
- Nagy szkennelési sebesség
- Kétoldalas szkennelés
- Kiváló ár/teljesítmény viszony!

LAWOX Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
1147 Budapest, Fűrész u. 97/C
☎ 222-6259, 222-2002

3COM
ACER
ADAPTEC
ALR
APC
AST
ATI
CHEYENNE
CISCO
COMPAQ
DIAMOND
DEC
DIGI
D-LINK
DPT
EICON
EPSON
E-TECH
FISKARS
FUJITSU
HEWLETT
-PACKARD
HITACHI
IBM
INTEL
MATROX
MICRONICS
MICROSOFT
NAKAMICHI
NOKIA
NOVELL
PANASONIC
PHILIPS
PLEXTOR
QUANTUM
SAMSUNG
SEAGATE
SMC
SONY
TOSHIBA
TULIP
U.S. ROBOTICS
YAMAHA
VIEWSONIC
WESTERN
DIGITAL
XIRCOM

Még mindig bevezető áron!

KODAK DC260
digitális fényképezőgép

A jelenlegi legnagyobb felbontású CCD-vel:

1548x1032 pixel

38-115 mm objektív, 3x optikai, 2x digitális zoom, autofókusz, 2" color TFT kereső, automata vaku, soros, IrDA, USB, PC Card, NTSC, PAL interface, 8 MB Picture Card, max. 95 kép tárolási lehetőség, audio rögzítés, JPEG, FLASHPIX file formátum, Adobe Photodeluxe és Pagemill software

Hívjon bennünket!

<http://www.server-c.hu>

SERVER
COMPUTERS Kft.

1149 Budapest, Egressy út 78. Tel./fax: 220-5606

printer center

Budapest XIII. Béke út 93.
Tel.: 1297-237, 1290-646

a választás lehetősége...

p

...ingyenes

SZOMBATON ÉS VASÁRNAP IS NYITVA!

IDEJE ÚJRA ÍRNI A JÖVŐT

4x4x16

CRW4416

Keresse a disztribútornál!

1051 Budapest, Vörösmarty tér 1.
Tel.: 266-1717 Fax: 266-1292
e-mail: storage@mail.matav.hu

YAMAHA

3 500 000 ember
olvassa a világon.

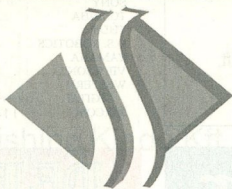
Akar Ön is közéjük tartozni?

**Rendkívüli
előfizetési akció
október 31-ig!**

Lapozzon a 160. oldalra!

www.petersgroup.hu

WEB oldalak készítése,
éves szervizelése.
Egyedi oldalak tervezése,
szerveren tárolása,
frissítése.

Hálózatépítés 15 év
garanciával,
Általánydíjas szerződés
számítógépekre,
hálózatokra.

Cégek
arculattervezése

Peter's Group

Egyedi programok
tervezése

SZÁMÍTÓGÉPEINKRE 2 ÉV TELJESKÖRŰ GARANCIÁT VÁLLALUNK!!!

1153. Budapest, Jókai utca 7. Tel.:306-1126, 30-526-040 Fax: 30-800-904 E-mail: petersgrp@petersgroup.hu

Portocom® Rocky

notebook ipari és katonai célra

P 233 MMX CPU, 12,1" TFT LCD, 2,1 GB HDD, 32 MB RAM
Vízálló, ütésálló, porálló kivitelezés
Fém tokozás
Tükrözésmentesített, napfényben is látható képernyő
Opcióként rendelhető:

- tollal vezérelhető képernyő,
- világító billentyűzet,
- személy vagy teherautó adapter egység,
- autós dokkoló egység (12-24V),
- LS-120-as meghajtó, stb.

Ár: nettó **796 000 Ft**

PORTOCOM RT.

1115 Budapest XI. ker., Ballagi Mór utca 14.
Tel.: 203-9269, 203-9276, 203-9277, 206-5578, 206-5579
Fax: 203-9275

Faxtár: (23) 504-804 (1) 20237-es kód
Drótposta: info@mail.portocom.hu
http://www.portocom.hu

Kommunikációs szerver – I.

A Linux egyik erőssége a hálózati kommunikáció. Kiválóan alkalmas modemes, TCP/IP-s szerverfunkciók ellátására.

E funkciók egyike lehet, hogy egy teljes, nem homogén (Unix, Windows, OS/2 stb.) hálózatot ellát egy modem segítségével. Ez alatt értjük, hogy egyszerűen alkalmazhatjuk a bejövő és kimenő faxaink feldolgozására, levelezésünk lebonyolítására és a hálózat teljes, az Internet felé menő TCP/IP forgalmának továbbítására, de akár meg is oszthatjuk a hozzá kapcsolított modemet mások számára.

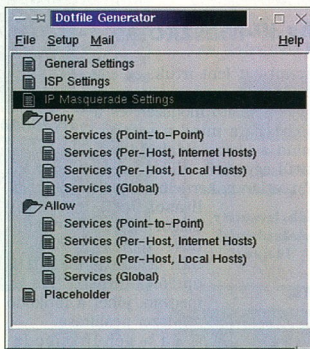
A következőkben ennek egy egyszerű megvalósítását mutatjuk be. Először az Internetre kapcsolódó kommunikációs szervert, majd (egy későbbi cikkben) a fax- és modemszervert. Az itt leírtak a lehetséges megvalósítások egyik lehetséges és korántsem teljes módján taglalják. A Linux lehetőségei ezen a téren olyan tágak, hogy azok ismertetése nagyban túllépi lehetőségeinket. Így itt csak az alapvető működéséhez szükséges témákkal foglalkozunk.

Ahhoz, hogy az alábbiakban leírtak működjenek, szükség van egy működő, jól beállított PPP vagy más TCP/IP kapcsolatára, amely vagy automatikusan létrejön (például a diald segítségével), ha szükséges, vagy állandóan létezik (például bérelt vonal). Mi itt elsősorban a betárcsázásos esetet mutatjuk be. Ennek beállítását már ismertetettük, ezért nem foglalkozunk sem a PPP, sem a diald beállításának részleteivel.

A proxy szerver

Azokat a programokat nevezzük proxy szervernek, amelyek a kliens programunk és az Internet között végzik az adatok átvitelét. Ezek lényege, hogy a mi kliensünk a proxy szerverhez kapcsolódik, és a proxy szerver kapcsolódik a tényleges Internet-szerverhez (vagy másik proxyhoz).

A legismertebb eset erre a http és az ftp proxy, amely gyakran cache-sel párosul, ami a felesleges ismételt letöltések elkerülését szolgálja. Ez utóbbira a legelterjedtebb program a Squid, amely

A Dotfile-Generator ipfwadm moduljának főmenüje

elsősorban egy http és ftp proxy, illetve cache. Emellett persze létezik sok más proxy vagy gateway, például a RealAudio proxy, az irc proxy, az ftp gateway vagy a news gateway. Linux alatt sok választási lehetőségünk van.

Az egyik legrégebben létező program a TIS firewall toolkit (fwtk), amelynek számos gateway- és firewall-funkciója van. Bár ez nem teljesen ingyenes, nagy előnye, hogy minden platformon számos program ismeri és tudja használni.

Hasonló a helyzet a Socks4 és Socks5 (<http://socks.nec.com>) proxyval, annyi különbséggel, hogy a Socks4 a TIS-fwtk-hoz hasonlóan nem transzparens: a kliensprogramnak ismernie kell a kezelést – szerencsére számos program, közöttük a Netscape ismeri is –, előnye, hogy ingyenes. A Socks5 használata korlátozott (bizonyos esetekben fizetni kell érte), ugyanakkor egy speciális, szintén több platformra létező kliens segítségével minden más program számára transzparensé tehető, valamint visszafelé kompatibilis a Socks4-gyel, tehát a Socks4-et ismerő programok is tudják használni.

Viszonylag új program a teljesen ingyenes (GPL) Delegate, amely a szokványos firewall-átjárást tudja biztosítani, azaz kompatibilis sok más firewall rendszerrel, így szinte minden programból használható, de szintén nem transzparens. Hátránya, hogy nem tud autentikációt, azaz az előbbiekkel szemben nem köthetjük a használatát felhasználói névhez és jelszóhoz.

Ha Linuxot használunk „átjáróként”, lehetőségünk van több teljesen transzparens megoldásra is. Az egyik ilyen a NAT (Network Address Translation) néven ismert, Linux alatt IP-maszkolásnak nevezett funkció. Ezzel elérhetjük, hogy a valódi IP-számmal az Internetre kapcsolódó Linux-szerverünkön keresztül a többi, speciális belső IP-számokkal rendelkező gép is „látja” az Internetet, méghozzá anélkül, hogy ehhez a klienseken bármi speciális beállításra lenne szükség. A hálózati konfigurációnál egyszerűen megadjuk az alapbeállítás szerinti átjárást (default gateway), és már meg is. (Természetesen előbb be kell állítani a Linux-szervert az alább ismertetett módon).

Hasonlóan egyszerű a dolgnak, ha a Linux-szerveren transzparens IP proxyt alkalmazunk, amely az átmenni próbáló forgalmat a lokális proxyra továbbítja. Ez annyival tud kevesebbet az előzőnél, hogy kell hozzá transzparens működő proxy – például a Squid –, és csak az adott proxy által nyújtott szolgáltatásokra működik. Hatása lényegében ugyanaz, mintha a kliens gépen beállítanánk a proxy használatát.

A belső hálózat címválasztása

Ha a belső hálózatunk számára nem osztottak ki hivatalos IP-címtartományt (erre nem is igazán van szükségünk), úgynevezett intranetes címtartományt kell használnunk. Ezek olyan tartományok, melyek kizárólag magánhálózatok számára vannak fenntartva, így az Interneten egészen biztosan nem találkoznak velük. Ha olyan címet választanánk, amely létezik a Neten, akkor egyrészt zavart okozhatunk a környezetünkben, másrészt elérhetetlenné tesszük magunk számára a teljes tartomány valódi tulajdonosát. Mindkét eset kellemetlen. Az intranetes tartomány elég nagy, így csak azt használjuk.

Az intranetes tartományban két elterjedt címtartománytal találkozhatunk: egy „A” osztályúval és 255 „C” osztályú-

val. Az „A” osztály annyit jelent, hogy a négy számból álló IP-cím első száma adott, a többi szabadon választjuk. A „B” osztálynál az első két szám adott, a „C” esetén az első három. Emellett egy IP-tartomány a netmask segítségével több alhálóra (subnet) osztható, ezek a legegyszerűbb esetek.

Az A osztályú tartomány a 10.0.0.0 és 10.255.255.255 közötti IP-számokat foglalja magában. Természetesen ha ezt mi a belső hálózatunkon további alhálóokra bontjuk, senkit sem zavarunk vele. Az „A” tartomány netmaskja 255.0.0.0. A rendelkezésünkre álló 255 darab „C” tartomány valójában egyetlen „B” tartomány felosztása: 192.168.0.0–192.168.255.255. Mivel minden „C” tartományban 255 egyedi IP-cím szerepel, a fenti IP-számokkal igen nagy hálózatot lehet lefedni.

Figyelünk kell arra, hogy ezek a számok ne jussanak túl a routerün-

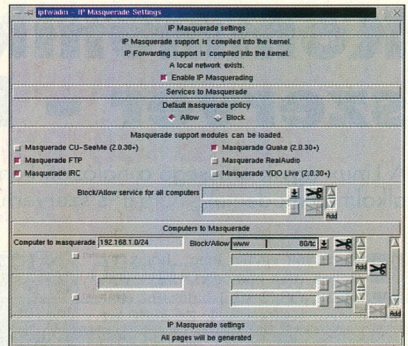
kön, azaz a külvilág elől el legyenek rejtve. Ahhoz, hogy egy ilyen számmal rendelkező gép a külvilággal kommunikálhasson, szükség van egy valódi IP-számmal rendelkező, az Internetre kapcsolódó szerverre, amely elvégzi a belső és a valódi IP-számok közötti konvertálást, azaz a belső IP-számok maszkolását.

Az IP-maszkolás

Amint azt fent írtuk, ez egy teljesen transzparens átjárást biztosító módszer, és a használata mind a szerver, mind a kliens oldalról rendkívül egyszerű. Ahhoz, hogy ez működ-

1. tábla. A Linux kernel hálózati konfigurációja – példa egy olyan beállításra, melyben működik az IP-maszkolás

```
#
# Networking options
#
CONFIG_FIREWALL=y
CONFIG_NET_ALIAS=y
CONFIG_INET=y
CONFIG_IP_FORWARD=y
CONFIG_IP_MULTICAST=y
CONFIG_SYN_COOKIES=y
CONFIG_IP_FIREWALL=y
CONFIG_IP_FIREWALL_VERBOSE=y
CONFIG_IP_MASQUERADE=y
CONFIG_IP_MASQUERADE_IPAUFOW=y
CONFIG_IP_MASQUERADE_ICMP=y
CONFIG_IP_TRANSPARENT_PROXY=y
CONFIG_IP_ALWAYS_DEFRAG=y
CONFIG_IP_ACCT=y
# CONFIG_IP_ROUTER is not set
CONFIG_NET_IPIP=m
CONFIG_IP_MROUTE=y
CONFIG_IP_ALIAS=m
# CONFIG_ARPD is not set
# CONFIG_INET_PCTCP is not set
CONFIG_INET_RARP=m
# CONFIG_NO_PATH_MTU_DISCOVERY is not set
CONFIG_IP_NOSR=y
CONFIG_SKB_LARGE=y
CONFIG_IPX=m
# CONFIG_ATALK is not set
# CONFIG_AX25 is not set
# CONFIG_BRIDGE is not set
CONFIG_NETLINK=y
# CONFIG_RTNETLINK is not set
```


Itt állíthatjuk be az IP-maszkolást

jön, a Linux kernelben a szokásos beállítások mellett néhány dolgot még be kell állítani (1. tábla). Itt elsősorban a MASQUERADE opciók fontosak. Ha ez megvan, jöhet a működő rendszer beállítása.

Ha a gépünk modem vagy ISDN-en kapcsolódik a hálózathoz, be kell állítanunk, hogy szükség esetén magától kapcsolódjon fel oda. ISDN esetén ez néhány másodperc, kapcsolt vonalon akár 20-40 másodperc is lehet. Ettől és a költségek optimalizálásától függően kell beállítani a fel- és lekapcsolódási időzítéseket. Például ha gyakran kapcsolódunk fel és le, az többbe kerül, mintha néhány percig egyfolytában fennmaradunk a Neten – ez az impulzus típusú tarifaszámlálás nagy hátulütője.

Ha ez a beállítás működik, azaz a lokális Linux-szerver már jól és automatikusan kommunikál az Internettel, jöhet az IP-maszkolás beállítása, hogy mások számára is működjön mint gateway.

Az IP-maszkoláshoz az `ipfwadm` programra van szükség, ezzel kell be-

lítani, hogy kit honnan és hova engedünk, illetve ezt használhatjuk a forgalomszámlálás beállítására is. A legegyszerűbb eset, ha mindenkit mindenhova átengedünk, és a címetek maszkoljuk. Ez továbbra is kizárja, hogy a mi kifejezett akarunk (vagy egy program „akarata”) nélkül kívülről összeköttetésbe kerüljön valaki a belső hálózattal anélkül, hogy előbb a valódi IP-számmal rendelkező gépbe jutna be. Ennek egyszerű magyarázata az, hogy kívülről csak a szerver IP-száma látszik, a belső hálózati címekhez pedig nem vezet érvényes út, azaz a köztes routerek nem is továbbítják felénk ezeket a csomagokat. Ez némi védelmet is biztosít a hálózatunknak.

Ha kiadjuk rootként az `ipfwadm -F -a accept -m -b` parancsot, máris bekapcsoltuk a fent említett maszkolást. Röviden a következők jelentik a parancs opciói: `-F` a továbbítás (forwarding); `-a accept` azt jelenti, hogy hozzáfűzünk (append) egy újabb szabályt, jelen esetben engedélyezzük az átjárást (accept); a `-m` a maszkolás (masquading) bekapcsolása; a `-b` a kétirányúítás (bidirectional).

A `-F` mellett lehetőségünk van a bejövő csomagok szűrésére az `-I` (input), a kimenő csomagok szűrésére a `-O` (output) és forgalomszámlálásra a `-A` (accounting) opcióval. Ezekkel egy egyszerűbb tűzfal is beállítható minden extra program nélkül, illetve számlálhatjuk a forgalmat minden egyes gépre/protokollra szétválasztva vagy összesítve. Az `ipfwadm` használatáról a `man ipfwadm` parancs kiadásával kapunk részletes leírást.

Ha kórlétezi szeretnénk az átmenő forgalmat, azt megtehetjük címre (kiin-

MONITOR- KIÁRUSÍTÁS

Grafikai stúdió
felszámolásából
újyszerű és használt,
19, 20 és 21 colos
grafikai
és multisinc.
monitorok
kiárúsítása
nagy választékban.

SONY, MIRO,
HEWLETT-PACKARD,
SUN, SPEA, IDEK,
IBM, APPLE

Ár:
60 000-150 000 Ft

PIXEL MONITORSTÚDIÓ

Tel.: 302-3204,
06-309-428-501

CAPELLA COMPUTER KFT

Új és használt számítógépek,
alkatrészek, tartozékok árusítása.
Gépápités, javítás.
Bővítés garanciával, régi alkat-
részek beszámitásával, használt
eszközök vétele, eladása.

CÉGSZERVÍZ

Vállalkozásoknak rendszeres
karbantartás, kiszállással.

Felújított számítógépek
486-22000 PENTIUM 48000Ft-tól
Színes VGA monitorok 12000Ft-
tól mono VGA monitorok 6000Ft-tól

Új PII-300MHz color
monitorral 99000-tól

24x Cyber CD 7400
40x ASUS CD 13400
IBM 233MX 9800
Alaplap VIA 8100

A meteo árak az 1998. október 5-ai infostia alapján!

Alkatrészek nagyker áron!

Üzlet: 1195 Ady Endre u. 184

Tel.: 36-1-280 7341

Mobil: 209-468-615; 209-747-054

Fax: 36-1-282 2685

Internet: www.capella.hu

E-mail: capella@capella.hu

Nyitvat: H-P: 11-19 Sz: 9-13

Az EUORPAK-tól 5 percre!

A SZAKÉRTŐ SZOFTVERDISZTRIBÚTOR

ViaVoice 98 (díjtólis idegen nyelven)
DB2 Universal Database v74
eNetwork Communications Suite[®]
PERSONAL COMMUNICATIONS AS/400/32706[®]
NetFinity & Tivoli Family (Hálózatmenedzser)
Communications & Transaction Server v5
VisualAge Family (vizuális fejlesztőeszközök)
(C/C++, Java, Smalltalk, COBOL, PL/I, BASIC)
IBM PC DOS 2000 v7 (2000-dik évne felkészítve)
OS/2 Warp v4, OS/2 Warp Server
® Bonus Program akcióból

Lotus Notes Domino
Lotus Domino Mail, FaxSERVER
Lotus Domino Go WEBSEVER
InterNotes NewsReader
Lotus SmartSuite (Win & OS/2)

Drive Image v2 Professional
SERVER Magic for NETWORK
Drive Image v2 PERSONAL
PartitionMagic v3
Drive Copy v2
EZ Boot

Netop távirányító szoftverek
DOS-os, Windows 3.1/95/NT
OS/2-es gépek
KERESZPLATFÖRMOS távirányítása is.
LAN, Modem, ISDN kommunikáció

NetExpress
MainFrame Express, CICS, DB2, IMS
2000. év és EURO megoldások
COBOL eszk. Intel és Unix platformokra
COBOL oktatási célra (DOS, Win/3.1/95)

Web címünk:
www.telelogic.hu

VISZONTLADÓK
JELENKÉZÉSÉ-
R VÁNJUK!

TeleLogic

Számítástechnikai Kft

1119, Budapest, Fehérvári út 83. III. em.
Tel.: 204-3050, fax: 204-3031
e-mail: sales1@telelogic.hu

Keszó Kft.

1055 Budapest, Falk Miksa u. 6. Tel.: 332-8717 Fax: 302-5136
WEB: www.keszo.com e-mail: sales@keszo.com

Köszöntjük a Chip olvasóit!

Bemutakozásképpen büszkén állíthatjuk, hogy Magyarország egyik leg-
nagyobb kínálatával rendelkező PC-s és Macintoshos kizárólag szoftveres cég
vagyunk. Nem túlzás, hogy szaktületünkben több mint 1000 különféle szoftver és
több angolnyelvi szaktönyv található meg a polcokon.

Több mint 10 éves szoftverkereskedelmi tapasztalataink alapján adott problé-
mákhoz kínálunk alkalmas szoftver alternatívákat. Nem vagyunk elköltelezettjei
egyetlen szoftver gyártónak sem.

Egyedi szoftver beszerzések, shareware regisztrációk esetén is biztosan
számíthat ránk, rövid átfutási idővel, elektronikus regisztráció esetén akár 1-2 nap.

Csak izeitöltő a - tudomásunk szerint hazánkban csak általunk forgalmazott
- termékek és gyártók sorából fontossági sorrend nélkül: Dr. Solomon Antivirus,
Claron, TopSpeed, Quarterdeck QEMM, Uninstaller, System Commander,
FAR/FAR, Windows Commander, PKZIP, Reschout, Close-Up, Harvard
Graphics, PaintShop Pro, QuarkXPress, MACLAN, National Geographic stb. ...

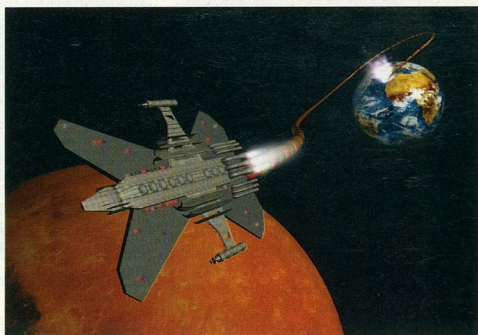
**A Chip Magazinban ismertett szoftvereket nálunk 10%
árengedménnyel vásárolhatja meg!**

Személyenkénti ajánlatunkból:

MS Office 97 (hálozatos üzembem is!) / upgr.	30.000 / 15.000
Windows Commander 3.52 /16/32 bit, regisztráció	11.000
Far 1.52 / FAR 2.04 Win/FAR-ral együtt! / ARJ 2.6x	10.000 / 10.000 / 18.000
Winzip 6.3 / PKZip 2.5 DOS vagy Win / DOS Navigator	14.000 / 19.000 / 4.900
Adobe Photoshop 5.0 / Upg. / PageMaker 6.5 / Upg.	208.000 / 78.000 / 184.000 / 49.000
QuarkXPress 4.0 PC vagy Mac / Hayes-e for Quark	256.000 / 59.000
Illustrator 8.0 / upgrade / Painter 5.0 / upgrade	138.000 / 49.800 / 94.000 / 42.000
F-Secure (régében F-Pro) 3.02, multiplatform	44.000
Norton Antivirus (DOS, Win, Win95/98, NT5.0) / upgrade	17.000 / 7.000
Visio 5.0 Standard / 5.0 Professional / 5.0 Technical	56.000 / 112.000 / 112.000
National Geographic komplett gyűjtemény CD-n az 1888-tól 1997-ig	64.000
Britannica Encyklopédia 99 Multimedia Edition (2+1 CD)	33.000
Procomm Plus32 v4.7 W95/NT / Reachout Enterprise Ed. DOS...NT	51.000 / 58.000
System Commander 3.0 W95/NT / 4.0 Deluxe / Spec. Ed98	21.000 / 28.000 / 17.000
Multitkey 3.5 DOS/Win (szabdom definiálható billentyűzet) / upg.	4.000 / 2.000
Diskeeper NT4 Server / Upg. Workstation / Upg.	84.000 / 39.000 / 22.000 / 11.000
Claron 4.0 Win/W95/NT / upgr. / for DOS 3.1	126.000 / 58.000 / 94.800

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák és az október 5-ai állapotot tükrözik.

Az árvaltoztatás jogát fenntartjuk.

SZÁMÍT A TECHNIKA!

Mi hosszú távra terveznük.
És Ön?

Az első hazai hálozatépítő
cég, az X-BYTE megépíti
Önök a legkorszerűbb
informatikai hálozatot,
amelyen egyszerre működ-
hat a telefon, a fax, a ri-
asztó, a beléptető rendszer

és természetesen a számí-
tógépes adatfeldolgozó ren-
dser is. ISO 9001-es minősíté-
sűnk, 5000-nél több hit-
bálatlan működő háloza-
tuk elegendő alapot ad
arra, hogy strukturált ren-
dserreinkre **élettartam-ga-
ranciát** vállalhassunk.

1037 Budapest, Hunor u. 55. tel.: 250-7016, fax: 250-7024
E-mail: xbyte@xbyte.datanet.hu, http://www.interdnet.hu/xbyte

dulópont és célállomás szerint), protokollra (tcp, udp, icmp) és portra (szolgáltatásra, például www, ftp) is.

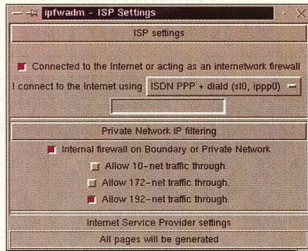
Ha például azt szeretnénk, hogy a 192.168.1.0/24 címtartományunk (a 24 a 255.255.255.0 netmask rövidítése) IP-maszkolással átmehesen a szerveren kifelé, és minden protokollt használhasson, adjuk ki az alábbi parancsot: `ipfwadm -F -a accept -m -b -S 192.168.1.0/24`.

Az előbbihez képest ez annyival több, hogy megadtuk a forráscímet (-S, source address), így csak az onnan érkező csomagokra érvényes a szabály. Figyeljünk oda, hogy ezzel nem irtuk felül az eddigieket, hiszen a -a, azaz append opcióval csak hozzáfűztünk egy újat. A meglévő továbbítási (forwarding) szabályokat az `ipfwadm -F1` paranccsal tekinthetjük meg. (Hasonlóan a többi szabályhoz itt is a -l jelenti a listázást.) Az összes szabályt törölhetjük a `f`, azaz flush paranccsal, az `ipf`

protokollra vonatkozik a szabály, a -D opcióval pedig azt, hogy bármely cél-címre érvényes (a csupa 0 ezt jelenti) a beállítás, de csak az ftp szolgáltatás esetén. Ahoz, hogy itt névelv adhasuk meg a szolgáltatást, annak szerepelnie kell a /etc/services file-ban. Ott a legtöbb, így az ftp is szerepel, meghozza a 21/tcp jelöléssel.

Ebből látszik, hogy az ftp TCP protokollt használ és a 21-es porton kell kapcsolódnia az ftp szerverhez (ez csak az alap, közmegegyezésen alapuló szabvány – egy-egy szolgáltatás természetesen bármely porton lehet).

Ahoz, hogy az IP-maszkolás működjön, a szerver folyamatosan nyilvántartja a kimenő kéréseket az azokhoz tartozó belső cím és a saját maga által kezdeményezett kimenő kapcsolat párosításával. Ahoz, hogy ez a lista ne nőjön a végtelenségig, megtöltve a memóriát, ha egy kapcsolat adott ideig

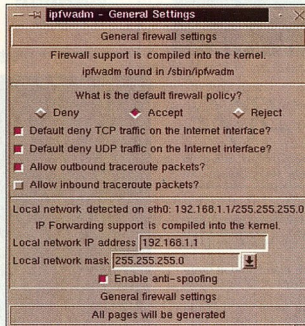
A külső kapcsolatot beállítás

`wadm -F -f` pedig törli az összes továbbítási szabályt.

A fenti példában csak forráscímet adtunk meg, címet nem. Ilyenkor a cél-cím bámi lehet. Ha azt is meg akarjuk adni, a -S opcióhoz hasonlóan -D opcióval kell megadni. Port (szolgáltatás) megadásához előbb a protokollt kell megadni a -P opcióval. A protokoll lehet TCP, UDP vagy ICMP – ez a szolgáltatástól függ, de a leggyakrabban TCP.

A szolgáltatást annak névelvvel vagy portszámával adhatjuk meg a -S, illetve a -D opció segítségével, az IP-sám után. Ha például a 192.168.1.0/24 címtartományunk számára csak az ftp szolgáltatást szeretnénk elérhetővé tenni a külvilág felé, az alábbi parancsot adjuk ki: `ipfwadm -F -a accept -P tcp -m -b -S 192.168.1.0/24 -D 0.0.0.0/0 ftp`.

Az eddigiekhez képest itt a -P tcp opcióval azt adtuk meg, hogy csak TCP

Az ipfwadm általános beállítása

nem él (nem jön vagy megy rajta adat), a szerverről törölődik a bejegyzése.

Ez a legtöbb esetben jó is így, de vannak olyan protokollok, mint az ftp, amely egyszerre két csatornát használ: egy vezérlőcsatornát (ez az ftp port) és egy adatsatornát (ftp-data port). Egy hosszabb file letöltése esetén könnyen előfordulhat, hogy az ftp port kapcsolata, azaz a vezérlőcsatorna bejegyzése leidőzik a szerverünkön, és az megszakítja a kapcsolatot, pedig mi még használnánk, hiszen jön az adat az adatsatornán. Ezt csak úgy tudjuk elkerülni, ha minden ilyen speciális kezelést igénylő szolgáltatásról „tájékoztatjuk” a rendszert, azaz kell egy speciális kernelmodul, amely erre figyel.

2. tábla. Az IP-maszkolás esetén szükséges extra modulok az adott szolgáltatás használatához

Modul neve	Szolgáltatás
ip_masq_cuseeme	CU-SeeMee
ip_masq_ftp	FTP
ip_masq_irc	IRC
ip_masq_quake	Quake
ip_masq_raidio	RealAudio
ip_masq_vdolive	VDO-Live

Ha modulós kernelt fordítottunk, és bekapcsoltuk a maszkolási funkciókat, számos ilyen modul áll a rendelkezésünkre (2. tábla). Ha ezeket betöltjük a `modprobe` paranccsal, máris megoldottuk az adott protokoll ilyen problémáját. Ha a használni kívánt szolgáltatáshoz a Linux kernelben nem áll rendelkezésünkre modul, pedig szükség lenne rá, két lehetőségünk maradt: proxyt használunk, amely a saját nevében fogja felépíteni a kapcsolatot, így a probléma nem áll fent, vagy kizárólag a szabad szoftverek egyik nagy előnyét megírjuk/megírattuk valakivel a szükséges modul.

Az ipfwadm egyszerű funkcióinak kizárólagos használatához, beállításához használhatjuk a Dofile-Generator programot és az ahoz elérhető ipfwadm modul. Segítségével menükből, grafikus felületen konfigurálhatjuk (lásd a képeket) az ipfwadm-et. Az általa generált scriptet lefuttatva azonnal az ott beállítottak alapján fog működni a szerver. Mostani CD-inken a cikkek/linux könyvtárban található a dofile program, az ipfwadm modul és egy generált mintafájl.

A proxy szerverek (squid, delegate, socks stb.) használatával és beállításával később foglalkozunk. Annnyit előreboctatunk, hogy a Squid telepítése rpm vagy deb csomagból egyszerű, és az alapbeállításával azonnal használható.

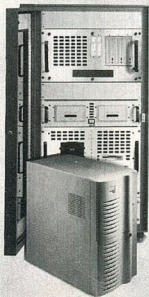
Elindítása után a böngészőben a 3128-as portot kell megadni proxy portként mind a www, mind az ftp protokollknál. A következőkben alapfunkciója mellett foglalkozunk a társ-proxyk, a „szülő-gyermek” proxykapcsolatok és az autentikálás lehetőségeivel is.

Slapic (slapic@chip.vogel.hu)

E-COOP

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
1091 Budapest, Üllői út 81.
Tel.: 217-3661, fax: 215-4354
Honlap: www.ecoop.hu
e-mail: ecoop@ecoop.hu

SZERVEREK mindenkinek

Szolgáltatásainkból:

- NT-hálózatok tervezése, építése, karbantartása
- Novell-hálózatok tervezése, építése, karbantartása
- Microsoft Irodai Kiszolgáló Csomag telepítése, karbantartása
- Levelező- és faxrendszerek telepítése
- ALR, MICRONICS, HEWLETT-PACKARD számítógépes rendszerek
- Perifériák és tartozékok értékesítése

E-COOP ...és a rendszer működik.

DTK konfigurációk

2+2 év garanciával

MINŐSÉG
elérhető áron

<http://www.komel.com>

Komel Elektronikai és Kereskedelmi Kft.

1118 Budapest, Csiki-Hegyek utca 12.

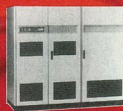
Telefon/Fax: 246-8411, 246-2734

dk Computer
Márkabolt

AEG
SVS POWER SUPPLY

...ÜZEMELJE BE ÉS FELEJTSE EL...

Szűnetmentes
áramellátás
az AEG-től

- szűnetmentes berendezések 300 VA-3500 kVA
- DC-áramellátás
- dízel-szükségáramforrások, légny motorindítás
- elosztórendszerek, kábelezés, villanyzerelés
- áramellátó rendszerek tervezése, kivitelezése
- 2 éves garanciaidő,
- hazai szervizbázis
- igény esetén rendszeres karbantartás

AEG szűnetmentes berendezések
1980 óta üzemelnek Magyarországon

AEG SVS Áramellátási Kft.

1097 Budapest, Gubaesi út 30. I. em. 114.
Tel.: 347-3541...3548 Fax: 347-3545

SHAR
TECH

SHARTECH COMPUTER

1087 Budapest Luther u. 1/c.
Tel.: 314-0590, Fax: 359-1809
E-mail: shartech@mail.datanet.hu

4x/12x CD-író

4x írás / 12x olvasás
Hozzáférés: 165ms
Buffer: 1MB

TEAC CD-drive

32x olvasási seb.: 4.8MB/s
Hozzáférés: 95ms
Buffer: 128KB

TEAC PD-Drive

8x CD-ROM 650MB MO
Hozzáférés: 120ms
Buffer: 128KB

240W hangfal

TEAC Power Max
2-utas sztereo hangfal
Beépített erősítő
50-20 000 Hz

Linux Station

A CHIP CD-n kipróbálhatja, nálunk megveheti az eredetit!

Caldera DR-DOS v7.02	8,800
Caldera OpenLinux Base v1.2 - jewel case version	8,800
Caldera OpenLinux Stand. v1.2 (+Maintenance!)	49,800
Doctor Linux, 6/E (hardcopy, 2000+ oldal!)	9,800
FreeBSD v2.2.7 (4 CD Set; Walnut Creek)	7,800
Linux Archives (4 CD Set; InfoMagic)	5,800
Linux Developer's Resource (6 CD Set)	6,800
Linux Journal - 1 éves előfizetés	11,800
Linux Office Suite 99 (S.u.S.E. - tartalma: Applixware 4.4.1; S.u.S.E. 5.3; KDE 1.0; Adabas D; NC4.05)	22,800
Linux Office Suite 99 update	12,800
NetWare for Linux v1.0 - 3 User Base CD	15,800
OSF Motif v2.1 Runtime & Dev. / upgr. 36,800 / 22,800	
Red Hat Linux 5.1 Intel / Alpha v. SPARC 9,800 / 11,800	
Red Hat extreme Linux	5,800
Red Hat Motif v2.1.10	38,800
S.u.S.E. Linux 5.3 / Linux Snapshot	9,800 / 6,800
Slackware Linux 5.3 (Juni'98; 4 CD Set)	5,800
StarOffice 4.0 Commercial - AKCIÓS ÁR!	12,800

A Software Station a Caldera, Inc., a S.u.S.E. GmbH., és a Red Hat Software hivatalos viszonteladója.

SoftWare Station

Software-ek és szakkönyvek profioknak

Telefon: 209-5951

www.swsbooks.hu

Ready COMPUTERS

Ready Compter Kft. Bp. V. ker., Vadiás utca 36.
H-P.: 9:30-18:00 Sz.: 9:00-13:00 <http://www.ready.hu>
Tel.: 331-0518, fax: 311-8671 Árlista: 2-333-666/1310#

Konfigurációk

STATION	82300 Ft
IBM 233, 16/SD, 1,6 GB HD, 14", 1 MB VGA	
INTERMEDIA	139500 Ft
IP-2 CELERON 266, 32/SD, 3,2G HD, 24x CD, 15", 4 MB AGP VGA, SB 16	
PROFESSIONAL	193300 Ft
IP-2 CELERON 300, 64/SD, 6,4G HD, 32x CD, 15", 4 MB AGP VGA, SB 16	
ULTIMATE	392300 Ft
IP-2 400, 128/SD 100, 8,4 GB HD, 40x CD, 17", 4 MB AGP VGA, SB 64	
Mindegyik konfigurációban van FDD, ház, billentyűzet, egér.	
Komplett gépeinkre 1+2 év garanciát vállalunk.	

1998. október 2-i nettó árak

Alkatrészek zéles választéka

IBM, AMD ÉS INTEL PROCESSZOROK
ABIT, ARISTO, ASUS ÉS GIGABYTE ALAPLAPOK
WD, SEAGATE ÉS QUANTUM WINCHESTEREK
SB ÉS TURTLE BEACH HANGKÁRTYÁK
MAG, DEAWOOD ÉS GOLDSTAR MONITOROK
S3, DIAMOND ÉS ASUS VIDEOKÁRTYÁK

Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

Viszonteladói árainkról a 06-309-413-453-as számon érdeklődhét.

Makrobik

A 31. században a klánok közötti háborúkat óriási robotokkal vívják, amelyeket azonban még az ember irányít.

A Microprose gondozásában jelent meg ez a vérbeli valósidejű akcióstratégiai játék, amely a BattleTech képzeltbeli világába repít bennünket. Ez a játék hazánkban egyelőre még kevésbé ismert, pedig tőlünk nyugatabbra már 15 éve „szedi a dozozatait”. A társasjátékok rengeteg szabály betartásával hexagonális táblán játszszak. Miután a játékosok összegyűlnek, a küldetés és a robotok, illetve azok felszerelésének kiválasztása után életre kel a tábla, és megkezdődhet a taktikázás. A Microprose-nak nem volt nehéz dolga, hiszen adott egy alaposan kidolgozott, mára már kiforrott játérendszer és a biztos sikert ígérő nagy rajongótábor. E tábor tagjai szinte már a program nevéért is megvették volna a MechCommandert. Lássuk, hogyan sikerült a Microprose-nak megfelelnie a kor és a játékosok igényeinek!

Melegítsük a motorokat!

A MechCommander indításakor egyből szembeötlik a készítő profizmusa, ugyanis intró gyanánt néhány mech (így hívják az óriási robotokat) összecsapását tekinthetjük meg. Ennek hangulata azonnal magával ragadja az embert. Az intró végére az ott bemutatott Harrison parancsnok jóvoltából a betöltendő szerepkörünkkel is tisztában leszünk, így garantált a kezdő lókes a játékhoz. Erre szükségünk is lesz, hiszen a hadjárat során, melynek célja a Port Arthur nevű bolygó visszafoglalásának előkészítése, 30 pályát kell teljesítenünk. A rosszfiúkat itt a Smoke Jaguar klán képviseli, az ő mechjeik és fegyvereik jóval fejlettebbek, mint amilyeneket a mi klánunk, az Inner Sphere használ. Persze félelemre semmi ok, a jövőnknek is van egy

titikus fegyvere, egy remek parancsnok, aki kiváló taktikus és stratégia: mi magunk. Sajnos a többrésztvevős játékon kívül csak a lineáris hadjáratot lehet

Végre megkezdhetjük az invázió előkészítését!

választani, nincsenek se oktató-, se pluszpályák, se pályaszerkesztő. Ezt ellensúlyozza, hogy a 30 küldetés fokozatosan válik egyre nehezebbé, így kelő időt ad a kezdőknek a feladatok gyakorlására. Az utolsó küldetések a gyakorlottabb játékosok számára adnak megfelelő kihívást.

Felkészülés a pályákra

A hadjáratban minden egyes feladat előtt tájékoztatót kapunk az aktuális célokról, a végrehajtható pluszfeladatokról, a tüzérségi támogatás mértékéről és a felhasználható felderítőegységekről. Ekkor még alaposan megvizsgálhatjuk a bevetés helyszínének térképét is – amit nem árt alaposan memorizálni, hogy a küldetés közben ne kelljen feleslegesen böklásznunk, illetve előre tudjuk, hol milyen természetes akadályokra számíthatunk. Ezen a képernyőn láthatjuk a ren-

Tippek kezdőknek

- Néha érdemes újrajátszani egy küldetést a több zsákmány reményében is.
- Használjuk ki a zsákmányolt mecheket és fegyvereket, mert sokkal jobbak, mint a sajátjaink.
- Egy csapatba lehetőleg egyforma sebességű mecheket tegyünk.
- Egy mechre csak azonos hatótávolságú fegyvereket szereljünk.
- A városi és erdős pályákon használjunk sok rakétát.
- Bár nem elégség, de törekedjünk arra, hogy az ellenfeleink hátulról lőjék le.
- Az ellenfél örökös egységeit általában könnyű egyenként kiugrasztani rejtékelyükről.
- Ha a védelmi fegyverek irányítótornyát nem tudjuk elfoglalni, semmisítsük meg távolról.
- Ha ráerünk, és gépeink is jó állapotban vannak, nézzünk körül alaposan a pályán, és a befejezés előtt javítsunk meg minden egységet.
- Rengeteg RP-t spórolhatunk meg, ha mecheinket nem az előkészületek során, a csapat összeállításakor javítjuk meg drága pénzen, hanem a küldetés megkezdésekor pofozzuk helyre őket a szervizkocsi segítségével.

delkezésünkre álló férőhelyek számát és a bevethető tonnák maximumát – ami fontos információ, mivel ezek az értékek erősen befolyásolják a csatába vihető egységek típusát.

Amikor végeztünk a fentiek áttanulmányozásával, elkezdhetjük csapatunk tagjainak kiválasztását és felszerelését – számomra ez a rész volt a legérdekesebb a játék során. Itt nagyon fontos

Az akciócsoport indulásra kész!

döntéseket kell hoznunk, és ez persze időigényes. Ezért aztán nem egyszer több időt vesz igénybe az előkészület, mint a harc lebonyolítása. Egységeink akcióra történő felszerelését pénzből, illetve Resource Pointből (RP) kell finanszíroznunk. Pénzhez és RP-hez a feladatok sikeres megoldásával, valamint a pályák teljesítése során zsákmányolt és már nem használt eszközök eladásával juthatunk.

A felkészülésnél először érdemes összeállítani, hogy a folyamatosan bővülő palettából milyen mechekek szeretnénk harcolni. Ha a kiválasztott gépek sérültek, megjavíthatjuk őket teljesen egy kattintással, illetve részlegesen a csúszkák segítségével. Utután jöhet gépeink felszerelése, amiről szintén nekünk kell gondoskodnunk. Nem árt, ha kedvenceinket a fegyvereken kívül érzékelőkkel és radarzavarókkal is ellátjuk. A fegyverek kiválasztásánál szem előtt kell tartanunk hatótávolságukat, tüzelési sebességüket, sebzési képességüket, felhasználható lőszer mennyiségüket, árukat és nem utolsósorban tömegüket, ami egyben azt is megszabja, hogy mennyit vihetünk belőlük egy-egy mechen.

Ezek után jöhet a gépezet „lelke”, azaz a pilóta. A pilótának négy fontos jellemzője van: a tapasztalati szintje, a személyes képességei, az egészségi állapota, valamint az ára. Az első kettő szorosan összefügg: egy pálya sikeres leküzdése után a pilótának az ott szerzett tapasztalatok eredményeként javulnak az alap tulajdonságai, és néhány pálya után egy szinttel feljebb is lép. Fontos, hogy figyelemmel kísérjük pilótáink egészségi állapotát, mert ez a tulajdonságuk erősen befolyásolhatja a harcok sikerességüket. Ha egy küldetésben megsérültek, érdemes őket pihentetni a következő bevetés előtt.

A kiválasztott csapatban – a mecheken kívül – vihetünk magunkkal még néhány könnyebb kiegészítő járművet is, például aknatelepítőt vagy szerviz-

A kép kinagyításával gyönyörködhetünk az aprólékosan kidolgozott animációkban

kocsit. Mindezekkel végezve már csak a kiválasztottakat kell bepakolnunk a Dropshipekbe, és kezdődhet a móka!

Földön járva

A csatározások lebonyolítására szolgáló kezelőfelület egyértelművé teszi, hogy a játék egy C&C-klón – de aggodalomra semmi ok, a fejlesztők rengeteg újdön-

A Smoke Jaguar erősítését a már állítottott védelmi vonal fogadta

ságot építettek a programba, hogy leplezzék ezt a tényt. A legszembetűnőbb a kitűnő grafika. Az egységek jól kidolgozottak, éppen ezért könnyen megkülönböztethetők egymástól. Mozgásukat aprólékos pontossággal animálták – például a használhatatlanná lőtt lábú egység a sérült végtagot vonszolja maga után. Az akció közbeni fényeffektusokat is jól eltalálták a készítők. Sajnos a terep grafika nem sikerült ilyen jól: sok az egyforma terepfelület, és a ráközelítéses nézet is csak a pontosabb célzásra

használható. Szintén újdonság, hogy egy-egy feladathoz legfeljebb 12 mechet mozgathatunk – ebből következően megnőtt az egyes egységek értéke, és pontos irányításuk létfontosságúvá vált. Éppen ezért érthetetlen, hogy miért építettek be a más valósidejű játékoknál már jól bevált billentyűfunkciók közül oly keveset. Egy biztos: ezek hiánya mindenképpen nehezíti a feladatok megoldását. Szerencsére ezt a problémát orvosolhatjuk kis „kapkodással” és némi szerencsével.

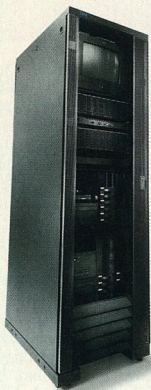
A program alapjául szolgáló táblás játékból ered még egy fontos újítás: ha egy mechet találat ér, csak egy-egy része sérül. Például előfordulhat, hogy lelőjük az egyikük karját – és vele fegyvereit –, de ő még talpon marad (persze ilyenkor már csak agyaggalambnak jó). A MechCommander taktikai játék is, ezért a küldetésekben ki kell használnunk a terep adta lehetőségeket is. Erre szolgálnak a felgyújtható erdők, a magaslatok vagy az elfoglalható szervizek. Ha egy pályán teljesítettük elsődleges feladatunkat, a küldetés automatikusan befejeződik, és máris kapjuk az értekelést. Itt megtekinthetjük a feladatok teljesítéséért kapott pontokat, mecheink és pilótáink állapotát, valamint a zsákmányolt mechek és fegyverek listáját. És máris kezdhetjük a felkészülést a következő pályára, hogy végül elfoglaljuk a Smoke Jaguar klán kezén lévő csillagbázist.

Összegzés

A játék irányításbeli hiányosságai mellett talán az a legfurcsább, hogy a 30 pálya teljesítése után nincs mód semmilyen egyéni játékra. Akik szeretnének még egyedül bibelődni az óriási gépekkel, azoknak egyelőre csak az újrajátszás marad.

Az előbbieken kívül viszont szinte minden más a játék pozitívumait érinti. Külön ki kell emelni a mechek aprólékos animációját, a változatos feladatok és a remek hangulatot. A MechCommander tehát mindenkinek ajánlom, aki kedveli a BattleTech világát vagy a valósidejű stratégiai játékokat, és szeretne igényesen szórakozni a Tiberian Sun megjelenéséig.

Rüttmayer Antal

Az új Netfinity 5500 M10 szerver. Lotus Domino Intranet Starter Pack

- 3 év helyszíni garancia ■ maximum 2 db Intel® Pentium® II Xeon™
- 400MHz processzor ■ maximum 2GB ECC SDRAM memória ■ 100Mhz buszsebesség ■ rack- vagy toronykivitelben

IBM Netfinity: Windows NT-hez és üzleti alkalmazásaihoz terveztük. Megterveztük.

A Windows NT teljesítményének növeléséhez körültekintőbb tervezésre van szükség. Különösen az olyan részletek esetében, mint a hot swap hard diszkek és tápegységek, melyek lehetővé teszik a kritikus alkalmazások megszakításmentes futtatását. Ugyanígyen nagy jelentőséggel bír az M10-es modellbe beépített NetBay3-as állványzat, mely a toronymodell rack-es tulajdonságokkal ruhazza fel. Így további bővítésekre, illetve tetszőleges konfiguráció kialakítására biztosít lehetőséget.

Teljesítménynövelők azok az újításaink is, melyek révén jobban hozzáférhetővé válnak az egyes alkatrészek.

Ezeknek a precíz részleteknek köszönhetően az 5500 M10 szerverek kategóriájukban a legnagyobb NT teljesítményre képesek. Tekintse meg őket és a Netfinity szerverek többi darabját

a www.ibm.com/pc/europe/netfinity címen, vagy hívja az **(1) 345-0500** telefonszámot.

 e-business tools

Az IBM termékek az International Business Machines Corporation védjegyei. A Microsoft, Windows és Windows NT a Microsoft Corporation bejegyzett védjegyei. A Lotus Domino és a Domino Starter Pack a Lotus Development Corporation védjegyei. Az Intel, Intel Inside, Pentium és Xeon az Intel Corporation bejegyzett védjegyei. © 1998 IBM Corp. Minden jog fenntartva.

NAGY ROBBANÁS

Tektronix

A SZÍNES NYOMTATÁSBAN

Az újdonságokat Önnek is látnia kell !

November 3. 10 óra Hotel Aquincum

Október 27-31. Printexpo (A/101.)

FOLDER TRADE

1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.
T/F: 349 0140, 349 7189
e-mail: folder@foldertrade.hu

K.f.

A legkisebb hálózatoktól
a legnagyobbakig

F-Secure VPN+

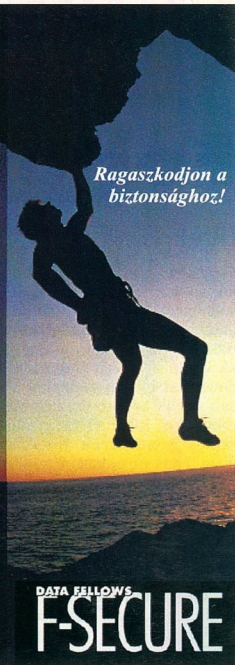
Az F-Secure VPN+ a Data Fellows harmadik generációs virtuális magán-hálózat (VPN) rendszere. Alapja az Interneten szabványos IPsec és Internet Key Exchange (IKE). Alkalmazással a VPN+ minden hálózat biztonsági igényt képes kielégíteni, különleges hardver eszközök használata nélkül. Ezzel minden cég számára megnyílt az út az alacsony kiépítési és fenntartási költségű, Internet-alapú, mégis biztonságos magán-hálózatok kiépítése felé. A rendszer IP szinten képes kriptográfiai azonosító és titkosítási szolgáltatásokat nyújtani, így teljesen láthatatlan marad a felhasználók számára. A házi rend-alapú kezelőfelület az egész hálózat számára hatékony és könnyen kezelhető, grafikus karbantartási lehetőséget kínál.

- F-Secure VPN+ Client munkaadóknak, laptopokra
- F-Secure VPN+ Server alkalmazás- és fájlserverekre
- F-Secure VPN+ Gateway hálózati átjárókra

2F

Számítástechnikai
és Szolgáltató Kft.

1016 Budapest, Hegyalja út 5.
Tel: 212-7141, 212-7142 Fax: 212-7143
http://www.2f.hu/ e-mail: info@2f.hu

Ragaszkodjon a
biztonsághoz!

DATA FELLOWS

F-SECURE

Megalkottuk a XXI. század Média PC rendszerét.

601 SIX-O-ONE

Kérje szakmai bemutatónkat alábbi címünkön!

- Smart Solution: MPEG-2 Szerkesztés
- Smart Compression: 50 Mbps minőség
- Smart Source: FAST HW és SW - egy kézben
- Smart Editing: Műsor készítés Valós Időben
- Smart Connection: Analóg és Digitális Jelfeldolgozás

1012 Budapest, Váróok u. 9. Tel.: 214-8621, Fax: 214-8623, E-mail: allegro@mail.datanet.hu http://www.allegro.hu/fast.htm

A FELIRATOZÁS SZABADSÁGA

Számítógéppel és mind a négy nyomtatási technológiával - ink-jet, lézer- és mátrix-nyomtatóval, valamint másológéppel - feliratozható Zweckform etikettek rendkívüli választékban.

Újdonság az Arecointól:

Windows alatt futó, egyszerűen kezelhető

Winkábel

feliratozó program magyar kezelőfelülettel és magyar súgóval

1065 Budapest, Podmaniczky u. 9. Tel.: 302-0158, fax: 331-0340
E-mail: arecoin@mail.datanet.hu, http://www.datanet.hu/arecoin/

Fojtatjuk!

Hírek

Független szakértők szerint a felhasználók sokkal jobban járnak, ha a Microsoft operációs rendszereit nem tekintik másnak, mint számítógépes tamagocsi-nak. Ezáltal a napi munka szórakozásá válik, a kis virtuális háziállat windowsokat hibáüzenetekkel etetve gyorsan eltelik az idő. Problémát csak a túl robusztus, hibamentesen működő programok jelenthetnek, de azokra még jó ideig ügyis várni kell.

A Bandai bejelentette a tamagocsi szerveres verzióját, amely csupasz PC-re telepíthető, lehet vele szöveget szerkeszteni, táblázatot kezelni, rajzolni, még bemutatókészítésre is alkalmas, így a nagy szoftvercégek összes fontosabb alkalmazását egymaga képes kiváltani. Sajnos néha meg kell etetni, de még soha nem esett kómába, és ez a verzió nem hal meg, csak a hardverrel együtt.

Az IBM nem hagyja abba az OS/2-t felváltó, ÖZ fedőnevű operációs rendszere fejlesztését. Igaz, el sem kezd.

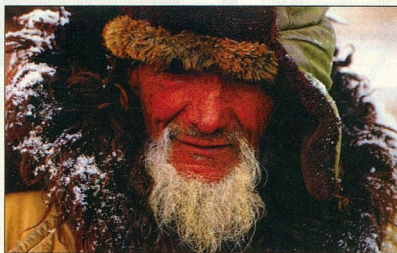
Szintén a Nagy Késsel kapcsolatos hír, hogy az IBM Magyarország felvásárolta a titokban még mindig Primókat, TV Computereket, sőt HT-1080Z masinákat gyártó mágnáshatú Kovácsoltvas Gyertyatartók és Computerok Rt. céget, amely teljes évi termelését előre eladta a Novaja Zemlján prosperáló Jégmezők Lovagja Halászati Termelőszövetkezetnek. Ivan Gaszpagyin, a szövetkezet elnöke értesítette az IBM-et, hogy ragaszkodik a szerződés szerinti szállításhoz, és semmiféle más termék nem hajlandók elfogadni a kovácsoltvas gyertyatartóra szúrt Primó gépeken kívül.

A Novell ígéretet tett arra, hogy mindazok, akik a Microsoft kedvezményes kampányában NT-re cserélték NetWare-jüket, de még nem üzemelték be azt, a Novell kedvezményes kampányában NT-jüket Novell MarketingWare II-re cserél-

hetik, így megtakaríthatnak egy szervercserét. A Microsoft azzal vágott vissza, hogy igen ám, de a Novell egyetlen terméke sem írja a képernyőre induláskor, hogy „Internet Explorer”.

A Creative karácsonyi meglepetésként új hangkártyát fog piacra dobni. A Wine-Blaster 32 pintes, horizú PCI kártya. De general MIDI hangkészlettel is rendelkezik, és ismeri az összes multós nótát.

Még a bejelentés napján két kapcsolódó hír jutott tudomásunkra. Lakodalmas Lajos nótaiparos bejelentette visszavonulását, és Feri meg az Anyósa is lemondtak a további nótakészítésről. Cirmos Kormos még tartja magát, de a hangkár-

Joe bácsi alkotóereje teljében – tán a jövőt fűrkészi?

tyát megismerő vajtűfüllű közönség szerint neki is befellegzett.

Destroy professzor, a neves IT-kutató viorai föld alatti bázisáról jelentkezett, és tudomásunkra hozta 1999. évi terveit. Egész évben felváltva a Magic Error és a Stop IT cégnek fog dolgozni. Ígérete szerint az alap kutatásokban elért eredményeit mindannyian fogjuk érezni az idén és jövőre megjelenő programokban.

Közel két évvel ezelőtt már beszámoltunk a besenyőalsóajászárokszállási Future-Comp kiállításon bemutatott magyar tömörítőprogramról. Ezzel kapcsolatban a következő jó hírel szolgálhatunk: Joe bácsi továbbfejlesztette szupertömörítőjét, így az most már tömörítés nélkül is képes

file-okat törölni. Rossz hír, hogy sajnos a kibontó algoritmussal még mindig nem készült el.

● CHIP, 97/1/91

A Pancsen Lára szóvivője közölte, nem igaz az a hír, hogy Peter Norton újra szerzetesnek állt. Bár volt erről szó, a szerzetestársak nem lettek volna hajlandók beengedni egy PC-t sem a kolostorba, Peter pedig nem hajlandó a Com-mandere nélkül aludni.

A Stop IT cég ügyvezető igazgatója sajtótájékoztatóján közölte, hogy a legnagyobb tisztelettel és megbecsüléssel övezik a Magic Error cég azon törekvéseit, hogy a felhasználók minél több érdekes hibáüzenettel és hibajelenséggel (erre az ME hardverrészlegének megalkulása óta van lehetőség) találkozzanak, de ők ennél tovább szeretnének menni, és olyan alkalmazásokat fognak kifejleszteni, amelyek el sem indulnak.

Jörgen Morgen, neves dán vírusírú, vasúti kocskiban is használható terméken dolgozik, mellyel az utasellátó szvendicsseit is meg lehetne fertőzni, amik ezután a különböző szervizekben bekerülhetnének a javításra váró gépekbe. A kopenhágai rendőrség erősen érdeklődik a fánkok fertőző alfajok iránt – szeretnék elérni, hogy a szolgálatban levő rendőrök fánkevésével eltöltött ideje a normális szint triplájánál ne legyen sokkal több.

Temesváron továbbfejlesztették az Ethernet hálózati technológiát. Az új, saját területén csúcstechnológiájúnak számító rendszerben már önjáró adatlabdacskok mozognak az ethernet csövekben, így a hálózat kiépítésénél sokkal nagyobb szabadságot kap a kivitelező, mert nem kell olyan szigorúan odafigyelni a lejtésre.

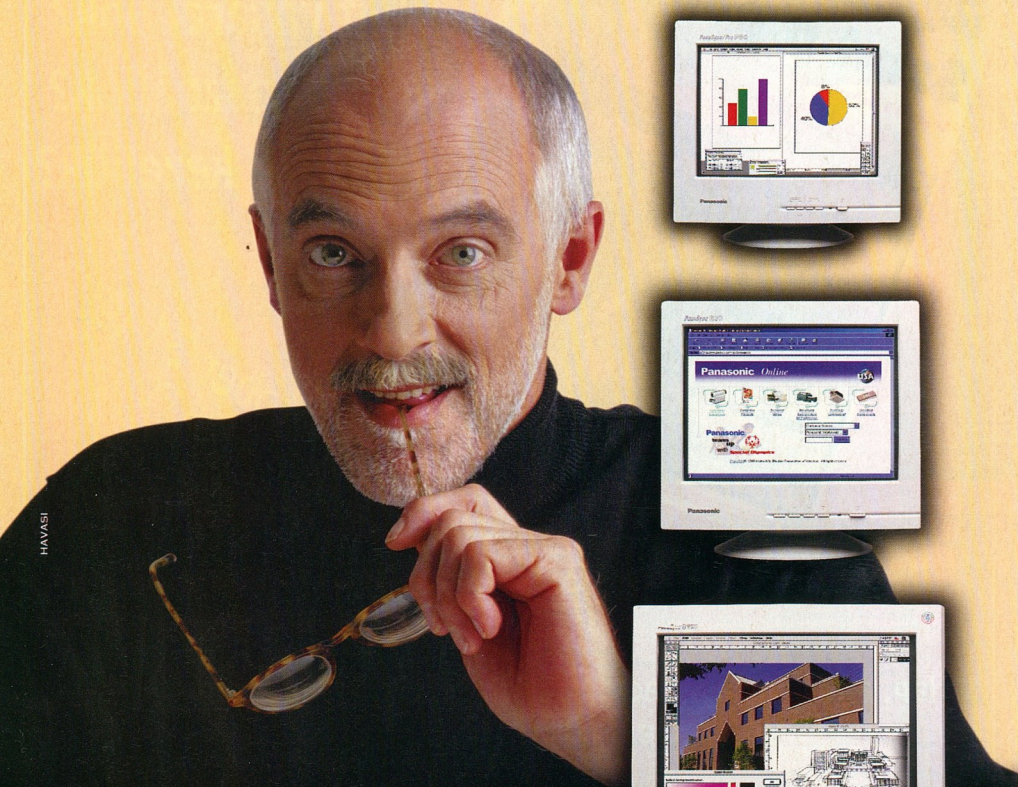
● CHIP, 97/12/126

Tesztjeink

Laborunk újabb 3D-s kártyákat szeretett volna tesztelni, de a munkát megzavarták a 4D és 3A osztályok diákjaiból választott bizottság tagjai. Petíciót nyújtottak át munkatársainknak, melyben tiltakoznak az igazságtalan megkülönböztetés ellen, mivel a 3D-vel szinte minden számunkban foglalkozunk, de a 3A és a 4D említésre sem méltatik.

Szőke József

SZÓVAL MIT IS MONDHATNÁNK MÉG?

HAVASI

A pigmentbevonat 20%-kal élesebb képet ad.
Az AGRAS-felület kizárja a tükröződést.
A színhőmérséklet tetszés szerint állítható.
A legszigorúbb egészségügyi szabványoknak is megfelel.
Igen, ez mind igaz. De a látvány önmagáért beszél.
A Panasonic monitorok mindenkit meggyőznek.
Profikat, amatőröket egyaránt.

BUDAPEST: DCL Kft.: (1) 316-2271; EMJ Hungary Kft.: (1) 467-2283;
Herta Kft.: (1) 322-7846; Intec Kft.: (1) 350-5637;
Mikland Computerszalón: (1) 357-3716
DEBRECEN: Omikron Irodatechnika Kft.: (52) 412-022
KAPOSVÁR: High-tech Center: (82) 313-560
SZOMBATELY: CEO Számítástechnikai Kft.: (94) 330-900

Panasonic
KICSIT ELŐBBRE MÁSOKNÁL
www.panasonic.hu

Mi a leggyorsabb?
 Mi a legjobb?
 Mit vásároljunk?
 Mire használjuk?
 Hogyan kezeljük?

Előfizetői akció október 31-ig!
 11 760 Ft helyett 7526 Ft
 5880 Ft helyett 3763 Ft

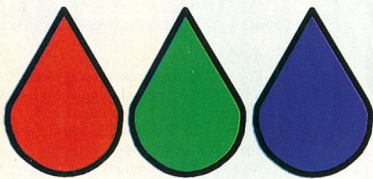
A lap, amely választ ad a számítástechnika legtöbb kérdésére
 200 színes oldalon és CD-ROM-okkal

- Aktuális információk, hírek
- Új hardverek
- Tesztek
- Új szoftverek
- Gyakorlati tanácsok
- Rendszeres információk az Internetről
- Játék
- Rendszeres melléklet: CHIP Piac

Ha most előfizet, még olcsóbb!

A CHIP Magazin 1 példányának ára 980 forint.
 Ha október 31-ig előfizet a lapra, Önnek egy példány – CD-ROM-okkal – csak
 627 forintjába fog kerülni!
 Érdeklődjön: Vogel Publishing Kft., 1300 Budapest, Pf. 210, telefon: 349-4768,
 fax: 350-8731, Fehér Ildikó

CSEPP TV

Dél-pesti Műsorszóró Vállalat

Már 150 000 háztartásban látható
a VHF 11-es csatornán

Csepel, Pesterzsébet, Soroksár,
Halásztelek, Szigetszentmiklós,
Budafok, Nagytétény...

Telefon/fax: 420-6950, 420-8827, 420-8906

Válassza az ország legnagyobb egyetemének jól bevált tanfolyamait!

Számítástechnika tanfolyamok
Felvételi előkészítő
Nyelvtanfolyamok
Autósiskola

az

ELTE TTK

Hallgatói Alapítvány
szervezésében

Jelentkezés október 15-ig a

266-3432
telefonszámon

1088 Budapest, Múzeum krt. 6-8. Gólyavár E-mail: oktatas@hali.elte.hu

Szerkesztőség

Főszerkesztő:
Ivanov Péter
Főszerkesztő-helyettes:
Bérces László
Szerkesztő:
Bata László, Csábi József,
Fazakas László,
Kerecsen Tamás,
Négyesi Károly
Tesztlabor-vezető:
Nagy Zoltán
Hírszerkesztő:
Kis Endre
Olvasószerkesztő:
Dervenkár István
Tervezőszerkesztő:
Pécsi Gábor
Tördelőszerkesztő:
Nagy Gyula
Címlapp grafika:
Stefan
Szerkesztőség asszisztens:
Sartoris Adrienn

A szerkesztőség címe:
1139 Budapest, Hajdú u.
42-44., II. emelet. Levelezési cím:
1300 Budapest 3.,
Pf. 210, telefon/fax: 350-8276

Compuserve ID: 100136,545
E-mail-cím:
chip@vogel.hu
A CHIP Magazin honlapja:
www.net.hu/chip/

Terjesztési adatok

1998. I. félévi terjesztett példányszám

↳ MATESZ által auditálva: 25 928

A MATESZ 1998. II. negyedévi gyorsjelentése alapján a terjesztett példányszám: 25 377
1998. szeptemberi szám eladott példányszáma: 23 782
Magazinunk e havi száma 30 000 példányban készült.

Kiadó

Kiadja a Vogel Publishing Kft. a Magyar Terjesztésellenőrző Szövetség (MATESZ) tagja. A kiadásért felel:
Ivanov Péter
ügyvezető igazgató
Tel./fax: 350-8731
Lapigazgató:
Ali Mehdi
Tel./fax: 350-8004
Típkészítojevezető:
Szalay Zsóka
Tel./fax: 350-8731

Hirdetésfelvétel

Magyarországon:
Vogel Publishing Reklámiroda
Üzletkötők: **Ákossy Judit,**
Czétényi Zsolt, **Czidor Rózsa,**
Kálnoki Kis Emese,
Szabóné Véghegyi Anna
Levelezési cím:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon/fax: (36-1) 350-8041
Hirdetési marketing:
Oláh Gabriella
Tel./fax: 350-8004
Németországon:
International Otto Waltschek,
Max-Planck-Str. 7/9, D-97082
Würzburg, tel.: +49-931/418-2342

fax: +49-931/418-2850
CIS: 100070,474

Nagy-Britannia:
Media Partners Ltd.
5/15 Cromer Street
Gray's Inn Rd
GB-London WC1H 8LS
Tel.: +44-171/837-3330
Fax: +44-171/833-0764

USA/Kanada:

Vogel Europublishing, Inc.,
Mark Hauser,
632 Sunflower Court
San Ramon, CA 94583, USA
Tel.: +1-925/648-1170
Fax: +1-925/648-11701

Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd.,
Vincent Lee 4 FL 1,
Sec. 3, 200 Hsin Yi Road,
Taipei 106, Taiwan R.O.C.
Tel.: +886-2/2755-7901-5,
Fax: +886-2/2755-7900

Terjesztés

Terjeszti a Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt., a Kiadói Lapterjesztő Kft. és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt. regionális részvénnytársaságai. Terjesztési marketing:
Fehér Ildikó, Nagy Tivadar
telefon: (36-1) 349-4768
Megjelölés havonta, ára 980 Ft.

Előfizethető
megrendelői leveleiben a kiadónál: Vogel Publishing Kft., Budapest, Levelezési cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210
Telefon: (36-1) 349-4768
Előfizetési díj: 4704 Ft (6 szám), egész évre (12 szám) 9408 Ft (20% kedvezmény).
Előfizethető továbbá

hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-előfizetési Irodában (Bp. Lehel u. 10/A, levélcím: HELIFR, Budapest 1900), átutalással a HELIFR 11991102-02102799 pénzforgalmi jelzőszámra, ezenkívül Budapesten a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletági Igazgatósága kerületi ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Előfizetési díj negyed évre: 2352 Ft (3 szám), fél évre: 4704 Ft (6 szám), egész évre 9408 Ft (12 szám).

A tördelés a CHIP Magazin szerkesztőségében, QuarkXpress 3.1, Adobe Illustrator 5.0, Adobe Photoshop 2.5, Adobe Super ATM és az Adobe Dimensions programok segítségével történik. Montírozás és nyomás: Veszprémi Nyomda Rt.

A Német Szövetségi Közlétszolgálatban: © Copyright by CHIP, Vogel International Beteiligungsgesellschaft GmbH, Würzburg, Deutschland. A Magyar Köztársaságban: © Copyright by CHIP, Vogel Publishing Kft., Budapest, Magyarország.

A közötti cikkek fordítása, utánnomása, sokszorosítása és adattrendszerében való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkek szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

ISSN 0864-9421

VOGEL

ELŐZETES

DECEMBER

További témáink

A PC jövője

Egy MMX-es processzor vagy egy többprocesszoros alaplap tulajdonosa a reklámok alapján aligha tudja, hogy „vadatónútj” csodarendszere régóta ismert megoldásokat alkalmaz. Nagyon sok, a személyi számítógépekben mostanában vagy a közeljövőben megjelenő „újdomságra” a mainframe rendszerek (nagygépek) vagy akár a munkaállomások fejlesztői és felhasználói csak legyintenek, hiszen a PC-gyártók nem is egyszer találták fel újra a kereket. Cikkünkben rövid áttekintést adunk a nem PC-s számítógép-architektúrákban előforduló különleges megoldásokról és arról, ezek hogyan viszonyulnak az asztalokon elterjedő „újításokhoz”.

Könnyed hétvégi ámokfitás

Az autószimulátorok szerelmesei már biztosan várták a számítógépes autósversenyes királyának újabb kiadását. A gyengén sikerült második rész csak fokozta a várakozás izgalmát: vajon tud-e újítani az Electronic Arts a Need for Speed 3-mal?

Virtuális galéria

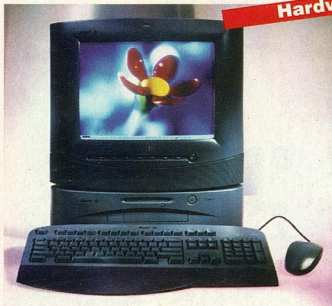
A multimédia új lehetőségeket nyitott a művészeti kiadványok számára is. A Net-Net Multimédia Kft. által kiadott CD-ROM címére – A nagybányai festőiskola – minden művészet iránt érdeklődő felkapja a fejét. Izgalmas témát ígér a századelő híres festőiskolájának története és a „védőszármayai alatt” fejlődött művészek munkássága.

A Net jövője

Hogy kerül egy épphogy nagykorú magyar fiatalember Vint Cernek, az Internet Society elnökének a társaságába – ráadásul egy tévétáviról? Erre egyszerű a válasz. Kell hozzá egy konferencia – ezúttal az Inet '98, melyet Genfben rendeztek. Kell hozzá valaki a programbizottságban, aki felvigyeli egy tehetséges fiatal finn srác témajavaslatára: ő Laura Breenen, aki elhatározta, hogy szervez egy ifjúsági fórumot. Élménybeszámoló az Inet '98-ról.

Az aktualitásokból eredő változtatások jogát a szerkesztőség fenntartja.

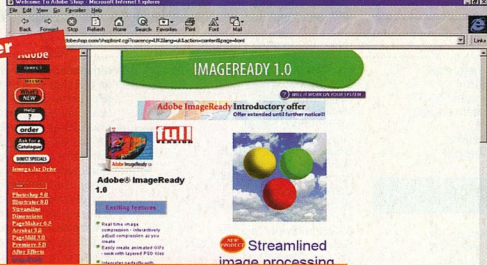
Hardver

Gépet otthonra!

Igen ám, de milyet és mennyiért? Tesztünkben arra kerestük a választ, hogy a gépforgalmazó cégek milyen ajánlatokkal várják az otthonra gépet vásárlókat. Egy ilyen gépnek ugyanis univerzálisnak kell lennie: egyszerre kell megfelelnie a gyakran használt alkalmazások, a modern játékok hardverkövetelményeinek, az internetezésnek, és még sorolhatnánk.

Szoftver

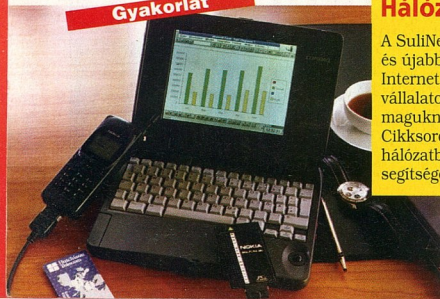
Web-képes

Az Adobe ismét előállt valami különlegességgel: olyan, mint a Photoshop, de mégsem – és ára is mindössze harmada a népszerű képfeldolgozó programénak. Ez az Adobe Image Ready, melyet kifejezetten Web-grafikusoknak szántak. Így a programba elsősorban olyan funkciókat építettek, amelyekhez a Weben lehet szükség: például optimalizálja a JPG és GIF file-okat, valamint animált GIF-eket is készít.

Gyakorlat

Hálózatépítés

A SuliNet-program hetente újabb és újabb középiskolákat juttat Internet-eléréshez, és már a kisebb vállalatok is megengedhetnek maguknak egy bérelt vonalat. Cikkorozatunk a már meglévő gépek hálózatba kapcsolásához nyújt segítséget.

ACORP[®]

INTERNATIONAL

ÚT A JÖVŐBE...

MEEI

TÜV
CERT
ISO-9002

AGP

HIF

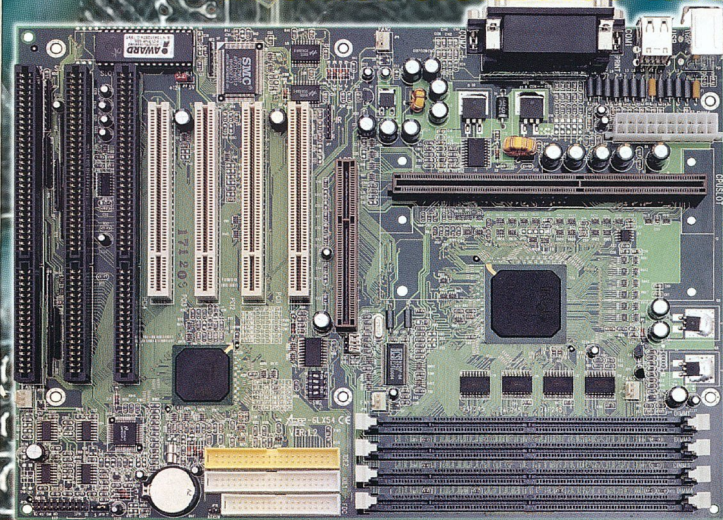
USB

CE

POP

AWA

Az Acorp modemekhez egy havi ingyenes Internet-előfizetés tartozik!

www.acorp.hu

Termékeinket megvásárolhatja viszonteladóinknál!

Partnereink:

Budapest:

Acomp Kft.: Róbert Károly krt. 68. Tel.: 339-5647

Compuoffice Kft.: Duna Plaza I. emelet 105. Tel.: 465-1063

Fefo Kft.: Barocsay u. 6., Krisztina u. 11. Tel.: 352-8870, 202-6002

Komel Kft.: Csiki Hegyec u. 12. Tel.: 246-2734

Ready Comper Kft.: Vadász u. 36. Tel.: 331-0518

Carrera Kft.: Karinthy F. u. 26. Tel.: 361-0010

LORD Computer Kft.: Nagy Lajos Király útja 121-123. Tel.: 222-1270

Vidék:

Computer Art Kft.: Miskolc, Levente vezér u. 24. Tel.: 46/413-293

Computer Art Kft.: Pécs, Kőcián S. u. 4. Tel.: 72/314-655

Gál&Szabó Kft.: Veszprém, Cholnoky u. 34. Tel.: 88/402-201

NO.1 Bt.: Dunaújváros, Dózsa Gy. u. 14. Tel.: 25/407-607

Ramorg Kft.: Zalaegerszeg, Kosztolányi u. 41. Tel.: 92/316-750

Z Computer Kft.: Győr, Árpád u. 60. Tel.: 95/317-446

City Computer: Szolnok, József A. u. 81. Tel.: 56/340-763

Nádor Kft.: Debrecen, Arany J. u. Tel.: 72/314-665

A VILÁG 4. LEGNAGYOBB MONITOR
GYÁRTÓJA.
AZ ELŐZŐ ÉVBEN TÖBB, MINT
4,5 MILLIÓ ELADOTT MONITOR.

LITEON

Monitorok 14"/15"/17" kivitelben.

arteria studio

ORSZÁGOS SZERVÍZHÁLÓZAT

3 ÉV GARANCIA

DISZTRIBÚTOR:

GÁL & SZABÓ KFT.
VESZPRÉM, CHOLNOKY U. 34.
TEL.: (06 30) 463 131
TEL.: (06 30) 426 457

SZERVÍZ:

PROFI SERVICE CENTER KFT.
BUDAPEST, IV. VÁCI ÚT 51.
TEL.: 380 46 98
E-MAIL: PROF2000@MAIL.INEXT.HU

FORGALMAZÓK:

PRESS KFT.
BUDAPEST, XI. SOMOGYI ÚT 28-30/A.
TEL.: 204 16 98

COMPUTRANS KFT.
BUDAPEST, XIV. LIMANOVA TÉR 25.
TEL.: 363 37 38, (06 20) 537 996

G & S KFT.
BUDAPEST, XIV. ERZSÉBET KIRÁLYNÉ ÚTJA 93/C.
TEL.: 252 10 74

RAMIRIS KFT.
BUDAPEST, VI. VÁCI ÚT 1-3.
TEL.: 312 90 85

MYCOM KFT.
BUDAPEST, XI. KARINTHY F. ÚT 17.
TEL.: 37107 66